

a kecskeméti református
Szappanos család Legendáriuma

II. KÖTET

A kecskeméti
református
Szappanos család
LEGENDÁRIUMA

II. kötet

Szerkesztette és nyomda alá rendezte:
SZAPPANOS ISTVÁN VIII.

Szappanos György I. és Blaskovichné Szappanos Enikő I. lelkes
közreműködésével.

Dedikálom ezt az írást kiterjedt családjunk minden tagjának, azzal a céllal, hogy jobban
megismerhessék őseik eredetét, történetét, azoknak kimagasló, nemes egyéniségét.

A Szerző kiadása – Mentor, OH, USA, 2020 január havában
Minden jog fenntartva.

Tartalomjegyzék

IV. VÉGRENDELETEK, HAGYATÉKOK, VAGYON, BIRTOK.....	5
Szappanos család tagjainak birtokai	6
Kecskeméti Szappanos házak.....	17
Az Ősi (Homoki utca 97.) Munkácsy utca 14.sz. Ház.....	18
Ősi ház Mária utca 2	20
A Budai utcai ház.....	21
Kecskemét, Széchenyi tér 10. Szappanos Ház.....	22
Szappanos családi házak Kecskeméten.....	26
Szappanos István VI. Városföld-Páka gazdasága	28
Lőrincz István.....	36
Szécsényi József.....	40
Győri bácsi	41
Gazdasági cselédek.....	42
Idősbb. Szappanos István I. és nemes Kolosváry Susánna Testamentumok.....	45
A. Ami az ősieket illeti: melyek a következők:	45
B. Ami Pedig Keresményünket illeti melyek következők;	46
Magyarázat a végrendelethez.	49
Szappanos Elek I. hagyatéka.....	51
Szappanos Elek I. vagyona és birtokai.....	54
Szappanos Elek III testamentuma	59
Szappanos Imre III hagyatéka	66
Szappanos István III. hagyatéka	76
Szappanos István VI. Testamentuma	86
Szappanos III. Mihályról feljegyzések	88
Egy régi RÉSZVÉNY papír, anno 1910.....	89
A bócsai Szappanos birtok.....	90
V. KÉPGYŰJTEMÉNYEK.....	95
Szappanos Károly Fénykép gyűjteménye	96
A Szappanos család Legendáriuma írásban és képekben.....	128
A bócsai Szappanos birtok képekben.....	169
A városföldi Szappanos kúria	192
A köncsögi Szappanos birtok	197
Kerekegyházi André-Szappanos-Beretvás ház	202
Portrék, festmények.....	204
VI. SZAPPANOS HARANG.....	207

A kecskeméti református templom Szappanos harangjainak története	208
Húszéves a Szappanos-harang	208
Az eredeti Szappanos harang felajánló levele	210
Szappanos harang három élete	211
Szappanos István III. búcsúztatja a nagyharangot 1916-ban	212
A harmadik Szappanos harang reinkarnációja	214
A Szappanos harangok története	216
A kerekegyházi református templom Szappanos harangja.....	221
VII. VIZSÓLYI BIBLIA.....	222
Vizsolyi Biblia – Szappanos Bandi ajándéka.....	223
VIII. SZAPPANOS MAUZÓLEUM, TEMETŐ	227
Szappanos mauzóleum a kecskeméti ref. temetőben.....	228
Szappanos István III. kriptája a kecskeméti ref. temetőben	236
özv. Szappanos Istvánné temetése.....	239
Szappanos Imre temetése	241
Szappanos családi sírkövek, kripták a kecskeméti, kerekegyházi temetőkben	242
IX. FÜGGELÉK.....	245
Születési- házassági- személyi bizonyítványok.....	246
Gyászjelentések	253
Kivonatok - Esze Tamás: Kuruc Vitézek Folyományai - 1703-1710.....	275
Kivonatok - Bánkúti Imre: Iratok a Rákóczy Szabadságharcból	278
Kecskemét levéltári letétemény igazolás	281
A Szappanos család leszármazási táblázata.....	282

IV. VÉGRENDELETEK, HAGYATÉKOK, VAGYON, BIRTOK

SZAPPANOS CSALÁD TAGJAINAK BIRTOKAI

Az alábbiakban megkíséreltem a rendelkezésemre álló anyagból összeszedni és áttekinthetővé tenni mindazokat az adatokat, amik a család eredeti vagyonszerző tagjainak, és a 1945-ben élő tagjainak vagyoni állapotára vonatkoznak. Természetesen a teljesség igényét nem tudom kielégíteni, mivel korlátolt terjedelmű anyagom nem terjed ki azon túl, mint amit apám összegyűjtött.

Családunk a társadalomnak sok hasznos és értékes embert adott. Soraikban orvosok, gyógyszerészek, tanárok, bírák, tanárok, református lelkészek, katonák, mérnökök, festők és művészek találhatóak, de a legjellemzőbb életpálya az a földdel és a természettel való együttélésben nyilvánul meg. Őseink majdnem mindegyike valamilyen mértékben földet birtokoltak. Gazdálkodtak, és abból nemcsak hogy megéltek, de meg is gyarapodtak. I. István (1766-1888) Kolozsváry Zsuzsanna feleségével az első, akinek végrendeletét ismerjük és abból látható, hogy az örökölt vagyonához ő is summásan hozzá tett. I. Elek (1837-1921) felesége, Mester Julianna szép hozományt hozott, de életük folyamán kemény munkájuk eredményeként a család leggazdagabb tagjává váltak. Négy gyerekük közül csak nagyapámnak, V. Istvánnak (1871-1925) voltak gyerekei és azoknak leszármazottai, így végeredményben ez az egész nagy vagyon azok tulajdonába került. Ki tudja, hogy folytatódott volna a család élete, ha nem fordul fel a világ 1945-ben, amikor is az addigi ősi birtokok, vagyonok tulajdonjoga visszacsinálhatatlanul megszűnt egy legyintésével az új kommunista világrendnek. Ennek utána mindezek a sorok, csak a múlt történelmét szolgálják, gyakorlati érték nélkül.

Amikor ezeket a régi iratokat tanulmányoztam, rá kellett döbbenem, hogy a leírt sorok, adatok pontossága, akkurátussága nagyon sok esetben sok kívánnivalót hagy maga után. Imre bácsi is és apám is legtöbb esetben emlékezetére támaszkodván írta összefoglalóit, emlékezéseit, és amikor ma azokat egészében összehasonlítva olvassuk, ott bizony előfordul, hogy dátumok, személyek, ingatlanok mérete, öröklési útvonalak következetességében itt, ott hiba csúszott bele.

Mégis megkíséreltem, hogy az egyes ingatlan egységek örökösödési útvonalát végig járjam, felderítsem és lerögzítsem. Az itt elfekvő iratokban, hagyatéki rendelkezésekben eligazodni, azokból egy egységes képet alkotni azonban nagyon nehéznek bizonyult, ezért az alábbi feldolgozás távol áll a 100%-os pontosságtól.

Szappanos János I. (1713-1795)

Szüleitől (II. Mihály) örökölte:

Kecskemét, **(Homoki u. 97) Munkácsi u. 14.** Ősi ház, ami 1766-ban leégett, de újra felépítette.

Kecskemét, **Városföld, Gatyásfái –**

20 hold

Szerzemény:

Kecskemét, **(Homoki) Munkácsi u. 14.** (Mária utca és Báthory utca sarkán?)

Szabó Gergelytől vett, udvarán száraz malmot épített, ami 1766-ban leégett, de újra felépítette.

Kecskemét, **Talfája (Vacsi dűlő) (Benkő Kert)**– 1747-ben kapta apja II. Mihály ajándékba Kasza Mihálynétól, 1793-ban tanyát épített rá. 61 hold

I. Jánosnak volt 489 hold földje, két háza, két szárazmalma és sok háziállata. Nejevel Hegedűs Tormássy Judittal 40 aranyat, földet és ingóságokat kapott. A periratok-szerint ő volt a leggazdagabb ember a homoki kálvinisták között.

Szappanos István I. (1766-1838) és Kolozsváry Zsuzsanna (1768-1844) birtoka

I. Jánostól örökölt:

Kecskemét, **(Homoki u. 97) Munkácsi u. 14.** Ősi ház

Kecskemét, **(Homoki) Munkácsi u. 14.** Ősi ház udvarán száraz malom – 1814-ben leégett

Kecskemét, **Városföld puszta,** (a Mindszenti és Szegedi út közt) ősi föld –

24 zsák (18 hold)

Kecskemét, **Vatsi út** (Bogyó Miklós féle) –

28 hold

Kecskemét, **Városföld, Gatyásfái** (Béni kert) –

20 hold

Kecskemét, Mária hegy – szőlő, gyümölcsös	1290 nöl
Kecskemét, Talfája (Vacsi dűlő) (Benkő Kert)	61 hold
<u>szerezett:</u>	
Kecskemét, (Homoki u. 97) Munkácsi u. 14. Ősi ház kibővítve Szabó Gergely házával	
Kecskemét, Kápolna utcai ház , (Kéri Pál szomszéd)	
Kecskemét, ház Gyuris Istvántól	
Kecskemét, Vágó kapuban lévő szárazmalom	
Kecskemét, Városföld, Gatyásfái (Béni kert) – (Halasi Mihálytól)	41 hold
Kecskemét, Városföld puszta , (a Mindszenti és Szegedi út közt) – (Herczeg Sámuel és Kun Istvántól)	83 hold
Kecskemét, Oláh fái – (Veresmarthy Péternétől)	12 zsák (9 hold)
Kecskemét, Vatsi út (Sárkány föld) –	28 hold
Kecskemét, Mária hegy – 3 pászta szőlő, gyümölcsös (Kun Páltól és Sz. Józseftől)	
Kecskemét, Ballószög – szőlő, (Bozsó Lászlótól)	5 hold
Kecskemét, Mária Kápolnai erdő 7 hold	
Kecskemét, Szentkirály puszta „váltságos” birtok	85 zsák (70 hold)

Szappanos István II. (1788-1873) és Tsikesz Nagy Mária (1795-1854) birtokai

Kecskemét, (Homoki u. 97) Munkácsi u. 14. Ősi ház	
Kecskemét, Városföld puszta, Gatyásfái , (a Mindszenti dűlőben) ősi föld –	20 hold
Kecskemét, Szentkirály puszta	70 hold
Kecskemét, Ballószög – szőlő, (Bozsó Lászlótól)	5 hold

Szappanos Sándor I. (1800-1884) birtoka

Örökölt vagyon:

Kecskemét, Budai utca 13. sz ház	
Kecskemét, Talfája (Vacsi dűlő) (Benkő Kert) tanyával Sz. Mihály II. – Sz. János I. – Sz. István I. – Sz. Sándor I.	61 hold
Kecskemét, Szentkirályi puszta árendában kiadva Sz. István I – Sz. István II – Sz Sándor I.	26 hold

Szerzett vagyon:

Budapest , ház - 16 lakó bérlő	
Kecskemét, Ballószög (Sípos családtól vett) – felesben kiadva	36 hold
Kecskemét, Úri hegy szőlő, (1867 vett- 1887-ben eladott)	2 hold

Szappanos István III. (1818-1917) birtoka

Kecskemét. Hoffman János utca 1. városi ház	
Kecskemét. Báthory utca 2. városi ház	
Kecskemét. Vacsi dűlőben	50 hold 723 nöl föld
Kecskemét. Galambos és Szegedi dűlőben	51 hold 1417 nöl föld
Kecskemét. Talfája,	11 hold 1467 nöl föld
Kecskemét. Úszató dűlőben	5 hold 1029 nöl föld
Kecskemét. Úri hegy	2 hold 353 nöl és 1 hold 776 nöl föld
Kecskemét. Mária hegy (Öreghegyi szőlő) ősi birtok	1290 nöl. és 1541 nöl.
Össz vagyon értéke: értékpapírok, ingatlan és ingóságok : 298,951 aranykorona, elosztva törvényszéki ítélet szerint, végrendelet hiányában 17 oldalági örökös között.	

Szappanos Elek I. (1837-1921) és Mester Julianna (1842-1908) birtoka

apjától II. Istvántól örökölt:

Kecskemét, (Homoki u. 97) Munkácsi u. 14. Ősi ház – Városi kisajátítás 1914-ben	
Kecskemét, Városföld puszta, Gatyásfái , (a Mindszenti dűlőben) ősi föld –	19 hold 1363 nöl
Kecskemét, Ballószög puszta , szőlő	4 hold 959 nöl
Kecskemét, Szentkirály puszta	50 hold

Kecskemét, Csontoshalom - eladva	35 hold
<u>Mester Mihálytól örökölt:</u>	
Kecskemét, Városföld-Tegzes föld,	55 hold
Kecskemét, Városföld puszta (Szege di dűlő)	171 hold
Kkfélegyháza, Páka puszta,	120 hold
Kecskemét, Úrréti dűlő, Nagytanya, Szalai tanya, Közel tanya	3 tanya 100 hold
Kecskemét, Csalányos szőlőhegy, szőlő	3.5 hold
<u>Szerzemény:</u>	
Kecskemét, Jókai utca 14. városi ház (Kresák féle ház 1895-ben újra építette)	
Kecskemét, Széchenyi utca 11. városi ház (Gresner féle ház. 1901-ben újra építette)	
Kecskemét. Budai utca 39. sz. ház. Vette 1897-ben	
Kecskemét, Köncsög puszta (Hollós és Ludas dűlők) (Ujszászi ügyvédtől 1877-ben)	3 tanya, 600 hold
Kecskemét, Ágasegyháza puszta (Peres, Liptai és Galambházi dűlőben)(Dulla Máté ügyvéd től 1880-ban),	279 hold
Fülöpszállás, Fülöpke, Kerekegyháza (Hosszúréti dűlő) (1884 körül)	70 hold 68 nöl
Kiskőrösi Járás, Nagybócsa puszta (Zsigray, Fiáth és Lipcsei dűlő) (1891-ben, br. Fiáth, Zsigray Márton, Beretvásné Zsigray Teréziától)	1777 hold
Dunavecse Járás, Csanádfehéregyháza (Ártéri dűlő)(Bocsnányi Ödöntől 1902-ben)	405 hold
Kecskemét, Szentkirály puszta	200 hold
Kecskemét, Úrréti dűlő, Dékány tanya, Szőlős tanya	2 tanya 150 hold
Kecskemét, Ref. Temető mellett	2 hold

Szappanos János V. (1839-1919) birtoka

Kecskemét, (**Homoki u. 97) Munkácsi u. 14.** Ősi ház. Ő építette újra mai formájában Szép vagyon maradt rá szüleiről. Nejével mintegy 100.000 forint értékű vagyont kapott. Volt 5 háza, több mint 500 hold földje **Balázson, Városföldön, -Talfájában. Ballószögben és Ágasegyházán.** Azonkívül néhány szőlő és sok részvény.

Szappanos Amália I. (1855-1894) birtoka

Kecskemét, **Talfája** (Benkő kert) 31 hold
Sz. Mihály II. – Sz. János I. - Sz. Sándor I. – Sz. Amália

Szappanos Teréz III (1856-1943) és Búzás Kálmán birtoka

Solt , házbirtok 1938-ig, majd Kecskeméten Budai út 11.sz.
Kecskemét, **Városföld Gatyásfái** 38 hold
Kecskemét, **Városföld, Talfája** tanyával 26 hold

Szappanos Sándor III. (1857-1934) birtoka

Kecskemét, **Budai utca 13. sz ház**
Sz. Sándor II – Sz Julianna – Sz Sándor III
Kecskemét, **Ballószög** 36 hold
Sz. Sándor I. – Sz Sándor III
Kecskemét, Korhánköz szőlő kúriával 5 hold

Szappanos Sándor IV. (1860-1928) és Szappanos Julianna III. (1863-1931) birtoka

Kecskemét, **Budai utca 13. sz ház**
Sz. Sándor I – Sz Julianna III.
Házbirtokok :Kecskemét-Gyenes tér - Monor - eladva
Kecskemét, **Szentkirályi puszta** 26 hold
Sz. István I – Sz. István II – Sz Sándor I.- Sz Julianna III.

Csongrád vm., **Gátér puszta**, Sz Sándor szerzemény kastéllyal és szőlővel 100 hold

Szappanos Julianna IV. (1864-1930) – Sikari Kovács Gáspár

Öröklött:

Kecskemét. **Budai utca 39. sz. ház.**

Sz. Elek I. – Sz. Julianna IV.

Kecskemét. **Úrrét** 5 tanyával 250 hold

Sz. Elek I. – Sz. Julianna IV

Kiskunfélegyháza, **Páka puszta** 120 hold

Mester Mihály – Sz. Elekné Mester Julianna - Sz. Julianna IV.

Kecskemét, **Ref. Temető mellett** ½ hold

Sz., Elek I. – Sz. Julianna IV.

Kecskemét, **Szentkirály puszta** 50 hold

Sz., Elek I. – Sz. Julianna IV.

Szerzemény:

Sikari Kovács birtok 242 hold

Kecskemét, **Szentkirály puszta** (vagyonváltságraⁱ elkülönítve 110 hold)ⁱ 50 hold

Sz. Elek I. – Sz. Elek III. – Sz. Julianna IV.

Dunavecse. **Fehéregyházai** ingatlan (vagyonváltságraⁱ elkülönítve 34 hold)ⁱ 203 hold

Sz. Elek I. – Sz. Elek III. – Sz. Julianna IV.

Szappanos Károly I. (1865-1945) birtoka

Kecskemét. **Széchenyi fasor 11**, városi ház

Kecskemét, **Talfája** (Benkó kert) 1793-ban épült tanyával 30 hold

Sz. Mihály II. – Sz. Sándor I.

Szappanos Elek III. (1868-1932) és **Szappanos Mária IV.** (1876-1960) birtokai

Kecskemét. **Jókai u 14.** városi ház (Kresák féle – 1895-ben renoválva)

Sz. Elek I. – Sz. Elek III.

Kecskemét, **Úrrét**, 5 tanya, 250 hold

Sz. Elek I. – Sz. Julianna IV. - Sz. Elek III.

Kecskemét, **Ballószög puszta**, szőlő osztatlan ¾ rész 4 hold

Sz. István II. – Sz. Elek I – Sz Elek III és Sz. Imre III

Kecskemét. **Mária hegy (Öreghegyi szőlő)** ősi birtok 4 hold 1093 nöl

Sz. István I.- Sz. István III. – Sz. Elek III. és Mária

Kecskemét, **Református temető** mellett 2 hold 335 nöl

Kecskemét, **Városföld puszta, Gatyásfái**, (a Mindszenti dűlőben) ősi föld – 20 hold

Sz. István. – Sz. István II. – Sz. Elek I. – Sz. Elek III

Kecskemét, **Városföld puszta, Gatyásfái**, (a Mindszenti dűlőben) ősi föld – 2 hold

Sz. István. – Sz. István II. – Sz. Elek I. – Sz. Mária IV

Fülöpszállás, **Fülöpke, Kerekegyháza** (Hosszúrétí dűlő) (1884 körül) 70 hold

Sz.- Elek I. – Sz Elek III

Dunavecse. **Fehéregyházai** ingatlan 203 hold

Sz. Elek I. – Sz. Elek III.

Szappanos István V. (1871-1925) és André Róza birtoka

Öröklött:

Kecskemét. **Budai utca 39. sz. ház.**

Sz. Elek I. – Sz. Julianna IV. - Sz. István V. 1924-ben eladva

Kecskemét. **Széchenyi tér 10.** városi ház (Szeles féle – épült 1888)

vette Sz. István V. 1907-ben

Dunavecse. **Fehéregyházai** ingatlan 203 hold

Sz. Elek I. - Sz. István V.

Kecskemét. Városföld pusztai birtok, kúriával Mester Mihály-Sz.né M. Julianna- <u>Sz.István V.</u> <u>André Emánuel</u> től öröklött: Kerekegyháza. Rákóczi út 108 sz. lakóház André Emán – Sz.né André Róza	171 hold
Kerekegyháza. Falu alatti szőlő André Emán – Sz.né André Róza	11 hold
Kerekegyháza. Külső szőlő André Emán – Sz.né André Róza	29 hold
Kerekegyháza. Falu alatti szántó André Emán – Sz.né André Róza	35 hold
Kmét. Zsidó föld André Emán – Sz.né André Róza	88 hold
Fülöpháza. Szibéria André Emán – Sz.né André Róza	113 hold
<u>Szerzemény:</u> Kkfélegyháza, Páka pusztai birtok	83 hold
Kecskemét. Csalánosi szőlő Mester Mihály – Sz.né M. Julianna – Sz. István V.	4 hold
Kecskemét. Köncsög puszta (Hollós és Ludas dűlőkben), Sz. Elek I.-Sz. István V.	600 hold
Kecskemét. Ágasegyháza pusztai ingatlan	210 hold

Az 1924. évi földbirtokrendezés alkalmával mint Kecskeméten egyetlen ezer holdon felüli birtokostól a vagyonváltásért földben vette el az állam. Hogy birtokai ez alól mentesüljenek, Juliánna testvére ajánlotta fel e célra szentkirályi birtokát, melyből 110 holdat, a fehéregyházi birtokból pedig 34 holdat el is vettek.ⁱ

Szappanos Imre III. (1877-1959) birtokai

I. Elektől örökölt:

Kecskemét, Széchenyi utca 11. városi ház. Értéke 20,000 pengő. Kerekegyháza. Fülöpszállás, fülöpházi, fülöpkei - Sz.- Elek I. – Sz Elek III - Sz. Imre III	70 hold
Kecskemét, Városföld-Tegzes föld , Gátér dűlő. Kiskőrösi Járás, Nagybócsa puszta , Bócsa puszta, Sigray, Fiáth dűlő Sz. Elek I. – Sz. Imre III.	55 hold 1777 hold 1760 hold 293 nöl
Kecskemét, Ballószög puszta , szőlő, Ballószög, Halász dűlő. Osztatlan ¼ rész Sz. István II. – Sz. Elek I – Sz Elek III és III Imre	4 hold
Kecskemét. Ref. Temető melletti ingatlan Ref.egyáz. Mauzóleum. Sz. Elek I. – <u>Sz. Imre III.</u>	2 hold
Kecskemét. Talfája , Sz. István III – Sz Imre III	12 hold

Felesége Muschong Birike hozománya:

Solymár, **Budapest Vidéki Gőztégla és Cserépgyár RT.**.

Saját szerzemény:

Budapest, Batthyányi út 15 sz. négy emeletes bérház. A húszas években építtette Sz. Imre III. .	
Bócsa puszta, Lipcsei és Sigray dűlő	48 hold 933 nöl
Bócsa puszta, Kaszai erdő	35 hold 518 nöl

Szappanos István VI. (1899-1986) és gyerekei birtoka

Kecskemét. Széchenyi tér 10. városi ház (Szeles féle – épült 1888) vette Sz. István V. 1907-ben – <u>Sz. István VI. és Sz. Elek IV.</u>	
Kecskemét. Városföld pusztai birtok, kúriával Mester Mihály-Sz.né M. Julianna- Sz.István V.- <u>Sz. István VI.</u>	171 hold

Kkfélegyháza, Páka pusztai birtok	203 hold
120 hold: Mester Mihály-Sz.né M. Julianna- Sz. Julianna IV. <u>Sz. István VI.</u>	
83 hold: Sz István V. – <u>Sz. István VI.</u>	
Kecskemét, Bócsa puszta. Kiskorú gyerekeinek Sz. Imre III. ajándékozta 1844 hold ¼ osztatlan részét 1932-ben, ami 1942-ben 1206 holdra csökkent kincstári kisajátítás következtében	
Kecskemét, Városföld-Tegzes föld,	55 hold
Mester Mihály-Sz.né M. Julianna-Sz. Imre III.- <u>Sz. István VI.</u>	
Kecskemét, Városföld puszta, Gatyásfái, (a Mindszenti dűlőben) ősi föld –	20 hold
Sz. János I.-Sz. István I.-Sz. István II.-Sz. Elek I.- Sz. Elek III.- Sz. <u>István VI.</u>	
Kecskemét, Városföld puszta, Gatyásfái, (a Mindszenti dűlőben) ősi föld –	1 hold
Sz. István. – Sz. István II. – Sz. Elek I. – <u>Sz. István VI</u>	

Szappanos Rózsa III. (Beretvás Istvánné) (1900-1956) és gyereki birtoka

Kerekegyháza. Rákóczi út 108 sz. lakóház	
André Emán – Sz.né André Róza – <u>Sz. Rózsa</u>	
Kecskemét. Széchenyi út 11. városi ház (Gresner féle ház,)	
vette Sz. Elek I. 1901-ben – Sz. Imre. III. – <u>Sz. Rózsa</u>	
Kmét. Csalánosi szőlő	4 hold
Mester Mihály – Sz.né M. Julianna – Sz. István V. – <u>Sz. Rózsa</u>	
Kmét. Ballószögi szőlő.	4 hold
Sz. István I. – Sz. Elek I. – Sz. Elek III. – <u>Sz. Rózsa</u>	
Dunavecse. Fehéregyházai ingatlan	406 hold
Sz. Elek I. - Sz. István V. és Sz. Julianna – <u>Sz. Rózsa</u>	
Kerekegyháza. Falu alatti szőlő	11 hold
André Emán – Sz.né André Róza – <u>Sz. Rózsa</u>	
Kerekegyháza. Külső szőlő	29 hold
André Emán – Sz.né André Róza – <u>Sz. Rózsa</u>	
Kerekegyháza. Falu alatti szántó	35 hold
André Emán – Sz.né André Róza – <u>Sz. Rózsa</u>	
Kmét. Zsidó föld	88 hold
André Emán – Sz.né André Róza – <u>Sz. Rózsa</u>	
Fülöpháza. Szibéria	113 hold
André Emán – Sz.né André Róza – <u>Sz. Rózsa</u>	
Kecskemét, Bócsa puszta. Kiskorú gyerekeinek Sz. Imre III. ajándékozta 1844 hold ¼ osztatlan részét 1932-ben, ami 1942-ben 1206 holdra csökkent kincstári kisajátítás következtében	
<u>Beretvás István szerzeménye:</u>	
Szikura féle porta	200 nöl
André Balázs féle szántó	10 hold
André László féle szántó	9 hold
Fehér féle szántó	2 hold
Pencz féle szántó	1 hold
Szikura féle szántó	2 old
Buhegyi Jutka féle szőlő	5 hold

Szappanos Elek IV. (1902-1947) és gyerekei birtoka

Kecskemét. Széchenyi tér 10. városi ház (Szeles féle – épült 1888)	
vette Sz. István V. 1907-ben – <u>Sz. István VI.</u> és <u>Sz. Elek IV.</u> VI. Istvánnak fele részét átruházva	
Kecskemét. Jókai u 14. városi ház (Kresák féle – 1895-ben renoválva)	
Sz. Elek I. – Sz. Elek III. – Sz. Elek IV . özvegyi haszonélvezet után	
Kmét. Köncsög puszta (Hollós és Ludas dűlőkben), kúriával	600 hold
Sz. Elek I.-Sz. István V.- <u>Sz. Elek IV.</u>	
Kmét. Ágasegyháza pusztai ingatlan	210 hold

Sz. István V.- Sz. Elek IV.

Kmét. **Szentkirály** pusztai ingatlan

Sz. Elek I. – Sz Julianna – Sz Elek IV

49 hold

Kmét. **Úrrét** pusztai ingatlan. Tanyák: Nagytanya, Szalai tanya, Közel tanya, Dékény tanya, Szőlős tanya

250 hold

100 hold: Mester Mihály – Sz.né M.Julianna – Sz. Elek III.- Sz. Elek IV.

150 hold: Sz. Elek I.- Sz. Julianna IV. - Sz. Elek III.- Sz. Elek IV.

Kecskemét, **Bócsa puszta**. Kiskorú gyerekek Sz. Imre III. ajándékozta 1844 hold $\frac{1}{4}$ osztatlan részét 1932-ben, ami 1942-ben 1206 holdra csökkent kincstári kisajátítás következtében

Szappanos Sándor V. (1909-1943)

Kecskemét. **Ballószög** ingatlan birtok

36 hold

Sz. Sándor I. - Sz. Sándor III. – Sz. Sándor V.

Említésre méltó ősi és öröklött ingatlanok

Ágasegyháza puszta 210 hold, Kecskeméttől nyugatra kb. 22km.. Vette V. István 1880-ban, örökölte IV. Elek 1925-ben

Ballószög, 36 hold föld és ház. Vette I. Sándor a Sipos családtól. Örökölték III. Sándor majd V. Sándor.

Ballószög, 4 hold 959 nöl szőlő és erdő. Vette I. István Bozsó Lászlótól. Örökölték: II. István – I. Elek – III. Elek és IV. Mária, és III Imre – Beretvásné Sz. Rózsa.

Bócsa puszta, Kiskőrösi Járás. (Zsigray, Fiáth és Lipcsei dűlő), 1760 hold, 293 nöl., br. Fiáth, Zsigray Márton, Beretvásné Zsigray Teréziától vette I. Elek 1891-ben. Örökölte III. Imre, aki még hozzá vásárolt 83 hold 1451 nöl. Teljes ingatlan 1844 hold 144 nöl. 1932-ben III. Imre ajándékozási szerződéssel osztatlan negyedekre osztva testvére V. István 3 gyerekére, VI. István III. Rózsa és IV. Elek és azoknak kiskorú gyerekeire, majd egy negyedet magának tartva, bócsai birtokát felosztotta. A Magy. Kir. Kincstár 1942-ben kisajátított 638 hold 144 nöl. Ezek után megmaradt 1205 hold és 1568 nöl, azaz 1206 hold.

Fehéregyháza, Dunavecse. 406 hold. Vette I. Elek 1902-ben. Örökölték fele-fele részben IV. Julianna, és V. István. István részét örökölte leánya Rózsa és 3 leánya.

Fülöpháza, Fülöpke, Fülöpszállás, Kerekegyháza. 70 hold 680 nöl. Vette I. Elek 1884-ben, örökölte III. Elek,, majd III. Imre.

Fülöpháza, Szibéria. 113 hold. André Emán hagyatéka lányának Sz. Istvánné (V.) André Rózsának. Örökölte lánya III. Rózsa és 3 leánya..

Gatyásfái, Béni kert, Városföld, Kecskeméttől délre 5 km.re a Mindszenti dűlőben Ősi föld. 20 hold. Vette I. János. Örökölték: I. István aki hozzá vett 42 holdat (Halasi Mihály féle). A 20 holdat II. István – I. Elek - III. Elek – VI. István -VIII. István. A másik 42 holdat III. Teréz, Búzás Kálmánné örökölte.

Kecskemét, református temető mellett. 2 hold 335 nöl. Szerezte I. Elek. Örökölték osztatlan félben Sz. Julianna IV., negyedében III. Imre, negyedében III. Elek. Ezen a telken épült a Szappanos mauzóleum, ami még ma is áll. A telek ma a református egyház tulajdona.

Köncsög puszta, Kecskeméttől délnyugatra 20 km.re.. (Hollós és Ludas dűlőkben) 600 hold tanyával, vette I. Elek 1877-ben. Örökölte V. István, majd fia IV. Elek aki egy rangos kúriát épített a tanyán 1938-ban. Családjával itt élt 1946-ig amikor az állam kisajátította.

Páka puszta, Kiskunfélegyháza, a Bp-Szeged (5 sz.) műút mentén a 102 km. kőnél. I. Elek felesége, Mester Julianna hozománya, 120 hold. Örökölte Sz. Julianna. V. István hozzá vett 83 holdat. Összesen 204 hold, amit VI. István örökölt.

Szentkirály puszta, Kecskeméttől keletre 18 km.re. 70 hold váltságos földⁱⁱ birtokosa, I. István volt, akitől fia II. István örökölte, aki ezt a földet megváltotta. II. István ebből 26 holdat I. Sándor fiának hagyta, akitől azt leánya III. Julianna (Sz. IV. Sándorné) örökölte meg. A fennmaradó 44 holdat III. István fiának hagyta, akitől azt I. Elek testvére megvette. Elek. Ezt a földet leányára IV. Juliannára hagyta, aki Sikari Kovács Gergely házassága révén még 160 holdat szerzett hozzá. Ebből 110 holdat V. Istvánra kivetett vagyonváltságⁱ kielégítésére ajánlott fel.

Talfája 62.sz., Kecskemét, Benkő kert. Vacsi dűlő. 61 hold. 1747-ben II. Mihály Kasza Mihálynétól ajándékba kapta. 1793-ban tanyát épített rá. Örökölte I. János – I. István – I Sándor – I. Károly (30 hold) és I. Amália (31 hold)

Talfája, Kecskemét, 12 hold. III. Istvántól III. Imrének.

Tegzesföld, Városföld, Kecskemét. Gátéri dűlő. 55 hold. Mester Gergely hagyatéka leányának Sz. Elekné (I.) Juliannának. Örökölte III. Imre – VI. István

Úrrét puszta, Kecskemét. 150 hold két tanyával: Dékány tanya, Szőlős tanya – vette I Elek. 100 hold három tanyával: Nagytanya, Szalai tanya, Közel tanya – hozta hozományban felesége Mester Julianna. Örökölte IV. Julianna és ötöle IV. Elek.

Városföld, Kecskemét. 171 hold. Hozományban Sz. Elekné (I.) Mester Julianna kapta. Örökölte V. István – VI. István

Vacsi út. Kecskemét. 28 hold. Vette I. János, örökölte I. István, aki hozzá vásárolt 25 holdat (Sárkány föld) – 50 hold 7254 nöl.t örökölte III. István.

Zsidó föld, Kerekegyháza. 87 hold 1293 nöl. André Emán hagyatéka lányának Sz. Istvánné (V.) André Rózsának. Örökölte lánya III. Rózsa és 3 leánya..

1 kataszteri hold (k.hold, hold) = 1600 négyszögöl (nöl) = 0,575 hektár = 1.422 acre (US)

ⁱ 1921. évi XLV. törvénycikk az ingatlanok, a felszerelési tárgyak, az árúraktárok, az ipari üzemek és egyéb jóságok vagyonszállításáról

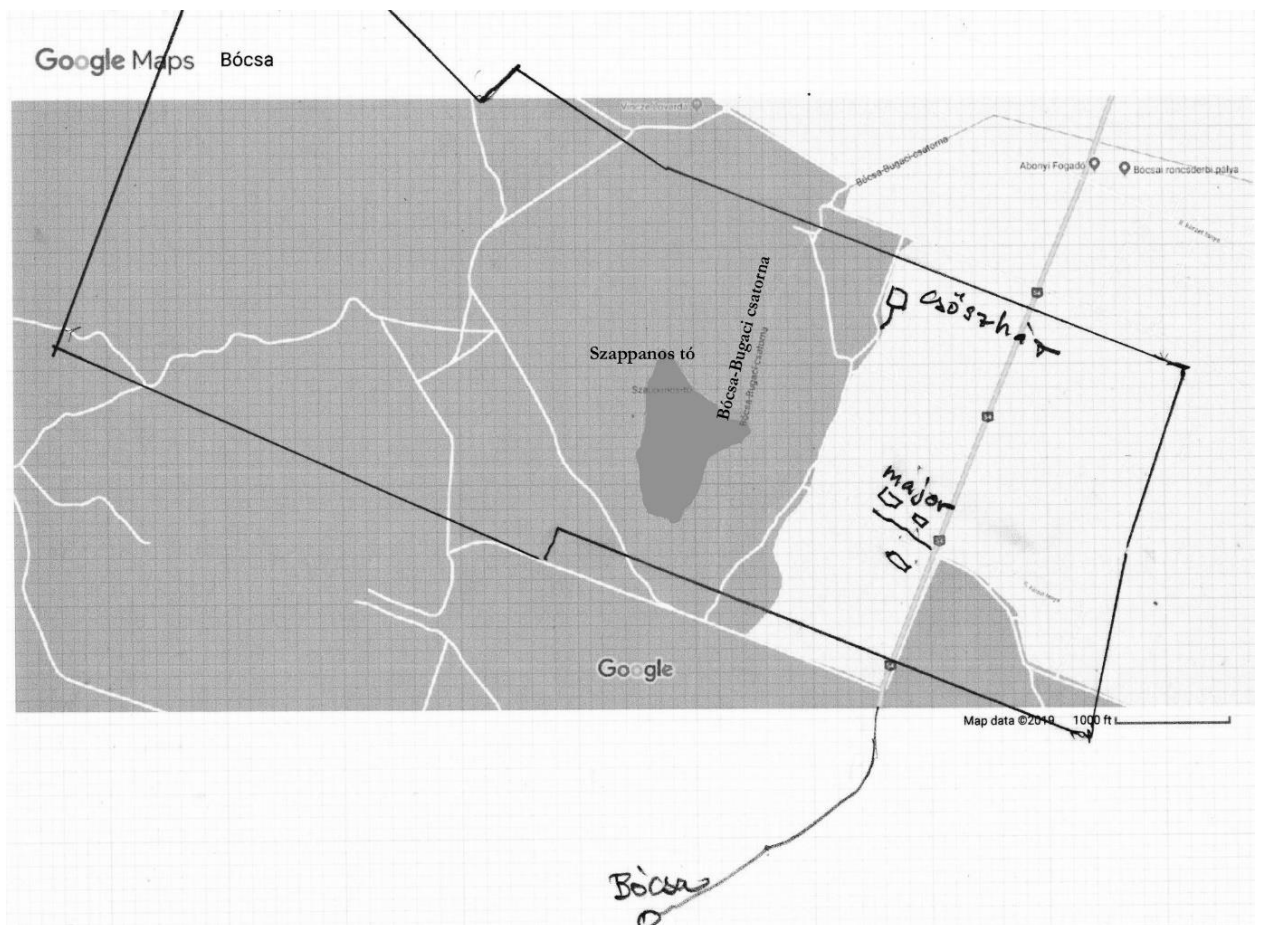
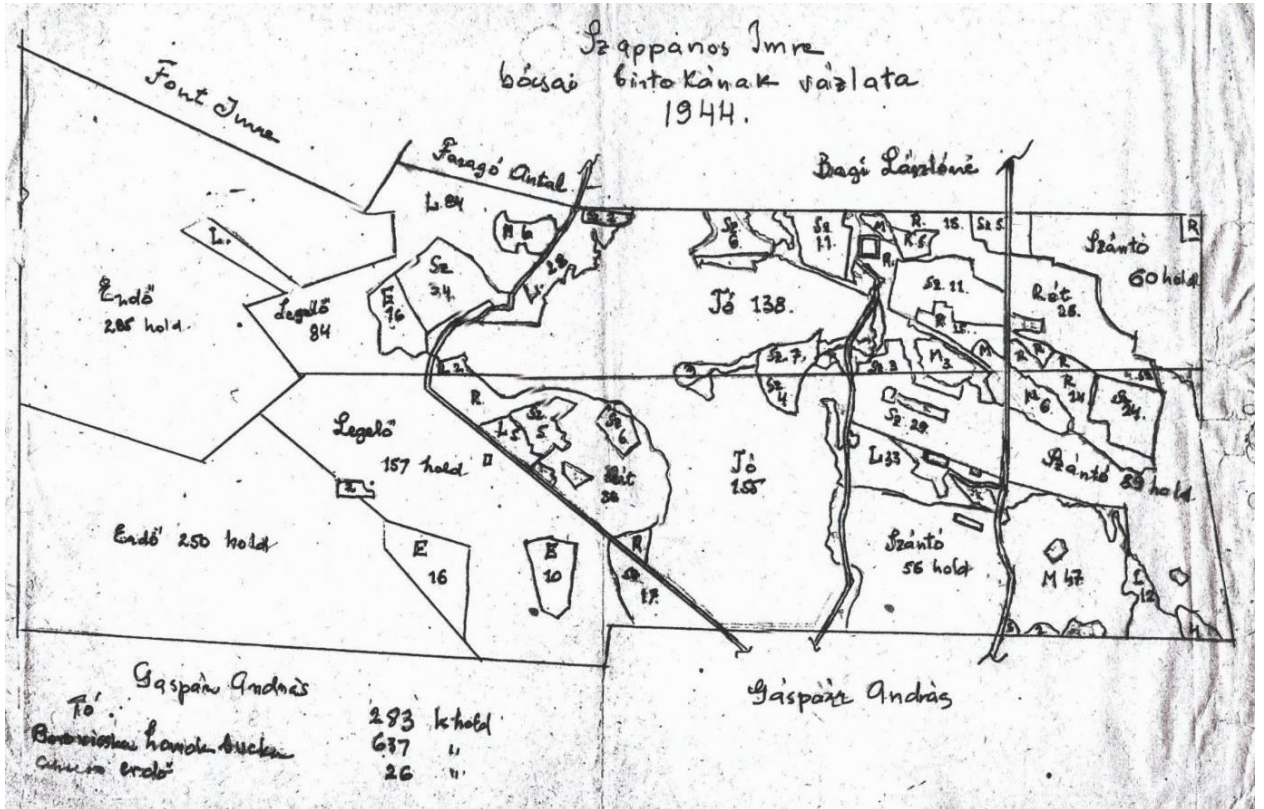
E törvény alapján vagyonszállítás alá estek – többek között – a mezőgazdasági földterületek, a szőlőbirtokok, az erdőbirtokok, a kereskedelmi árúraktárok, illetve az ingó dolgok közül az arany- és ezüstneműek, ékszerek, igazgyöngyök, drágakövek, nemesfémek, személyszállításra szolgáló, motorerővel hajtott szárazföldi és vízijárművek és a versenylovak.

A vagyonszállítást – függően az alapjától – többféle módon is teljesíteni lehetett: készpénzben, földterületben, záloglevelekkel (stb.).

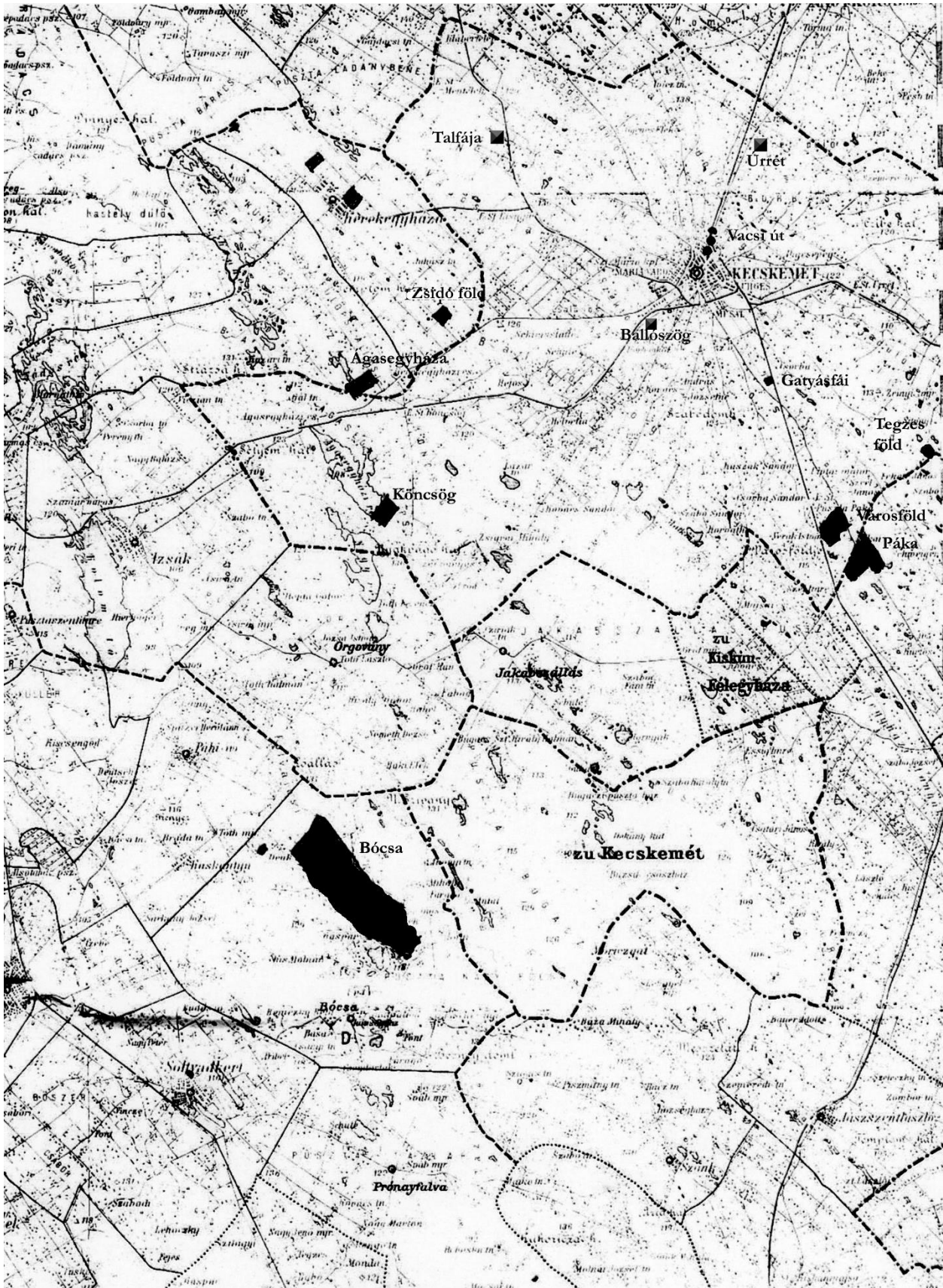
A földterületek 15-20 százalékkal, progresszíven voltak adókötelesek, és természetben (földben) kellett leadni.

ⁱⁱ. Váltásos föld jelentése, hogy I. István csak birtokosa, de nem tulajdonosa volt. Ezen föld birtokosai Kecskemét város földesurai voltak, kik a város valamennyi pusztáját osztatlan tulajdonban bírták. A váltásos földért a birtokos nem haszonért, hanem u.n. váltás adót fizetett a városnak. A város pedig a földesuraktól lassanként (több, mint 150 év alatt) a földesúri birtokokat megváltotta. Az így megváltott volt földesúri birtokokat a város váltás díj lefizetése ellenében eladta többnyire az illető birtokrész birtokosának. (Sz. Sándor V.)

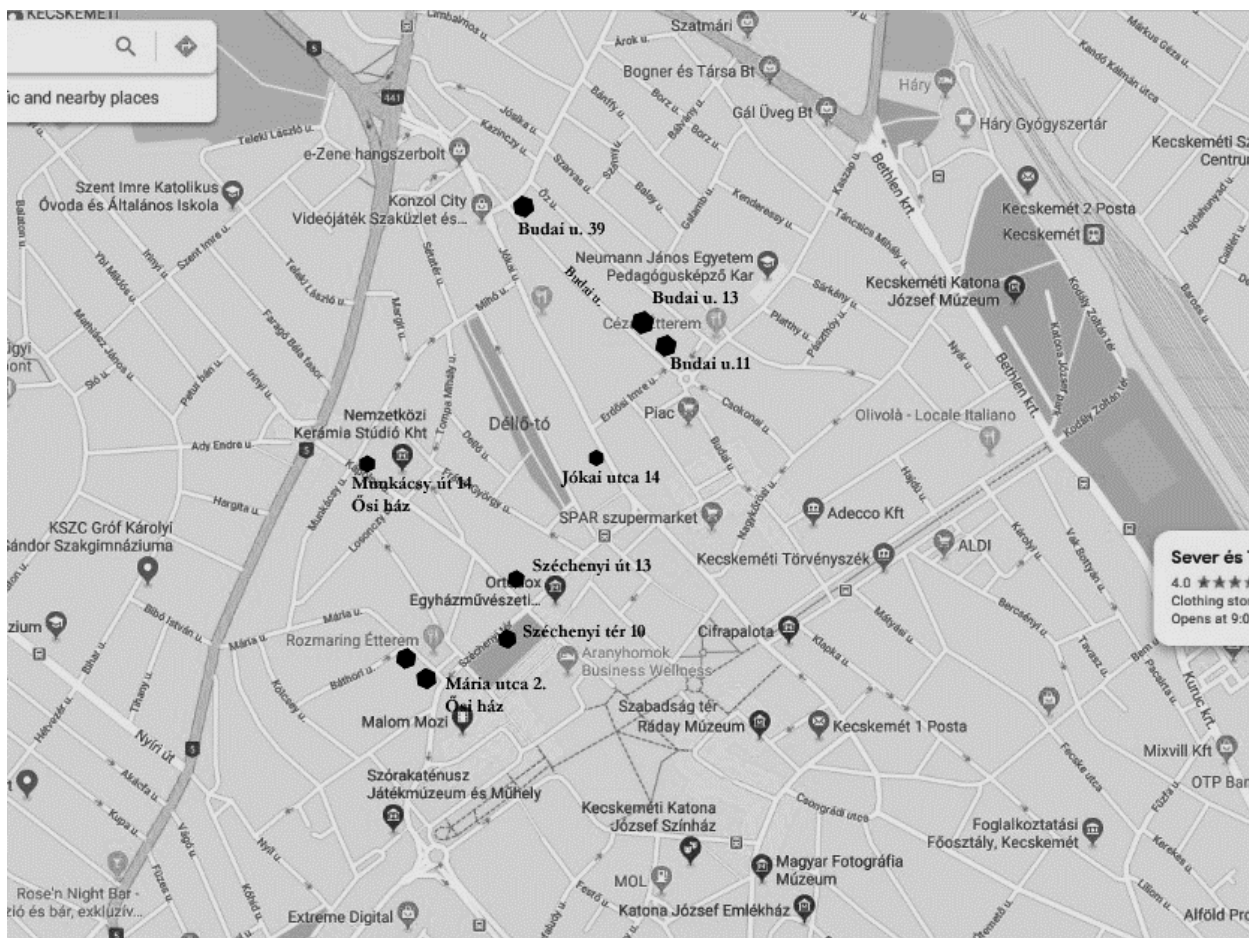
Bócsai Szappanos birtok térképe

A Kecskemét környéki Szappanos birtokok térképe

KECSKEMÉTI SZAPPANOS HÁZAK

A mai Kecskemét térképén fekete pontokkal megjelölt házudivarok amik a Szappanos család tagjainak birtokában voltak jelenős ideig. A XX.ik század második felében végrehajtott városrendezési változások tér és utca neveket megváltoztattak. Így pl. a régi Széchenyi út 13 sz. ma Kápolna utca ? sz. Úgyszintén a Széchenyi tér teljes átépítése miatt a régi Széchenyi tér nyugati oldalán álló házakat lebontották, azok között a 10. sz. Szappanos házat is. Ma egy parkosított terület van helyén.-

(www.google.com/maps)

AZ ŐSI (HOMOKI UTCA 97.) MUNKÁCSY UTCA 14.SZ. HÁZ

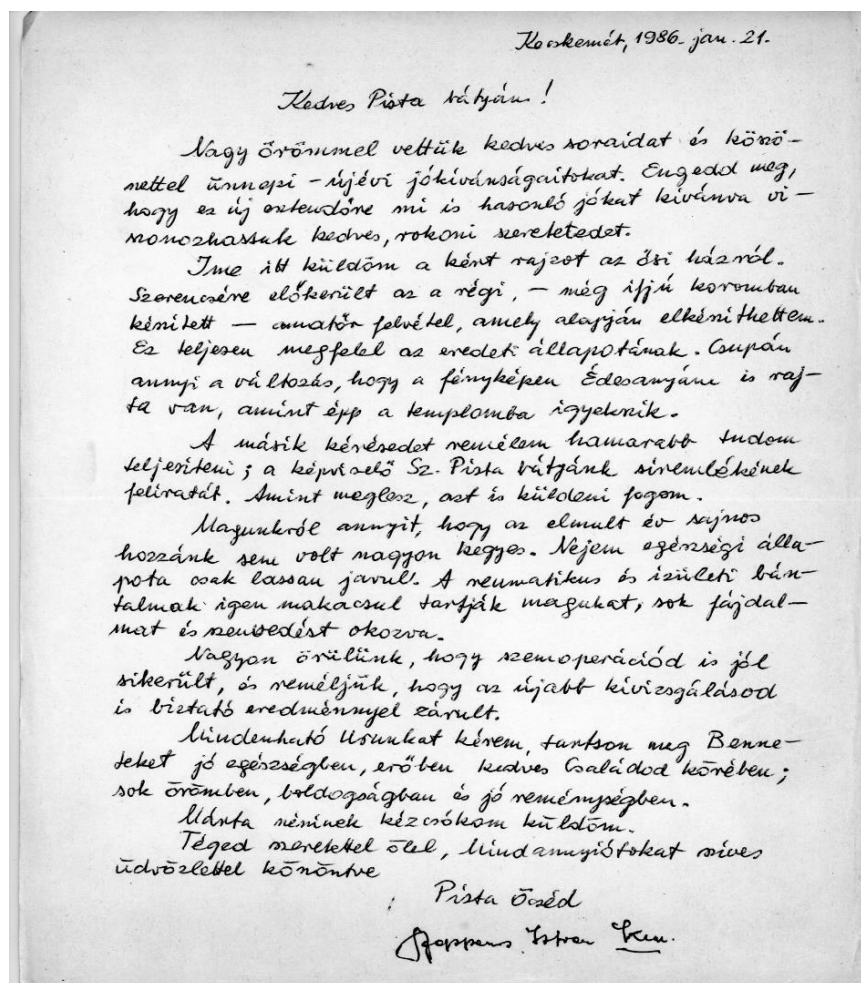
Ezt a képet Szappanos István VII. festőművész készítette az ő birtokában lévő eredeti képek és feljegyzések alapján, apám (VI.István) kérésére 1986-ban.

A régi Homoki utca 97 sz., most Munkácsy utca 14 sz. „ősi” ház (a Munkácsy és Kápolna utcák sarkán) amit I. István (1766-1838) építtet az 1800-as évek elején és ami lakásul szolgált neki.

Itt születtek összes gyermekei. A házat II. István (1788-1873) örökölte, ahol gyerekei Julianna, Elek, István és Imre születtek. Majd I. Elek (1837-1921) otthona volt. Itt lakott özvegységében ugyancsak özvegy lányával Juliannával (Sikari Kovácsné), amíg városrendezés miatt a város kisajátította 1914 (-16?) -ben. E városrendezésből az első világháború miatt nem lett semmi. A veszített háború után a ház árát az elértéklenedett „fehér pénzben” kapta meg nagyapám (V.István), amin vásárolhatott egy skatulya masinát (doboz gyufát), mint sokszor emlegette keserűen későbbben.

Ma, ezen a helyen egy csinos kisvárosi lakóházzal egybeépített patika található, az ősi házat vagy lebontották, vagy teljesen átépítették.

Ugyanazon „ősi” házról egy későbbi időből származó két kép, ami apám (VI.István) gyűjteményében megmaradt. Láthatóan a régi bolthajtásos tornácot későbbi tulajdonosai valami oknál fogva megváltoztatták.

Szappanos István VI. feljegyzéseiből:

Az öreg Szappanos ház Kecskeméten a Homoki /később Munkácsy / utcában, ahol Nagypám és Édesapám születtek. A házat dédnagypám Szappanos István / kinek felesége TsikeszNagy Mária volt / a múlt század legelején építtette. 1921-ben a város kisajátította utca nyitás céljából. Az akkori pénz elértéktelenedés miatt mire a hivatalos eljárás befejeződött egy skatulya gyufa árával fizették ki.

Gyerekkori emlékeim szerint az ámbitusról a nagyebédlőbe léptünk be, ebből nyílt balra a szalon, jobbra a háló szoba és a lakó szoba. Ezek voltak az utcai fronton, hol zöld zsalugateros ablakok sorakoztak. A szaloból egy udvari szoba nyílt, amit vendég szobának neveztek és aminek ajtója volt az ámbitusra is. A lakó szobából nyílt az éléskamra és a hatalmas nagy konyha, ami már az udvari szárnyon volt. A konyhából nyílt a cseléd szoba. Ugy a ~~lakó~~ lakó, mint a cseléd szobában a konyhából fűthető kemence volt, míg a többi szobákban cserépkályhák. Az udvari szárny alacsonyabb ámbitusa mögött voltak az emeletes magtárak és kamrák. Azután következtek az istállók, kocsiszin és dísznő hízaláló stb. A kiteglázott hatalmas udvaron még meg volt három török időkből maradt téglából épített gabonás verem, malomkövel letakarva.

ŐSI HÁZ MÁRIA UTCA 2

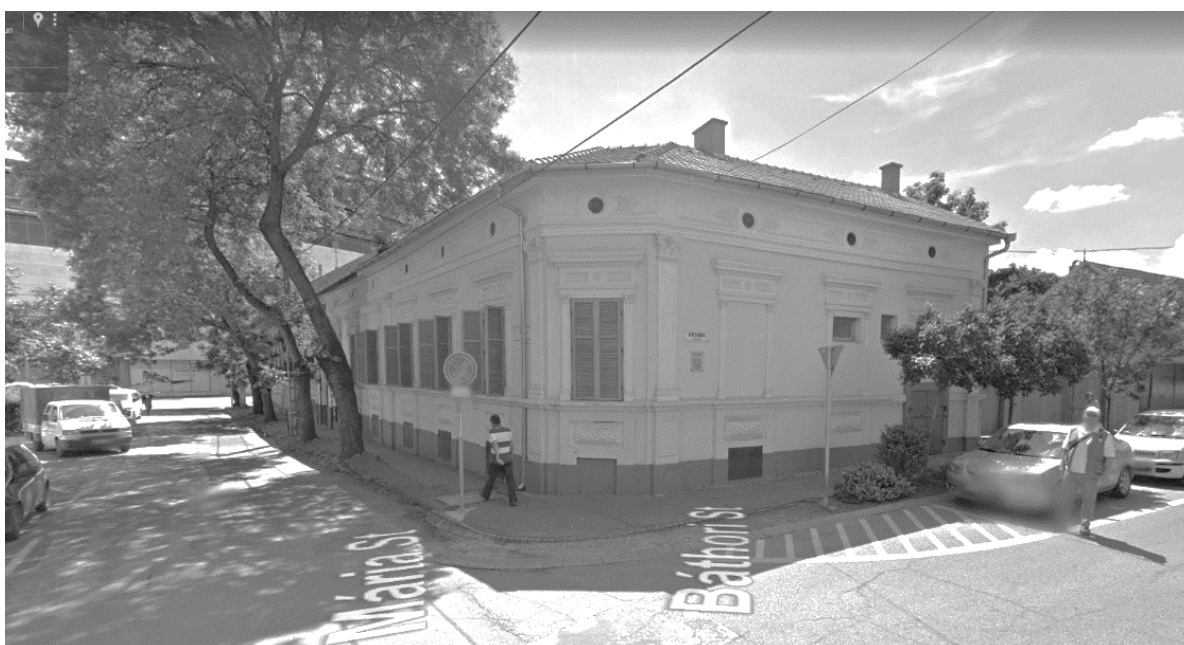
Báthori utca és Mária utca sarkán.

Szappanos János I. (1713-1795) szerzeménye. A ház mellett volt egy száraz malom is. A ház és a malom 1766-ban leégett és azt újra felépítette. Fiai István I. (1766-1838) és József I. (1755-1837) örökölték apjuktól, nagyon leromlott állapotban. István megvette József részét. A szárazmalom 1814-ben újra leégett és azt már újraépíteni nem engedélyezte a város. I. István a házat renoválta, cseréptetővel befedette és hozzá vásárolt még egy részt Szabó Gergelytől. Így ezen az udvaron két lakóház létesült.

E házat Szappanos István III. (1818-1917) és János IV. (1814-1875) örökölte. István testamentumában 10,000 Ft értékűre becsülte. Istvánnak gyereki nem lévén az ő részét is IV. János fia V. János (1839-1919) örökölte. V. János a házakat teljesen megrenováltatta és így állnak az 1940-es évekig. Az egyik házban V. János leánya Nagy Sándorné Szappanos Ida (1903-1969) lakott, a másikban fia István Lőrinc I. (1880-1959).

Mária utca 2. mai állapotában. Ez a ház valóban a Mária utca és a mai Szilády Károly út sarkán van. Ha innen jobb felé tovább megyünk a Mária utcán, az alábbi sarokházhoz érünk, a mai Mária u. 6 sz. -hoz, ami a Mária út és Báthory út sarkán van, valószínűleg a régi szárazmalom helye. (www.google.com/maps)

A BUDAI UTCAI HÁZ

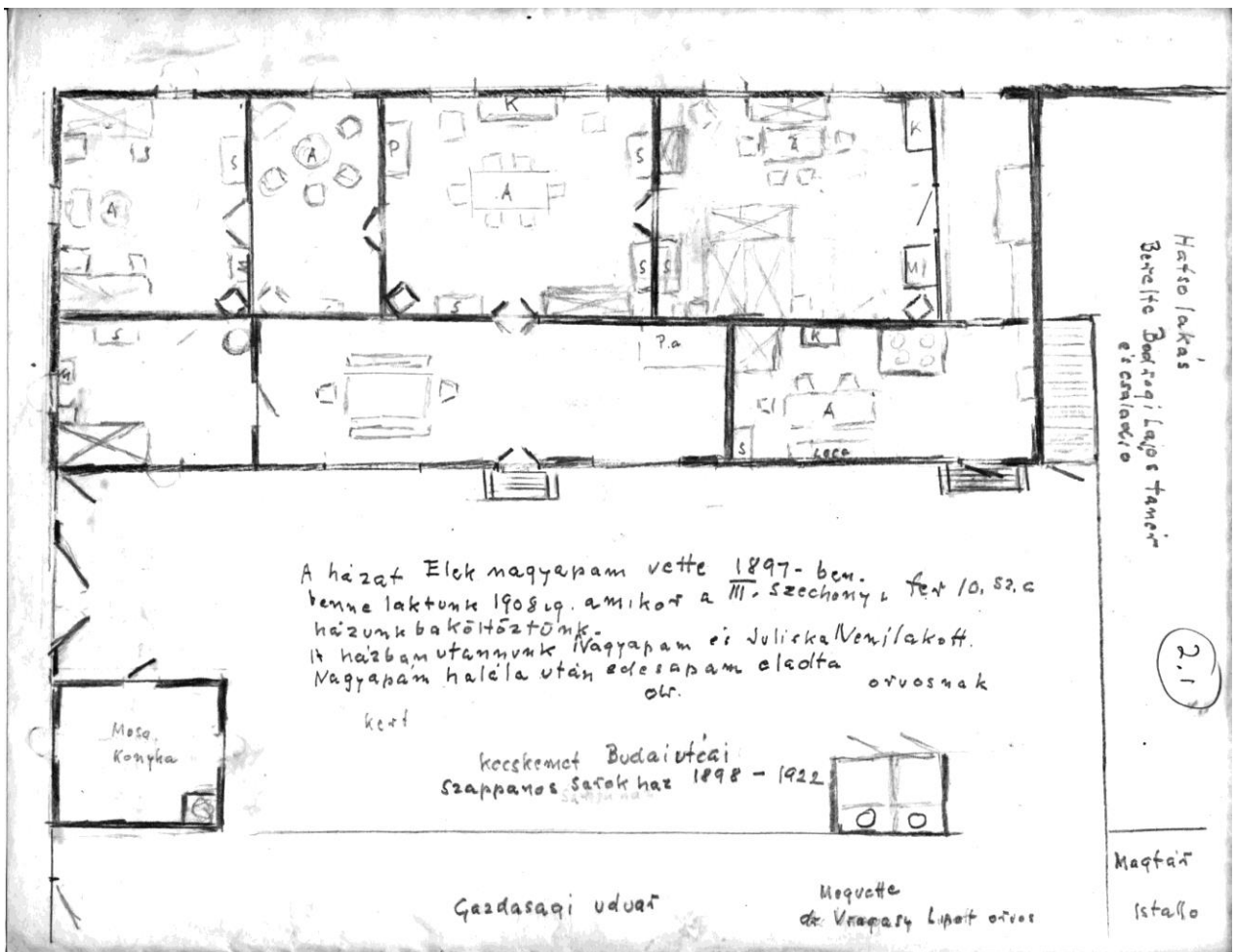
Budai utca 39.sz. házat Szappanos Elek I. vette és örökségben lányának IV. Juliannának (Sikari Kovács Gáspárné) adta még életében. Elek korai özvegységbe került, és ezen éveit lányával ebben a házban élte le.

Apám, VI. István emlékirataiból: *Születtem Kecskeméten a Budai utca végén levő nagy sarokházban, ahol a templomoktól jövő Jókai utca találkozik a Budai utcával, hogy együtt folytassa útját a temetők felé a budai országútra. Az Úrnak 1899. esztendejében Julius 5.-én.*

Házunk falában volt egy márványtábla, ami arról tett tanúságot, hogy nem csak én születtem ebben a házban, de Kada Elek bíres, neves polgármesterünk is itt látta meg a napvilágot. Itt született két testvérem is.

Az alaprajzon írott jegyzet apámtól: *A házat Elek nagyapám vette 1897-ben. Benne laktunk 1908-ig, amikor apám a Széchenyi tér 10. sz. alatti házat megvette és oda költöztünk. A házban utánunk nagyapám és Juliska néni lakott. Nagyapám halála után édesapám eladta dr. Vragasy Lipót orvosnak.*

Az idő halad, és ezt a házat a XX. század második felében lebontották és egy 3 emeletes bérház került helyébe. A kétezres évek elején Laci unokaöcsém családjával ebben az épületben béreltek egy lakást, mit sem sejtve annak múltját. Mikor meglátogattam őket, nekem rémlett valami és mondom Lacinak: nézzük csak meg apám emlékiratait. És valóban megtaláltuk a fenti bejegyzést. Laci nagyot csodálkozott, mert valóban a Kada Elek emléktábla még most is ott van az újonnan épített ház bejáratánál. Hogy még ő éppen abban a házban találja magát amiben saját édesapja született. Milyen kicsi a világ!

KECSKEMÉT, SZÉCHENYI TÉR 10. SZAPPANOS HÁZ

Kecskemét III Széchenyi tér 10 sz.a.házam.1948.aug.
A képet Szappanos Bandi készítette és Édesanyám küldte Német orsz.ba

A házat Édesapám vette 1907-ben dr.Szeless József /volt orsz.gy képviselő özvegyétől 84.000 koronáért.Eredeti állapotában egy családos ház volt.*] nagy szoba /ebből kettő 10x5 m./,előszoba,fürdőszoba,WC,konyha,kézi kamra falatta hatalmas pince / cseléd szoba,alsó konyha,magtár,kamrák,istálló/márvány jászlakkal/kocsi szinek,fás és egyéb kamrák,tyúk ol bekerített udvarral.Az udvar fele része diszkert vas rács kerítéssel elválasztva a hátsó udvartól.

Édesapám 1910-ben a hátsó udvaron a magtárból és kamrákból 3 szoba konyhás verandás lakást építtetett,amit bérbe adott.

A nagy lakást 1936-ban alakíttattam át két családosra.A nagy előszobából lett kis előszoba,konyha,kamra és fürdőszoba WC.Ezután télen mi is bent laktunk Kecskeméten.Édesanyám lakta az udvari részt /kamra,konyha,fürdőszoba,Wc, és 3 szoba /mi pedig a kapu bejárat felőli részt /kamra,konyha,előszoba,fürdőszoba,Wc. és két szoba / A nagy fogadót pedig közösen használtuk.

A házamat utoljára 1944 okt 29.én vasárnap láttam,amikor az 5. tábori póthadosztály törzsszel,mint annak vonat és gepkocsi előadója/Dunaföldvárról-Nagykőrösre menet keresztül mentünk Kecskeméten.A déli órákban a város teljesen kihalt volt,lezárt lakások és egy lélek sem volt látható.Néha egy-egy német harckocsi ment át a városon.Egy rendőrtiszt éppen akkor jött le a nagytemplom tornyából,tőle tudtam meg,hogy a német páncélosok a félegyháza felé menő betonuton kb.6 klm.re délre a várostól a vasuti átjárónál igyekeznek feltartani az orosz előre nyomulást.A páncélos alakulaton kívülsemmiféle más csapat nem volt már

az oroszokkal szemben. A városházán találkoztam Horváth Dönci főispánnal és Liszka Béla polgármesterrel, aki a kiűrités után az utolsó percig Kecskeméten maradtak.

Ekkor tudtam meg, hogy városföld-pákai birtokom, ami 12 km. re délre volt, a beton ut mellett már orosz kézen van.

Másnap elesett Kecskemét is és hadosztályunk beérkező egységei a következő napokban morzsolódtak fel Nagykőrös és Kécske vonalában.

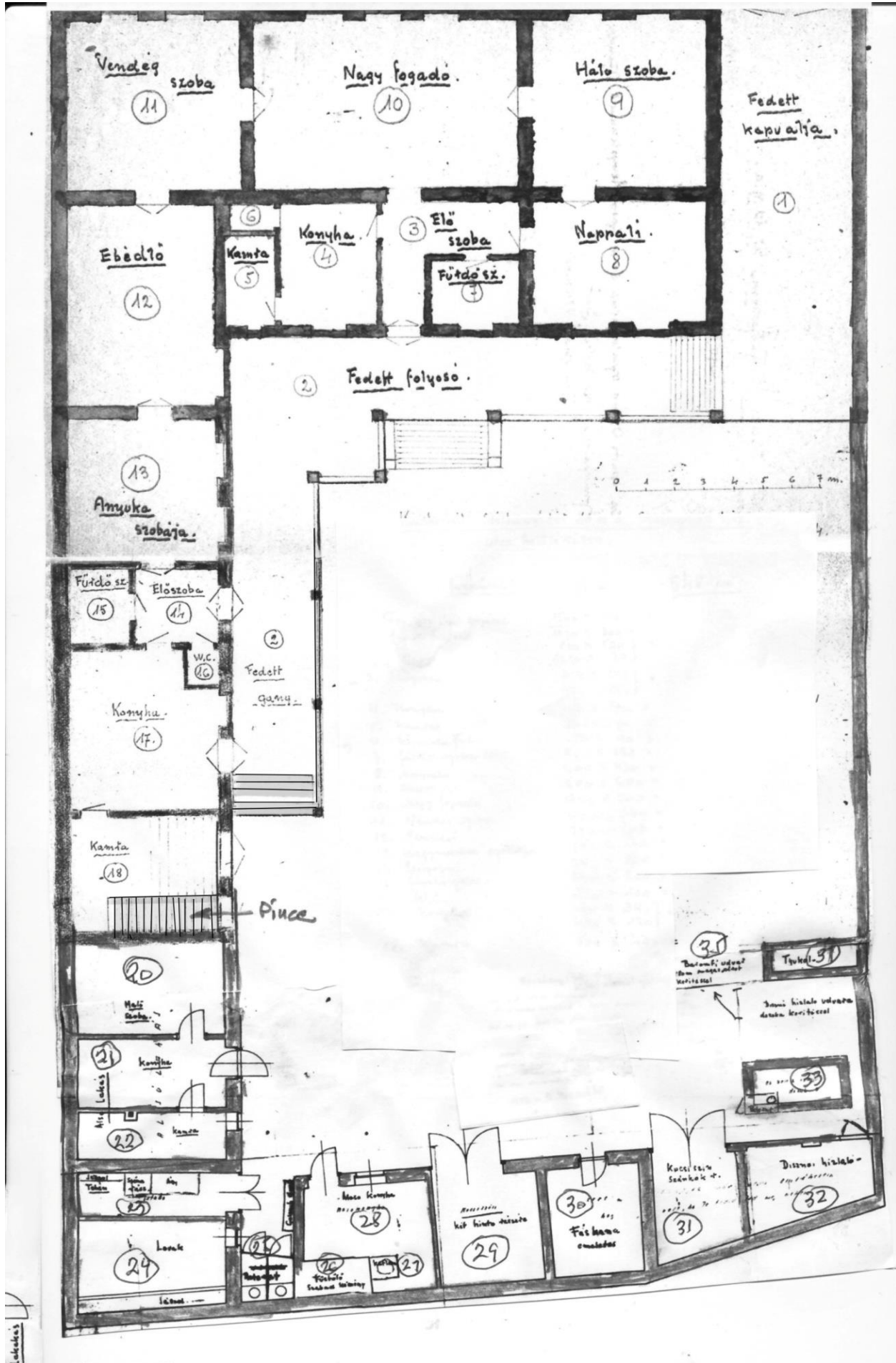
Mikor Édesanyámék, Hugomék és Öcsémék visszajöttek Kecskemétre házukat teljesen feldulva és kirabolva találták. A mi lakásunkba a kiscsajda párt költözött és Édesanyám lakását megtarthatta. Ide költözött később Öcsém halála és köncsögi birtokuk teljes elkobzása után özvegye és árvaí is. 1948 után elvették tőlük a szobákat és a konyhába és kamrába szorultak.

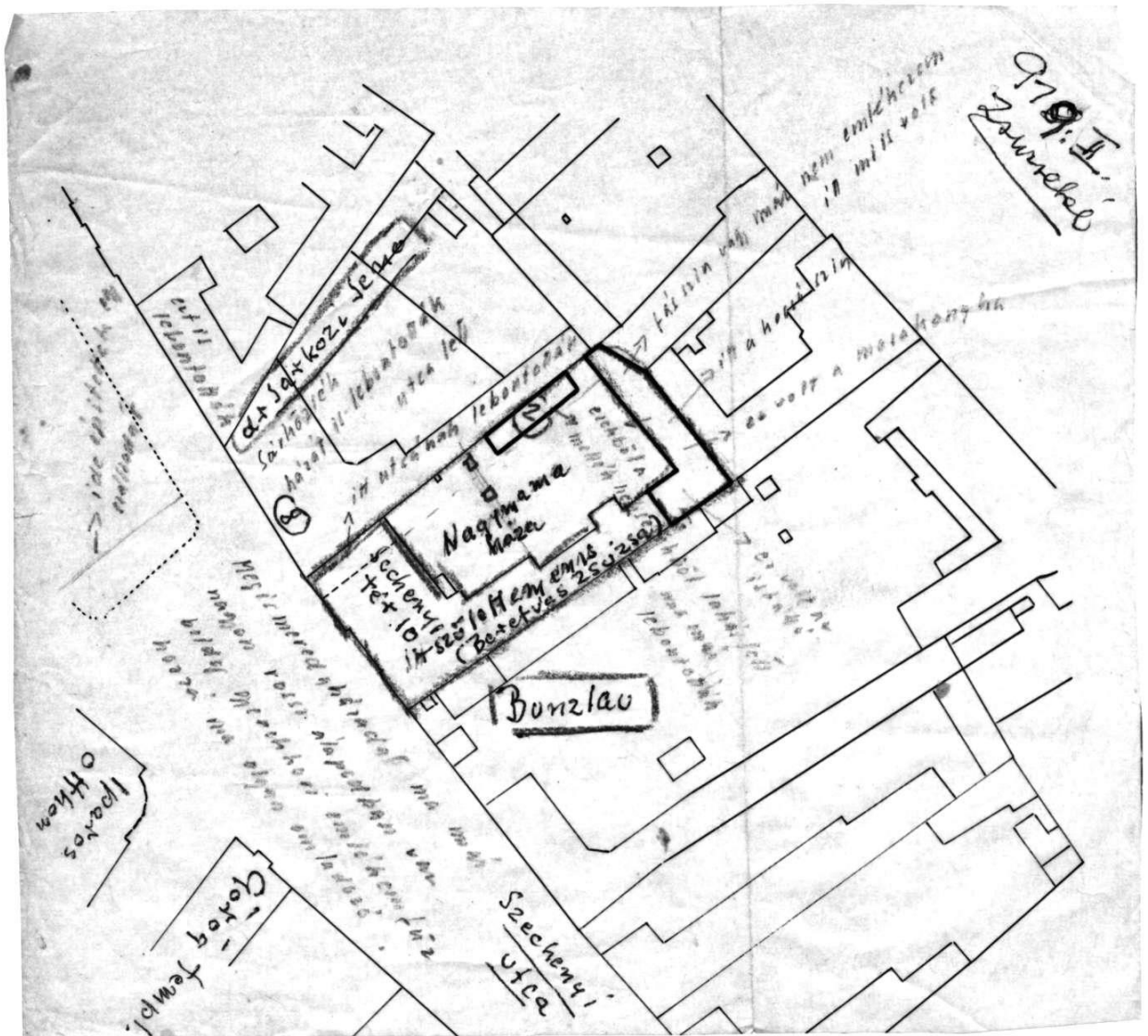

A ma már nem létező Szappanos ház a néhai Széchenyi tér 10. sz. alatt.

Egy modern Google térképre átültetett 1945 előtti Széchenyi tér, ami mutatja a ma már rég lebontott házakat és a tér akkori alakzatát

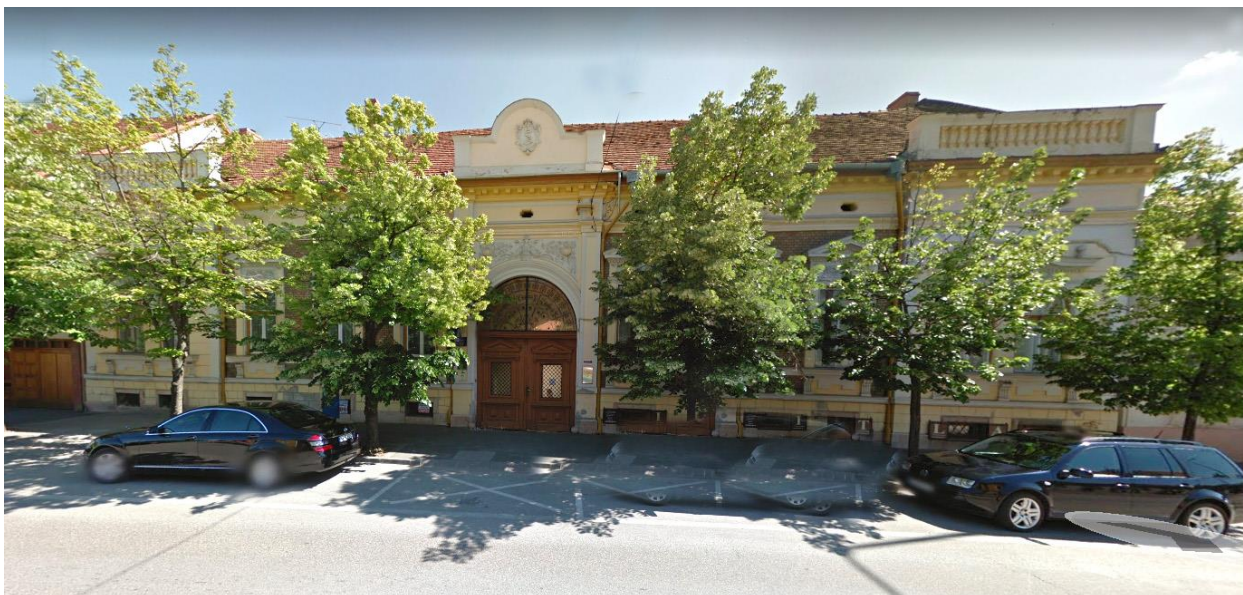

Kecskemét, Széchenyi tér, ahogy az a negyvenes években a városrendezés előtt kinézett. A 10. számú ház volt a Szappanos ház. Bal szomszéd Dr. Sárközy Jenő ügyvéd, jobb szomszéd Bunzlau bor nagykereskedő.

1950-es években amikor az Arany Homok hotel megépült, az eredeti Széchenyi tér valóban megszűnt létezni. Házunktól balra lévő épületeket hamarosan lebontották, majd a hatvanas években a teljes városrendezés az egész többi házsort is lebontotta és házunk helyén most egy autóbussz megálló van.

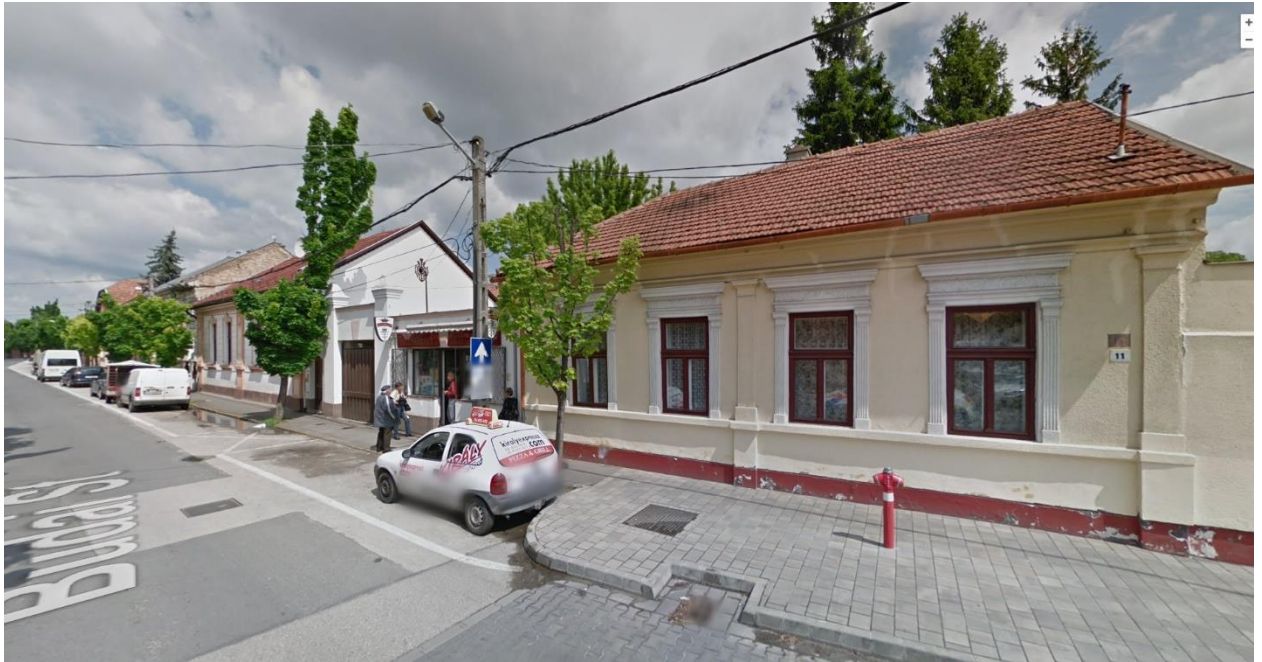
SZAPPANOS CSALÁDI HÁZAK KECSKEMÉTEN

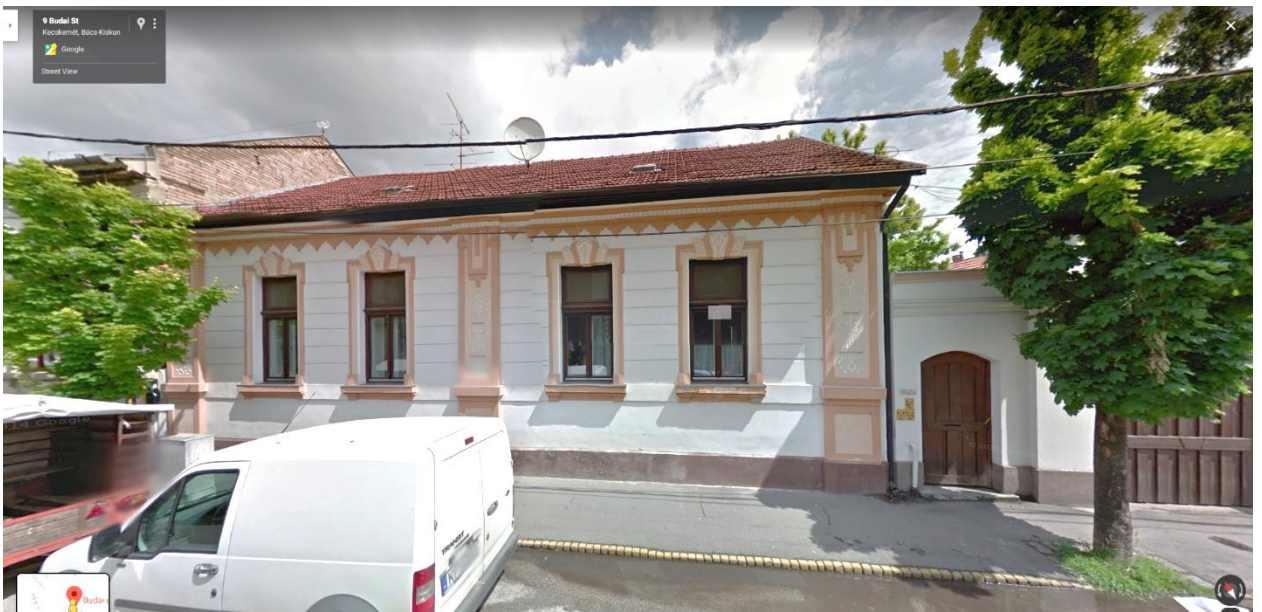
Széchenyi út (ma Kápolna utca) 13 sz. Építette Szappanos István I. 1819-ben a nagy tűzvész után. Örökölték I. Elek, majd fia III. Imre, aki ajándékozta unokahúgának Beretvásné Szappanos Rózsának és három leányának. 1945-ben az állam kisajátította. (www.google.com/maps)

Jókai utca 14. sz. „Kresák féle” ház, vette és renoválta Szappanos Elek I. 1895-ben. Örökölte fia III. Elek, akinek korai halála után özvegye Mariska néni lakott benne haláláig. Nem tudom biztosan, de nagyon valószínű, hogy a kommunista rendszer csak egy szobát hagyott meg neki használatra, de biztos hogy az állam már 1945-ben kisajátította. (www.google.com/maps)

Mostani képek. Budai utca 11 (sárga elől) házat 1938-ban megvette Búzás Kálmán és felesége Szappanos Terézia III. (www.google.com/maps)

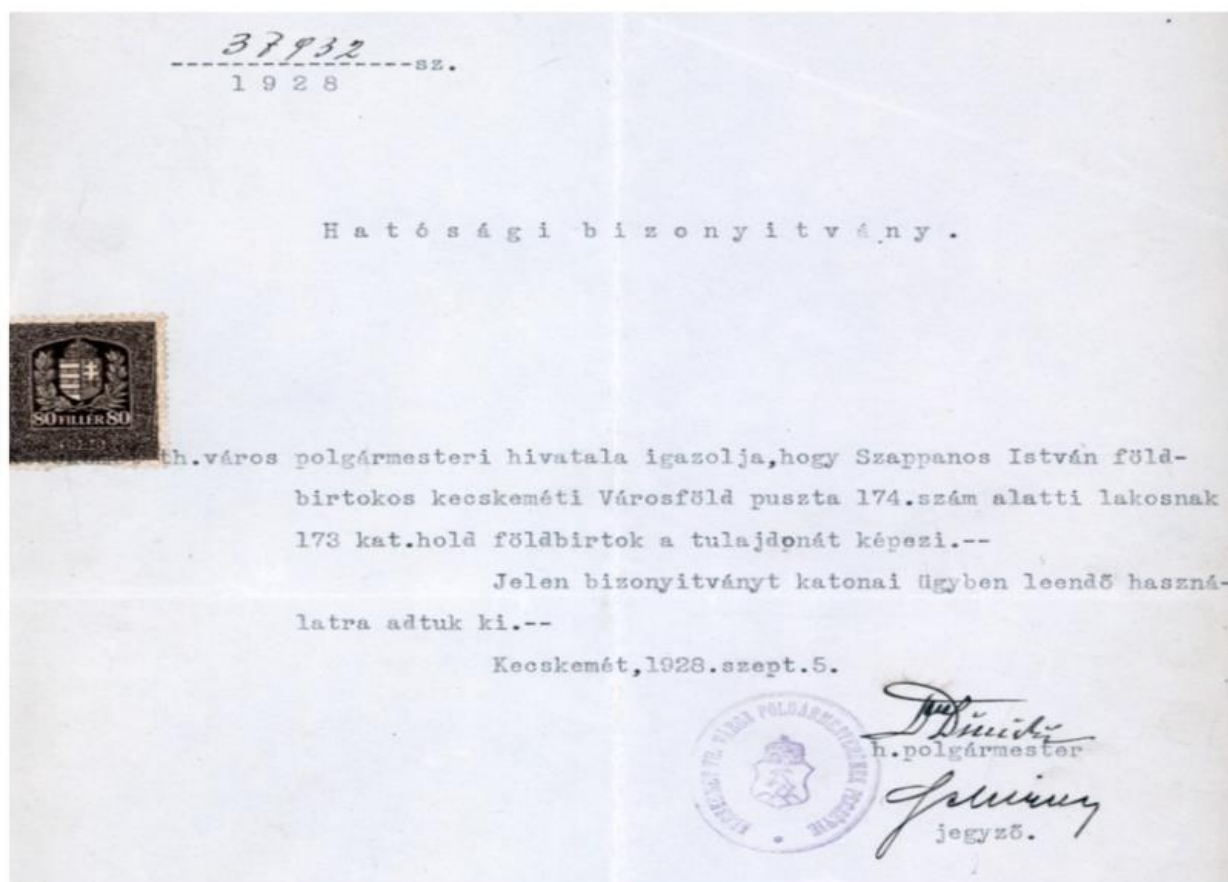

A Budai utca 13.sz. ház Szappanos Sándor I. szerzett tulajdona, melyet lánya Szappanos Julianna III. örökölt meg. 1891-ben eladta bátyjának III. Sándornak, melyben özvegye Jolán néni élt haláláig (1959). (www.google.com/maps)

SZAPPANOS ISTVÁN VI. VÁROSFÖLD-PÁKA GAZDASÁGA

Apám ^(9.VI.Is) vérbeli katona ember volt. De a sors más életet tartogatott számára. Amikor 1918-ban huszár hadnaggyá avatták a Ludovika Akadémián, az Első Világháború csúfos végéhez ért, és hirtelen nem volt szükség katonákra, mígnem a Nemzeti Hadsereg újra nem ébredt, amiben rövid ideig volt alkalma szolgálnia. Apja ^(8.V.Is) korai halála (1925-ben) miatt a földbirtok kezelését át kellett vennie, a katonaságtól szolgálaton kívüli viszonyba (szkv) lépnie. A gazdaságot kézbe vette, családi kúriát épített, egy nagyszerű gazda-intézőt szerződtetett aki kiegészítette saját hiányos hozzáértését, 1929-ben megnősült és családot alapított. 1945-ben a világ felborult, családjával elhagyta az országot. Az emigrációban emlékezetből összeírta, feljegyezte az elveszett világ emlékeit, vagyonát, gazdaságát és az embereket akik neki szolgáltak.

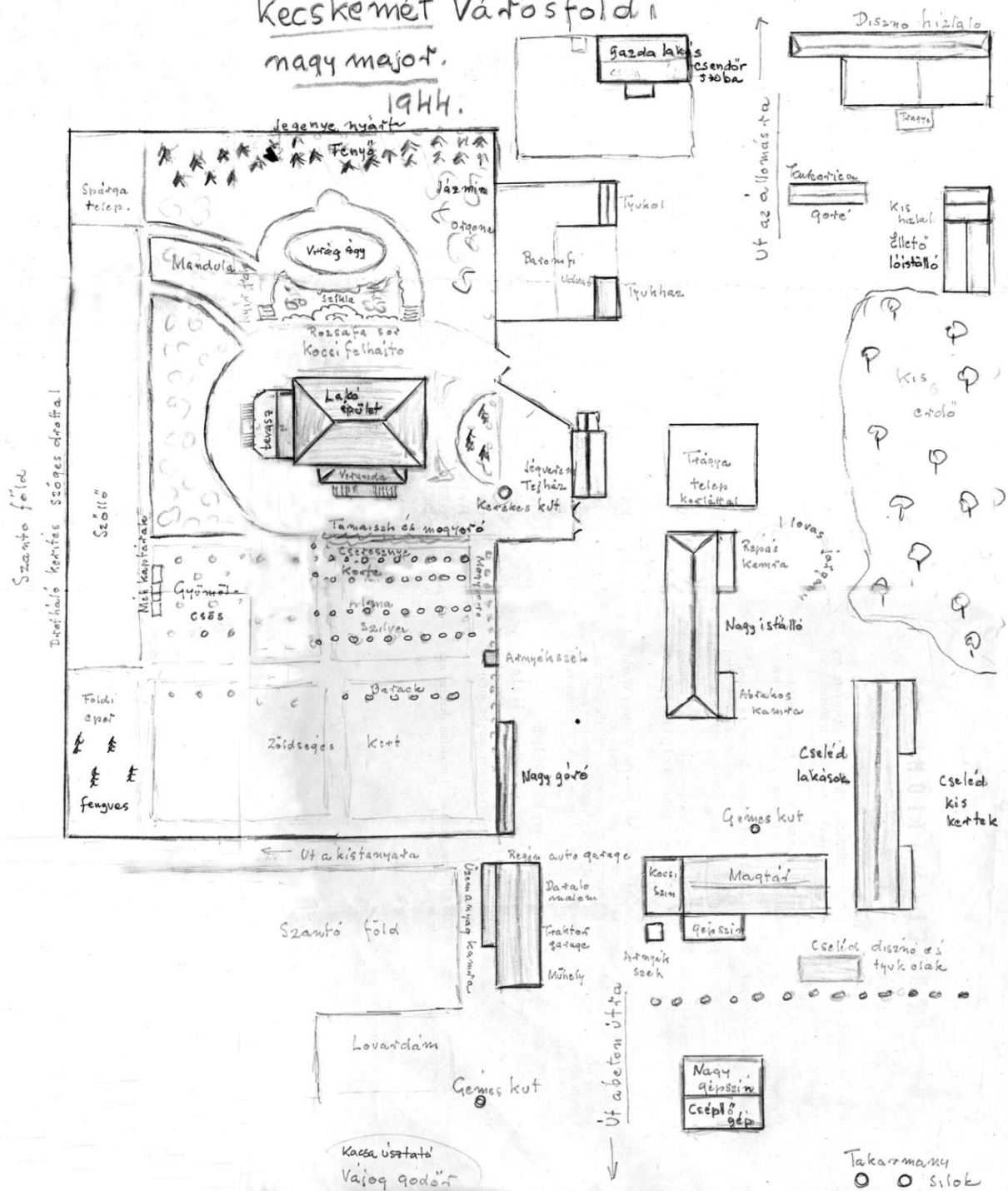
A városföldi és pákai birtokok a Bp-Szeged műút (5 sz.) mentén a 100 -103 km. kövek között feküdt..

*Emlékeztető emlékeztető
Mozsakovák 1948. évi
Szappanos István*

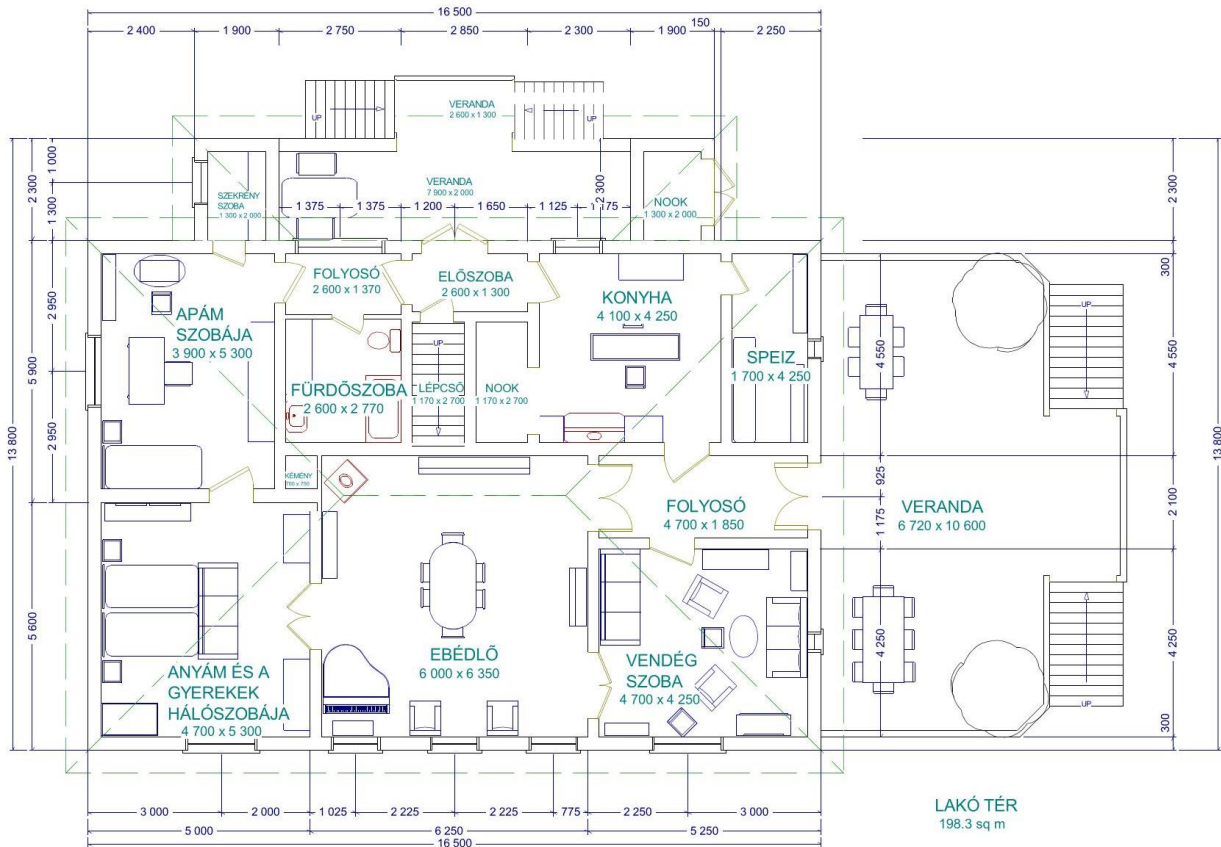
Kecskemét Városföldi nagy majort.

1944.

A városföldi kúria. Építette apám 1924-ben vitéz Szappanos, Jenő tervei alapján. Fenti kép 1980-ban készült, a kommunista rendszer idején, amikor a kúria Kecskemét város tulajdonában, mint vendégház szerepelt. Szépen rendben tartva, a lakó részek és a pince teljesen átalakítva új rendeltetésére.

A kúria alaprajza és berendezése ott lakásunk idején 1944-ig. Születésemtől kezdve itt nevelkedtem és éltem a háború végéig, amikor elmenekültünk a hatalom átvétel előtt.

V A G Y O N L E L T Á R .

Szappanos István /sz.Kecskemét.1899.juli.5./ nő- Endre Mártával
 és ki-korú gyermekei : Szappanos István Imre /sz.1929.dec.1./
 Szappanos Imre Tamás /sz.1936.juli.27./
 1944.őszén Magyarországon maradt vagyonáról.

I. H Á Z I N G A T L A N .

Kecskemét.III.Széchenyi tér.lo.sz.

Telekkönyvi tulajdonos: Szappanos István 1899. özv.Sz.Istvánné hév.j.
 Örökség n.Szappanos Istvántól sz.1871.

Fele részben elidegeníthetetlen és megterhelhetetlen egyszerű
 családi birtok.

Főépület: 1 terem, 5 lakó szoba, 2 előszoba, 2 fürdőszoba, 2 konyha,
 2 kamra, nyitott folyosó, 2 pince, padlás. WC.

Melléképület: 3 lakó szoba, konyha, kamra, üveges veranda, magtár, mo-
 sós konyha, 2 kocsizsin, fűskamra, istálló, kertészlő, ba-
 romfiól, padlás.

II. F Ö L D B I R T O K .

1. Szappanos István városföldi és pákai gazdasága.

a. Kecskemét. Városföld puszta. 164. sz. 170 k. hold 1087 nöl
 b. Kkfélegyháza. Páka puszta. 50/51. 203 " 325 "

Összesen: 373 k. hold 1412 nöl.

Telkesítés: Szőlő 1930. Kb. 400 nöl. }
 Diszkert 1926. Kb. 800 " }
 Gyümölcsös 1926. Kb. 800 " }
 / 64 meggy, cseresznye, körte, alma, szilva, barack-fa
 2 birs, 10 őzibarack, 40ogyoró bokor /
 Erdő. 1930-1934. Akác. Kb. 10 kat. hold.

Épületek: Lakó épület 17x9 m = 153 nm. Pala tető.
 / 4 lakószoba, előszoba, fürdőszoba, terasz,
 veranda, szuterén magtár, pince, padlás /

Munkás lakások: 40x6 = 240 nm. Nád tető Vf.nm.

18x7 = 126 " Cserép t. "

10x6 = 60 " Nád " Vf.kt.

20x6 = 120 " " " Fp.

16x6 = 96 " " " Pkt.

Magtár: 18x7 = 126 nm " " Vf.nm.

Műhely, garage. 18x6 = 108 " Cserép t. Vf.nm.

Gépszín 14x6 = 84 " " " "

Kocsi és gépsz. 12x4 = 48 " Pala " "

3 Góré 28x2 = 56 " Cs. és n. Vf.nm. Pkt.

Istálló: 32x7 = 224 " Nád tető vf.nm.

22x7 = 154 " " " Pp.

14x7 = 98 " " " Vf.nm.

30x5 = 150 2 " " "

8x6 = 48 " " Fk.

Összesen 1738 nm.

2 Trágya telep korláttal

6 Takarmány siló 6 x 4 m.

6 Kut.

2. Gatyásfái. 1760 óta egyenes leszármazásban Szappanos Birtok.

Telekkönyvi tulajdonos: Szappanos István Imre 1929.

Örökség : Szappanos Elektől 1868.

özv. Sz. Elekné sz. Sz. Mária hév. j. 1873 nöl

Kecskemét. városföld puszta 20 kh. 1373 nöl

Épületek: Lakó épület 12 x 6 = 72 nm. Nád tető

Istálló 12 x 6 = 72 " " "

Összesen: 144 nm.

a. Telekkönyvi tulajdonos : Szappanos István 1899.

Örökség : Szappanos Istvántól sz.1871.

Elidegeníthetetlen és megterhelhetetlen egyszerű
 családi birtok / paraszt hitbizomány

B. Telekkönyvi tulajdonos: Szappanos István 1899

Sz. István Imre 1929. utóörökl. j.

Örökség: Sz. Juliannától.

* Szappanos István Imre 1929. utóörökl. j.
 10 x 4 = 40 nm. Nád tető Vf.nm.
 6 x 2 = 12 " " " "

3. Tegzesföld. (Görög Mester Mihályné, Tózas Éva)

Telekkönyvi tulajdonos: Szappanos Imre Tamás. 1936. Sz. Imre 1877. hév. j.
 Örökség: Szappanos Imrétől 1877.
 Kecskemét. Városföld puszta.

		<u>54 kat. hold</u>	<u>839 nöl</u>
Épületek.	Lakó épület :	16 x 6 = 96 nm	Nád tető
	Istálló:	16 x 6 = 96 "	" "
		7 x 5 = 35 "	" "
	Összesen:	227 nm.	

4. Szappanos testvérek bócsai gazdasága.

Telekkönyvi tulajdonosok: Osztatlan fele rész Sz. Elek 1902. gyermekei.
 Osztatlan egynegyed rész: Szappanos Imre Tamás 1936. ajándék
 Szappanos Imre "1877. holtigtartó" haszonélvezetijogával.
 Örökség.

Ajándék és örökség: Szappanos Imre 1877. től.
 Bócsa. Pest vármegye. Eredetileg volt 1761 k. hold 937 nöl
 940 évi ki-játítás után megmaradt kb. 1240 k. hold.
 Osztatlan fele része " 620 "

Teljesítés : Kb. 22 k. hold vágásérett akác és nyárfa erdő.

Épületek:	Lakóház, magtár, műhely:	72 x 7 = 434 nm.	Cserép tető
	Munkás lakások	22 x 7 = 154 "	" "
		30 x 7 = 210 "	" "
		20 x 7 = 140 "	Nád "
		20 x 7 = 140 "	" "
	Istálló	44 x 8 = 352 "	Cserép és nád t
		50 x 8 = 400 "	Nád tető
		24 x 7 = 168 "	" "
		26 x 7 = 182 "	" "
	2 Góré	22 x 2 = 44 "	Cserép "
	5 kut		
	Összesen	2224 nm.	

✓
73 acre

F Ö L D B I R T O K Ö K örczesítése.

Városföld pákai gazdaság	374 k. hold	213 Hektár	Épület	1891 nm.
Gatvásfái	21	12		144
Tegzesföld	55	32		277
Bócsai gazdaság	620	357		2224
Összesen:	1170 k. hold	614 Hektár.	Épület	4333 nm.

III. E L E V E N L E L T A R .

Allatok.

1. városföldi és pákai gazdaság. Tulajdonos Szappanos István 1890.
 - a. 10 drb. igásló, 6 drb. csikó, 1 drb. igás öszvér, 2 drb. szamár.
 - b. 16 drb. törzskönyvezett pirostarka tehén, 10 drb. üsző. 10 drb. borju
 2 " " " " tenyészbika.
 14 " ökör, 10 drb. tinó
 - c. 7 drb. tenyész koca, 40 süldő, 50 drb. malac. 40 drb. hizó
 - d. 100 drb. tyúk, 10 kacsa,
 - e. 10 család méh.
2. Bócsai gazdaság. Tulajdonos osztatlan fele részben Sz. István 1899
 " " " " Sz. Elek 1902.
 - a. 12 drb. igás kanca, 12 drb. csikó
 - b. 1 " tenyészbika, 32 drb. tehén, 20 drb. üsző, 10 drb. borju
 24 " igásökör, 20 drb. tinó
 - c. 60 drb. anyajuh, 40 drb. növendék, 50 drb. bárány. 6 drb. koc.

IV. HOSZT-LELTÁR.

Gazdasági felszerelések.

1. Városföldi és pákai gazdaság. Tulajdonos Szappanos István 1899.
- a. Mc.Cormick traktor 10/20 HP. HSCS. traktor R 30/35.
HSCS kis motor 6 Hp.
3 drb. traktoreke. / 1 drb. három, 2 drb. 5 vasu/
1 " traktor tárcsa. 6 drb. üza. vashordó Vegyes felszerelés
- b. mm. es HSCS. herefejtős cséplőgép 1943. szijakkal.
- c. Köves daráló malom 120 cm. es kövekkel HSCS. kalapácsos egy. örlő.
- d. HSCS. silótöltő szecskavágó, fuvócsővel 1 drb. kis szecskavágó
1 drb. járgány 2 drb. répavágó 1 drb. gabona rosta
1 " triór 2 " magtár mérleg 1 kis magtár mérleg
1 " nagyteljesítményű motorhajtású HSCS. morzsoló
1 2 kézi hajtású kuk. morzsoló 1 drb. motor meghajt. körfűrész.
1 " " lónyirógép 1 " permetezőgép
- e. 2 drb. fogató eke kétvasu 5 drb. fogató eke
1 " " tárcsa 4 " planett eke
5 " " / négy-három tagu/ vasfogas
1 " háromtagu vashenger 1 drb. háromtagu fahenger
1 " fogató nagy vetőgép 1 drb. Westfalai műtrágyaszórógép
1 " " Cormick aratógép 1 " Dehring fűkaszalógép
1 " lógereble 1 " *Komplex gép kész.*
- f. 1 drb. 50 literes, 10 drb. 25 l. es, 2 drb. 10 l. es tejes kanna
1 " 80 x 100 cm. tejhűtő 1 drb. kézi meghajtású Alfa reparátor
2 " kétkerekű tüzi fecskendő 1 drb. szivó-nyomó kutazivattyu
- g. Komplet kovácsműhely felszerelés / fujtató, fűrőgép /
Komplet bognár " " / gyalupad, esztergapad/
- h. 40 drb. melegágyi ráma üveggel, deszkával
- i. 6 drb. simpla emeletes boconádi kaptár
2 " dupla " hunor " "
- j. 3 " kerékpár
2 " hajtókocsi 1 drb. gummi kerekű lapos kocsi, 1 drb. fédezes
lapos kocsi 1 drb. körösi kocsi. 5 drb. igás kocsi
4 " igás szekér 1 drb. takarmányos szekér 1 drb. vizes lajt
- k. 2 pár komplett parádés hám szerszám
1 " " " igás kumet " "
5 " " " " " " "
1 drb. komplett parádés kumet " "
4 db. " nyereg felszerelés
2. Bócsai gazdaság. Tulajdonos osztatlan fele részben Szappanos István 89
- " " " " " Elek.
- a. 5 drb. igás kocsi 6 drb. igás szekér 1 drb. takarmányos szekér
1 " homokfutó kocsi 2 drb. kétkerekű kordé 2 drb. homokhuzó
4 " vontató kocsi 6 " igás szánkó
- b. 1 pár komplett parádés hám szerszám 6 pár igás hám szerszám
- c. 1 drb. széna rakó golya.
- d. 1 drb. kézi hajtású szecskavágó 2 drb. kézi hajtású répavágó
1 " magtár rosta 1 " triór
1 " " mérleg 1 drb. kézi meghajtású daráló
1 2 kézi meghajtású morzsoló
- e. 1 drb. nagy fogató vetőgép
- f. 8 " simpla eke 6 drb. kettős eke 2 drb. planett eke
1 " fogató tárcsa 3 " vasfogas 2 " fahenger
- g. Komplet tábori kovács és bognár műhely.
- h. Juhászati felszerelések.

1943 nyarán

Városföldi méhészetem.
Kezelte Lőrincz István gazda.
Előtérben az emeletes Boconádi kaptárak, hátrább az új Hunor iker kaptárak.

Hozam évi 80-100 kg.
Minőség a Duna-Tiszaközi Mező gazdasági versenyen oklevéllel jutalmazva.

Cséplés Városföld kistanyán a több évszázados vadkörte fánál.
Szalma kazal rakás.

LŐRINCZ ISTVÁN

1923-ban kezdtem gazdálkodni először a (Kecskemét) Városföld pusztai 171 kat. hold, majd a következő években (Kiskunfélegyháza) Páka pusztai 203 kat. hold birtokomon. Az egész gazdaság 374 kat. hold területen volt. Lakást építtettem, Fordson traktort vettem. Pár év alatt az állat állományom is növekedett, ispánra volt szükségem. Hirdetésre, próba időre felfogadtam Magasházit, de nem felelt meg. Utána, ugyancsak hirdetésre jelentkezett Lőrincz István, akit 1925-ben első látásra felfogadtam, az itteni szokás szerint „Gazda Úrnak”, és nem is csalódtam benne. Hűsége, becsülete, tudása, szorgalma, emberekkel való bánni tudása mindenki által elismerten olyan volt, hogy hozzá hasonlót nem lehetett találni Pest vármegyében. Szolgált 1944-ig, az összeomlásig. Otthon maradt, a birtokomat felosztották és neki menekülni kellett. Alsómégyen volt egy pár hold földje, ide ment és nyomorgott, de Pista fiát kitaníttatta a kecskeméti gazd. köz. iskolában agronómusnak. Haláláig, 1974-ig levelezésben voltunk, amiket szeretettel őrzök ma is. Az ő emlékére vetem papírra amit róla tudok.

Apja mint botos ispán szolgált egy uradalomban. Fia, István 1894-ben született. 1912-ben berukkolt a Molinári gyalogezredhez. 1914-ben kitört az Első Világháború. Mint katona kiválóan megállta a helyét. Kraticwill ezredes ezred parancsnok alatt, mint szakaszvezető került ki a harctérre. Először Szerbiába, majd Oroszországba, ahol fogságba esett. Mezőgazdasági munkásnak jelentkezett és Tula közelében egy öreg muzsikhhoz került, aki egyetlen leányával egyedül dolgozott a kis birtokon. No, a lány nem maradt sokáig lány, két fia született. Lőrincz István soha nem tanult meg oroszul, de mire haza került 1919-ben úgy az asszony mint a két fia tökéletesen beszéltek magyarul. Hozzám már egy kalocsai nagyon takaros fiatal asszonnyal és két fiával jött. Az orosz asszony egy csendőr őrsön, mint gazdasszony helyezkedett el, nem sokára meg is halt. Ezzel kezdődtek a problémák. Először is a két fiú magyar állampolgársága. Elintéztem a kecskeméti anyakönyvi hivatalban, és mint törvényes gyerekeket anyakönyvezték: Lőrincz Lacit és Miskát. Igen ám, de még élt az orosz asszony, és a kalocsai asszonyt csak úgy vehette feleségül, hogy az orosz asszonnyal való „házasságát” csak „szovjet” házasságnak, azaz semmisnek minősítették. Ez is sikerült. Éppen idejében, mert rövidesen megszületett Pista fia az új asszonytól, aki aztán később Pisti fiamnak lett legjobb gyerekkori barátja. A Laci fiú tüdőbajban korán meghalt. Miska önként jelentkezett katonának, kitüntetésekkel, sebesülten került haza.

Sokszor gondolkodtam azon, hogy mikor alszik ez az ember? Mert a napnak minden szakaszában ott volt, ahol kellett, éjszaka meg vadászott. Se nem ivott, se nem dohányzott, ez volt a szenvedélye. Puskája is volt. Én tudtam, és hogy baj ne legyen, letettem vele a vadóri esküt a saját vadász területemre. Már itt Amerikában kaptam tőle egy levelet, amiben megírja, hogy esküt tesz rá, hogy pénztárban, magtárban soha nem volt hiba, de most bevallja, hogy éjszakánként vadászott, de soha nem a MI vadász területünkön. Különös szenvedélye volt a vadliba, amik az őszi és tavaszi húzás idején lelegelték az őszi vetéseket. Kukorica szárból leshelyeket készített, kapott tőlem puskát, patront és volt is eredménye. Mi soha nem ettünk vadliba húst, de ő meg a cselédek jóízűen megették.

A testi fenytés, pofozás meg volt tiltva. Ehhez tartottam magamat is, ha a delikvens katona volt, az ember volt. Kivétel azonban előfordult. Az öreg Győri bácsi, aki tavasztól őszig, mint hónapszámos, feleségem cselédje volt a

kertben, panasszal jött, hogy a fia, aki nálam volt béres, de katona nem volt, vele csúnyán bánik, bár ő a kerestetét neki adja, hogy télen nála élhessen. Kihallgatásra rendeltem egy vasárnap este a Győri Miskát a pince gádorba és alapos lelki prédikáció után lekevertem neki egy pofont, amitől az ott álló Gazda Úrnak esett. Ő pedig lekevert még egyet, azzal hogy engöm pedig ne lükdöss!. Ma sem tudom, hogy az én lelki prédikációm és legyintésem volt-e eredményesebb, vagy a Gazda Úr érvelése. Győri Miske hűséges cselédem volt végig. Még Győri bácsi is azt mondta, hogy a Miska egészen megváltozott.

Egy őszi este, mikor a napi jelentésre feljött Lóricz, felháborodva mondja, hogy a beton út mellett valami bitangoló juhász az őszi zabvetést csúnyán meglegeltette, de majd meglessük. Nono, de tudni kell, hogy a juhásznak egy hosszú és erős botja van, aminek a végén van a Szent Péter kampója, amivel a bürge lábát el lehet kapni, de a fejet is be lehet verni. Azt mi tudjuk, lesz két méteres akácfa botunk nálunk is. Gyün a Magyar Laci (kocsisom) is. Az jó, de kell egy harmadik is, aki a zálogos bürgéket behajtja. Gyün Szabó Jani is. No, az nagyon helyes, a Jani ügyes is meg fürge is. Éjszaka aztán ki is mentünk, jött a juhász a falkával, a puli erkölcsös volt, nem volt egy vakkantás sem. Lőrinczék elkapták az atyafit, Jani pedig kiszakított három bürgét és hajtotta befelé a majorba. Másnap gyün a juhász, a fején igen furcsán áll a sapka, amikor illendően leveszi, látom hogy a füle fölött is meg a feje tetején is két öklömnyi daganat éktelenkedik. Köszönésére szép szóval válaszoltam. Hát jó embör! Ballagjon el Prikkel Sándor gazdához a Gazdakör elnökéhez, oszt fizessön neki nyugtára 10 pengőt. Ha azzal visszagyün, mögkapja a bürgéit. De ezeknek utána erre fele ne igen legeltessen, azt tanácsolom. No Isten áldja kegyelmedet. A jó ember csak annyit mondott, hogy így még senki ki nem b.....tt vele. Hozta a nyugtát, elvitte a birkákat, soha többé nem láttuk.

Esteli kihallgatás, amikor vacsora után feljött Lőrincz, nyáron a kis veranda asztalnál ültünk le. Ott volt még az asztalon a két literes csatos borosüveg, meg a szóda. Töltöttem mind a kettőnknek egy három decis pohárba. (Ősszel és télen a kihallgatás benn a szobámban volt). Elhozta naponta a kitöltött nyomtatott napi jelentést. Ennek a másolatát itt mutatom be a 4-5 oldalon, hogy mindenki láthassa ki volt énnekem Lőrincz István, akinek napi jelentései alapján csináltam a gazdasági könyvelést és statisztikát, a termésről, a tejhozatalról, disznó hizlalásokról. Még apósom is megjegyezte : könnyű annak gazdálkodni, akinek egy Lőrincz Istvánja van. Úgy hiszem, hogy egymásra találtunk, feleltem én. Amikor 1938-tól hónapokig oda voltam katonai szolgálatban, Lőrincz volt az aki a gazdaságot vezette távollétemben is, hűen és becsülettel. A reá való emlékezésből nem hagyhatom ki a feleségét, a gazdáné asszonyt, ki ha kiöltözött kalocsai népviseletbe, olyan volt mint egy magyar virágszál. No de Lőrincz István sem olyan ember volt akit a fúró kihány, merem állítani, hogy a maga elemi iskolai végzettségével többet ért mint sok akadémiát végzett Intéző Úr. Magyar úr volt, mert annak teremtette a lovon járó Öregisten.

1941-ben kelt végrendeletemben Lőrincz István is az örökösök közt szerepel. Bizony sem gyerekeim, sem ő nem kapták meg az örökséget.

Szappanos István Városföldi gazdasága. Kecskemét, Városföld.

(4)

NAPI JELENTÉS. 194. év

ho nap

Időjárás

Munka	Ló	Ökör	Traktor	Mocsi	Béres	Féjő	gulyás	genéssz	Kovács	Honap sz.	Napszem	Féles	Ubor-kes	Féles	érintvényes	árta	banat	Csepke	banda
Rendelkezésre áll:	6	10	2	3	2	2	1												

Magfár Jelentés

Bevetel	Klq.	Kiadás	Klq.

Tehénészet.

Datab	Állomány	Napi fejés			Felhasználás			Összesen
		Reggel	Este	Össz	Naz tartás	Kom-mencia	Él ads	
	Fejőstehen							

Elapadt 520pt.

5

Jelentés az abrakolástól és takarmányozásról

Darab	Állat	Zab	Árpa		Kukorica		Körte	Pogácsa	Mész	Burgonya	Repa	Takarmány
			szemes	perle	csőves	szemes						
Kilogramm												
	Híjas ló											
	Hamos ló											
	Csiko											
	Bika											
	Tehen											
	Üsző											
	Botju											
	Igas ökör											
	Tinó											
	Szamar											
	Kan											
	Koca											
	Sütlő											
	Matac											
	Hizo											

Pénzfár jelentés

Bevétel	Pengő f	Kiadás	Pengő f

SZÉCSÉNYI JÓZSEF

Mivel a Fordson traktoromat, ami Kecskeméten az első traktor volt, a hozzá nem értés (magam szántottam vele) hamarosan tönkre tette, kicseréltem egy nagyobb négy kerekes, gépszíj hajtó kerekes McCormick traktorra és megépítettem a kovács műhelyt, traktor színt, autó garázst, féltető üzemanyag raktárral, vettem egy kovács műhely felszerelést nagy fújtatóval. Majd fölfogadtam Józsepemet gépészkovácsnak, aki családjával beköltözött a pákai kistanyán álló négy szoba konyhás házba, hol volt disznó és baromfi ól is, jó vizű kúttal. Fizetése különböző volt, aszerint ahogy a gazdaság gépesítése növekedett. A negyvenes években két traktor, ekékkel, tárcsával, vető gép, műtrágya szóró gép, fűkaszáló, kis arató gép, köves daráló malom, kalapácsos daráló, siló töltő szecslovakógó, nagy cséplőgép herefejtővel, két féderes lapos kocsi, egy eszterházi kocsi, két rúgós szekér, négy ígás kocsi, fogatos ekék, planett ekék, fogas borona, hengerek voltak üzemben. Fizetése volt az inással együtt: másfél konvenció, amiért az összes kovács munkát végezte. Munkája időhöz nem volt kötve, de mindennek rendbe kellett lenni. Traktor szántásért, tárcsázásért külön órabért kaptak. Ennek alapja a heti jelentés volt, ami a traktor munkán kívül az üzemanyag (benzin, petróleum, nyersolaj, motor olajok, zsírok) elszámolást is magába foglalta. Nagyobbik fia, a Satyi volt az inasa, majd segédje. Az Ipartestületnél kiverkedtem (nem könnyen), hogy iparengedélyt kapott mint mezőgazdasági gépész-kovács, így most segédet tarthatott.

Kisebbik fia, Jancsó fiatalabb volt Pisti fiamnál, meg a gazda Pityunál, de ez a kacskalábú (születési hiba) gépész Jancsó mindenhez értett, nagyszerűen tamburált. A Bársony számmal is legjobban tudott bánni, amiért is bevették a gyerekek a „bandába”. A lábát Endre Laci sógorom protekciójával Pesten megoperálták és ahogy az akkori orvostudomány megengedte, rendbe is hozták. A lányok, Ica meg a Maris férjhez menésükig nálunk a konyhán és a gyerekek mellett szolgáltak. Nem tudom elfelejteni Józsepom feleségét, a „gépésznét”, aki a feleségemnek volt bizalmasa. Ha valami vendégség, vadászat, disznóölés, tarhonya, lebbencs készítés volt, az nem lehetett meg a gépészné nélkül. Vendégség alkalmával Józsepom is avanszált, felhúzta a zöld hajtókás inas ruhát és a borokat, szódákat kezelte és úgy kiszolgált a vendégeket, hogy abba hiba nem volt. Néha be is rúgott, de azért a borraivalókat igen csak ő kapta. Disznóölésnél pedig Józsep volt a böllér. Trancsírozni, hurkát, kolbászt csinálni nagyon tudott.

Munkáját Józsep mindig becsületesen és hozzáértéssel végezte el. Több évtizedes szolgálata alatt egyetlen rossz szó nem esett közöttünk. 1944-ben az egyik traktort elhozta Kőszegre, de utána haza ment és otthon maradt. Majsa-Jakabszálláson, a tanaközpontban próbált a megmentett kovácsfelszereléssel dolgozni, de mindent államosítottak. A gépek, traktor, cséplőgép pár év alatt ott rozsdásodott, vagy ment tönkre ott ahova elvitték.

Itt Amerikában levelezésben voltam vele haláláig. Utána Maris lányával (aki feleségem bérma-keresztlánya volt) folytatódott. Pisti fiam, mikor 1980 körül otthon járt meg is látogatta őket, nagy családjáról fényképeket hozott. Én Istenem, hova lett ez a világ, ezek az emberek? Pedig a lélek még él odahaza. A birtokom határa a pest-szegedi beton út volt, a 100-as km. kőnél volt a bejárat. Ennek a túlsó oldalán állt (és áll még ma is - szerk.) egy kőkereszt. A környékben magán birtok már nincs, a Termelő Szövetkezet veszi körül, de a kereszt még áll. Pisti fiam lefényképezte. Akik ott élnek fával, bokorral rejtették el és gondozzák.

GYŐRI BÁCSI

Emlékeimből nem maradhat ki az öreg Győri bácsi, aki mint hónapszámos a feleségem cselédje volt, a kertben dolgozott neki. Aztán ő ott egy kunyhót épített magának. Hogy miből, azt nem igen kérdezte meg senkitől, amiből majdnem baj lett, mert a Gazda Úr észrevette, hogy lopják a dinnyés kunyhójához való épület fát. Én aztán megataláltam a kert végében a két méteres parajok között Győri bácsi kunyhóját. Megpirongattam, hogy hát miért nem tudott szólni, aztán Lőrinczet is megbékítettem.

Győri bácsinak csak a tekintetes titulusra volt kedve. Így történt meg, hogy nagy szomorúan jelenti a feleségemnek, hogy nagyon nagy baj van. Ijedten kérdezi a feleségem, hogy micsoda? „Hát elfogyott a dohányom.” Mit lehet tenni, volt még egy köteg leveles szűz dohányom, oda adtam neki. Dohány vágója volt, amit maga csinált, így osztán elmúlt a nagy baj. Ezután naccságos úr lettem.

Egyik őszi napon feltettem fejemre a tavalyi báránybőr kucsmát. Megáll előttem Győri bácsi és aszongya: „Hát, tekintetős úr, ha énnéköm annyi fődém vóna, bizony nem járnék ilyen kopott sapkába”. Ránéztem, egy lyukas, zsiros kalap volt a fején. Mit tehettem egyebet, levettem a fejről a kalapot és fejébe nyomtam az én tavalyi báránybőr kucsmát. Én meg vettem magamnak egy újat.

Mint belső bizalmi cselédnek szabad bejárata volt a lakásba, ha akart valamit jelenteni a tekintetes asszonynak. Marika, Márta nővére éppen nálunk volt nyaralni, és még délelőtt is hálóingben sétált az ebédlőben, amikor valami fontos ügyben, természetesen kopogtatás nélkül begyűtt a Győri bácsi. Marika éktelen visongatva kiszaladt. Az öreg meg utána szól: „Ne visítson mán, láttam én mán asszonyt ingbe!”. Láttá volna a Bona Modolt pöndölben táncolni!

Győri bácsi mellékesen csizmát is talpalt. Lőrincz István meg is jegyezte egy esti kihallgatásnál, hogy már megint elveszett egy gépszij. Bórdudát is csinált, igen jól nézett ki, de nem szólt. „Az anti verje mög, nem tudom, hogy hun hibáztam el, pedig a múzeumnak szántam”.

Egész életét a pusztákon élte, tudott is mindent. Ha elkezdett mesélni, annak vége hossza nem volt. Mert ugyan ki tudta rajta kívül más, hogy a gazdag Bagi uraság vagyona honnét került elő? Mert hogy a gazdag Bagi még akkor juhász volt, de volt neki egy kedves puli kuttyája, aki a nagy kút közelébe a bodza bokrok között kölykezett le. A Bagi mingyá' tudta, hogy ennek jelentősége van. Meg áskálta a bodza bokor tövét és ottan egy nagy bogrács arany pénzt talált.

De nem lenne teljes az emlékezés, ha nem mondanám el a görény történetet. A szomszédos kisgazdák erősen panaszkodtak, hogy éjszakánként valami állat nagy vérontást követ el a baromfi ólakban. Hallotta ezt Győri bácsi és azonnal kijelentette, hogy ez csak gerény lehet. Nekem pedig bizalmasan megmondta, hogy a görény pedig itt van minálunk. Ne mondjon már ilyet, hiszen itt a majorban még semmi kár nem volt, pedig itt aztán van elég. „Éppen azér'” felelte az öreg, „de a Fürgéve' maj' kiessük a járását”. Másnap reggel pedig jelentette, hogy a görénynek a fészke itt van a mi baromfi udvarunk mellett a jégverem oldalában. A jégverem mint egy pince volt beásva és annak vastag nád teteje volt, ami majdnem a földig ért le. Meg is mutatta a bejáró lyukat, amire a Fürge szaglása vezette rá. Hittem is meg nem is, és Győri bácsi vezetésével megindult a fészek kiásása. Engem pedig a puskával oldalra állított, hogyha majd kiugrik „lűjjem mög”. Aztán egyszer csak a görény kiugrik, és mint a villám nyargal a homokbánya felé. Lóni nem tudtam, mert a majorság gyerek hada mint ott rohangált a nagy látványosságra. De a Fürge a friss nyomon vezetett bennünket a homokbányába, a görény másik fészkéhez. Ezt is el kezdtük ásni, én pedig a puskával a parton álltam. Amikor a görény egy másik lyukon kiugrott, az első lövésre bukfcet vetett és aztán elfeküdt. Aztán a jégverem oldalában kiástuk a fészket, ahol a kis görények lapultak, töménytelen csirke toll között.

A negyvenes évek elején, amikor már sűrűn, éppen egy ilyen nagy magasságban húzó légi flottát néztünk, megszólal Győri bácsi, hogy éjfél után két órával itt járt kettő, de egészen alacsonyan. „Honnan tudja?” „Mer' láttam”. „Hát már akkor ébren volt?” „Nem is embőr az előttem aki még éjfél után is alszik”. „Hát azt honnan tudta, hogy két óra fele volt?”. Erre megmagyarázta, hogyan állt a Göncöl Szekér rúdja, meg hol volt a Fias Tyúk. Nem kérdeztem tőle többet, mert láttam, hogy sokkal többet jöttek felettünk az amerikai bombázók, több százas falkában ért a csillagászathoz, mint én.

GAZDASÁGI CSELEDEK

Nagy Jani bácsi, első kocsis

Mogorva, magába zárkózott volt, a háta mögött azt beszélték, hogy „cucilista”. Előzőleg a Pallavicini uradalomban is szolgált, no meg az apámnál. Senkivel nem volt összeköttetése, semmi féle propagandát nem csinált. Munkáját becsülettel elvégezte, így én nem sokat törődtem a szóbeszéddel. Csuda rendes felesége volt és egy nagyon szép kislánya. Mindig olyan rendesen és tisztán voltak öltözve és a cselédlakásuk olyan volt a magasra ágyazott ágyakkal, lócával, sublóttal, asztallal, székekkel, edényekkel, poharakkal, hogy ha valaki városi ember járt nálunk, mindig levittem hozzájuk látogatóba.

Szokásom szerint, ha kocsin mentünk valahova, mindig az első ülésre ültem a kocsis mellé, beszélgetni. Ez ugyan Jani bácsinak nehezen ment, de azért csak mondott ezt, amazt. Egy alkalommal Pestről a hajnali vonattal jöttem haza. A kocsi az állomáson várt. Ahogy megyünk, az északi menybolton magasan a szivárvány minden színében pompázva egy zászló lengett. Megálltunk és néztük, hogy ugyan mit is látunk. Kérdeztem is Jani bácsit. Nyugodtan csak annyit válaszolt, hogy „északi fény”. „Hát már látott ilyet?” „Én még nem, de vót egy katona cimborám az orosz fogságban, messze fönn a tundrákon, már látott, de ott má' olyan hosszú éjszakák vótak, hogy alig vót nappal”. „Hát osztán az micsoda?”, „Azt még a tudósok se tudják, de van ám sok más ilyen a világon, hiába akarnak tudni mindönt az embörök.” Másnap aztán az újságok is írták, hogy tényleg északi fény volt, amit eddig még soha nem láthattunk. (Ez volt 1938-ban, és a babonás jósok azt mondták, hogy ez egy nagyon rossz ómen, ami egy nagy világégést jósol. Erre akkor mindenki csak legyintett. Pedig milyen nagy igazság volt benne!)

Magyari Laci, kanász

Bivaly erős ember volt. Az írás, olvasás meg a számolás nem volt a kenyere, de annyit bőven tudott amire szüksége volt. Az ellető a 10 törzskönyvezett mangalica kocával és malacokkal, no meg a szállások a süldőkkel és a hízókkal volt a birodalma. Takaros felesége volt, aki hetente nálunk is sütötte a kenyeret. Sok fele jártam már azóta, de olyan kenyeret sehol sem ettem, de nem is eszek soha.

Mikor Tamás fiam Zsuzsa menyemmel odahaza volt látogatóban 1967-ben, kint voltak az egykori tanyákon is, ahol a régiek közül csak a Magyarinét találták és aki emlékezett a Tomikára. Szeretettel üzent nekünk is.

Tóth Gyuri, arató bandagazda.

Körülbelül velem egy idős volt, de mivel az Első Világháborúba korábban önként jelentkezett, mint szépen kitüntetett szakaszvezető került haza. Kiskunfélegyházán volt egy kis háza. A húszas évek végén került hozzám és meg is maradt 1944-ig. A banda 8 vagy 10 arató párból állt, akik mind félegyháziak voltak. Sokat gondolkodtam azon, hogy mi volt a különbség a félegyházi ember (peska) meg a kecskeméti között. Mert a „peskát” cselédnek nem túrték meg maguk között az enyéme, de mint aratók tökéletesen összefértek. Szeged és Kecskemét között terült el Kiskunfélegyháza, teljesen különböző tájszólással és alaptermészettel. Oka volt az ősi kun eredet, régi pásztor és betyár élet. Sokkal verekedősebb, vadabbak voltak, bár közöttük is sok volt (nevük után következtetve) a sváb meg a tót. Nem volt tanácsos a kocsmába elrikkantani hogy :”Ásóra kapára, gyík van határba!”, mert abból csúnya verekedés lett. Tóth Gyuri azonban regulát tudott közöttük tartani. Az a munka amit Péter-Pál utáni kb. két hét alatt elvégeztek olyan nehéz volt, amelyet másikat nem igen lehet találni, de két hét alatt megkereste az egész évre való kenyerét. Az aratás idejére heti eleséget kaptak, lisztet kenyérre, szalonnát, tarhonyát, lebbencset, kását, krumplit kaptak, de maguknak sütöttek és főztek. A banda vállalta negyedébe az összes kukorica földet. Három kapálásra kaptak két lovat egy kocsival. Minden napi munkáért

(2 ló, egy kocsis, lóvezető) 3 napszámmal tartoztak (fűkaszálás és egyéb gyalog munka alkalmával). Ugyanúgy szolgáltak vissza, amennyiben szükség volt rá, az aratógép munkájáért. Kötelességük volt még az asztagba rakás. Külön cséplő részért ők állították ki a cséplő bandát is, saját kosztjukon. Mint banda gazda együtt dolgozott, de a kereset szétosztása is az ő feladata volt, amihez kellett annyi intelligencia, mint egy szolgabírónak az irodájában.

1944-ben még együtt végeztük el otthon a cséplést, utána én is meg ő is megkaptuk a SAS behívót, többet nem találkoztunk. Állítólag mint őrmester halt hősi halált a magyar föld védelmében. A viszontlátásra, Gyuri, még találkozunk.

Hónapszamosok

Tavasztól őszig komencióért a majorbeli cselédek felnőtt fiai, lányai. Három, négy, no meg két nyugdíjas. Az egyik a Győri bácsi, akiről már írtam, a másik a legeltető béres és a heverő jószág gondozója.

Józsa bácsi, a feles dinnyés

Heves megyéből jött kora tavasszal feleségével és két nagy gyerekével. Kapott 12-18 kat. hold földet felszántva, tárászva. A szükséges disznótrágyát, amit a nagy pesti hizlalóktól vagonszámra vettem, melegágyi rámakat, a meleg ágyhoz való trágyát, kunyhó fát, amiből földbe süllyesztett takaros lakást épített, nagy fekvő helyet, konyhával, és fogatot a piacra. Erre a célra volt egy nagy olaj tengelyes stráf kocsim, másfél méter magas oldalakkal, amivel a kis mura kancáim 18-20 mázsa dinnyét vittek a kecskeméti piacra, hol a Széchenyi téren a házam előtt béreltem egy kocsi alá való területet a várostól. Gazdaságom legjövedelmezőbb ága volt a dinnye. Éjszaka pakoltak, hajnalban indultak, 6 órára már a piacon voltak. 90%-ban Sándor Pál görög dinnyét, de volt sárga dinnyénk is. Mikor kora délután hazaérkeztek, neki is meg a kocsisnak is ragyogott a képe. Több kocsi is volt a város végén a szegedi úton, ahol meg kellett állni. Kiérve, kissé ingadozó, de azért szigorú léptekkel jött fel a kis verandára, Józsa bácsi, ahol leültem, és kezdte kirakni a számolatlan pénzt a zsebéből. Összeszámoltam, elfeleztem, és füttyörészve ballagott ki a kunyhóba. Egy alkalommal apósom is jelen volt az elszámolásnál. Mikor elment Józsa bácsi, azt kérdezte, hogy ki ellenőrzi, hogy mennyit árult? „Hát a becsülete!”, „De italos is volt”, „Hát én sem gyüttem volna szomszomszagosan haza, ha pénz van a zsebemben.” No meg azt sem akarta megérteni, hogy csak beperdült a Maris, hogy a Gazda Úr keresi a nagymagtár kulcsot, és már akasztja is ki a fali szekrényből és viszi. „És Te nem mész vele?” „Majd beírja a napi jelentésbe, amit kivisznek.”

A hevesi dinnyés kincse volt a dinnye. A fő hajtásokból való első dinnyékből válogattak és jelöltek meg, hagyták a száron, még teljesen be nem ért. És úgy szárították meg a napon és vitték magukkal. Sokan dicsekedtek, hogy tőlük vették a magot, de abból rendszeresen nem a vérpiros bélű, sötét zöld vékony hajú, fekete magú dinnye termett, hanem egészen más. Nem is volt Kecskeméten konkurencia, Józsa bácsi kielégítette a piacot.

Egyik délelőtt találkoztam Garzó Béla volt tanbárossal, aki akkor a református kollégium igazgatója volt. Dicsérte a dinnyénket és megjegyezte, hogy ő megismeri jövőre is mert azon apró rücskök vannak. Ami pedig attól volt, hogy amikor már a dinnyék nőttek egy kis jégesőt kaptak és annak nyoma volt a dinnyéken. Alig bírtam megmagyarázni, hogy jobban szeretném, ha jövőre nem lenne rajta, mert bizony a jégverés néha csúnya munkát végzett.

Szappanos István városföldi és pákai gazdasága

Városföld

(az eredeti majdnem olvashatatlan példányból másolat)

Részművelési szerződés

Mely egy részről Szappanos István városföldi és pákai gazdasága, másrésztől Józsa János, Csány, Major utca 368 sz. a. lakos feles dinnyés között az alábbi szerződés ... köttetett.

A gazdaság ad a pákai birtokon a postaházi tanya táblában uborka és dinnye termelésére 12 kat. hold ősszel felszántott, tavasszal elfogasolt földet.

Ugyancsak a gazdaság ad cca. nyolc vagon érett istálló és sertés trágyát télen a táblára kihordva és ott a dinnyés költségére ott télen átfordítva. Ezen felül a melegágyakhoz szükséges friss istállótrágyát. A trágya ki és széthordásához fogatos erőt a gazdaság ad, míg a szükséges gyalog munkást a részművelő állítja.

A gazdaság 55 drb, míg a részművelő 75 drb. melegágyi rámat ad. A melegágyakhoz szükséges deszkákat a gazdaság adja. A gazdaság által átadott rámakért és deszkákért a részművelő anyagi felelősséggel tartozik.

A palánta kihordásához igát és a planett eke elé lovat a gazdaság ad. Amennyiben a gazdasági munkák megengedik, úgy a gazdaság a termés piacra szállítására igát ad, amiért a részművelő a helyben szokásos fuvardíjnak felét megtéríti a gazdaságnak.

A gazdaság ad kunyhófát és nyári tüzelőfát. A kunyhó felállítására és szétszedése, valamint a gödrök behúzása és a melegágyi trágya kazalba való összerakása a részművelő kötelessége.

A részművelő kötelessége a melegágyak elkészítése, beszalolásját (?) maggal, kihalántázás, kapálás, szakszerű művelés, szedés és értékesítés.

A termés értékesítéséből eredő jövedelem feles, ebből következik, hogy úgy az elárusításnál mint a szállításnál felmerült költség feles.

A részművelők tavaszi idehurcolkodásának költségét a gazdaság megtéríti, még a haza hurcolkodás a részművelők költségén történik.

A föld termése a gazdaság tulajdonát képezi, amiből következik, hogy az értékesítésre alkalmatlan, vagy értékesíthetetlen termés minden ellenszolgáltatás nélkül a gazdaságé.

Munkadíj terménnyel nem fizethető.

Engedtetik a malac és apróbaromfi tartás a kunyhó mellett ólban, azonban az okozott károkért a részművelő felelős, ismételt kár esetén pedig jószág állományát a birtokról elvinni köteles.

Ezen szerződés 1944 márc 1-én lép életbe és tart 1943 (-4?) okt. 1-ig.

Felvétetett és aláíratott

Városföld 1943 év december hó 15-én.

tanú: Lőrincz István (sk)

Szappanos István (sk)

szkv. m. kir. honv. szds, földbirtokos

Hátoldalon

Csány 943 dec. 17

Józsa János (sk)

Hogy jelen szerződés tartalmát előttünk megjelenteknek saját anyanyelvükön megmagyaráztuk, melyre ők beleegyezésüket, jóváhagyásukat kinyilvánították, azt saját kezükkel aláírták, illetve kézjegyükkel ellátták, igazolják azzal, hogy a szerződésszegés törvényes következményeire figyelmeztetve lettek.

Csány, 1943 Dec. 17

Körpecsét: Heves vármegye - Csány község - 1891 Két olvashatatlan aláírás.

IDŐSBB. SZAPPANOS ISTVÁN I. ÉS NEMES KOLOSVÁRY SUSÁNNÁ TESTAMENTOMOK.

Mi alább is megírottak id. Szappanos István és feleségem Ns. Kolosváry Susánna adjuk tudtokra mindeneknek, akiket e leirt dolog most és jövőben akár mi módon illetve, vagy illethetne, hogy mi Szintén 50 Esztendő házassági életben eltöltvén s az ember halála idejének bizonytalan voltát szemünk előtt tartván, hogy a halálunk után gyermekeink között minden történhető zűrzavarnak, békétlenségnek, perlekedésnek eleit vehessük, mind a ketten egyező Szívvel, akarattal és ép elmével mind a reánk Szüleinkről maradt mind pedig az általunk szerzett világi vagyonunkra nézve gyermekeink közt következő végső rendelést tettük.

A. AMI AZ ŐSIEKET ILLETI: MELYEK A KÖVETKEZŐK:

1.ször. Egy atyai régiség miatt megavult ház, mellyet hogy néhai Szappanos József testvéremet kifizethessem - minthogy a ház kettőnknek hagyatott - a Nemes tanácstól kért kiküldöttek abban az időben 1400 az az ezer négyszáz forintokra betsvélvén, azon Sommának haszon felét 700, az az hétszáz Váltó forintokban kifizettem és így az én idősb. Szappanos István ősi házbéli jussom összesen 700 az az hétszáz Váltó forint.

2.szor. Maradt ugyan csak néhai Szappanos János édes atyámról az ősi ház udvarán Szappanos József testvéremmel közös rossz száraz malmunk, melly 1814 dik esztendőben tűz által megemésztetvén, minthogy a Nemes tanács végzése szerint többé azt azon a helyen felépíttetni szabad nem volt, a megégett malom fundusának egy része az utczához, más része pedig jelessen 35 négyszögöl az én fundusomhoz alkalmaztatván s ezen 35 négyszög ölnek fele azaz 17 négyszög öl és négy láb Szappanos József testvéremet illetve azt abból pénzen kifizettem, és így a megégett ősi malombeli fundusom tesz 17 négyszög ölet és négy lábat. Minthogy pedig a malom megégésével az építésbeli juss meg nem éghetett, hogy magamnak legyen jussom a malmot építeni, ezen építésbeli jussért néhai Szappanos József testvéremnek fizettem 825 az az nyolcszáz huszon öt váltó forintokat, és így a megégett malom kettőnké lévén az én ősi malombeli fél jussom is csupán 825 az az nyolcszáz huszon öt forint.

3.szor. A Mindszenti és Szegedi út közt Városföldi ősi földem maradt néhai Szappanos József testvéremmel egyaránt 24 az az huszon négy zsák alá való, a többi Szerzeményem.

4.szer. A Vatsi úton belől az úgynevezett Bogyó Miklós homokos földünk néhai Szappanos József testvéremmel egyenlően, mintegy 28 az az huszonnyolc hold földek.

5.ször. Az úgy nevezett Béni kertnek egy harmad részét néhai boldogult Szappanos János édes atyám maga szerezvén, nekem idősb. Szappanos Istvánnak és unokáinak hagyta, kik közül az akkor élteket Testamentumában meg is nevezte, de a még azután születettek is bizonyosan oda értevette Hagyta pedig néhai boldogult atyám azon Béni kertbeli egy harmad rész szerzeményét nekem idősb. Szappanos Istvánnak azért, hogy öregségében neki gondját viseljem, holtá után pedig tisztességesen eltemettessem, unokáinak pedig azért, hogy arról ötöt megemlegessék. Jóllehet azért ezen egy harmad részt, melly részen 20 zsák, az az húsz zsák és $\frac{3}{4}$ holdat, az egész-Béni kert lévén 62 holdas, Szappanos István szolgálattal kerestem, annál fogva arról szabadon rendelkezhetnék-: mind azon által hogy ez törvénykezésre alkalmasságot és okot ne szolgálhasson, minekutána néhai Szappanos József testvérem ezen egy harmad résznek egy ötöd részét a fő Méltóságú Hét Személyes tábla ítélete szerint tőlem megvette és én azon ötöd részt pénzü 800 váltó forintban kifizettem, a többi három leány testvéremét is minden jussokból és így az ehhez való jussokból is kielégítettem: látni való a

legszorosabb igazság mellett is, a fő méltóságú hét személyes tábla sem esmért elsőbb ősiséget azon egy harmad részben, mint egy ötöd részt: és így 20 és három negyed rész holdból reám idősb. Szappanos Istvánra maradt ősi (ha ugyan annak lehet mondani) Béni kertbeli része nem lehet több négy hold és mintegy fél véka alá valónál, mert az egész Béni kertnek két harmad részét magam pénzemen szereztük meg néhai Halasi Mihálytól, a mellyet bizonyít a Város protocolluma. Csupán ezen harmad részről lehetne szó: ezen egy harmad résznek négy részéből kifizetvén testvéreimet, csupán csak az ötödik, vagy a magam része, az a négy hold és fél vékányi lehet az egész Béni kertnél ősi.

6.szor. Ősi szőlőm maradt reám Mári hegyben a Kunyhó előtt való pászta mintegy 78 útnyi a rövidekkel együtt.

7. szer. Ősi birka maradt reám néhai Szappanos József testvéremmel egyformán mindössze 100 db. az az Száz darab.

8.szor. Maradt reám boldogult atyám halálakor, mint szintén Szappanos József testvéremre is két ökör és egy kocsis ló, mint a Testamentomából kitetszik.

9.szer. Engem pedig Nemes Kolosváry Susánnát mint aki kislány koromban árván maradtam, néhai Kolosváry István testvér bátyám hagyott az édes anyám asszony 300 forintokat, kiskorú lévén Kolosváry István Bátyám 400 forintokra szaporította és 40 út szállóm volt, azt eladtuk 40 forinton és így az én egész ősi jussom tesz 440 idest négyszáz negyven forintot.

10. Ezen előszámlált ősiekre nézve változhatatlan akaratunk és végrendeletünk mind a kettőnknek az: hogy mindezen a törvény szerint a tőlünk származott az az öt élő gyermekeink és néhai Szappanos Lajos fiunknak József fia az ősiekből osztozzon úgy mint ifjabb Szappanos István, alsódbasi Pred. Szappanos Sándor, Szappanos József, Szappanos Zsigmond, Szappanos Susánna.

B. AMI PEDIG KERESMÉNYÜNKET ILLETI MELYEK KÖVETKEZENDŐK;

11.szer. Azon cseréppel fedett nagyház, mellyben mint az első szám alatt láthatni 700 forint ősi vagyon, minthogy azt magunk csináltattuk, az udvarát néhai Szabó Gergely házával fundusával növeltük, a mennyivel 700 forintnál többre betsültetik, mint az szerzeményünket úgy tekinteni kívánjuk.

12.szer. A városföldjén rész szerént Herczeg Sámuel rész szerént Kun István Urtól vett föld, ami az ott lévő ősi földön feljül vagyon, tulajdon kereseményünk.

13.szor. A Kápolna útszáján idősb. Kéri Pál szomszédságában vagyon egy házunk, melynek fundusát néhai Tolnay Mihálytól vettük és egészen magunk építettük, ez is öt élő gyermekeinkké legyen, úgy mint ifjabb Szappanos Istvánné, T. Szappanos Sándoré, Szappanos Josefé, Szappanos Sigmondé úgy Szappanos Susánnáé .

14.szer. Az úgy nevezett Oláh fáiban van mintegy 12 zsák alá való földünk, a mellyet Veresmarthy Péternétől Procsik Katalintól vettük és annak gyermekeit kifizettük, megmutatják a quietantiák: most pedig használás véget ifjabb Szappanos Istvánnak általadtuk, holtunk után felmérődvén hogy osztályra menjen azt kívánjuk.

15.ször. A Vatsi út mellett az úgy nevezett Sárkán földet mintegy 25 holdnyit magunk vettünk, a nyárfákat is magunk ültettük, aki minket holtig dajkál és a közönségesből tisztességesen el is temettet, az erdő is, a ház, kút mind az övé legyen, de csak fele része annak a földnek.

16.szor. A Béni kertnek kit harmadát az az 41 holdat, melyet hasonlóan tulajdon ingunk pénzünkön vettük néhai Halasi Mihálytól, amint a Város Jegyző Könyviben is be vagyon írva, magunk kerestük, az 1/3 résznek négy résziből pedig a testvéreket kifizetvén, az is keresményünkké vált és csupán csak azon egy harmadrésznek egy ötöd része számíthat az ősiek közé, amint azt az 5-ik Szám alatt láthatni.

17.szer. Keresetünk még a régi Vágó Kapuban lévő száraz malom, mellynek fundusát a Nemes Várostól vettük és egészen magunk építettük.

18.szor.- Szerzeményünk még azon most három pásztából álló Szöllő, mellyet néhai Szappanos József testvéremtől egy ezer forintot vettük, mint szintén azon pászta is mellyet Kun Pál Sógortól vettünk 300 forintokon, nem különben a barackfás nagy pászta is mellyet néhai Szappanos János édes atyám mint tulajdon ültetményét nekem fiának idősb. Szappanos Istvánnak hagyott Testamentom szerint, azért, hogy neki öregségiben gondját viseljem és holta után tisztességesen eltemettessem.

19.szer. Van a Ballószegben is egy új szőlőnk mellyet Bozó Lászlótól vettünk egy ezer 100 forintot.

20.szor. Var még egy harmadik házunk is mellyet néhai Gyuris Istvántól vettünk, adtam érte 560 forintot, idest ötszáz hatvan forintot meg fogy darab veteményes Kert földet 250 forintban mint ősi földet, amelly ősi föld mindnyáját illeti, mellyet néhai Szappanos Lajos fiunknak lakásul által engedünk, de amelyet szegény fiunknak halálával annak hite hagyott s pazarló felesége Kiss Mária József fia részére erőszakkal elfoglalt, mellyhez való jussomat azon fiúnak, vagy lehető maradékainak ki halásával tulajdon gyermekeim számára ezennel feltartom, ezen fen említett örök földem ára ősi jussába tudódjon Kiss Mária József fiának.

21.szer. A Mária Kápolna felé van egy új erdőnk is mellyet magunk ültettünk, azt hagyom Jósinak és Sigának és Susának mivel hogy legtöbbet jártak utánna.-

22.szer. Halálunk után található hámos lovak, József fiamé kettő, Sigáé, heverő lovak öt gyermekeimé légyenek ifjabb Szappanos Istváné, T. Szappanos Sándoré: Szappanos Józsefé, Szappanos Sigmondé és Szappanos Susánáé.- Mindezeket magam szerzettem. Kádak és hordók szőlőbeli osztály szerént menjenek. Két szekér Józsefé és Sigáé legyenek. A háznál lévő ágyakat ami illeti: először Susiét ki kell adni, azután hallomásunk után, aki mind a kettőnknek gondunkat viseli azé légyenek.- Birkák, amennyiben az ősi 100 birkák számát meghaladnák a tollunk származott öt gyermekeinké légyenek István, Sándoré, Józsefé, Sigmondé is Susánáé.

23.szor. Szent Királyon lévő mintegy 80 zsáknyi földünk három gazdálkodó fiainké légyenek, Istváné, Józsefé, Sigmondé légyenek holtunk után hogy ha pedig még ezen föld eladatna, ki mit vált váltsa meg ezen öt gyermekünk annyiban succedéljon.

24.szer. Halálunk után található ezüst gombjaink, kapcsaink Sándor fiunké és Susánna lányunké légyenek, minthogy a többi gyermekeinknek mindnyájoknak adtunk ezüst gombokat a kettőn kívül.-

25.ször. Ha pedig még életünkben gyermekeink közül valamelyiket szárnyaink alól kibocsátanánk és annak élelmére vagy lakására akár ősi, akár keresett vagyonunkból valamit adnánk, mivel az csupán haszon vételre és nem örökösen engedjük által.

26.szor. Mivel Lajos fiamnak Czéhbe állásakor adtam 283 ftot abból visszaadott 100 forintot, meg egy jó lovat is adtam, amit Pesten vettem neki nyolcvan öt forintot, ez is József fiának jussába tudódjon.

Ami halálunk után mind az öt gyermekeink közt leendő közosztályra menjen: ha padig gyermekeink közül valaki mag nélkül még életünkben meghalna, a neki haszonvétel végett engedett vagyonunkat minden perpatvar nélkül vissza szolgáltatni köteles

lészen, csupán as úgy nevezett hit részhez lévén jussa. Ha pedig öt gyermekeink közül valamelyik a mi halálunk után halna el mag nélkül, mint már osztozott állapotban lévő a neki osztály szerént esendő ingó vagy ingatlan vagyont férjhez menetelég vagy haláláig megtartsa, férjhez menések, vagy halála esetében pedig a gyermektelen özvegynek a még élő tulajdon gyermekeinkre vagy erekek törvényes maradékaikra szálljanak. Egyébb eránt és haszon vétel végett valamelyiknek öt gyermekeink közül által engedendő részt sem elidegeníteni, sem adósággal terhelni szabad nem lészen: ha pedig ezt valaki terhelné jussába tudódjon a többi által kifizetendő adósság.

27.szer. Ha padig öt élő számlált gyermekeink közül valamelyik a másikat, vagy a többbit pörrel megtámadná, vagy osak megcsalni akarná, és ezen végrendeletünkön meg nem nyugodna, annak keresetünkhöz semmi jussa ne légyen, hanem a több tehetséget s egymást szerető gyermekeink között egyformán osztasson fel amint meg vagyon írva.

28.szor. Ha végre mind a kettőnk halálával vagy árandebeli vagy adóbeli vagy más rendbeli tartozásunk találna lenni, azt a megnevezett öt gyermekeink vagy ezeknek maradéki mint keresetünk örökösei egyformán fizessék.

Minden előszámlált akar ingó akár ingatlan keresett javainkban is arra nézve pedig ez as utolsó változhatatlan akaratumk és végrendeletünk, vagy ezek a tőllünk származott öt élő gyermekcink úgy mint István, Sándor, József, Sigmond és Susánna közt egyformán osztassanak fel és aki mit megtart betsület, vagy atyafiságos egyezés szerint abból a többbit kielégíteni tartozzon. Néhai Szappanos Lajos fiunknak József fiát pedig és lehető minden maradékát, mind eddig keresett is keresendő javainkból örökre kirekesztjük és azokat csupán említett öt gyermekeinkre és ezeknek maradékaira hagyjuk:- rész szerént azért, mivel néhai Lajos fiunk törvényes gyermekinek soha nem tartottuk: rész szerént mivel néhai Lajos fiunk is Kiss Mária hitehagyott felesége közt 10 esztendőig folyt váló perre tetemes költséget tettünk, de mégis Szappanos Lajos fiának Szappanos Józsefnek a keresetből hagyok neki öt váltó forintokat.

Egy nagy ökör szánom van, hagyom István fiamnak emlékezet okáért. A feleségem a ruháját ami marad, Susi lányának hagyja.

Mellynek nagyobb hitelére is állandóságára tettük ezen vég rendelésünket Ketskemét die 23 Január napján 1836.-

Id. Szappanos István kezének vonása és pecsétje és feleségem nemes Kolosváry Susánna keresztvonása és pecsétje.

1836 dik Esztendei Januárius hónap 23 dik napján mi alolírottak részint bírói képpen kiküldöttek részint különösen meghívott tanbizonyságok, id. Szappanos István úr házához meghivatván előnkbe adta fentebb feljegyzett és írásba foglalt ezen végső rendeletét Nemes Kolosváry Susánna Asszony jelenlétében azon kinyilatkoztatással, hogy az az ő és nevezett hitvese elholtok után nyittasson fel, melly végső rendelet az érdeklött testánsok előtt újonnan szóról szóra felolvasván és megmagyarázván azt élő szóval is megerősítvén megmásolhatatlan végső akaratoknak lenni kinyilatkoztatattik s azt nagyobb állandóság okáért a Nemes Város leveles tárházába betétetni kívánjuk.

Költ mint fellyebb,

Ferenczy Móricz mk, mint jelen esetre különösen megkért és bírói képpen kiküldött deputátus által és előtt.

B. Kiss József hites polgár mk.

Pető Márton mk.

Nm. Csuhás István mk.

Német László mk.

Szabad Ketskemét város Leveles tárában található eredeti végrendeletről híven le másolta az első copiát Kováts József Jegyző.

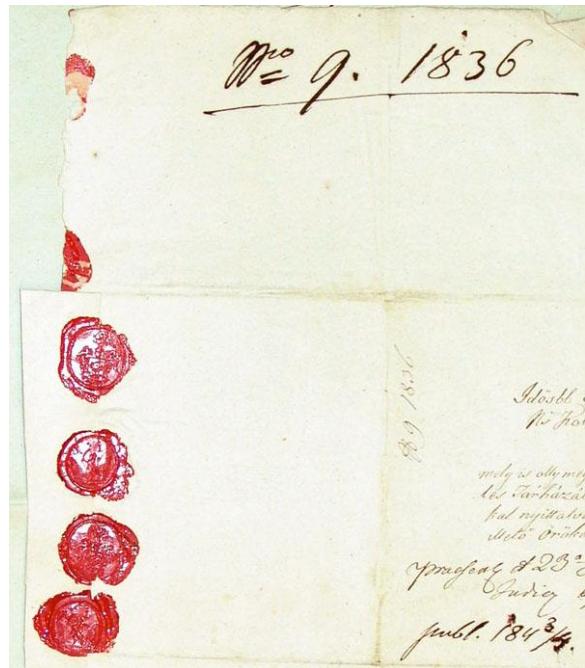
Az első cópiáról másodszor le
párjalta
Szappanos Sándor Pred.

A második másolatról szórol szóra
legépelte
Dr. Szappanos Sándor városi
fogalmazó.

Kecskemét, 1940. március 8.-án

Bal szélén a Kolozsváry címer, fent az oroszlános Szappanos címer

Az eredeti okmányon szereplő viaszpecséték.

MAGYARÁZAT A VÉGRENDELÉTHEZ.

A végrendelet megértéséhez feltétlenül tudni szükséges a következőket:

1.) A végrendelet keltének idejében, 'vagyis 1836-ban, az ősiség jogintézménye még érvényben volt. (Az ősiséget megszüntette az 1848. évi XV. t.c., majd az 1848. évi törvények érvénytelenítése után, az 1852. évi ősiségi nyílt parancs) Az ősiség lényege az, hogy az ősi vagyon felett a birtokos szabadon nem rendelkezhetett, illetve az ősi vagyonról a birtokos szabad intézkedési joga úgy élők közt, mint halál esetére, igen szűk határok közé volt szorítva, Ezzel szemben az úgynevezett szerzeményi vagyon felett a birtokos szabadon rendelkezhetett, azt még életében eladhatta, elajándékozhatta, végrendeletében pedig arra hagyhatta, akire akarta.

Az ősiség alkotó eleme tehát az ősi vagyon. Ősi vagyon pedig az, amely az örökhagyóra, vagy birtokosra, illetve annak atyjára az atyának egyenes ági felmenőtől törvényes örökösödés útján szállt, vagy származott.

Es az oka tehát annak, hogy a végrendelet szigorúan elhatárolja és körülírja az "ősieket" és a szerzeményi, vagy keresményi vagyont. Ezért történt az, hogy az örökhagyó /Szappanos István/ ősi vagyonában Lajos nevű elhalt fiának József nevű fiát is részesítette, viszont szerzeményi 'vagyonéból kirekesztette.

2.) A végrendelező idősb. Szappanos István született 1766 október 20.-in, meghalt 1838 augusztus 13.-án. Atyja volt Szappanos János (1713-1795), nagyatya pedig Szappanos Mihály (1675-1741).

A végrendeletben említett Bogyó Miklós, Szappanon Mihály /1675-1741/ feleségének, Bogyó Kovács Zsuzsannának (1692-1769), az atyja volt.

3.) " Egy zsák alá való föld" alatt értettek a régiek akkora földet, amelynek bevetéséhez (kézzel vetettek) egy zsák vetőmagra volt szükség. Egy zsák alá való föld (dr. Garzó József főlevéltáros szerint kb. 1200 négyszöglet tett ki.)

4.) A végrendeletben 12, szám alatt említett Herczeg Sámuelről és Kun Istvántól vett városföldi föld, édesapám írásbeli feljegyzése szerint kb. 83 hold volt. A 21. szám alatt említett Maria Kápolnai új erdő pedig 7 hold. A 19. szám alatt említett ballószögi új szőlő 5 hold volt, mely jelenleg özv. Szappanos Elekné, Szappanos Mária tulajdona.

5.) A 14. szám alatt említett Veresmarty Péter /felesége Procsik Katalin,/ a végrendelező Szappanos István anyósának, nemes Kolosváry Ádámné sz. Veresmarty Ilonának testvére volt.

6.) A végrendelet 23. pontjában említett 85 zsáknyi szentkirályi föld u.n. váltságos föld volt. Ami azt jelenti, hogy az örökhagyó Szappanos István ennek a földnek csak birtokosa, de nem tulajdonosa volt. Ezen föld tulajdonosai Kecskemét város földesurai voltak, kik a város valamennyi pusztáját (kivéve Városföldje, Talfája és Csődörpusztát, ez utóbbit most Ménteleknek hívják) osztatlan tulajdonban bírták. A váltságos földért a birtokos nem haszonért, hanem u.n. váltság adót fizetett a városnak. A város pedig a földesuraktól lassanként (több, mint 150 év alatt) a földesúri birtokokat megváltotta. Az így megváltott volt földesúri birtokokat a város váltság díj lefizetése ellenében eladta többnyire az illető birtokrész birtokosának. (Lásd: dr. Szappanos Sándor: Kecskemét város földbirtok-politikája a XVII. században.)

Ezt a szentkirályi mintegy 70 hold váltságos földet, melyet egyébként a végrendelet szerint Szappanos István, József és Zsigmond örökölt, Szappanos István (1788-1873) és Szappanos Sándor (nagyapám) váltotta meg. Szappanos István 44 holdat, Szappanos Sándor pedig 26 holdat. Ezt a 26 hold szentkirályi földet nagyapám halálakor Szappanos Juliánna, dr. Szappanos Sándorné örökölte. Az István által megváltott 44 holdat pedig Szappanos Elek (1837-1981) majd ennek lánya Sikari Kovács Gáspárné Szappanos Julianna. (Rendkívül érdekes volna a végrendeletben felsorolt ősi birtokoknak a történetével és sorsával foglalkozni.)

7.) Szappanos István (1766-1838) dédapámnak az általam is lemásolt végrendeletének eredetije Kecskemét város levéltárában 1836/9.sz. alatt feltalálható. Ugyancsak feltalálható szépapám Szappanos János (1713-1795) 1794-ben kelt végrendelete is 1803/VII-II.sz. alatt; ez a végrendelet azonban a régies írásmód és a hitvány minőségű, megsárgult papiros miatt majdnem olvashatatlan.

A magyarázatot írta:

Dr. Szappanos Sándor városi fogalmazó. Kecskemét, 1940. március 8.

SZAPPANOS ELEK I. HAGYATÉKA

(összeállította Szappanis Imre III)

SZAPPANOS IMRE
KECSKEMÉNY.

Néhai Szappanos Elek született 1837. évben, kecskeméti földbirtokos és neje sz. Mester Julianna született 1842. évben családi birtokainak rövid leírása, összeállította: Szappanos Imre 1933. év január hónapban.

A./ Házbirtok.

- 1./ Kecskeméten 3-ik tized, Homoki ucca 97 szám, most III. kerület, Munkácsy ucca 14 számú ősi ház, mely még íds. Szappanos István, élt 1788.-1873.-ig, nagyapánké volt. Itt születtek összes gyermekei, továbbá unokái, Julianna, Elek, István és Imre. A világháboru alatt, 1916.-ban a város kisajátította 23.000.- koronáért.
- 2./ Kecskeméten, III. kerület Jókai ucca 14. szám alatt Kresák-féle régi házat (kedves apánk 1895.-ben újra építtette) Elek bátyám részére.
Sz. Elek
- 3./ Kecskeméten, Belső Széchenyi ucca 11 sz. alatt Gresner-féle házat kedves apánk újra építtette Varga mérnök tervei szerint 1901.-ben. 1912. óta az én tulajdonom. *Szappanos Imre tulajdonosa*
- 4./ Kecskeméten, III. kerület, Széchenyi tér 10 sz. alatt dr. Szeles József országgyűlési képviselő házat, amely 1888. körül épült, 1907.-ben vette meg) István testvérem 64.000.- koronáért.
(S)

B./ Földbirtokok.

- 1./ Kecskeméttől délre 5 km.-re a félegyházi vasutvonal és ^{*félegyházi*} műút között kis Városföldön a mindszenti dűlőben levő ősi íds. Szappanos István, szül. 1788.-féle prima fekete föld, amely eredetileg cca 120 hold volt, de örökösödés útján Sándor, László, Mária, Imre és Elek között osztatott fel. Most ifj. Szappanos István Imre tulajdona. A birtok nagysága cca. 20 hold.
- 2./ Kecskeméttől délre 13 km.-re a csongrádi út mellett Városföldön, gátéri dűlőben, Szentlőrinc és Pákai sarokban Tegzes anyai déd-nagyanyánktól származó, Mester Mihály szül. 1819. anyai nagyapánktól 1894.-ben örökölt 55 hold jöminőségű fekete föld. Most ^{1933 ar} Szappanos Imre tulajdona.

- 3./ Kecskeméttől délre 13 km.-re a félegyházi vasut és münt között Városföld pusztán a szegedi dülöben Mester Mihály szül. 1819. anyai nagyapánk hagyatékát képező 171 hold jóminőségű ^(föld) föld, most Szappanos István szkv. huszárhadnagy tulajdona, amelyre 1924.-1925.-ben lakóépületet építettek.
- 4./ Félegyházához tartozó Pákapusztán a szegedi münt két oldalán Kecskeméttől ^{délre} 15 km.-re 204 hold, amelyen két tanya van. Egyik a régi póstaház abból az időből, amikor vonat helyett lovaspósta járt. Nagyobb részét Mester Mihály nagyapánktól 1894.-ben, másik felét apánktól örököltük, most István szkv. hadnagy tulajdona.
- 5./ Kecskeméttől északra, nagykőrösi münt mellett 6 km.-re Uréti dülöben 250 hold, amelyen 5 tanya van, ezek közül a nagy tanya, Szalai tanya, Közel tanya, Mester Mihály szül. 1819. nagyapánké volt, míg a Dékány tanyák és a külső Szöllős tanya a beerdősített részszel együtt kedves apánk által vásároltatott, 1888. előtt. Most ifj. Szappanos Elek tulajdona.
- 6./ Kecskeméttől nyugatra 20 km.-re kiskőrösi országot két oldalán Könesögpusztán, Hollós és Ludas dülökben 600 holdas homokbirtok 3 tanyával, köztük a hires Nixproti csárdával és temetővel. Vásárolva árverésen kedves apám által Ujszászi ügyvédtől 1877.-ben 30.000.- forintért. Ezen birtokon ugy kedves apám, mint István és ~~két~~ Elek bátyám nagy szeretettel gazdálkodtak, jelenleg ifj. Sz. Elek tulajdona.
- 7./ Kecskeméttől nyugatra cca. 22 km.-re Ágasegyháza pusztán, Peres, Liptai és Galambházi dülökben fekvő 279 hold nádas és vizeres birtokot Dulla Máté ~~öt~~ ügyvédtől 1880. körül vásárolta kedves apánk.
- 8./ Fülöpszállási Kerekegyházán az issáki münt közelében levő, a Hoszszeréti dülöben fekvő 70 holdas homokos birtok igen jó nádassal, amelyet a pusztá falosztásakor 1884. körül vásárolta kedves apánk.
- 9./ A kiskőrösi járásban Nagybócsa pusztán, Zsigray, Fiáth és Lipesei dülökben lévő 1777 hold, amelyet kedves apám vásárolta 1891.-ben 82.000.- forintért ~~Zsigray~~ báró Fiáth-tól, Zsigray Martontól és ennek leányától, özv. Beretvásné szül. Zsigray Teréziától.

Ezen birtok volt kedves apám legkedvesebb birtoka az ottlévő híres ménesével. A birtok jószágtenyésztésre kiválóan alkalmas homokos, erdős, sok legelővel és kaszálóval. Most Sz. Imre tulajdona.

- 10./ Dunavecse járás, Csanádfehéregyháza ~~puszta~~ pusztán, Ártéri dűlőben fekvő 406 hold prima fekete föld és legelő; vásárolva kedves apám által Bossányi Ödöntől 1902.-ben cca. 200.000.- koronáért. Most Sz. Rózsa és gyermekei tulajdona.
- 11./ Kecskemét határában Szentkirálypusztán a várostól cca. 20 km.-re a tiszai műút közelében cca. 200 hold föld, amelyet Szappanos Juliannától nagyrésztben a református egyház, ezenkívül Pethő Albertné és Szappanos kriptá alap kapta.
- 12./ Ballószegpusztán a várostól cca. 5 km.-re kiskőrösi út közelében lévő 4 holdas ősi még ős. Szappanos István nagyapánktól eredő szőlő, amely Sz. Elek testvéremé lett, most Sz. Rózsa örökölte.
- 13./ Csalányos szőlőhegyben, issáki műút mentén cca. 6 km.-re 3.5 hold ősi Mester Mihály anyai nagyapántól eredő szőlő. Most Sz. Rózsa tulajdona.
- 14./ Szentkirálypusztán Szappanos Elek által 1929.-ben pengőért Sz. Julianna részére vásárolt, 49 hold Király-féle föld. Most ifj. Sz. Elek tulajdona.

nehai 1d. Szappanos Elek (Mester Julianna) szüi 1837. vagyona:						
Ösiség ①	Gatyásfői	20 Sz.	Szertzeny	⑥	Kénés	600 Sz.
②	Teresföld	55 M.		⑦	Agasszgháza	279 Sz.
③	Újatosföld	171 M.		⑧	Püspöki Kerekhegyh.	70 Sz.
④	Páka	204 M.		⑨	Bocsa	1777
⑤	Utóféj	250 M.		⑩	Fehetegyháza	406
⑫	Balkoszei szőlő	4 Sz.		⑪	Szentkirály	200
⑬	Csalányosi	4 M.		⑭	"	49
Ösiség összesen		708		Szertzeny összesen		3381

Összes vagyona: 4089 k.hold.

SZAPPANOS ELEK I. VAGYONA ÉS BIRTOKAI

Írta: Szappanos István VI.

SZAPPANOS ELEK nagyapám

Született 1837 meghalt 1921

István (1788-1873) és Tsikesz-Nagy Mária (1795-1854) gyermeke. Bár a családban senki sem volt babonás, mégis feljegyzésre került, hogy nagyapám a tizenharmadik gyerek volt és a hetedik fiú, aki április hónapban tizenharmadikán, pénteken született, amiért is kelletlen Elekre keresztelték. Ennek dacára Szappanos család leggazdagabb tagja lett, amit első sorban tehetségének és vad szorgalmának köszönhetett, de nagy segítsége volt apósa Mester Mihály, aki úgy anyagilag, mint tanácsaival állott mögötte.

Elek nagyapám apjától öröklött birtokai:

1. A Homoki (Munkácsy) utcai telek és ház, amit apja építtetett az 1800-as évek elején. Itt élt nagyapám 1914-ig, amikor azt városrendezés céljára a város kisajátította. E város rendezésből az első világháború miatt nem lett semmi. A veszített háború után a pénz értékét veszítette, úgy hogy a ház árát fehér pénzben kapta meg, amin vásárolhatott egy skatulya masinát (doboz gyufát), mint sokszor emlegette keserűen később. Itt született és nőt fel apám és testvérei Julianna, Elek és Imre.

A város a házat raktárnak használta és még 1944-ben állt.

2. A legrégebbi, ősi Városföld pusztán fekvő Gatyásfái birtokból 20 hold, amit Elek nagyapám István nagyapja /1766--1838/ apjától Jánostól /1713-1795/ örökölt és ami 1944-ben még az én birtokom volt.

3. A Szentkirály pusztai 50 hold.

4. A Csontoshalmi 35 hold.

5. A ballószögi 4 hold szőlő.

Összesen Elek nagyapám öröklött vagyona volt 109 hold föld és a Homoki utcai ház.

Elek nagyapám feleségével Mester Juliannával kapott vagyon :

1. Tegzes föld Városföld pusztán a Csongrádi út mellett a Kkfélegyázai határnál feküdt. 55 hold

Amit Imre nagybátyám életében Tamás fiamra íratott. és amit 944-ig én kezeltem.

2. Kiskunfélegyháza, Páka pusztán a kecskeméti határon, a Budapest - Szegedi beton út mellett fekvő 120 holdas Postaházi birtok. Én örököltem.

3. A kecskeméti határban az Izsáki műút mellett a várostól kb. 7 km.-re fekvő 4 holdas Csalánosi szőlő, ami 944-ig Rozsa hűgom birtokában volt

4. Kecskemét határában Úrrét pusztán 100 hold, amit apám után Elek öcsém örökölt.

Összesen Elek nagyapám felesége Mester Julianna örökölt vagyona 279 k. hold ingatlan birtok.

Elek nagyapám öröklött birtoka volt	109 hold
Felesége - " "	<u>279 hold</u>
Összesen	388 hold ingatlan és egy városi ház, amivel eredményekben gazdag életét elkezdette.

Elek nagyapám 1912-ben vagyonát elosztotta és még életében átadta négy gyermekének: Julianna, Elek, István, Imre. Julianna, Elek és Imre utód nélkül haltak el, így az ősi

Szappanos végrendeletek szerint az egész vagyon apám három gyermekére, - István,Rózsa,Elek - maradt.

Elek nagyapám vagyona az alábbi ingatlanokból állt.

I. Ház ingatlanok.

1. Kecskemét, Homoki utcai ősi ház. Kisajátítva.
 2. Kecskemét. Jókai utcai ház. Elek nagybátyámtól örökölte Öcsém
 3. Kecskemét. Széchenyi téri ház. Apámtól örököltém én.
 4. Kecskemét. Széchenyi utcai ház. Imre nagybátyámtól örökölte Húgom.
 5. Kecskemét. Budai utca 39. sz. ház. Édesapám birtoka volt, hol születtem és gyerekeskedtem. Eladva.
- Összesen 5 ház Kecskeméten

II. Földbirtokok.

1. Kmét. Városföld pusztai birtok	171 hold
2. Kkfélegyháza, Páka pusztai birtok
ahol éltem 1924-től 1944-ig.	203 hold
3. Kmét. Városföld puszta. Tegzes föld
Imre Bátyámtól kapta ajándékba Pisti fiam.	55 hold
4. Kmét. Városföld pusztai ingatlan
Elek bátyámtól én örököltém.	21 hold
5. Kmét. Köncsög puszta
Apámtól örökölte Öcsém'	600 hold
6. Kmét. Ágasegyháza pusztai ingatlan
Apámtól örökölte Öcsém.	210 hold
7. Kmét. Úrrét pusztai ingatlan
Elek bácsitól örökölte öcsém.	250 hold
8. Kmét. Csalánosi szőlő
Apámtól örökölte Húgom	4 hold
9. Kmét. Szentkirály pusztai ingatlan
Juliska n.től. Vagyonválság és mauzóleum.	249 hold
10. Kmét. Csontos halom. Eladva.	35 hold
11. Kmét. Ballószögi szőlő. Elek bátyám.	4 hold
12. Fülöpházi Kerekegyháza. Imre bátyám.	70 hold
13. Kmét. Ref. Temető mellett ingatlan
Ref.egyáz. Mauzóleum.	2 hold
14. Dunavecse. Fehéregyházai ingatlan
Apámtól és Juliska nénémtől örökölte Húgom.	406 hold
15. Bócsa pusztai ingatlan
Imre bátyámtól kaptuk István,Rózsa Elek.	1844 hold

Elek nagyapám összes ingatlan birtoka	4133 hold
Ebből eladva,vagyon váltság,mauzóleum.	<u>284</u> hold
Marad	3849 hold

ebből öröklött birtok	388 hold
Szerzemény	<u>3461</u> hold
Elek nagyapám öröklött és szerzett vagyona, amit mi István, Rózsa, Elek örököltünk. Plusz 3 ház ingatlan.	3849 hold

Elek nagyapám, mint elődei, a városban lakott, ahol az abrakos jószágnak is (hámos és nyerges lovak, fejős tehének, hízó disznók, hízó marhák, baromfiak) istállóí, óljai voltak. Mészárosról, piacról nem igen került semmi az asztalra. A lakó épület folytatásában ott volt az emeletes magtár, ahol egy egészévre való kenyérnek és abraknak való szemes-termény.

A Homoki utcai ház udvarán még kútszerűen épített gabonás vermek is voltak. Kb. 3-4 méter mély és 2 m. átmérőjű nagy malomkövekkel befedve.

Kint a pusztákon az igás állatok, növendék és heverő jószág részére voltak istállók. Az iga erő nagy része ökör fogat és kisebb részben hámos ló. Ezen kívül a pusztai majorokban, voltak a cselédházak, magtárak.

A jármos jószág tavasztól ősziig a legelőről dolgozott. A béreseket felváltva éjszaka legeltették. Télen lepadlásolatlan nádtetőst állókban szalmán és kukorica száron teleltek és nem romlottak le. Ezt a jószág tartást azonban csak az ősi nagy szarvú, fehér szürke magyar ökör bírta.

Városföldi birtokomon még két a múlt század közepén épült nagyistállót találtam, kicsiny egybeépített cselédlakással, aminek alaprajzát mellékelve hagyom az utókorra.

Az igás lovak takarmánya széna és árpa, meg zab-szalma volt a legelőn kívül, télen apróra vágott takarmány tök, répa törekkkel keverve. Ha volt jó legelő, bőséges széna a magyar ló nem romlott le munkában se, télen se.

Nagyapám birtokai a várostól különböző távolságra voltak.

Gatyásfái	a várostól délre	6 km.
Városföld	" "	15 "
Páka	" "	18 "
Tegzesföld	" "	16 "
Csalánosi szőlő	" nyugatra	7 "
Köncsög	" "	20 "
Ágasegyháza	" "	22 "
Úrrét	" északra	16 "
Szentkirály	" keletre	18 "
Bócsa	" dél nyugatra	30 "
Fehéregyháza	" "	42 "

Vasút és műút a múlt században nem igen volt. A birtokok irányítása, ellenőrzése csak lovas kocsival volt lehetséges. A lovon való kijárást lett volna a könnyebb, de azokban az időkben a pusztai cselédek nagyobb része heti eleséges cseléd (nem komenciós) volt, akik hetenként kapták a városból a kenyeret, szalonnát, tarhonyát, lebbencset, kását, sőt, paprikát.

Ismerve az akkori útviszonyokat, jó két lovat kellett a löcsös, rugózás nélküli könnyű paraszt kocsiba akasztani, hogy a homokos, majd sáros, kátyús utakat megjárják. A városi abrakos jószág gondozására bent kosztos kocsist tartottak. A házi munka (takarítás, mosás, fejtés, kenyér sütés, főzés) elvégzésére két női cseléd (szógáló) állt a gazdasszony segítségére.

Lóháton pedig az ifiúr szaladozott az apja utasítása szerint.

A vagyon telekkönyvileg nagyapám nevében volt, de amikor a fiai megnősültek, házat kaptak és egyik pusztát szabad gazdálkodásra. Így kapta Édesapám a Budai utcai nagy házat és Köncsög pusztát a múlt század végén.

Nagyapám jég és tűz biztosítást soha nem fizetett a vetések és a pusztai épületek után. Minden évben ajánlatot kért a biztosító társaságtól. A városi házak biztosítási díját fizette, de a tanyai épületek biztosítási díját saját külön bankbetétre fizette be. Ez volt az építkezési és karbantartási alap.

154. Nagy-bocsai ménes.

Tulajdonos: id. Szappanos Elek.

Id. Szappanos
Elek nagy-
bocsai mé-
nese.

A ménés helye: Nagy-Bocsa, Pestmegye, Posta Tázlár, távirda és vasút-állomás Vadkert.

A ménest jelenlegi tulajdonosa alapította 1876-ban Pusztá-Könczögön, 10 drb angol félvér kanczával, melyeket részint örökségképen vett át, részint pedig Coburg herceg vacsi uradalmából vásárolt.

A ménés elhelyezéséül szolgáló birtok területe 1776 k. h.

1876—1885-ig egy saját mén (Furioso állami mén után nevelve), 1885—1893-ig egy «Or» nevű angol félvér mén, származott a vacsi uradalomból, fedezett a ménesben, e közben e méntől származó kanczákat a kecskeméti állami fedeztetési állomáson volt angol félvér ménnek fedezték. 1894—1899-ig pedig Chief-Justice kisorolt állami angol félvér mén. Időközt még Tök-Filkó (Ledér—Timelkam) angol telivér (1894—1901) működött és pedig az öreg Chief-Justice után vásárolt kanczákat fedezte. 1900 óta még Chief-Justice egy ivadéka van a ménesben alkalmazva. Később Szokolay Mihálytól 3 drb angol félvér kancza, továbbá Félegyházán kistenyésztőktől 3 Vészmadár-ivadék vásároltatott. A ménesre előnyös befolyással volt a Furioso származású mén és másodsorban az öreg Chief-Justice.

A jelenleg használatban levő anyakanczák közül 12 drb Furioso, 5 drb «Or» angol félvér után, 6 drb Tök-Filkó angol telivér után, és 3 darab Vészmadár (Savernak—Lulu) után származik.

A kanczaállományban a főleg uralkodó szín a «sárga», középnagyságu hámos és háttas jellegűek 162—168 cm. átlag magasság mellett.

Az anyakanczák rendes letszáma 30 drb. Egész loállomány 61 drb. 20 kancza a szabad ménesben van, 10 kancza pedig az igásfogatokban jár. A vemhes és fias kanczák fejenként 4 liter zabot, szabad szénát és répát kapnak a legelő mellett; meddő kanczák szénát és répát korlátlan mennyiségben. Az igában levő kanczák akként lesznek tartva, mint a vemhes és fias kanczák.

Tenyésztési cél: Jó használati gazdasági lovak, katonai pótllovak és katonai tisztlovak tenyésztése. A csikók választásig nem kapnak zabot, csakis szalmas takarmányt. Egy éves korukban nyáron csakis szénát a legelő mellett, télen 4 liter zabot fejenként, továbbá szénát és répát. 2 éves korukban télen-nyáron épügy, mint az 1. évesek, 3 éves korukban nyáron épügy mint az 1 és 2 évesek, télen 6 liter zabot fejenként, valamint szénát és répát. Nyáron éjjel-nappal legelőkön, télen kifutóban mozognak, de abrakolás alatt le vannak kötve. Nyáron, ha silány a legelő, zöldtakarmányt is kap a ménes.

A felállítás ideje: 3 éves korban, minden előkészítés nélkül. A felállítás ideje alatt 6 liter zabot kapnak fejenként, a mellett szénát és répát. Az átlagos felállítás 15—20 darab.

Értékesítés: állandó vevő volt eddig a 4-ik honvédhuszár ezred loavatóbizottsága. Az átlagár nyers állapotban 600 korona. Magasságuk 165—170 cm. között váltakozik.

155. Pusztavacsi ménes.

Tulajdonos: Szász-Coburg-Gotha Fülöp herceg hitbizománya.

Szász-Coburg-
Gotha Fülöp
herceg vacsi
hitbizománya-
nak ménese.

A ménés helye: Pusztá-Vacs, Pestmegye, Posta és távirda helyben, vasuti állomás Alberti-Irsa.

Nagyapám legkedvesebb birtoka a bócsai birtok volt ahol a ménese is volt aminek hivatalos leírását ide mellékelem. E század legelején a ménes istálló leégett. Benne az összes tenyészkanca és csikók. Csak azokat a kis csikókat tudták kimenteni a csikósok, amelyiket ölbe tudtak kihozni. Szegény nagyapámat nagyon lesújtotta a veszteség. Majd a 10-es években Elek fiának üzleti vállalkozásai közel egy millió korona veszteséggel jártak. (Részletesen erről Elek nagybátyámról irt soraimban írok.) Elfogyott nagyapám életkedve,nyugalomba ment. Vagyonát gyereki között elosztotta, aszerint, hogy Elek bátyánk által csinált adósságból mennyit vállalt magára. Így Elek Bátyám igen kis vagyont örökölt, bár apja kedvenc gyereke volt. A hatalmas adósság, mire az első világháború kitört ki volt fizetve,hogy a vagyonból semmit sem kellett eladni. Nagyanyánk halála után özvegyen maradt gyermektelen leányával élt a Homoki utcai házában; majd annak kisajátítása után a Budai utcai házában, amit Édesapámék adtak át nekik, amikor megvette a Széchenyi utcai házat és mi oda költöztünk.

Dacára, hogy politikával soha nem foglalkozott, 1919-ben a proletár diktatúra idején a kommunisták Elek fiával együtt, mint túszoikat a törvényszék fogházába hurcolták, honnét csak a proletár diktatúra bukásakor szabadultak. Én idejében értesültem, hogy el akarnak fogni, amiért is apámmal együtt eltűntünk a városból.

Nagyapámat a fogság testileg, lelkileg annyira megviselte, hogy nem sokkal utána 1921-ben visszaadta lelkét a Teremtőjének, befejezve egy munkás becsületos életet, amiben magyar föld szeretetén kívül, hitéhez és egyházához való áldozatos hűsége és puritán igénytelensége vezette.

Közéleti tevékenységének a koronája volt a Kecskeméti Gazdasági Egyesület megalapítása és a Rákóczi úton a törvényszék épülete mellett az egyesület emeltes székházának felépítése,aminek a földszintjén egy nagy üzlethelyiség mellett hatalmas társalgó és olvasó terem volt a tagok részére. Az emeleten pedig lakások, és az egyesület irodája,aminek bőrfotelos fogadó termében függő közel életnagyságú portréja, Mathiasz festőművész egyik legsikerültebb képe,ahonnét zsinóros térdig érő szürke magyar kabátjában, fekete csokor nyakkendőjében, a balját egy kis márvány arabus kanca hátán nyugtatva, derűs mosolyával tekint le alkotására. Sajnos még fotokópiám sincsen a képről. Mi lett a festmény sorsa? Nem vitás. A Gazdasági Egyesületbe 1944-ben a kommunista párt telepedett be.

A Gazdasági Egyesület az elnökét a város politikai vezetői közül választotta. Első elnöke volt Koritsánszky János, utolsó elnöke pedig dr. Szabó Iván főrendiházi tag. Első alelnöke, ki az Egyesületet alapította, nagyapám volt, utána Édesapám és én töltöttük be ezt a tisztséget.

SZAPPANOS ELEK III TESTAMENTUMA

1932.

Szappanos Elek + 1932. jan. 9.

Érk. 1933. június 13

KIVONATI.

A Kecskeméten 1932 év január hó 9 napján végrendelet hátrahagyása nélkül elhalt id. Szappanos Elek (nős Szappanos Mariával) örökösök hagyatéka rend zése ügyében, dr. Horváth Károly kecskeméti kir. közjegyző által Kecskeméten 1932 év július hó 28 napján és 1933 év április hó 22 napján felvett hagyaték tárgyalási jegyzőkönyvekből.

Hagyatéki vagyonállag;

A/ Cselekvő vagyon;

1. Ingó a kecskeméti leltár I. rész 5 és 7 csoportjaiban felvett butorok és ruhalemezek egészben, tovább a 8 csoportba felsorolt következő gazdasági felszerelések 1 szánkó 1/2 része, 1 kocsi 1/2 része, 1 prés 1/2 része, 18 hol.óbor, 3 hl.ujbor, 4 öl akácfa és 50 q rozs, mindezek leltári összértéke 1.094 Pp

2. Értékpapírok; 20 drb. gazdasági Gőzmalmi részvénynek, 2 drb. faiskolai részvénynek, 29 drb. Gőztéglagyári részvénynek, 16 drb. Szőlőszövetkezeti üzletrésznak, 3 drb. Népbanki részvénynek, 1 drb. Tejszövetkezeti üzletrésznak és 30 drb. Kecskeméti Leszámítóló banki részvénynek osztatlan fele része, leltári összérték 540 P.

3. Követelések; Kecskeméti Leszámítóló banknál 12.526 sz. betétkönyvön elhelyezett betét 1/4 része; 21 P., ugyanott 12589 sz. betétkönyvön elhelyezett takarékbetét 1/4 része; 8080 P., ugyanott 12791 sz. betétkönyvön elhelyezett takarékbetét 1/4 része 28 P. Gazdasági Gőzmalomnál beraktározott 3155 kg. rozskövetelés 1/2 része 180 P., ugyanott beraktározott 1344 kg. árpa követelés 1/2 része 100 P., ugyanott lévő folyószámlakövetelés 1/4. része; 1250 P. Kecskeméti Takarékpénztár Egyesületnél 80963 sz. betétkönyvön elhelyezett takarékbetét 1/4 része 372 P., a most felsorolt követelések összértéke 10.031 P.

4. Ingatlanok;

② a kecskeméti 7587 sz. betétben A I 1.2 sor 1219. 1220 hrsz.a. felvett, Jókai ut 14 sz.a. fekvő lakóházas beltélek egésszen, amelyek leltári értéke; 20.000 P.

a kecskeméti 2249 sz. betétben A IV 1-4. VI. -25 VI 1-5 VII 1-9. VIII. 1-8 IX 1-8 X 1-12 sor, 25845, 25846. 25847. 25848. 25868. 25869. 25871. 25872. 25873. 25874. 25875. 25876. 25877. 26219. 26220. 26221. 26222. 26223. 26224. 26225. 26226. 26227. 26228. 26229. 26230. 26231. 26232. 26233. 26234. 26121. 26122. 26123. 26124. 26125. 25860. 25861. 25862. 25863. 25864. 25865. 25866. 25867. 25870. 25899/2. 25900. 25901. 25902. 25903. 25904. 25905. 25906. 26211. 26212. 26213. 26214. 26215. 26216. 26217.

26218. 26224. 26245. 26246. 26247. 26248. 26249. 26250.
26251. 26252. 26253. 26254. 26255. hrsz.a. felvett Urrét dülő-
ben fekvő, 249 hold 1233 négyszögöl összterületű több tanyás
ingatlan egészen, amelynek leltári értéke; 75.000 P.

ⓐ a kecskeméti 15535 sz. betétben A I 1-3 sor, 16931.
16932. 16933 hrsz.g. felvett Ballószeg-Halasz dülőben fekvő,
4 hold 959 négyszögöl összterületű ingatlanoknak a B 2 és a
B 5 tételek szerint örökhagyó nevén vezetett osztatlan 3/4
része, amelynek helyesbitett becsértéke; 6000 P.

ⓓ a kecskeméti 7572 sz. betétben A I 1-6 sor 5802.
5803. 5804. 5805. 5806. 5807 hrsz.a. felvett beltelki (Üreg-
hegyi) 4 hold 1093 négyszögöl összterületű ingatlanok 1/2 része
amelynek értéke; 9366 P.

ⓔ a kecskeméti 17261 sz. betétben A I 1-7 sor, 10022/1
10022/2. 10023. 10024. 10021/1/b. 10021/2/b. 10025/1/b. hrsz.
a. felvett beltelkekben fekvő 2 hold 335 négyszögöl összterü-
letű ingatlanok a B.2 tétel szerint örökhagyó nevén álló osztat-
lan 1/4 része, amelynek értéke 600 P.

ⓕ a kecskeméti 13033 sz. betétben A I 1-5 sor, 22305.
22306. 22307. 22308. 22309. hrsz.a. felvett Mindszenti dülőben
fekvő 19 hold 1363 négyszögöl összterületű ingatlan egészen,
amelynek leltári értéke 22.000 P. és ugyanezen betétben A 1.2
sor, 22257/1. 22257/2 hrsz.a. felvett Mindszenti dülőben fekvő,
3 hold 31 négyszögöl összterületű ingatlan egészen, amelynek
leltári értéke; 3300 P.

ⓖ a fülöpszállási 1673 sz. betétben A I 1-8 sor,
9440. 9441. 9442. 9443. 9444. 9445. 9446. 9447. hrsz.a. felvett
27 hold 1235 négyszögöl és a fülöpszállási 1674 sz. betétben A I
1-8 sor. 9448. 9449. 9450. 9451. 9452. 9453. 9454. 9455 hrsz.a.
felvett 42 hold 433 négyszögöl összterületű, Hosszuréti dülőben
fekvő ingatlanok egészen, amelyek leltári értéke (összértéke) 12.000 P.

a fentirt ingatlanok együttes értéke 148.266 P.
Összes cselekvő; 159.931 P.

B/ Szenvedő;

1. gyógyítási költség 50 P.
2. temetési költség 1382 P 24 f.
3. néhai özv. Sikari Kovács Gáspárné

hagyatékát képezett Szentkirályi földbirtok jöve-
delmeinek elszámolásából ezen ingatlan örököseivel
szemben fennálló tartozás 3500 P.

4. néhai özv. Sikari Kovács Gáspár-
né hagyatéka után örökhagyó terhére Vi. 356-1932. t. a.
kírt kincstári illeték 10890 P.

5. ugyanzen hagyaték után örökhagyó
 terhére 1392-1932 városi tételszám alatt ki-
 rótt városi illeték 1815 P.
 a fentirt terhek összege; 17.637 P. 24 f.
 Tiszta hagyatéki érték 142.293 P. 76 f.
 azaz; Egyszáznegyvenkettőezerkettőszázkilencvenhárom pengő 76 fillér.

OSZTÁLY.

A fent megállapított hagyatékot hitvestársi és oldalági törvényes örökösödés, utóöröklés, özvegyi jog és egyezés jogcímén örökhagyó házastársa és oldalági rokonai a következő megosztás szerint öröklik; illetve kapják osztályrészül;

I. A hagyaték tárgyát képező összes ingóságot, értékpapirokat és követeléseket továbbá a kecskeméti 7572 sz. betétben A I 1-6 sor, 5862-5807 hrsz.a. felvett beltelki (előbb Öreghegyi) ingatlanból a B-1 tétel szerint hagyaték tárgyát képező egész jutalékot, amely most felsorolt összes vagyontárgyak egészben szerzeményes vagyont képeznek, hitvestársi öröklés jogcímén, korlátlan tulajdonjoggal özv.id: Szappanos Elekné szül. Szappanos Mária örökhagyó házastársa öröklis ezeknek az ingatlanoknak tehermentes tulajdonjoga az ő javára bekebelezendő be telekkönyvileg.

I/a A kecskeméti 13033 sz. betétben A 1.2 sor, 22257/1. 22257/2 hrsz. a felvett Mindszenti dűlőben fekvő 3 hold 31 négyszögöl összerületű egész ingatlan, amely szerzeményes jellegű, de részben a létrejött egyezés szerint kiskorú Szappanos István javára, az égi vagyonban mutatkozó hiány pótlásául szolgál, osztatlan tulajdonjoggal 2/3 részben özv.id: Szappanos Elekné szül. Szappanos Mária, örökhagyó özvegye öröklis, 1/3 részben pedig kiskorú Szappanos István, örökhagyó testvérének unokája kapja osztályrészül, de az utóbbi 1/3 rész teljes özvegyi haszonélvezete szintén özv.id: Szappanos Elekné szül. Szappanos Mariát, örökhagyó özvegyét illeti s ennek az ingatlanok tulajdonjoga és a kiskorú Szappanos István osztatlan 1/3 részét terhelő özvegyi haszonélvezeti jog a fent nevezett örökösök javára ebben az értelemben telekkönyvileg is bekebelezendő.

II. A kecskeméti 2249 sz. betétben A IV 1-4 V 1-25. V 1-5 VII 1-9 VIII 1-8. IX 1-8- X 1-12 sor 25845. 25846. 25847. 25848. 25868. 25869. 25871. 25872. 25873. 25874. 25875. 25876. 25877. 26219. 26220. 26221. 26222. 26223. 26224. 26225. 26226. 26227. 26228. 26229. 26230. 26231. 26232. 26233. 26234. 26121. 26122. 26123. 26124. 26125. 25860. 25861. 25862. 25863. 25864. 25865. 25866. 25867. 25870. 25899/2. 25900. 25901. 25902. 25903. 25904. 25905. 25906. 26211. 26212. 26213. 26214. 26215. 26216. 26217. 26218. 26244. 26245. 26246. 26247. 26248. 26249. 26250. 26251. 26252. 26253. 26254. 26255 hrsz. a felvett Urrét dűlőben fekvő 249 hold 1233 négyszögöl összerületű egész ingatlan utóöröklés jogcímén egészben tulajdonjoggal ifj. Szappanos Eleket örökhagyó testvérének fiát illeti meg, de nem mint a jelenlegi örökhagyó

örökösét, hanem mint az örökagyó előtt elhalt testvérének néhai özv. Sikari Kovács Gáspárné Szappanos Julianna előbbi örökagyónak és a fent irt ingatlanok volt tulajdonosának utóörökösét ifj. Szappanos Eleknek ezek re az ingatlanokra vonatkozó utó öröklési jogát a kecskeméti kir. járásbíróság özv. Sikari Kovács Gáspárné örökagyó hagyatékának átruházása tárgyában Pk. 25860/3-1931 sz. alatt hozott jogerős hagyatékátadó végzésével már megállapította s ez az utóöröklési jog ezekre az ingatlanokra C lo tétel alatt 7547-1932 tkvi sz. végzéssel telekkönyvileg is fel van jegyezve ifj. Szappanos Elek javára. Ennélfogva ezeknek az ingatlanoknak tulajdonjoga a most körülirt utóöröklés jogcímén ifj. Szappanos Elek javára lesz tkileg bekebelezendő.

III. A hagyaték tárgyát képező összes többi ingatlanokat nevezetesen a kecskeméti 7587 sz. betétben A I 1-2 sorsz. a felvett egész ingatlant, a kecskeméti 15535 sz. betétben A 1-3 sorsz. a felvett ingatlanból hagyaték tárgyát képező jutalékokat a kecskeméti 13033 sz. betétben A I. 1-5 sorsz. a felvett egész ingatlant, a fülöpszállási 1674 sz. betétben A I 1-8 sorsz. a felvett egész ingatlanokat, miután ezek az örökagyónak, szüleitől eredőégi vagyont képezik, -tekintettel arra, hogy Szappanos István örökagyó elhalt testvérének fia a maga részéről az örökséget feltétlenül visszautasította s a visszautsítás folytán az ő jogalba az ő egyetlen törvényes leszármazó gyermeke kiskoru Szappanos István lépett- oldalági törvényes örökösödés jogcímén tulajdonjoggal, egymásközt törzsenként - egyenlő arányban Szappanos Imre örökagyó testvére, továbbá néhai Szappanos Istvánnak, örökagyó előbb elhalt testvérének gyermekei és unokája, névszerint Beretvási Istvánné Szappanos Rózsa, ifj. Szappanos Elek és kiskoru Szappanos István öröklék, akik ezeket az ingatlanokat egymásközt egyezségileg felosztották. A megosztás tárgyában köztük létrejött egyezség alapján tulajdonjoggal osztályrészükbe kapják;

1. A kecskeméti 7587 sz. betétben A I 1.2 sor, 1219. 1220. hrsz. a. felvett; Jókai utca 14 sz. alatt fekvő lakóházas beltelket egészen ifj. Szappanos Elek, örökagyó unokaöccse,

2. a kecskeméti 15535. sz. betétben A I. 1-3 sor, 16931, 16932 16933. hrsz. a. felvett Ballószeg-Halesz dülőben fekvő ingatlanok a B2 és a B 5 bejegyzések szerint hagyaték tárgyát képező 3/4 részét, vagyis ebből örökagyó egész tulajdoni illetőségét Beretvási Istvánné szül. Szappanos Rózsa, örökagyó unokahuga,

3. a kecskeméti 13033 sz. betétben A 1-5 sor, . 22305. 22306. 22307. 22308. 22309 hrsz. a felvett Mindszentí dülőben fekvő egész ingatlant kiskoru Szappanos István, örökagyó elhalt testvérének unokája,

4. a kecskeméti 17261 sz. betétben A I 1-7 sor 10022/1. 10022/2. 10023. 10024. 10021/1/b. 10021/2/b. 10025/1/b hrsz. a. felvett beltelki ingatlanok a B 2. tétel szerint hagyaték tárgyát képező 1/4 részét

vagyis ebből az ingatlanból örökhagyó egész tulajdoni illetőségét, továbbá a fülöpszállási 1673 sz. betétben A I 1-8 sor, 9440. 9441. 9442. 9443. 9444. 9445. 9446. 9447. hrsz. alatt - és a fülöpszállási 1674 sz. betétben A I 1-8 sor, 9448. 9449. 9450. 9451. 9452. 9453. 9454. 9455. hrsz.a. felvett ingatlanokat egészen Szappanos Imre örökhagyó testvére,

s ezeknek az ingatlanoknak az ingatlanjuttalékoknak tulajdonjoga e szerint a felosztás szerint kebelezendő be telekkönyvileg a fenti nevezett osztózó örökösök javára.

Iv. özv.id. Szappanos Elekné szül Szappanos Mária, örökhagyó özvegyét a jelen osztály III. 1.2.3.4. pontjaiban felsorolt, vagyis a kecskeméti 7587 sz. betétben A I 1-2 sor a kecskeméti 15535 sz. betétben A I 1-3 sor, a kecskeméti 17261 sz. betétben A I 1-7 sor, a fülöpszállási 1673 sz. betétben A I 1-8 sor és a fülöpszállási 1674 sz. betétben A I 1-8 sorsz.a. felvett ingatlanokra, illetve ezekből hagyaték tárgyát képező összes juttalékokra teljes, korlátlan özvegyi hasznélvezeti jog illeti meg s az a jog az ő javára ezekre az ingatlanokra, illetve ingatlanjuttalékokra telekkönyvileg is bekebelezendő.

V. A hagyatéki vagyonállag szorvedő részében részletesen felsorolt összes hagyatéki terheket, nevezetesen a temetési és gyógykezelési költségeket, a néhai özv. Sikari Kovács Gáspárné főle Szentkirályi birtok jövedelmének elszámolásából származó 3500 P. hagyatéki tartozást végül a nevezett előbbi örökhagyó hagyatéka után id. Szappanos Elek jelenlegi örökhagyóra kirótt összes kincstári és városi illetékeket, ezek összes járulékaival együtt özv.id. Szappanos Elekné szül Szappanos Mária örökhagyó özvegye az örökösök közt létrejött megállapodás szerint egészben, egyedül köteles hordozni.

Az összes örökösök kifejezetten elismerték, hogy az égi örökösöknek az égi természetű vagyonban még az örökhagyó életében bekövetkezett apadás, illetve ennek a csökkenésnek a szerzeményes vagyonból való kiegészítés címén támasztható összes igényei a jelen osztályban a vagyon felosztásra nézve létesített egyezséggel teljesen és végérvényesen ki lettek eégitve, ennél fogva az égi örökösöknek ezen a címén az özvegy el, vagy özvegy jogutódaival szemben további követelésük nincs s a jövőben sem lehet.

Kiskoru Szappanos Istvánt apja Szappanos István kecskeméti lakos (Vársóöld 76) képviselte, mint törvényes képviselő, özv.id. Szappanos Elekné kecskeméti lakos (Jékai utca 14), Szappanos Imre budapesti lakos (Lipót körút 27), Barátság Istvánné és ifj. Szappanos Elek kerékgyházai lakosok.

Kérik, hogy a hagyaték e szerint az osztály szerint ruháztassék át s a hagyatéki ingatlanokra a tulajdonjog és az özvegyi hasznélvezeti jog a fenti értelemben kebeleztessék be telekkönyvileg. Kérik, hogy a bekebelezések eszközlése végett a jogerős hagyaték átadó végzés a

kecskeméti és a kunszentmiklósi telekkönyvi hatósághoz tétessék át.

A kivonat hitelül;
Dr. Horváth Károly sk.
kir.közjegyző.

ÖSSZEKÖZLÉS.

1. Kecskeméti Jókai u. 14. sz. a. háziingatlan
örökölte Sz. Elek.
2. Urrét. 249 hold 1233 mól
örökölte Sz. Elek.
3. Ballószegi szőlő 4 hold 959 mól osztatl. 3/4 része
örökölte Sz. Rózsa
4. Öreghegyi szőlő 4 hold 1093 mól osztatl. fele r.
örökölte Ed. Sz. Elekné Sz. Mária.
5. Ref. temető mellett. 2 hold 335 mól osztatl 1/4 r.
örökölte Sz. Imre
6. Gatyásfái 19 hold 1363 mól
örökölte Sz. István Imre.
Gatyásfái 3 hold 31 mól
örökölte 2/3 részben özv. Szappanos Elekne, Sz. Mária
1/3 " Sz. István Imre
7. Fülöpkei Kerekegyháza 70 hold 68 mól
örökölte Sz. Imre

Fk. 12715/2
1933

V é g z é s .

A kecskeméti kir. járásbiróság Id. Szappanos Elek (nős Szappanos Mariával) hagyatékát a fent megállapított és a kecskeméti árvaszék által 2935/1933 sz.a. gyámhatóságilag jóváhagyott osztály értelemben átadja e végzést jogerőre emelkedése után a kivonat és hagyaték kimutatás kapcsán a kecskeméti m.kir. adóhivatalnak az örökösödési illetékek az 1920 évi 34 tcikk. rendelkezései szerint való kiszabása végett megküldi és az illeték kiszabás után a kecskeméti és kunszentmiklósi kir. járásbiróság mint tkvi. hatóságot az átadás alapján szükséges telekkönyvi bejegyzések foganatosítása végett megkeresi.

A bíróság a közjegyzői díjat és költséget a kifizetett 745 pengőben megállapítja.

Viszont a leltározásért és pedig I. a kecskeméti leltározó részére; a/ a leltározó díja fejében 63 P - f. b/ bélyeg és nyomtatvány költség fejében 34 P. 80 f., összesen 97 P. 80 f. állapít meg, mely összeg kifizetését tudomásul veszi.

II. A fülöpszállási leltározó részére a/ a leltározó díja fejében 8 P - f., b/ bélyeg és nyomtatvány költség fejében - P- f., összesen 8 P. - f. állapít meg, mely összegnek 8 nap alatt végrehajtás terhével leendő megfizetésére az örökösöket kötelezi.

Miről értesítendő; 1/ özv.id. Szappanos Elekne Szappanos Mária H. (Jékal ut 14) 2/ Szappanos Imre Budapest (Lipót körút 27) 3/ Beretvás Istvánné Szappanos Rózsa Kerekegyháza 4/ Szappanos István törv.kép. H. (Városföld 76) 5/ ifj. Szappanos Elek kerekegyháza. 6/ dr. Horváth Károly kir. közjegyző. H. 7/ Városi Árvaszék. H. 8/ Városi Tanács H. 9/ Leltárbiztos H. 10/ Községi előljáróság Fülöpszállás. 11/ Községi Leltározóközeg Fülöpszállás.

Jogerő után 12/ M.kir Adóhivatal H. 13/ Telekkönyvi hatóság H. 14/ Telekkönyvi hatóság Kunszentmiklós.

Kelt Kecskeméten 1933 évi május hó 24 napján.

dr. Molnár Árpád s.k. kir.jb. elnök.
dr. Horváth Károly s.k.
kir.közjegyző

A kiadmány hitelül;
olvashatatlan aláírás
kezelő.

Királyi Járásbiróság
Kecskemét.

SZAPPANOS IMRE III HAGYATÉKA

186. ügyszám.

1939.

Bemutattatott;

M.kir. adóhivatal. Kecskemét.

1940. január 11

68/1940.

Szappanos Imre - 1939. dec. 18.

HITELTÉS KIADVÁNY

Közjegyzői okirat.

Előttm Dr. Horváth Károly kecskeméti királyi közjegyző előtt alulírott napon megjelentek Szappanos Imre (nős Muschong Birivel) földbirtokos, budapesti lakos (II. Batthyány utca 15), özvegy Szappanos Istvánné André Róza földbirtokos, kecskeméti lakos (Széchényi tér 10) Szappanos István, földbirtokos, kecskeméti lakos (Városvölgy-puszta 164), aki gyermekeit; kiskorú Szappanos Istvánt és Imrét is képviseli, mint törvényes képviselő, Beretvics István országgyűlési képviselő, földbirtokos, kerékegyházi lakos, aki gyermekeit; kiskorú Beretvics Katalint, Zsuzsannát és Juditot képviseli, mint törvényes képviselő és az ő neje Beretvics Istvánné Szappanos Rózsa kerékegyházi lakos, végül Szappanos Elek földbirtokos, kecskeméti lakos (Köncsög-puszta 76) aki gyermekeit; kiskorú Szappanos Katalint és Elekét is képviseli, mint törvényes képviselő, akiket személyesen ismerek és előttm a következő

Ajándékozási és vagyonrendezési szerződést

kötik;

I. Ajándékozás tárgyát képezik a Szappanos Imre (nős Muschong Birivel) kizárólagos tulajdonát képező következő ingatlakok;

a/ a kecskeméti 13034 számú betétben A I 1-2.41 sor, 1319.

1320. 1318 helyrajzi számok alatt felvett, Belső-Széchényi utca 11 szám alatt fekvő, 361.5 négyszögöl területű beltelkes háziingatlan egészen, amelynek becserkéke 20.000, azaz Huszezer pengő.

b/ a kecskeméti 13034 számú betétben A II 1-7 sor, 22748.

22749. 22750. 22751. 22752. 22753/1. 22753/2 helyrajzi számok alatt felvett, a Gáster dűlőben fekvő, 54 hold 928 négyszögöl területű tanyásingatlan egészen, amelynek becserkéke - holdanként 600, azaz Hatszáz pengővel számítva - 32700, azaz Harminckettőezerhétsház pengő,

c/ a kecskeméti 15535 számú betétben A I 1-3 sor, 16931.

16932-16933. helyrajzi szám alatt felvett, a Ballószeg és Halesz dűlőben fekvő, 4 hold 959 négyszögöl összterületű tanyásingatlan a B.4 tétel alatti bejegyzés szerint Szappanos Imre tulajdonát képező osztatlan 1/4 egynegyed része, amelynek értéke 500, azaz Ötszáz pengő,

d/ a bócsai 272 számú betétben A I 1-147 sor, 2753-2796.

2798-2801. 2803-2831. 2833-2900. 2832/4 helyrajzi számok alatt felvett, Sigrái-Fiáth dűlőben fekvő, a telekkönyvi állapot szerint 1760 hold 293 négyszögöl összterületű tanyásingatlanból az alábbi részletezés szerint

körülbelül 1380 hold területű részlet, amelynek becsértéke -holdanként 120 Egyszázhusz pengővel számítva- 165.600, azaz Egyszázhatvanöt ezerhat-száz pengő.

II. Az ajándékozással kapcsolatos vagyonrendezés, illetve részleges megosztás tárgyát képezik a következő ingatlanok;

1/ a bócsai 1951 számú betétben A. 2 sor, 2901. 2902 helyrajzi számok alatt felvett, Lipcsei és Sigrái dülőben fekvő, 48 hold 933 négyszögöl összterületű, kisebb részben legelő, tulnyomó részben erdőbirtokot alkotó ingatlan, amely ténylegesen és telekkönyvileg is, egymásközt egyenlő arányban, fejenként 1/4 egynegyed - 1/4 egynegyed részben kiskoru Beretvás Katalin, kiskoru Beretvás Zsuzsánna, kiskoru Beretvás Judit és kiskoru Szappanos István osztatlan közös tulajdona -ennek értéke- holdanként 40 Negyven pengővel számítva- 1940, azaz Egerkerkilencszáznegyven pengő,

2/ a bócsai 1271 számú betétben A. 2 sor, 4324 helyrajzi szám alatt felvett, az Orgovány dülőben fekvő, 35 hold 518 négyszögöl területű, erdőingatlan -ennek értéke, holdanként 40 Negyven pengővel számítva, 1410, azaz Egerzernégyszáztíz pengő,- amely telekkönyvileg jelenleg még a "Dunamelléki Református Egyházkerület Kaszai alapítványa" tulajdonaként van bevezetve, de valóságban, fejenként 1/4-1/4 egynegyed-egynegyed részben szintén kiskoru Beretvás Katalin, kiskoru Beretvás Zsuzsánna, kiskoru Beretvás Judit és kiskoru Szappanos István tényleges birtokosok osztatlan közös tulajdonát képezi, akik azt az ingatlant a fent nevezett telekkönyvi tulajdonostól, önkéntes árverésen már évekkel ezelőtt megvásárolták, a vételárat az eladónak ugyankor niány nélkül kifizették, azóta háborítatlanul birtokolják, használszik és adózzák s csak némi alaki akadályok miatt nem történt meg eddig a telekkönyvi átírás, de ők a tulajdonjognak javukra leendő telekkönyvi bejegyeztetését, megfelelő közös eljárással mielőbb fogantossittatni fogják. Ezért s általában a fent írt tényállás valódiságaért az összes érdekelt szerződő felek valamennyien szavatolnak.

III. Szappanos Imre ajándékozó előrebocsátja, hogy amikor néhai édesatyja Szappanos Elek (nős volt Mester Juliannával) saját ingatlan vagyonát a néhai Dömötör Sándor, volt kecskeméti királyi közjegyzőnél 102/1912 ügyszám alatt kiállított ajándékozási szerződéssel gyermekeire átruházta, néhai kedves atyja a szerződés 4 pontjában foglalt, most szószert idézett következő óhaját nyilvánította: "Az átruházó édesatyjának határozott óhajta -amit gyermekeinek különösen figyelmébe ajánl- az, hogy közülük azok, akiknek gyermekeik nincsenek, a tőle -tudniillik az édesatyjától- kapott és néhai édesanyjukról örökölt javakra azokat a testvéreket rendeljék örökösökké, akiknek gyermekeik vannak, ha pedig ezek előbb halnának el, az elhunyt testvér gyermekeit" Szappanos Imre kijelenti, hogy elhalt atyja óhajtásának tesz eleget azzal, hogy a fenti I pontban felsorolt ingatlanait, a hasznélvezeti jog fenntartásával, de minden egyéb teherrel mentesen elhalt testvére néhai Szappanos István unokáinak ajándékozza az alábbi megosztás szerint.

IV. Ezek előrebocsátása után Szappanos Imre (nős Muschong Birivel) tulajdonjoggal ajándékba adja:

1) a kecskeméti 13034 számú betétben A I 1-2 H sor, 1319, 1320, 1318 helyrajzi számok alatt felvett, Belső-Széchenyi utca 11 szám alatt fekvő birtokos házigatlant egészen, összes ingatlantartozékaival együtt és a kecskeméti 15535 számú betétben A I 1-3 sor, 16931, 16932, 16933 helyrajzi számok alatt felvett, a Ballászeg-Halesz dűlőben fekvő ingatlanok és összes ingatlantartozékainak a B 4 tétel alatti bejegyzés szerint saját tulajdonát képező osztatlan 1/4 egynegyed részét testvére unokáinak; kiskoru Beretvics Katalinnak, kiskoru Beretvics Zsuzsannának, és kiskoru Beretvics Juditnak (akik Beretvics István és Szappanos Rózsa gyermekei) közöttük egyenlő arányban, tehát fejenként 1/3-1/3 egyharmad-egyharmad részben, osztatlanul.

2) a kecskeméti 13034 számú betétben A II 1-7 sor, 22748, 22749, 22750, 22751, 22752, 22753/1, 22753/2 helyrajzi számok alatt felvett, a Gátér dűlőben fekvő, 54 hold 928 négyszögöl területű tanya és ingatlant egészen, összes ingatlantartozékaival együtt, testvére unokáinak kiskoru Szappanos Imrénak (aki Szappanos István és Endre Márta fia).

3) a bocsai 272 számú betétben A I 1-147 sorok alatt felvett, a telekkönyvi állapot szerint 1760 hold 293 négyszögöl összterületű ingatlanból az egyidejűleg külön kiadott, és alább marokki vázrajzon feltüntetett, aldarabolás szerint:

a/ a 75 sorszamból a vázrajzon 2829/2 új hrszámmal jelölt 95 hold 105 négyszögöl területű - és a 76 sorszamból a 2830/2 új hrszámmal jelölt 147 hold 953 négyszögöl területű erdőrészletakot, összesen 242 hold 1058 négyszögöl területtel, épület nélkül, testvére unokáinak kiskoru Beretvics Katalinnak, kiskoru Beretvics Zsuzsannának, és kiskoru Beretvics Juditnak, közöttük egyenlő arányban, - fejenként 1/3-1/3 egyharmad-egyharmad részben osztatlanul.

b/ az 1-74, 77-147 sor, 2753-2796, 2798-2801, 2803-2828, 2831, 2833-2900, 2832/4 helyrajzi számok alatt felvett, a telekkönyvi adatok szerint 1224 hold 735 négyszögöl összterületű ingatlanrészletaknak, továbbá a 75 sorszamból a vázrajzon 2829/1 új hrszámmal jelölt 154 hold 1045 négyszögöl területű és a 76 sorszamból a vázrajzon 2830/1 új hrszámmal jelölt 158 hold 355 négyszögöl területű erdőrészletaknak (amelyeknek összterülete 1517 hold 835 négyszögöl) és az ezeken lévő összes épületeknek és egyéb ingatlantartozékoknak, osztatlan 1/4 egynegyed részét kiskoru Szappanos Imrénak (aki István és Endre Márta fia) osztatlan 1/4 egynegyed részét kiskoru Szappanos Katalinnak és osztatlan 1/4 egynegyed részét kiskoru Szappanos Eleknek (akik Elek és Márton Katalin gyermekei), - nevezettek valamelyikén az ajándékozó elhalt testvérenek unokái.

Ebben a b. alpontban felsorolt ingatlanrészleteknek tehát összesen csak osztatlan $\frac{3}{4}$ háromnegyed része képezi az ajándékozás tárgyát, osztatlan $\frac{1}{4}$ egynegyed része pedig továbbra is Szappanos Imre (nős Mutschong Birivel) ajándékozó tulajdonába marad.

V. Szappanos Imre ajándékozó, aki jelenleg 62 éves, kifejezetten fenntartja a maga részére a szerződés I. pontjában felsorolt, a IV. pontjában foglalt részletezés szerint általa az ajándékozottaknak juttatott összes ingatlanokra a teljes, korlátlan, holtig tartó hasznélvezeti jogot s ennek a jogának telekkönyvi bekebelezéssel feendő biztosítását is kívánja.

Ugyanő a jelen szerződés IV. 5. a. pontja szerinti a bocsái ingatlanból a kiskorú Beretvás testvérek javára tett ajándékozás feltételül határozottan kiköti, hogy a nevezett ajándékozottak a jelen szerződés II. pontjának 1-és 2. alpontjaiban felsorolt bocsái ingatlanokat; amelyek a nevezett kiskorú Beretvás testvérek és kiskorú Szappanos István (István fia) osztatlan közös tulajdonát képezik; a nevezett tulajdonostársakkal, közös megegyezéssel, minden osztályrésztőlás nélkül úgy összekel egymásközött egyidegüleg, hogy a 2901 és 2902 helyrajzi számu, 48 hold 933 négyszögöl területü, tulnyomó részben erdőingatlanokból, a mérnöki vázrajzon feltüntetett eldarabolás szerint a 2901 régi hrszámu 1 hold 1447 négyszögöl és a 2902/1 új helyrajzi számu 25 hold 1062 négyszögöl területű részletek, összesen 27 hold 909 négyszögöl területtel egészben kiskorú Szappanos István (István fia) osztályrészébe jussanak; viszont a 4324 hrszámu 35 hold 518 négyszögöl területű erdőt egészen és a 2902/2 új hrszámu részletet 21 hold 24 négyszögöl területtel, tehát ezeket együtt 56 hold 542 négyszögöl területtel, egymásközött egyenlő arányban, kiskorú Beretvás Katalin, Zsuzsanna és Judit kapják osztályrészül, mert a nevezett összes kiskorúak ingatlanai a jelen ajándékozás és a fenti értelmében való megosztás folytán igyffognak külön külön, egységes, összefüggő birtoktestet alkotni a természetben s ez által ők értékben valamennyien jelentékenyen gyarapodnak.

Ezenkívül a Szappanos István és Szappanos Elek fent nevezett kiskorú gyermekeik részére a most tett ajándékozás feltételül kiköti az ajándékozó, hogy sáfarnője, az vagy Szappanos Istvánné André Róza ingatlan vagyomhoz, amikor sáfarnője hagyatéka megajlik, az ő fiai; Szappanos István és Szappanos Elek és leszármazóik örökösödés, vagy bármilyen más jogcímen nevezett azanak igényt; hogy ily módon anyjuk ingatlanai egészen nővérük; Beretvás Istvánné Szappanos Róza, vagy helyette az ő gyermekei osztályrészébe jussanak.

Szappanos Imre ajándékozó kijelenti, hogy az általa most tett ajándékozásnál és ehhez feltételként kapcsolt fenti kikötéseknél gondosan figyelembe vette a megajándékozottak törzselődeitől; néhai Szappanos Elek-től (nős volt Mester Juliánával) és néhai Abdré Emanueltól (nős volt

Főzser Dancsó Mariával) eredő, részben már a jelenlegi ajándékozottak és szüleik-, részben még nagyanyjuk özvegy Szappanos Istvánné André Róza birtokában lévő ingatlan vagyon elosztását s kijelenti azt is, hogy erre figyelemmel néhai fivére; Szappanos István leszármazói az ősi vagyonban legjobb tudomása és meggyőződése szerint igazságosan és egyenlő arányban részesednek.

VI. Kiskoru Szappanos Imre nevében apja; Szappanos István, mint törvényes képviselő, kiskoru Szappanos Katalin és Elek nevében apjuk; Szappanos Elek, mint törvényes képviselő, kiskoru Beretvás Katalin, Zsuzsanna és Judit nevében pedig apjuk; Beretvás István, mint törvényes képviselő ezt az ajándékozást az V. pontban írt összes kikötésekkel együtt köszönettel elfogadják. Szappanos István az ő másik fia; kiskoru Szappanos István nevében is hozzájárul az ajándékozó által az V. pontban tett kikötéshez.

VII. Kiskoru Szappanos István, kiskoru Beretvás Katalin, kiskoru Beretvás Zsuzsanna és kiskoru Beretvás Judit a bócsai 1951 számú betétben A +1.2 sor, 2901. 2902 hrszám alatt felvett, egyenlő arányban osztatlan közös tulajdonukat képező ingatlanokat, az V. pontban Szappanos Imre ajándékozó által feltételként tett kikötésnek megfelelően, a vagyonközösség részbeni megszüntetésével, az egyidejűleg külön aláírt mérnöki vázrajzon feltüntetett eldarabolás szerint, egymásközt közös meggyőződéssel felosztják a következőképpen;

a/ a bócsai 1951 számú betétben A +1.2 sorszámok alatt felvett ingatlanból a 2901 régi hrszámú 1 hold 1447 négyszögöl és a 2902/1 új hrszámú 25 hold 1062 négyszögöl területű részleteket, összesen 27 hold 909 négyszögöl területtel, kizárólagos tulajdonjoggal osztályrészebe kapja; kiskoru Szappanos István (István és Andre Márta fia)

b/ a bócsai 1951 számú betétben A +2 sorszám alatt felvett ingatlanból a 2902/2 hrszámú 21 hold 24 négyszögöl területű részletet és a bócsai 1271 számú betétben A +2 sor, 4324 hrszám alatt felvett, 35 hold 518 négyszögöl területű egész ingatlant, amely utóbbi jelenleg még csak telekkönyvön kívül képezi az osztozó kiskorúak közös tulajdonát, - mindenkiket együtt 56 hold 542 négyszögöl területtel, - tulajdonjoggal osztályrészükbe kapják közösen, egyenlő arányban, tehát fejenként $\frac{1}{3}$ - $\frac{1}{3}$ egyharmad- egyharmad részben; kiskoru Beretvás Katalin, kiskoru Beretvás Zsuzsanna és kiskoru Beretvás Judit (István és Szappanos Róza gyermekei)

s kölcsönösen elismerik, hogy ebből a mindnyájuk érdekében történt vagyonrendezésből kifolyólag egymástól osztályrészpótlást nem követelhetnek.

Az osztozó felek kölcsönösen beleegyeznek, hogy a bócsai 1951 számú betétben A +1.2 sor, 2901. 2902 hrszámok alatt felvett ingatlan tulajdonjoga egymás javára a fent részletezett megosztás szerint telekkönyvileg bekebeleztesse, függetlenül a bócsai 1271 számú betétben f

felvett 4324 hrszámú ingatlan tulajdonjogának telekkönyvi remazásától, viszont kiskorú Szappanos István beleegyezik, hogy amikor a bócsai 1271 számú betétben A +2 sor, 4324 helyrajzi szám alatt felvett ingatlan tulajdonjoga a jelenlegi telekkönyvi tulajdonosról az ő és a kiskorú Beretvás testvérek tulajdonául telekkönyvileg át lesz írva a telekkönyvi tulajdonossal már megkötött szerződés alapján, ebből a saját osztatlan illetőségének tulajdonjoga, -függetlenül a bócsai 1951 számú betétben felvett 2901. 2902 helyrajziszámú ingatlanokra vonatkozó telekkönyvi átírástól,- kiskorú Beretvás Katalin, Zsuzsma és Judit tulajdonostársak javára, köztük egyenlő arányban, telekkönyvileg bekebelezteessék, tekintve, hogy ez az ingatlan a fenti egyezés szerint, kizárólagos tulajdonjoggal egészen az ők osztályrészébe jutott.

VIII. Szappanos István (nős Andre Mártával) és Szappanos Elek, (nős Márton Katalinnal), utalással Szappanos Imre ajándékozó által a V. pontban velük és jogutodaikkal szemben tett kikötésre, -ugy a saját nevükben, mint összes leszármazóik nevében is kifejezetten is elismerik, hogy a jelen ajándékozásra és ezzel kapcsolatban fogantositott vagyonrendezésre tekintettel, az ősi vagyonból -ideértve édesanyjuk; özvegy Szappanos Istvánné André Róza ingatlanvagyonát is- örökösödés és bármilyen jogcímen őket illető osztályrészeikre nézve már teljesen és véglegesen ki lettek elégítve és az összes érdekelték közt létrejött családi egyezés szerint ők és a leszármazóik nem támaszthatnak igényt anyjuk ingatlan vagyonához, mivel az anyai ingatlanok egészen és kizárólag nővérük; Beretvás Istvánné Szappanos Rózsa, vagy helyette az ő gyermekei osztályrészébe kell jussanak.

Beretvás Istvánné Szappanos Rózsa a saját nevében, kiskorú Beretvás Katalin, Zsuzsanna és Judit nevében apjuk; Beretvás István, mint törvényes képviselő, tovább özvegy Szappanos Istvánné André Róza ezt a nyilatkozatot tudomásul veszik és elfogadják.

IX. Szappanos Imre ajándékozó elismeri, hogy általa az V. pontban az ajándékozás feltételül tett kikötéseknek a VII és a VIII pontok szerint az összes érdekelték teljesen eleget tettek és beleegyeznek, hogy az ajándékozás tárgyát képező

Horváth Károly s.k.
kir.közjegyző.

összes ingatlanok tulajdonjoga a IV pontban részletezett módon, az ott névszerint megnevezett ajándékozottak javára telekkönyvileg bekebeleztessek, viszont az összes ajándékozottak is beleegyeznek, hogy mindezekre a teljes, korlátlan, holtigtartó hasznélvezeti jog Szappanos Imre (nős Muschong Birivel) ajándékozó javára telekkönyvileg bekebeleztessek.

Az összes szerződő felek megállapodnak abban, hogy mindenik megajándékozottnak joga van a neki ajándékozott ingatlanok tulajdonjogának a saját javára leendő telekkönyvi bekebeleztetését a többi ajándékozottnak juttatott ingatlanok telekkönyvi átírásától függetlenül is kényvényezni és foganatosíttatni.

X. Mivel azoknak az ingatlanrészeknek, amelyek a bócsai ingatlanokból a IV.3.a. pont szerint és a VII.b. pont szerint ajándék és osztály jogcímh a kiskoru Beretvics testvérek tulajdonába jottottak, a közutról közvetlen bejárása nincs, ennek biztosítás végett az összes érdekelt szerződő felek kötelezőleg abban egyeznek meg, hogy a bócsai 272. 1271 és 1951 számú betétekben felvett ingatlanokból a jelen szerződés alapján a kiskoru Beretvics testvérek tulajdonába jutott 2829/2. 2830/2. 2902/2 új hrszám - és 4324 régi hrszámú ingatlanrészek, mint uralgó telkek mindenkori tulajdonosait a kiskoru Szappanos István osztályrészcbe jutott, 2902/1 új hrszámú, továbbá a Szappanos Imre ajándékozó és kiskoru Szappanos Imre, kiskoru Szappanos Katalin, kiskoru Szappanos Elek ajándékozottak osztatlan közös tulajdonába jutott 2832/4 régi hrszámú ingatlanrészekben, mint szolgáló telkeken, ezeknek keleti (a Font Jakab főle földdel határos) szélén 2.5 azaz két és fél öl széles szolgálmi uton, nyalog és kocsival mindig díjtalanul gyakorolható átjárás joga illesse meg, s valamennyien beleegyeznek abba, hogy az ilyen értelemben gyakorolható átjárás szolgálmi joga a 2829/2. 2830/2. 2902/2 és 4324 hrszámú uralgó telkek javára, viszont a 2902/1 és 2832/4 hrszámú szolgáló telkek terhére, mint telki szolgáalom telekkönyvileg bekebeleztessek.

XI. Az ajándékozottak az általuk ajándékba kapott ingatlanok tényleges birtokába és hasznélvezetébe csak a Szappanos Imre ajándékozó hasznélvezeti jogának megszünése után léphetnek, viszont ők csak a tényleges birtokbavételtől kezdve kötelesek fizetni az ingatlanok adóit és összes közterheit.

XII. Ennek a szerződésnek összes költségeit, továbbá a szerződés gyámhatósági jóváhagyásával, telekkönyvi foganatosításával és általában az ezzel kapcsolatban szükséges bármilyen eljárással felmerülő összes költségeket a megajándékozottak fizetik, egymásközt az ajándékba kapott ingatlanok értékének arányában.

XIII. Az ajándékozási jogügylet után kiszaband-kinctári és községi illetékeket az ajándékozottak fizetik, közülük mindenik az után az érték után, amit ajándékba kapott. Azokat a jogügyleti

pedig, amelyek a VII pontban foglalt részleges vagyoni közösség megszüntetés után lesznek esetleg kiróva, egyedül Szappanos István kiskoru lesz köteles fizetni.

XIV. Ez a jogügylet a kiskoru szerződő felekre nézve a reájuk illetékes kecskeméti és pestvármegyei gyámhatóságok jóváhagyása után lesz jogérvényes.

Dr. Horváth Károly s.k.
kir. közjegyző.

XV. Ebből a jogügyletből esetleg felmerülhető jogviták eldöntésére nézve a szerződő felek alávetik magukat elsősorban a Szappanos család még életben lévő idősebb férfitagjai által hozandó határozatoknak, végső esetben pedig a kecskeméti királyi járásbiróság, illetve a kecskeméti királyi törvényszék hatáskörének és illetékességének.

XVI. A jelen szerződésben érdekelt alulírt összes szerződő felek, büntetőjogi felelősségünk tudatában valamennyien kijelentjük, hogy a saját és az általunk képviselt kiskorúak ingatlanszerzési képességét az 1939. IV. törvénycikk (a zsidótörvény) nem korlátozza.

XVII. Mindenki érdekelt fél korlátlan számban vehet ki hiteles kiadványt erről a közjegyzői okiratról.

Ezt a közjegyzői okiratot a szerződő feleknek felolvastam és megmagyaráztam és ők ezt előttem jóváhagyólag sajátkezüleg aláírták.

Kelt Kecskeméten, 1939 ezerkilencszázharminckilenc év december hó (18) tizennyolcadik napján.

Szappanos Imre s.k., Szappanos István ugyis mint kk. Szappanos István és Imre törv. képviselője s.k. Szappanos Elek ugyis mint kk. Szappanos Katalin és Elek törv. képviselője s.k. Beretvás István mint kk. Beretvás Katalin, Zsuzsánna, Judit törv. képviselője s.k. özvegy Szappanos Istvánné André Róza s.k. Beretvás Istvánné Szappanos Róza s.k. (P.H.) Dr. Horváth Károly s.k. kir. közjegyző.

Felülbélyegezve;

1940. IX. 9.

2 P. okmánybélyeg 2 P. okmánybélyeg

Ez a Szappanos István részére kiállított hiteles kiadvány az általam 186/1939 ügyszáma alatt felvett, irattáromon őrzött, 9 P. békével ellátott eredeti közjegyzői okirattal mindenben megegyezik, tanisotm azzal, hogy az okirat egy hiteles másolatát illeték kiróvás céljára a kecskeméti királyi adóhivatalnak megküldöttem.

Kelt Kecskeméten 1939 Ezerkilencszázharminckilenc év december hó (18) tizennyolcadik napján.

Írás 6.50 P

Hit. 26. - P

Bg. 4.- P

Össz; 36.50 P.

Dr. Horváth Károly s.k.
kir. közjegyző.

Szám; 1314/1940.

Kecskemét thj. város árvaszéke ezen ajándékozási és vagyonrendezési szerződést kiskoru Szappanos István és Imre, valamint kiskoru Szappanos Katalin és Elek nevében gyámhatóságilag jóváhagyta.

Kecskemét, 1940. évi február hó 28. napján.

dr. Tóth sk.

h-elnök. s.k.

• 47.694/1940. szám.

Ezen ajándékozási és vagyonrendezési szerződést kiskoru Beretvics Katalin, Zsuzsanna és Judit részéről gyámhatóságilag jóváhagyjuk. Megjegyezzük, hogy az okirat illetékezés végett a kecskeméti m.kir. adóhivatallal Vi. 68/1940. Sz.alatt már közöltetett.

Budapest, 1940. augusztus 22. Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye nevében
B.J.

Dr. Tóth Gyula s.k.

árv.ülnök.

Kecskeméti Kir. Járásbíróság,

Mint Telekkönyvhatóság.

Iktatószám; 14827

Érk; 1940. szept. 9.

Pest-Pilis-Solt-Biskun Vármegye Arvaszéke.

Szám; 47094- 1940. augusztus 6.

ÖSSZESÍTÉS.

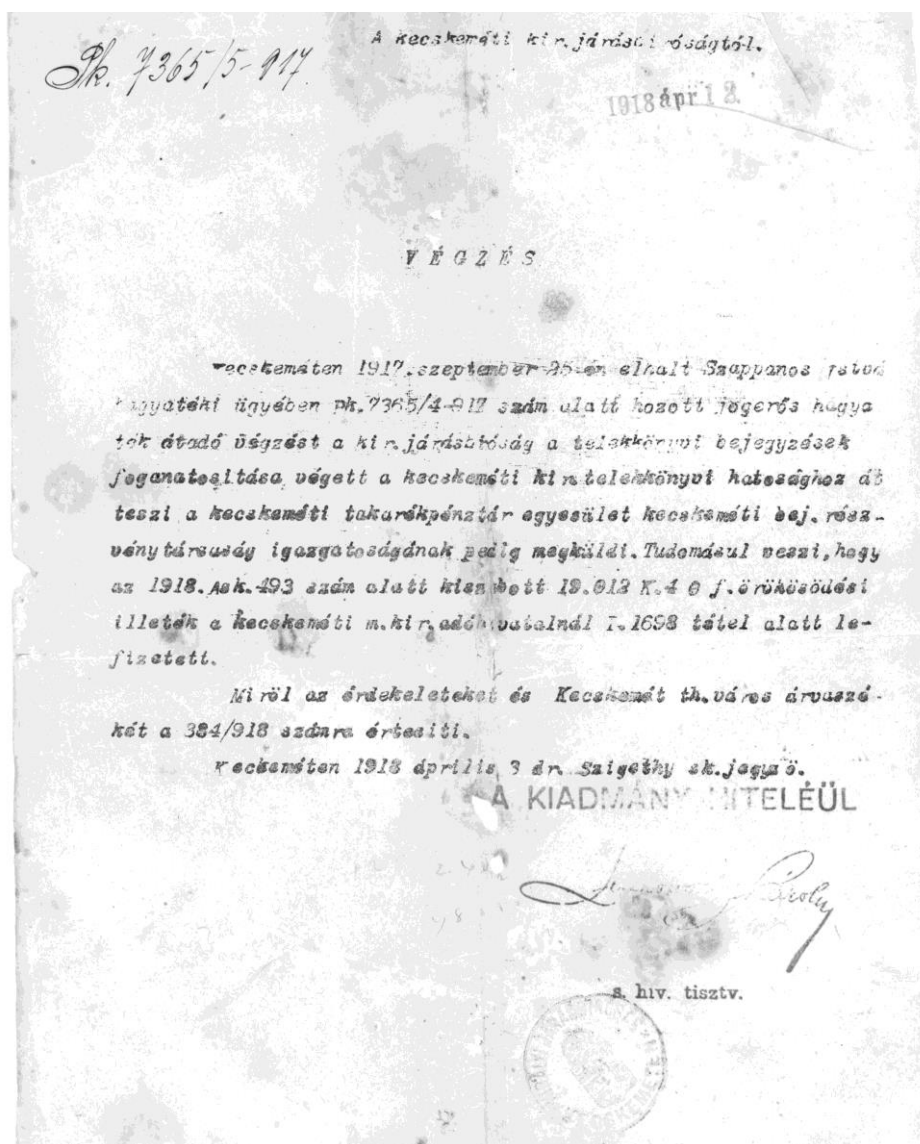
1. Kecskeméti. B. Széchenyi u. 11. sz. a. házingatlan. 361.5 nöl 20.000 P.
ajándékba kapta: Beretvás Katalin, Zsuzsanna és Judit.
2. Tegzesföld. 54 hold 928 nöl 32.700 P.
ajándékba kapta: Szappanos Imre Tamás.
3. Ballószegi szőlő 4 hold 959 nöl osztatlan ~~1000~~ része 500 P.
ajándékba kapta: Beretvás Katalin, Zsuzsanna és Judit.
4. Bócsa. 1760 hold 293 nöl
ajándékba kapta: 242 hold 1058 nöl
Beretvás Katalin, Zsuzsanna és Judit
1517 hold 835 nöl
osztatlan egy negyed részét Szappanos Imre Tamás
" " " " Szappanos Katalin
" " " " Szappanos Elek jun.
" " " " része maradt ajándékozó Szappanos Imre
birtokában, azonban megvághathatlan végrendelete szerint ezen
résznek örököse Szappanos Imre Tamás.
5. Bócsa. Font erdő . 48 hold 933 nöl 12409
ajándékba kapta 27 hold 909 nöl-et Szappanos István Imre
21 " 24 " Beretvás Katalin, Zsuzsanna
és Judit.
6. Bócsa. Kaszai alapítványi erdő ~~56~~ ⁸⁵ hold ~~542~~ ⁵¹⁸ nöl.
ajándékba kapta: Beretvás Katalin, Zsuzsanna és Judit.

SZAPPANOS ISTVÁN III. HAGYATÉKA

A családban, fiatal éveimben, úgy a negyvenes évek elején őt mint az „öreg Pista bácsi”, vagy „a százéves Pista bácsi” emlegették. Éveinek utolsó 25 évét özvegységben töltötte. Színes kariert futott be. Fiatal korában a 48-as Szabadságharc hű katonája, Kossuth Lajos töretlen követője (akit száműzetésében Turinban személyesen is meglátogatott, úgyszintén a Kossuth Szoborbizottság elnöke), felnőtt életében, mint ügyvéd a politikai élet, az ellenzéki politika fűtötte és elismerésül országgyűlési képviselőnek megválasztják 87 éves korában, ahol mint az Országgyűlés korelnöke szolgál haláláig. Háza, földbirtoka és jelentős vagyona volt. Milyen különös, hogy ilyen szakmai háttér dacára végrendelet nélkül távozott a világból, minél fogva az alábbi okmány szerint a majdnem 300,000

aranykorona értékű vagyon 17 örökös között oszlott meg, ami valószínűleg szükségessé tette az ingatlanok folyósítását.

K I V O N A T

a Kecskeméten, 1917. évi december hó 25. napján végrendelet hátrahagyása nélkül elhalt Szappanos István volt kecskeméti ügyvéd hagyatéka ügyében a kecskeméti kir. járásbírósnak Pk:7365/1917. sz. végzése alapján dr. Wagner Béla kecskeméti kir. kősz. jegyző által kecskeméten, 1918. évi január hó 7. napján felvett hagyatéki leltár és tárgyalási jegyzőkönyvből.

Ö r ö k ö s ö k :

Örökös törvényes testvérei, illetve azok leszármazói:

1. id. Szappanos Elek /:Széchenyi utca 11.:/
2. Néhai Szappanos János egyetlen gyermeke:
Szappanos János /:Mária utca 2.:/
3. Néhai Szappanos Sándor gyermekei:
 - a. özv. Domián Jánosné sz. Szappanos Mária /:Szarvas utca 25.:/
 - b. dr. Szappanos Sándor /:Gyenes tér 8.:/
 - c. özv. Kovács Gézáné sz. Szappanos Vilma /:Fráter utca 7.:/ kecskeméti lakosok.

d. Szappanos Béla nagykanizsai lakos.

4. Néhai Szappanos László gyermekei:

a. Szappanos Karolin /:VIII. Nagytemplom utca 29.:/ budapesti lakos.

b. Bódogh Ferencné sz. Szappanos Kornélia kecskeméti /:Csongrádi utca 1.:/ lakos.

5. Néhai dr. Szappanos Imre jogán:

a. Tantsist Endróné sz. Szappanos Janka kaposvári lakos, kinek meghatalmazottja dr. Biró Lajos kaposvári lakos.

6. Néhai Laljasz Sándorné sz. Szappanos Mária jogán unokái:

a. Muraközy Imre, b. Muraközy Ferenc, c. Balásfalvi Kiss Albertné sz. Muraközy Jolán és Bördögh Gyuláné sz. Muraközy Juliána, kiknek meghatalmazottja

Balásfalvi Kiss Albert egyetemi tanár, pozsonyi lakos.

e. néhai Bördögh Gyuláné sz. Muraközy Teréz jogán gyermekei: kiskoru Bördögh Angyalka, József, Jusztina és Ferenc, kiket atyjuk Bördögh Gyula /:Koháry utca 3.:/ kecskeméti lakos képvisel.

H a g y a t é k :

Örökhagyónak hagyatéka a következő:

A. Cselekvő állapot.

1. Ingóságok:

1. A csatált feltár 1.45. t.a. ösz-
szeirt hága burtorok, értéke 1850.

2. Ugyanazon leltár 46-61. t.a.össze- szeirt pincefelszerelések és gazdasági eszközök, értéke	864.
3. Ugyanazon leltár 62-74. t.a.össze- szeirt tanyán levő ingóságok, értéke 1945.	
4. Ugyanazon leltár 75-89. t.a. összeirt ágyszőnyeg, fehér ruhanemű, porcellánáru és üvegáru, értéke	968.
II. Drágaságok:	
5. Ugyanazon leltár 90-115. t.a.össze- szeirt arany és ezüstneműk, értéke	2014.
III. Értékpapírok:	
6. 11. db. Kecskeméti Gazdasági Cőzmalom és Gőzfürdő részvény, egyenként 300. kor, összesen	3300.
7. 12. db. Kecskeméti Takarékpénztár Egyesületi részvény, melyközül 4. db. igazgatósági letétben van, értéke	16800.
8. 3. db. Egyesült Gőztéglagyár részvény, értéke	300.
9. 4. db. Kecskeméti Néptakarék- pénztári részvény, értéke	800.
10. 7. db. Kecskeméti Kereskedelmi Iparhitelintézet és Népbanki részvény, értéke	4900.
11. 12000. kor. névértékű hadi kölcsön- kötvény, értéke	12000.

12. 12. drb. Hazai Általános Biztosító Társaság élvezet jegye, értéke nincs.

13. 1. Kecskeméti Takarékpénztár Egyesületi, örökös névre kiállított takarékbetétkönyv tőkebetét összege 13500.

14. 1. drb. Kecskeméti Néptakarékpénztári betétkönyv tőkebetéte 3110.

IV. Ingatlanok:

15. A kecskeméti 467. sz. betétben A. I. 1. 2. sor 1059. 1060. hrsz: a. felvett, Hoffmann János utca l. sz. ingatlan, melynek értéke örökös bejelentése szerint 40000.

16. Ugyanazon betétben A. II. 1. 3. sor 7691-7693. hrsz: a. felvett, Váci dűlőben levő, 50. hold 726. m²-es területű ingatlan, értéke 70000.

17. Ugyanazon betétben A. III. 1. 2. sor 13409. 13410. hrsz. a. felvett, Uri-hegy dűlőben levő, 1. hold 776. m²-es területű ingatlan, értéke 1600.

18. Ugyanazon betétben A. V. 1-6. 8. 10. sor 21735. 21736. 21834. 21835/2. 21836. 21837. 22042. 21838/1. b. hrsz. a. felvett, a Galambos és Szegedi dűlőben levő, 51. hold 1417. m²-es területű ingatlan, értéke 90000.

19. Ugyanazon betétben A. +. 1.

sor 1062. hrsz. a. felvett, Balthory utca 2. sz. a. levő házas telek, értéke 10000.

20. Ugyanazon betétben A. +. 2.

sor 9887. hrsz. a. felvett, 1290. m²-es területű, Mariahegyen levő ingatlan, értéke 2000.

21. Ugyanazon betétben A. +. 3.

sor 13718. hrsz. a. felvett, 1541. m²-es területű ingatlan, értéke 1000.

22. Ugyanazon betétben A. +. 6-9.

sor 25107. 32914/24. 32914/25. 32914/29. hrsz. a. felvett, Talfajában levő, 11. hold 1487. m²-es területű ingatlan, értéke 12000.

23. A kecskeméti 10991. sz. betétben

A. I. 1. 2. sor 13716. 13717. hrsz. a. felvett, az Urihegyen levő, 2. hold 353. m²-es területű ingatlan, értéke 4000.

24. A kecskeméti 8333. sz. betétben

A. I. 1. 2. sor 34929. 34930. hrsz. a. felvett, 5. hold 1029. m²-es területű, az Uszátató dűlőben levő ingatlan, értéke 6000.

Más vagyon örökhagyó után nem maradván, a cselekvő állapot összege 298951.

azaz Kettőszázkilencvennyolcezerkilencszázötvenegy k

Ezen hagyatékot terheli

3. Szervező állapot

1. Temetés, kegyeleti költségek

és tiszteletdíjak 10000.

A szenvedő állapot összege 10000.

azaz Tízezer korona.

A hagyatékot feltünteti a következő

örökösödési végrendelet

A. Gselekvő állapot 298951.

B. Szenvvedő állapot 10000.

Marad terhmentes hagyaték 288951.

azaz Kettőszáznyolcvannyolcezerkilencszázötvenegy kor.

Ezen hagyatékra megállapított a következő

örökösödési

örökösödés után végrendelet nem maradván, hagyatékában örökösödni hivatva vannak törvényes testvérei, illetve testvéreinek lezárvazói:

1. 20/120-ad részben id. Szappanos Elek
2. 20/120-ad részben Szappanos János
3. 20/120-ad részben Jantsits Endréné sz.

Szappanos Janka

4. 10/120-ad részben Szappanos KORNÉLIA

5. 10/120-ad részben Bódogh Terencné sz.

Szappanos Kornélia

6. 5/120-ad részben özv. Domián Jánosné sz.

Szappanos Mária

7. 5/120-ad részben dr. Szappanos Sándor

8. 5/120-ad részben özv. Kovács Gézáné sz.

Szappanos Vilma

10. 5/120-ad részben Szappanos Béla
 11. 4/120-ad részben Muraközy Imre
 12. 4/120-ad részben Eördögh Gyuláné sz.
 Muraközy Juliánna
 13. 4/120-ad részben Muraközy Ferenc
 14. 4/120-ad részben Balásfalvi Kiss Al-
 bertné sz. Muraközy Jolán
 15. 1/120-ad részben kiskoru Eördögh Angalka
 16. 1/120-ad részben kiskoru Eördögh József
 17. 1/120-ad részben kiskoru Eördögh Juszti-
 na
 18. 1/120-ad részben kiskoru Eördögh Ferenc,
 akik, illetve a kiskoruk nevében atyjuk; Eördögh Gyula,
 Szappanos Janka nevében veje; dr. Biró Lajos, to-
 várbé Muraközy Ferenc, Imre, Juliánna és Jolán nevében
 Balásfalvi Kiss Albert, ezen hagyatékra örökösül jelent-
 keznek és kérik a hagyatéki bíróságot, hogy a fenti ha-
 gyatékat törvényes családági örökösödés jogcímen a font-
 1-17. a. irtaknak az ott irt arányban hagyatékbirosá-
 gilag adja át

és hivatalból keresse meg

I. a kecskeméti kir. járásbíróság, mint tkvi
 hatóságot, hogy a kecskeméti 467. sz. betétben A. I.
 1. 2. II. 1-3. III. 1. 2. V. 1-6. 8. 10. +. 1-3. 6-9.
 sor, a kecskeméti 8333. sz. betétben A. I. 1. 2. sor
 és a kecskeméti 10991. sz. betétben A. I. 1. 2. sorsz
 a. felvett, egészben örökös nevében álló ingatlanokra

5.

vonatközöleg a tulajdonjogot törvényes oldalági örökösödés jogcímen a fent 17. sz. irtak nevére az ott irt arányban telekkönyvileg kebelezze be.

II. a Kecskeméti Takarékpénztár Egyesület Ttkts. Igazgatóságát, hogy az ott igazgatósági letétben levő 4. drb. részvényt a fent irt örökösök részére id. Szappanos Elek kezéhez szolgáltatassa ki.

Eljáró kir. közjegyző az 1894. évi XVI. tc. 117. és az 1912. évi VII. t.c. 27. §-ai alapján költségeiben felszámít 606. koronát, melynek birói megállapítását és annak megfizetésére örökösöket utasítani kéri.

kivonat hitelezül:

kir. közjegyző.

V É G Z É S .

Pk:7365/4./1917. szám.

Nénai Szepanos István hagyatékát a kecskeméti kir. járásbíróság a fent megállapított és gyámhatóságilag . . . 384/918 sz. a. jóváhagyott osztály értelmében átadja és a végzés jogerőre emelkedése után a kecskeméti kir. járásbíróság, mint tkvi hatóságot, az átadás alapján szükséges telekkönyvi bejegyzések foganatosítása végett megkeresi, továbbá

megkeresi a Kecskeméti Takarékpénztár Egyesület Tkts. Igazgatóságát, hogy a fenti kivonat II. pontjában irtak szerint járjon el.

Ezt a kivonatot a bíróság a hagyatéki kimutatással együtt azaz a felhívással küldi meg a kecskeméti kir. adóhivatalnak, hogy az örökösödési illetéket szabja ki, az erről szóló fizetési meghagyást adja ki az örökösöknek és intézkedéséről e bíróságot 30.nap alatt értesítse. Ha az értesítés meg nem érkezik, a bíróság az említett határidő elteltével az átadó végzés foganatosítására vonatkozó intézkedéseket az illetékre való tekintet nélkül fogja megtenni.

Egyidejűleg dr. Wagner Béla kir. közjegyző felszámított költségeit 606. kor. összegben megállapítja és annak megfizetésére 15. nap alatt végrehajtás terhével örökösöket utasítja.

Kecskemét, 1918. február 13.

Dr. Szigethy sk. kir. járásbíróági jegyző.

A hiadmány hitelessé:

[Handwritten signature]
irodavezető

384/918

Kecskeméti Takarékpénztár Egyesület
Tkts. Igazgatósága.

SZAPPANOS ISTVÁN VI. TESTAMENTUMA

Apám katonai szolgálata alatt készítette ezen végrendeletet, nem sejtve, hogy egy rövid öt évre rá a világ teljesen felborul és ez az okmány minden jelentőségét elveszti.

SZAPPANOS ISTVÁN TESTAMENTUMA;

Néhai Szappanos István és André Rozália gyermeke. Született : 1899.

Én alább is megírott Szappanos István a magyarok Istenének kegyelméből, úkapám néhai Szappanos István 1836-ban kelt végrendelete szerint, az ember halála idejének bizonytalan voltát szemem előtt tartván és, hogy halálom után gyermekeim között minden történhető zűrzavarnak, békétlenségnek, perlekedésnek elejét vegyem, ép elmével és szabad akaratomból adom tudtára mindeneknek, akiket ezen leírt dolgok most és a jövőben akármi módon illetnek, vagy illethetnek, hogy mind a reám Őseimtől maradt, mind pedig az általam szerzett világi vagyonomról a következő végső rendelést teszem.

1. Egész, bárhol található, vagyonom kizárólagos örökösül, az oldalsági örökösödés után már eddig tulajdonomba jutott ingatlanok és még Szappanos Imre végrendelete után örökösül való vagyon betudásával egyenlő arányban két fiamat : István, Imrét / szül. 1929. / és Imre, Tamást / szül. 1936 / rendellem.

2. Feleségem Endre Márta özvegyi haszonélvezetét az illő, álete végéig, illetve férjhez menetelégig tartó tartásdíjra ~~kiszámítom~~ korlátozom és annak legnagyobb összegét évi 4000 P. ben, illetve 200 mm. tisztabuzában állapítom meg, mindaddig, míg az általam hátrahagyott vagyonnak a gyerekek neveltetése után megmaradó jövedelme ezen összeg kifizetését a vagyon állagának veszélyeztetése nélkül lehetővé teszi.

3. A hagyaték tárgyát képező ingó és ingatlan vagyon értékelésére felkérem Szappanos István és nemes Kolsváry Susanna óstól származó nagykorú Szappanos nevet viselő férfi atyámfiat, kik közös akarattal szakértőket hívhatnak meg. Az általuk megállapított értékelés az örökösökre kötelező, az ez ellen perrel támadó örökösömet a köteles részre szorítom.

4. Gyermekeim nagykorúságáig terjedő időre vagyonuk kezelésére nagybátyám Szappanos Imre /sz. 1877./ felügyelete alatt első sorban öcsémet Szappanos Elekét /sz. 1902/ másod sorban unokabátyámat vitéz Szappanos Jenőt /sz. 1894./ harmadsorban unokabátyámat dr. Szappanos Sándort /sz. 1909./ és negyedsorban unoka öcsémet Szappanos Istvánt /sz. 1923./ kérem meg és jelölöm ki.

5. A 8. pontban részletesen leírt osztály felértékelése után mutatkozó különbözet kiegyenlítése céljából az a testvér, aki a hagyatékból többet kapott, viseli a fentálló terheket, az ennek levonása után mutatkozó különbözet pedig az a testvér, kinek a hagyatékból nagyobb érték jutott köteles halálától számított három éven belül a kevesebbet örökölt testvérének kamataival megfizetni. Mindaddig azonban, míg fiaim kiskorúak, a vagyon együttesen kezelendő, jövedelme a terhek kifizetésére fordítando.

6. Amint ősemnek Szappanos Istvánnak 1836-ban kelt testamentuma és nagyapám Szappanos Eleknek 1912-ben kelt végső akarata volt, ugyanígy az én végső akaratom is, hogy fiaim közül az, ki törvényes örökös nélkül hal el, az ősi vagyona örökösül testvérének gyermekeit rendelje. Az esetben pedig, ha mindketten utód nélkül halnának el, az ősi vagyona örökösül öcsémnek Szappanos Eleknek fiú ágon való leszármazottjait rendeljék.

7. Kötelezem örökösöimet, hogy Lőrincz István konvenciósz gazdánknak, illetve István fiának hosszú esztendőkn át teljesített becsületes és szorgalmas munkája jutalma képpen halálozat követő egy éven belül a nálam kapott utolsó évi bére szerint egy évi illetménye ajándékképpen kiadassék.

8. Vagyonom, ami a hagyaték tárgyát képezi és a végrendeletemet befolyásoló egyéb ingatlanok az alábbiak.

a. Kecskemét, Városföld pusztán a budapest-szegedi betonut mellett, Kecskeméttől 13 klm.-re levő Édesapántól örökölt 170 kat. hold 1087 nöl területű ingatlan /elidegeníthetetlen és megterhelhetetlen családi birtok/ rajta levő lakó és egyéb épületekkel, élő és holt felszereléssel.

Hagyom István fiamra.

b. Kiskunfélegyháza, Páka pusztán a budapest-szegedi betonut mellett, Kecskeméttől 15 klm.-re levő, nagynéném Szappanos Juliannától örökölt 203 kat. hold 325 nöl területű ingatlan rajta levő épületekkel, élő és holt felszereléssel.

Hagyom István fiamra, ki jelenleg is ezen ingatlanok utóörököse.

c. Néhai Szappanos Elek nagybátyám által hátrahagyott vagyonból reám eső részt a kétszeres örökösödési illeték kikerülése végett annak idején át nem vettem, amiért is ezen örökségem, a Kecskemét, Városföld pusztán a budapest-szegedi betonut közlésében, Kecskeméttől 6 klm.-re levő 20 kat. hold 1373 nöl területű ingatlan már most is özv. Szappanos Eleknek holtig tartó

SZAPPANOS ISTVÁN TESTÁMENTUMA.

haszonélvezetével terhelt tulajdonát képezi István fiannak. Ezen ingatlan /családi irásaink szerint: Gatyásfái /a legrégibb Szappanos családi birtok, amely Mihály ősünkről /1675-1741/ szállott reánk, így ezen ingatlannak cca. 250 év óta fiam a nyolcadik egyeneságu Szappanos birtokosa.

d. Kecskemét. III. Széchenyi tér 10. sz. a. Édesapámtól örökölt, Édesanyám holtigtartó haszonélvezeti jogával terhelt házingatlan.

Hagyom Imre fiamra.

e. Kecskemét. Városföld pusztán a csongrádi ut mellett a várostól 14 klm.-re fekvő családnak által Tegzes földnek nevezett 54 kat. hold 839 nől területű ingatlan, amit nagybátyám Szappanos Imre kívánságomra még éle tében, holtigtartó haszonélvezeti jogának fentartása mellett Imre fiannak ajándékozott, így az már most is tulajdonát képezi.

f. Nagybátyám Szappanos Imre tulajdonát képezett Pest vm. ben Bócsa község határában fekvő 1761 kat. hold 937 nől ingatlan, melyet nagybátyám 1940. ben örökösének gyermekei között részben szétosztott. Ezen ajándékozási és vagyon rendezési szerződés értelmében testvérem Szappanos Rózsa, Beretvás Istvánné gyermekei kaptak fenti ingatlanból 242 kat. hold 1058 nőt. A megmaradó 1517 kat. hold 835 nől területű ingatlan osztatlan egy negyed részét Imre fiam kapta ajándékba, az ajándékozó Szappanos Imre holtigtartó haszonélvezeti jogának fentartásával. Míg a fentmaradó egy negyed rész továbbra is Szappanos Imre tulajdonában maradt és ezt 1940 évben kelt végrendeletével Imre fiamra hagyta, fenti ingatlan két negyed részét testvérem Szappanos Elek gyermekei kaptak ajándékba ugyanaakkor.

g. Az f. pont alatti 1761 kat. hold 937 nől területű bócsai birtok haszonélvezeti jogát évi 600 mm. rozs apanage ellenében Szappanos Imre fele arányában nekem, fele arányában Öcsémnek Szappanos Eleknek adta át, kivel jelenleg a bócsai birtokon közösen gazdálkodunk, így ezen birtok élő és holt felszerelésének fele tulajdonomat képezi.

Hagyom Imre fiamra.

h. Édesanyám özv. Szappanos Istvánné, André Róza vagyonából semmit nem örökölt, mivel testvéreimmel 1940. ben oly megegyezésre jutottunk, mely szerint Édesanyám vagyona teljes egészében Hugomnak Szappanos Rózsa, Beretvás Istvánné gyermekeinek jutott osztályul, mi pedig Öcsémnek Szappanos Elekkel osztály szerinti részünket néhai Édesapánk, Nagybátyáink és Nagynénénk hagyatékából ill. vagyonából kaptuk, illetve kapjuk meg.

9. Fiaimnak az előbb felsorolt földi javakon felül minden földi vagyonnál többet érő lelki gazdagságot szeretnék örökölni. Legyenek büszkék tiszta magyar fajiságukra és mintahogy azt ősünk eddig, úgy ők utódaikban őrizzék meg. A nemesi származást ősünk nem hangoztatták. Fiaim sem tarták nemességüket jognak, hanem kötelestnének, amely hazaszeretetre, testvéri szeretetre és nem gondolkodásra kötelez. Apánk minden tettét a magyar föld szeretete irányította, ez adott erőt munkás, áldozatos és eredményes életükhöz. Ez a magyar sorsközösségen nyugvó földszeretet diktálta tudással párosult munkakedv, áldozat és felelősség vállalás legyen fiaimnak is egyetlen tiszta fegyvere a boldoguláshoz.

Nagyon szeretett feleségemet, fiaimat és minden maradékukat a magyarok Istenének kegyelmébe ajánlva végső akaratom nagyobb hitelére és állandóságára ezen testamentumot, miközben fejem felett harci gépek lövik egymást és miközben Szegedre bombák hullottak aláírtam

Szeged. 1941. évi április hó 7. n

Szappanos István s. k.

Alulírottak, mint arra felkért végrendeleti tanúk ezennel bizonyítjuk, miszerint az általunk személyesen ismert Szappanos István kecskeméti lakos a mi együttes jelenlétünkben, általunk értett magyar nyelven kijelentette, hogy ezen okirat az ő végrendeletét tartalmazza és azt előttünk saját kezüleg aláírta.

Szeged., 1941. évi, április hó 7. én.

Segesváry László s. k.
Csenkér György s. k.
Muraközy István s. k.
Vizinger István s. k.

SZAPPANOS III. MIHÁLYRÓL FELJEGYZÉSEK

írta: Szappanos Sándor 1930-ban

SZAPPANOS IMRE

Kecskemét

Kecskemét. 1930. III.

Kecskemét város levéltárában "Polgári perek czime alatt levő iratok között az 1803.-i és 1840.-20.számú periratok szerint Szappanos Mihály ükapám 1675-ben született 1741.-ben halt el Kecskeméten, felesége volt Bogyó Kovács Zsuzyánna, ki Kecskeméten 1769. ápr. 13.-án halt el 77 éves korában, ennek édesanyja Bogyó Kovács Miklósné pedig 1744-ben halt el 100 éves korában.

A periratok szerint Szappanos Judit Kun Pálné Sz. Mihály unokája pert indított 1742-ben Sz. József és István testvérei ellen az ősiségért:házrész, föld és szőlőrész, malomrész és több ingóságért, továbbá 239 db. birka, 20 db. ökör és mintegy rideg marháért. Amper folyamán igazolást nyert, hogy Sz. Mihály nevével 18 db. aranyat és egy darab Bogyó földet kapott s mikor meghalt az ingatlanokon kívül maradt utána 500 db. birka, 60 db. rideg marha, 26 ökör és néhány ló. Egy nála 40 évig szolgáló cseléd azt vallotta, hogy a felsorolt ingóságokon kívül gazdájának tőkepenze nem maradt, legfeljebb a vásárosi boltban maradhatott még néhány frtja. A per folyamán Kasza Mihályné tanu azt adta elő, hogy a török uralom alatt ~~Kasza~~ Mihály rokonát a törökök megkötötték, megkínózták és megsarcolták, az ő férje és ~~1820~~ öccse szabadították ki, ezért férjének ajándékozta a Talfájában lévő 59 hold Benkőkerttet, amit ő férje halála után Szappanos Mihálynak ajándékozott, mivel annak anyjával testvér volt Sz.Mihály édesanyja is Kupa Komáromi lány volt.

Szappanos Mihálynak fia volt, Sz. János aki a periratok szerint 1713.-ban született és 1795-ben halt el, testvére Mihály pedig a Péro-féle lázadás letörésekor halt el 1736-ban s Gyulán temettetett el. Sz. Mihálynak volt még egy Zeuzsánna nevű leánya is, ki Kerkápoly Istvánhoz ment férjhez és ez Kerkápoly volt miniszternek nagyanyja volt. Sz. Mihály fia János a periratok szerint a leggazdagabb ember volt, feleségével Tormány Judittal mikor elvette 40 db. aranyat és egy db. földet is kapott.

Sz. Jánosé lett az ősi ház mely 1766-ban leégett és azt János építtette fel, de 1814-ben ez a ház újra leégett.

A Talfájában levő Béni-kert 1/3 részét Sz. János még 1747-ben szerezte, a tanuk szerint erős természetű ember volt, halála előtt 5 évvel megvakult. 82 éves korában halt el.

Az 1865-ben született Sz. Mihály atyja Mihály lehetett tehát az, aki a Veszprém-megyei Takácsi községből állítólag 1690-ben Kecskemétre költözött, és ez a Mihály lehetett az, ki a, kuruc-labanc háboruban egy Horváth nevű labanc tisztet levágott és ezért gt. Thököly Imre ajánlatára Apafy erdélyi fejedelemtől 1694-ben nemesiséget kapott. Cimere egy kiterjesztett szárnyú galamb volt, mely csőrében olajágot tart. Ezt igazolni látszik az a körülmény is, hogy a beperelt Sz. József 1793-ban irt azon levelén, melyben igazolja azt, hogy a bátyja őt az ősiségre kielégítette, ugyan ezt a cimeres pecsétet használta s az a periratoknál megtalálható.

Kasza Mihályné által Sz. Mihálynak ajándékozott 59 hold talfai Benkő-kertből 29 hold mai nap is Sz. József unokájáé, Sz. Mária, Buzás Kálmánnejé, ki jelenleg Solton lakik. Ezen 59 holdnyi földből apámra is jutott 8 hold, mit apám a 70-es években adott el.

Apám feljegyzése szerint a H. Szappanos Mihály jószágát Takácsiban a Bende familia vette meg és ezen családból egy özvegyet Kovács Imre, Szolnok város bírása vett el feleségül. Sz. Mihály nemesi privilégiumával azért nem élt Kecskeméten, hogy abban a háborus világban mentesítse fiát a nemesekre akkor nehézedő súlyos katonai terhektől.

Emlékezet okáért ezeket feljegyezte 1930. évi márczius hóban Szappanos Sándor ny. árvaszéki h. elnök, az 1741-ben elhalt Szappanos Mihály ükunokája.

EGY RÉGI RÉSZVÉNY PAPÍR, ANNO 1910

00875 SZ

Első Magyar
Kórház-Berendezési és Felszerelési Gyári Vállalat

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

RÉSZVÉNYE

teljesen befizetett

100

egyszáz koronáról

melynek alapján

Szappanos Elek úrnő

vagy jogutóda mindazon jogok és kötelezettségeknek részese, melyek az Első Magyar Kórház-Berendezési és Felszerelési Gyári Vállalat Részvénytársaság részvényesét az alapszabályok értelmében megilletik.

Kecskemét, 1910. február 20.

ELSŐ MAGYAR KÓRHÁZ-BERENDEZÉSI ÉS FELSZERELÉSI GYÁRI VÁLLALAT RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

Szappanos Elek
ELNÖK

J. ...
ALELNÖK

A BÓCSAI SZAPPANOS BIRTOK

A kiskőrösi járásban, Nagybócsa pusztán, Zsigray, Fiáth, és Lipcsei dűlőekben lévő 1777 hold, melyet kedves apám vásárolt 1891-ben 82,000 forintért, br. Fiáthtól, Zsigray Mártontól és annak leányától özv. Beretvásné szül. Zsigray Teréziától. Ezen birtok volt kedves apám legkedvesebb birtoka, az ott lévő híres ménesével. A birtok jószágtenyésztésre kiválóan alkalmas, homokos, erdős, sok legelővel és kaszálóval. Ez a birtok jelenleg az én tulajdonomat képezi.
(Szappanos Imre III. feljegyzéséből 1933 jan.)

III. Imre még a fenti területhez hozzá szerzett: a Lipcsei és Sigray dűlőben 48 hold 933 nöl, és Kaszai erdő 35 hold 518 nöl földeket. Ezzel a teljes birtok területe 1844 hold 144 nöl lett.

1939 decemberében egy ajándékozási és vagyonrendezési szerződés jött létre, amiben Szappanos Imre ezen birtokot, saját utódai hiányában testvére V. István unokáinak ajándékozta, ami mellett holtig tartó haszonélvezetét megtartja. Ugyancsak annak kezelését és gondozását testvére fiaira, VI. István és IV Elekre bízta.

Megjegyzendő itt az, hogy ez az ajándékozási szerződés nem von magával egybeni telekkönyvi átírást, mintsem bármiféle adó kötelezettséget. Evvel az aktussal meg lehetett takarítani az örökösödési adót. Ehhez az adóhoz hasonló, talán kisebb összegű illeték mégis csak fizetendő volt a telekkönyvi átírás alkalmával, amiért is ez az aktus halasztódott, amíg el nem érkeztek a háborús idők zűrzavarai, amikor is talán ennek szükségessége teljesen feledésbe ment, mert egy ajándékozott sem végezte el a szükséges telekkönyvi átíratás. Ennek folytán, amikor 1992-ben a kártérítési folyamat alatt ezért az elkobzott birtokért kártérítést kérvényeztünk, azt annak az alapján utasították el, hogy az ajándékozási szerződés nem elegendő a tulajdonjog bizonyítására.

A Magyar Királyi Kincstár 1942-ben katonai gyakorlótér és lőtér céljaira kisajátította a bócsai birtokból 638 hold 144 nöl nagyságú területet a birtok nyugati részében. Így a megmaradt birtok nagysága 1206 hold –ra szűkült. Az erről szóló szerződések másolata az alábbiakban olvasható.

Másolat

4345/IV.1940.92

Kisajátítási sorszám: 73.74 és 384

Az 1881 évi XLI.t.c. 63 §-a és az 1920 évi XXXIV. t.c. 113§. alapján bélyeg és illetékmentes.

Kisajátítási Egyezség.

Mely a m.kir.honvédelmi Miniszter Úrnak 1941.évi május 6.-án kelt 2800.1/el.n.14.1941.sz. alatt kelt kisajátítási engedélye alapján egyrészt a kisajátító kincstár képviseletében az m.kir.kincstár jogügyi igazgatósága, másrésztől kiskorú Beretvás Katalin, kiskorú Beretvás Zsuzsanna, kk. Beretvás Judit és kk. Szappanos István kerekegyházi lakosok (képviseli özv. Beretvás Istvánné t. és t. gyám, illetve id. Szappanos István) mint kisajátított szenvedők között az alulírott napon és helyen a következő feltételek mellett kötöttetett.

1. Kisajátító m.kir.kincstár honvédelmi célokra kisajátítja a fent nevezett kisajátítást szenvedők pedig tehermentesen és visszavonhatatlanul átengedik a bócsai 1351 sz. tkv.i betétben felvett

2901 h.sz. 1 kat.hold 1447 négyszögöl

2902 h.sz. 46 kh. 1056 nöl, továbbá a bócsai 1271 sz.tkv. betétben

4324 h.sz. 35 kh. 518 nöl, tehát összesen

83 kh. 1451 nöl térfogatú ingatlanokra a rajta lévő tartozékokkal és jogosítványokkal együtt kat. holdjaként 500 pengő azaz ötszáz, összesen 41,964 P 32 f. azaz negyvenegyezerkilencszáz-hatvannégy pengő és 32 fillér egyezségileg meghatározott kártalanítási árért, mely magában foglalja azt a teljes kártalanítást, mely az 1881 évi XLI t.c. alapján követelhető.

2. A kisajátító m.kir.kincstár köteles az 1. pontban meghatározott kártalanítási összeget 1942 évi február 1. től a kifizetés napjáig járó évi 5%-os kamatjaival

együtt az m.kir.kincstár tulajdonjogának jogerős és tehermentes telekkönyvi bekebelezésétől számított 15.ik napon kisajátítást szenvedőnek kifizetni.

Amennyiben az ingatlanokat jelzálogos tartozások, tulajdoni, vagy egyéb korlátozások, vagy pedig akár telekkönyvileg nem is biztosított köztartozások, vagy idegen dologbeli jogok terhelik, jogosult a kisajátító m.kir.kincstár kártalanítási árat és kamatait a kiskörösi kir. járásbírósnál, mint tkv. hatóságnál telekkönyvi letétbe helyezni.

3. A jelen jogügylet bélyeg és illeték köteleességét minden beszámítás nélkül kisajátító m.kir.kincstár tartozik viselni, kivéve a kártalanítási összeg felvételét tanúsító nyugta bélyegilletékét, melyet a kisajátítást szenvedő viseli.

4. A kisajátító m.kir.kincstár a kisajátított ingatlanoknak a birtokba lépés napjától 1942 január 1.től kezdve húzza hasznát, de viseli is a rendes évenként visszatérő közterheit, ide nem értve az egyszeri beruházási hozzájárulás esetleges hátralékos összegét.

5. A szerződő felek megállapodnak abban, hogy a törvény kizárólagos illetékeséget nem állapít meg, jelen egyezségből keletkező perekben csak a budapesti köz. kir. járásbírósnak, ha pedig a per törvényszék hatáskörébe tartozik, csak a budapesti törvényszék legyen illetékes.

6. Kisajátítást szenvedők a kisajátító m.kir.kincstárt feljogosítják, hogy a tulajdonjogot első pontban körülírt kisajátított ingatlanokra minden további megkérdeztetésük nélkül saját nevére tkv-ileg bekebeleztethesse.

7. Ez a kisajátítási kártalanítási egyezség a kisajátítást szenvedőkre a gyámhatósági jóváhagyással, az m.kir. kincstár kisajátítóra nézve csak a m.kir.honv. Miniszter Úr jóváhagyásával válik kötelezővé.

8. A kisajátítási kártalanítási egyességet kötő felek kijelentik, hogy a jelen egyezség folytán a kisajátítási kártalanítási eljárás lefolytatását nem kívánják, a kártalanítási eljárás megszüntetését kérik.

9. Ezen három példányban kiállított egyezséget felolvasás, a kisajátítást szenvedők anyanyelvén történt megmagyarázás után helyben hagytak, két jogügyleti tanú előtt aláírták a kisajátítást szenvedők képviselői mégis avval, hogy ha a kártalanítási árat az egyezség aláírásának napjától 60 nap alatt a kisajátító ki nem fizeti, akkor a kisajátított szenvedők jogosultak az egyezségtől elállni és a bírói kártalanítási eljárás lefolytatását kérni.

Kelt. Kecskemét 1942. április 20.n.

Előttünk mint tanúk előtt,

Szappanos Elek sk.

özv. Beretvás Istvánné,
Szappanos Rózsa sk.
kisajátítást szenvedők

Szappanos István sk.

Kiss Antal sk.

Másolat

4345/IV.1940.92

Kisajátítási sorszám: 66.-68. 70.-72.

Az 1881 évi XLI.t.c. 63 §-a és az 1920 évi XXXIV. t.c. 113§. alapján bélyeg és illetékmentes.

Kisajátítási Egyezség.

Mely a m.kir.honvédelmi Miniszter Úrnak 1941.évi május 6.-án kelt 28.001/el.n.14.1941.sz. alatt kelt kisajátítási engedélye alapján egyrészt a kisajátító kincstár képviselőjében az m.kir.kincstár jogügyi igazgatósága, másrészt kiskorú Szappanos Imre (nő: Muschong Birivel) budapesti (II. Batthyányi út 13. sz.) lakosok, mint kisajátított szenvedők között az alírott napon és helyen a következő feltételek mellett kötött.

1. Kisajátító m.kir.kincstár honvédelmi célokra kisajátítja a fent nevezett kisajátított szenvedők pedig tehermentesen és visszavonhatatlanul átengedi a bócsai 272 sz. tkv.i betétben felvett

2831 helyrajzi szám. 609 négyszögöl,
2823/1 h.sz. 22 kataszteri hold. 1520 nöl,
2823/2 h.sz. 276 nöl,
2828/1 h.sz. 1 kh. 1158 nöl
2829/1 h.sz. 214 kh., 497 nöl
2830/1 h.sz. 279 kh., 229 nöl
2832/5 h.sz. 35 kh., 836 nöl

tehát összesen 552 (ötszázötvenkettő) kh. 325 nöl térfogatú ingatlanokra a rajta lévő tartozékokkal és jogosítványokkal együtt kat. holdjaként 500 pengő azaz ötszáz, összesen 276,104 P azaz kettőszázhetvenhatezer-egyszáznegy pengő egyezségileg meghatározott kártalanítási árért, mely magában foglalja azt a teljes kártalanítást, mely az 1881 évi XLI t.c. alapján követelhető.

2. A kisajátító m.kir.kincstár köteles az 1. pontban meghatározott kártalanítási összeget 1942 évi február 1. től a kifizetés napjáig járó évi 5%-os kamatjaival együtt az m.kir.kincstár tulajdonjogának jogerős és tehermentes telekkönyvi bekebelezésétől számított 15.ik napon kisajátítást szenvedőnek kifizetni.

Amennyiben az ingatlanokat jelzálogos tartozások, tulajdoni, vagy egyéb korlátozások, vagy pedig akár telekkönyvileg nem is biztosított köztartozások, vagy idegen dologbeli jogok terhelik, jogosult a kisajátító m.kir.kincstár kártalanítási árat és kamatait a kiskörösi kir. járásbíróságnál, mint tkv. hatóságnál telekkönyvi letétbe helyezni.

3. A jelen jogügylet bélyeg és illeték köteleességét minden beszámítás nélkül kisajátító m.kir.kincstár tartozik viselni, kivéve a kártalanítási összeg felvételét tanúsító nyugta bélyegilletékét, melyet a kisajátítást szenvedők viselnek.

4. A kisajátító m.kir.kincstár a kisajátított ingatlanoknak a birtokba lépés napjától 1942 január 1.től kezdve húzza hasznát, de viseli is a rendes évenként visszatérő közterheit. Az egyszeri beruházási hozzájárulás egész hátralékos összegét a kisajátítást szenvedő tartozik kifizetni, azonban a kisajátító 1500 (ezeröttszáz) Pengőt a kisajátítást szenvedőnek a vételár kifizetésével egyidejűleg megtérít.

5. A szerződő felek megállapodnak abban, hogy a törvény kizárólagos illetékeséget nem állapít meg, jelen egyezségből keletkező perekben csak a budapesti köz. kir. járásbíróság, ha pedig a per törvényszék hatáskörébe tartozik, csak a budapesti törvényszék legyen illetékes.

6. Kisajátítást szenvedő a kisajátító m.kir.kincstárt feljogosítja, hogy a tulajdonjogot első pontban körülírt kisajátított ingatlanokra minden további megkérdeztetésük nélkül saját nevére tkv-ileg bekebeleztethesse.

7. Ez a kisajátítási kártalanítási egyezség a kisajátítást szenvedőt az aláírás napján azonnal teljes joghatállyal kötelezi, az m.kir.kincstár kisajátítóra nézve pedig csak a m.kir.honv. Miniszter Úr jóváhagyásával válik kötelezővé.

8. A kisajátítási kártalanítási egyezséget kötő felek kijelentik, hogy a jelen egyezség folytán a kisajátítási kártalanítási eljárás megszüntetését kérik.

9. A szerződő felek megállapítják, hogy a 2829/1 hrsz. ingatlanon levő felépítmények éspedig a cseréptető csőszház, tovább nádfedésű birkaszín és a szintén

nádfedésű sertésöl nem képezi kisajátítás tárgyát, ezért a kisajátítást szenvedő jogosult azokat 1943 december hó 31.ig lebontani és elszállítani.

10. Az egyezséget kötő felek megállapodnak abban, hogy mivel a kisajátítást szenvedő a kisajátított erdőből éppen a kisajátítás miatt az 1940 és 1941 évben fakitermelést nem végezhetett, ellenértékül és kártalanításért a kisajátító 12,000 Pengőt (azaz tízezer Pengőt) a kisajátítást szenvedőnek az 1. ben kitett kártalanítási áron felül, de azzal egyidejűleg esedékes időpontban kifizet.

11. A szerződő felek megállapodnak abban, hogy a kisajátításból folyó, az ingatlanok között keletkezett új határhoz néhány méterre, de a kisajátított területre eső úgynevezett „járási kutat” a kisajátítást szenvedő hasznos háziállatok itatására használhatja, de ezzel szemben köteles a kutat tisztítani és tartozékait karban tartani.

12. Ezen három eredeti példányban készült egyezséget felolvasás és megmagyarázás után a szerződő felek helybenhagyólagosan két jogügyleti tanú előtt aláírták, a kisajátítást szenvedő azonban azzal, hogy a kártalanítási árat az egyezés aláírásának napjától 35 nap alatt kézhez nem kapná, akkor az kisajátított szenvedők jogosultak az egyezségtől elállni és a bírói kártalanítási eljárás lefolytatását kérni.

Kelt. Budapest 1942. IV. 21.n.

Elöttünk, mint tanúk előtt,

Szappanos István sk.

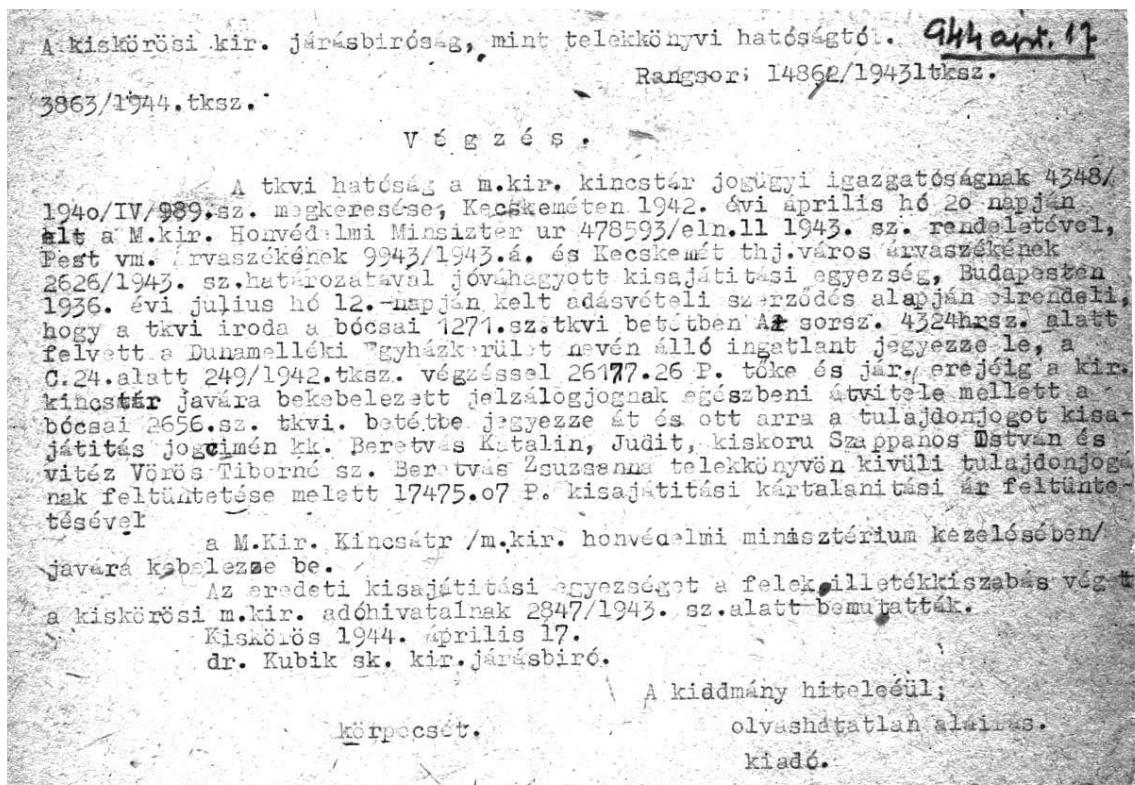
Szappanos Imre sk

kisajátítást szenvedő

Venner Rezső sk.

Szám.

A m.kir.kincstár, kisajátító képviselőjében a m.kir.kincstár jogügyi igazgatósága

1947. febr. 21.

2173
P -----/70.szám.
1942

V é g z é s .

Bócsa község határában katonai lőtér céljaira Sautek ~~Á~~ános és társainak ingatlanainak a M.Kincstár javára történt kisajátítási ügyben a törvényszék

A./ Egyrészt a Magyar Kincstár kisajátítónak, másrészt

I. Szappanos Imre /:n. Muschong Biri :/ kisajátítást szenvedő között a bócsai 272.sz.tkvi betétben,-

II. Beretvás Katalin, kk. Beretvás Zsuzsanna, kk. Beretvás Judit és kk. Szappanos István /: képviselői: özv. Beretvás Istvánné t. és t.gyám, illetve id. Szappanos István :/ kisajátítást szenvedők között a bócsai 1951 és 1271 sz.tkvi betétekben,-

III. Horváth Gábor és neje sz. Pivarcsi Ilona kisajátítást szenvedők között a bócsai 1724 és 1726 sz.tkvi betétekben,-

IV. Klein Mihályné szül. Polgár Erzsébet kisajátítást szenvedő között a bócsai 1677 sz.tkvi betétben

V. Dunamelléki Református Egyházkerület /: képv. Zubor István h. vagyongazdálkodó:/ kisajátítást szenvedő között a bócsai 1271 sz. tkvi betétben -

felvett és becsatolt szerződésekben pontosan megjelölt helyrajzszámú ingatlanokra vonatkozóan létrejött egyességeket az 1881: XLB 55.§.3.bekezdése értelmében jóváhagyja,

B./ Horváth Gábor és neje sz. Pivarcsi Ilona kisajátítást szenvedők részéről előterjesztett és kifogásnak tekintendő panasznak a fent írt törvényhely alapján nem ad helyt,

m e r t :

nevezettek a kisajátítási egyesség jóváhagyását anyagi okok miatt kérték megtagadni, a törvényszék azonban ebben az eljárásban a kisajátítási egyességeket csupán alaki szempontból teheti vizsgálat tárgyává s ezért a kifogásban előterjesztett indokok vizsgálatába nem bocsátkozhat.

C./ A törvényszék a fenti egyességben foglalt ingatlanokra nézve a kártalanítási eljárást megszünteti, mert erre vonatkozóan a szerződő felek a szerződésben megállapodtak és azt a kisajátító kérte.

A jelen végzés ellen felfolyamodásnak helye nincs.

Kalocsa, 1947. február 21.

dr. Bárány László s.k.tszéki bíró.

A kiadmány hitelül:

Kovács János
segédtiszt.

V. KÉPGYŰJTEMÉNYEK

SZAPPANOS KÁROLY FÉNYKÉP GYŰJTEMÉNYE

1939-ből

A Szappanos család felnőtt tagjainak arcképei a 19-ik század második és a 20-ik század első feléből.

Ezen album készült 1939 május havatáig.

I. Az itteni 28 ^{férfi} arckép kiabrázolta közül 18 tanult ember, a többi földtulajdonos és gazdálkodó. Csak egy volt közülök kereskedő.

A gyermekek ha felnőnek, szintén beleszólnak. A nőknek külön albuma lesz ez album végén.

Ez album tulajdonosa Szappanos Károly nyug. ref. lelkész. Kecskemét. III. Széchenyi fasor 11 sz.

Az arcképeket Fanto ^{Bernát és Lipót} fényképész készítette Kecskeméten a Lutheránus bérházban. Többnyire nagyobb képekről kicsinyítve reprodukálta csak a 28-ikat készítette Szabó Imre fényképész az érettségi képről. És a 25-ik számú készítette Fanto Lipót fényképész eredeti felvétél alapján.

II. Női arckép van 23. (15-20 lap)

III. A Szappanosok feleségei vannak 19-en. (21-25 lap.)

IV. A Szappanos leányok férjei vannak 14-en.
- (26-29 lap)

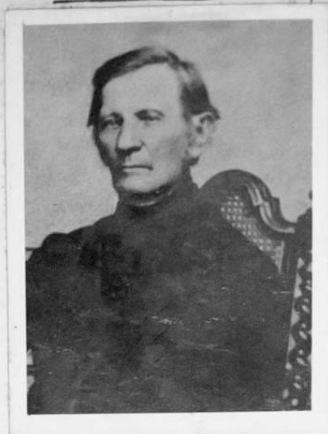
Tartalomjegyzék hátul.

E családi album mindig a Szappanos család legidősebb férfitagjának legyen. Az én halálom után tehát legyen Szappanos Imre. (Lakása Budapest II. Battyáni u. 15).

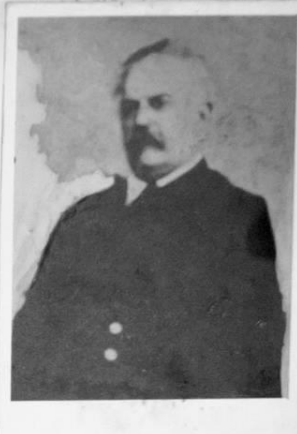
Ez album mintegy 100 pengőbe került.

BKHL. XII. 22.

I. A család felnőtt férfi tagjai.

1785 - 1872 okt. 14.

1800 febr. 3 - 1884 febr. 28.

Régi képről reprodukálta Csuláki képről reprodukálta Fanto
Fanto Bernét.

I László.

várbarócilelkész Baranyában

Született Tépén Bihar me-
gyében 1785 ben. Atyja I. József, anyja Zsuzsanna. Tanult Kec-
tepei jegyző volt. Anyja Szabo
Katalin. Baranya megyében
előbb Keön, majd várba-
rácón választották meg
lelkésznek s ez utóbbi he-
lyen halt meg 1872 okt. 14.

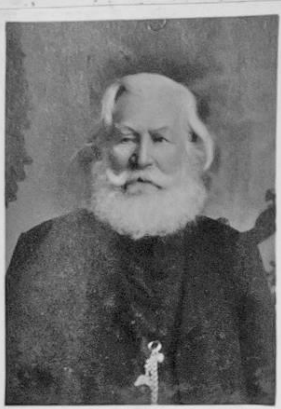
Néje volt Boldizsár Mária,
ki 1876 márc. 8-án halt meg
Várbarócon. Három leányul
élt felnőtt kort, u. m. Teréz
(Szappanos Józsefné), Julián-
na (Nagy Szabó Sándorné) és
Rozália (Sebestyén Abám-
né) - Szappanos József és
Szappanos Teréz egyetlen fel-
nőtt kort ért leánya Bi-
rós Kálmánné Szappanos
Terézia Mária. I Lászlónak
fia nem volt és így a család
ezen ága kihalt. -

I Sándor, lelkész Szadván

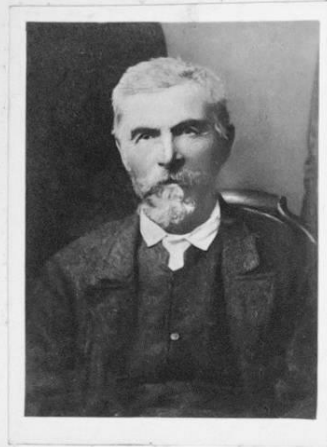
1800 febr. 3 - 1884 febr. 28.

Szüli voltak I István és Kolozs-
keméten, Budapesten, Debre-
czenben és Bicsben. Segédlelkész
volt Laczházán, Pakozdon,
Szalkszentmártonban és Kec-
keméten. 1831 ben Alsó Dabas-
ra választották meg papnak
és nőül vette Szallós Mihály
szalkszentmártoni lelkész le-
ányát Erzseket, kivel 22 évig élt
boldog házasságban, mikor
az gyermekételenül meghalt.
Kossuth rendelkezésével szász-
böl való kihirdetése miatt Da-
basról menekülnie kellett.
Előbb Budapesten lakott saját
házában 3 évig. 1852 ben Szadván-
ra költözött. Itt
vett szőlőt s abba költözött. Itt
papnak választották s nőül vette
Marton Mihály diósjenői jegyző le-
ányát Erzséket, kivel 8 gyermekkel
született, de csak 4 élt felnőtt kort,
u. m. Anál (Tijos Anjáné), II Sándor
(néje Szalontay Jolán), Juliánna (néje
Szappanos Sándorné) és Károly (néje
Tijos Fanni. 1867 ben költözött Kecskemé-
re. -

II Buda u. 43.

1818 júl. 27 - 1917 dec. 25.

1829 márc. 24 - 1911 júl. 11.

Reproduktálta Fautó Bernát Családó képről reproduktálta Fautó B.

III István, képviselő.

1818 júl. 27 - 1917 dec. 25.

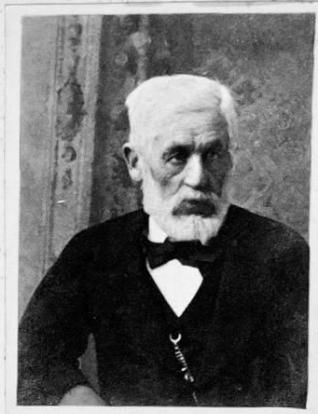
Szülei voltak II István és Tsikosz Nagy Mária. Iskoláit Kecskeméten végezte. 1842-ben ügyvédi oklevelet szerzett. 1847-ben városi aljegyző, majd 1848-ban tanácsnok lett. 1849-ben nőül vette Ferenczy Klárát, Ferenczy Ibánát, Erzsébet királynő felolvasónőjének unokatestvérét. Házasságuk gyermektelen volt. 1860-ban táblabíró lett. A ref. egyház főgondnoka volt 1855-től haláláig. Volt h. polgármester is 1867-1875-ig. Ő alapította a függetlenségi 48-as pártot Kecskeméten és annak szószólója volt. 1895-ben és 1896-ban országgyűlési képviselővé választották és a képviselőház elnöke volt. Kossuthot meglátogatta Turinban. - A Takarékpénztár Egyesületnek és Gazdasági Köznevelő Társaságnak igazgatósági tagja volt. A királyudvari tanácsosná nevezte ki. - Lelkes II Mária utca

II János földbirtokos.

1829 márc. 24 - 1911 júl. 11.

A szülei ugyancsak voltak, mint III Istváné, azaz II István és Tsikosz Nagy Mária. A szabadságharcban mint jogász nemzetőr lett, majd katonai huszár. A fegyverletétel után besorozták a közös hadseregbe és 3 évet töltött Olaszországban, mikor sztyja boofortert kiváltotta.

1856. nov. 16-án esküdt nemes Tasnády Székely József ügyvéd és Balásfalvi Kiss Judit leányával Klárával. E házasságból született gyermekek közül négyen éltek felnőttkort, azaz Mária (Domján János győmi jegyző neje), János dr. Kis, táblai bíró (neje Szapáns József), Vilma (Kovács Géza leltárbíró neje), és Béla rajztanár (Kiss Irén férje). - Városföldön gazdálkodott. Előbb a Tasnády házában lakott a Katona József utcában, majd két házat is csináltatott a Gyenes terepen. -

1831 máj 30 - 1896 nov 24.

1837 apr 13 - 1921 jún 12.

Lakása volt (Homoki) Munkácsi u.

Csoport képről reprodukálta Fautó Bernát

II László ügyvéd.

1831 május 30 - 1896 nov. 24.

Szülei voltak II István és Tsi-
Kesz Nagy Mária. Iskoláit
Kecskeméten és Budapesten
végezte. A szabadságharcban
mint honvédszázados vett részt.
Előbb gyakorló ügyvéd volt, majd
árvaszéki elnök és városi ta-
nácsnok.

Neje volt Kun Mária Karoline.
Két leányuk élt felnőtt kort,
n. m. Karolina előbb Fellegi
Ottóné, majd Tomory Jenőné,
és Kornélia (Böszögh Ferencz-
né).

Háza a Csongrádi utca ele-
jén volt. Földbirtoka város-
földön, és Kisfaluban és Szent
Királyon.

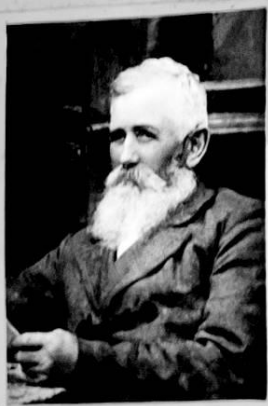
Lakása volt Csongrádi u. 1.

I Elek nagybirtokos.

1837 apr. 13 - 1921 jún. 12.

Szülei voltak II István és Tsi-
Kesz Nagy Mária. Neje volt Mester Mi-
hály leánya Juliánna (1842 - 1908).
Esküztet 1862 jan. 19. Négy gyer-
mekük élt felnőtt kort, n. m.
Juliánna (Tikari Kovács Gás-
párné), III Elek (neje Szappanos
Mária), IV István (neje Andri
Rózsa) és III Imre (neje Mu-
song Borbála).

A szüleitől örökölt és
feleségével kapott vagyon-
a egy ház és mintegy 500 hold
földbirtok volt. Szerzett va-
gyona 4 ház és 3840 hold föld.
Gyermekeire két új házat
és mintegy 4000 hold földbir-
tokot hagyott. Weber Eszével
megalapította a Közgazdasági
bankot és egy árvédelmi szén-
bányát, melyet miatt sok vesz-
tesége volt. 1919-ben a Kommunis-
táknak fuszként börtönbe
csukták. A Gazdasági Egyesület
nél alapító tagja és alelnöke volt.
Tagja volt a városi Közzéjelenés,
presbiter a ref. egyháznak, igaz-
gatósági tagja a Lesz. banknak, Göm-
lőmész és Vasgyárak.

1839 ápr. 17. - 1919 ápr.

Lakása Mária és Balthory u.

Olajfestményről reprodukálva ^{Fantó 13}

V János középbirtokos.

1839 ápr. 17. - 1919 ápr.

Szülei voltak IV János és Izid Juliánna. Felesége Izid Erzsébet (1848 dec. 29. - 1908 jan. 6.) Esztersek 1867 május 29.

Hat gyermekük ilt felnevelt Kort, u. m. Erzsébet (Király Lászlóné), II János (Zilahy Etel férje), Mária (Szappanos Elek né), B. (Nagy Sándorné), István Lőrincz (Kéj Molnár Judit) és Ferenc (Rothey Gyuláné).

Az ősi Szappanos házban lakott a Mária utca és Balthory utca sarkán ő építtette azt fel mai utcajában. Kéjvel mintegy 100,000 forint értékű vagyont kapott. Volt 5 háza, több mint 500 hold földje Balasson, Városföldön, Talfájában, Ballószögben és Agasegyháza. Azonkívül néhány szőlő és sok rózsvány. Weber Ede vállalatjai miatt neki is sokat kellett fizetnie. —

1851 Dec. 13. - 1919 ápr. 22.

Reprodukálva Fantó Bernát

II Ferenc Kereskedő.

1851 Dec. 13. - 1919 ápr. 22.

Szülei voltak IV. József és Marton Nagy Judit. Nőtlen életet élt és Kereskedő volt a ref. templom melletti bazárban. Fűszerkereskedése azonban megbukott. Anyja IV József királybirtokos volt. Egyszerlen fiútestvére V. József gazdálkodott nejevel Kálmán Mariával együtt.

Egy leánytestvére is volt, nevezetesen II Judit, ki Kecskés Istvánhoz ment nőül.

Szülei földbirtoka Városföldön volt, melyen levő fűzlappárt Szappanos fűzlappárt nevezet.

Mintán II Ferenc nőtlen volt, férje testvéreinek IV Józsefnek pedig csak egy leánya volt: Mária (Korösné) aki mint fiatal asszony halt meg; a családnak ez az ága kihalt. —

1857 jún 27 - 1934 jan 16.

Reprodukálta Fanto' Bernát

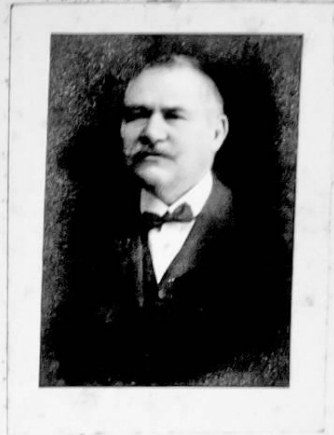
III Sándor, árvaszéki h. elnök

1857 jún 27 - 1934 jan 16.

Szülei voltak I Sándor és Mar-
ton Zsófia. Szabán született
Pest megyében, hol atya lelkész
volt. Kecskeméten és Budapes-
ten tanult. Mint városi fogal-
mazó vette nőül Szabolcsay
Sándor főgimn. tanár és Zöld
Anna leányát Jolánt 1893 júl 26.
Gyermekeik közül hatan él-
tek felnőtt kort, n. m. I Jenő
(építészmérnök), Andor (hősi ha-
lott), Gyula (olasz hadi fogoly volt),
Jolán (tanítónő), Sándor dr.
(városi fogalmazó) és Margit.

A városnál utjegyző és ár-
vaszéki ünök volt. 1921-ben ment
nyugdíjba. Ő alapította a Kot-
csolyászó egyesületet és önkéntes
tűzoltóságot.

Budai utcai házat hűgától
vette meg. A ballászögi földjét
szüleitől örökölte. Kecskeményük
a Kórhánközi 5-hold szőlő és gyü-
mölcsös. Köztestületben álló
munkás ember volt. — Lakása
III Budai u. 13.

1860 ápr 1 - 1928 Dec. 22

Reprodukálta Fanto' Bernát

IV Sándor dr. táblabíró.

1860 ápr 1 - 1928 Dec. 22.

Szülei voltak II Sándor és Tas-
nády Székely Klára.

Iskoláit Kecskeméten vé-
gezte. A jogi doktorátust Ko-
loksváron, a bírói vizsgát Ma-
rosvásárhelyen szerette meg.
Önkéntesi ívét a Molnári
38. ir. gyalogezredben töltötte le.

Unokatestvérével Szappanos
Juliánnával esküvőt 1889
május 4. Gyermeük nem volt.
Járásbíró volt Félégyháza
Kecskeméten, Királyhelme-
cen, Csongrádon és Monorow.
Királyi táblai bíró volt Bu-
dapestben. Nyugdíjba ment
1916-ban, mikor kiváló bi-
rói működése elismerésé-
ül a III osztályú vaskoro-
na rendet kapta.

1912-ben Csongrád és Félégy-
háza között vett száz hol-
das szép földbirtokot Kastély-
das szép földbirtokot, melyet
lyal és szép szőlővel, melyet
a világháború alatt eladott
145,000 koronáért, melyet hábi
Kövényerbe és részvényelbe
fektetett. — Utolsó lakása
III Gyenes út 2 sz.

1865 jún 29 - 1912 nov.

Szegedi felvétel után rept. Fautó B.

I Péter rajztanár.

1865 jún. 29 - 1912.

Szülei voltak II Imre dt. orvos és Tiri Zsuzsanna. Iskoláit Kecskeméten és Budapesten végezte. Rajztanár volt Nyáregyházán, Hódmezővásárhelyen és Szegeden.

Tornatanári oklevelet szerzett Budapesten 1888-ban. A sportnak csodálatos mértékben ágában kiváló volt. Hercekpáron volt Párisban és Olaszországban.

Néje volt Szilyok Vilma, ki 1934-ben halt meg. - Gyermekeik nem voltak. - Egyik nővére Janka Jantsik Endréni Kaposváron. A másik húga Teréz fiatalon meghalt. Háza volt Szegeden, Följe Fülöpokállásán és Városházán. Festészetben, énekben és zenében is kiváló volt. Regattaversenyen meghalt és tüdőgyulladásban meghalt Szegeden. -

1865 okt 21 - 1915

Reprodukálta Fautó Bernát

I Károly lelkes

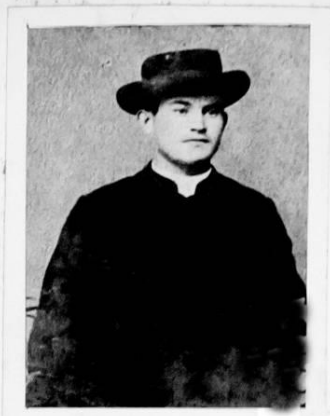
1865 okt 21 -

Szülei voltak I Sándor lelkes és Marton Zsófia. Szülei Gráfnak, Pest megyében született, hol atyja lelkes volt. A gimnáziumot Kecskeméten, a theológiát Budapesten végezte. Papi oklevelet szerzett Budapesten 1888-ban. Középfelsőiskolai tanár 1887-ben. Népfelsőiskolai tanítói vizsgát tett Nagykovácsán 1889-ben.

Szegedi lelkes volt Föthön és Kecskeméten. Rendes lelkes Dunabogdányban 1890-1897-ig. Főgimnáziumi tanár Hódmezővásárhelyen 1897-1904. Hitortanó lelkes Kecskeméten 1904-1925-ig, mikor nyugdíjba vonult.

Néje Sipos Fanni. Esküdték 1890. dec. 29. Három gyermekeik voltak, u. m. Flóra (Fölmöry László) és Gizella (Közvetlen tanárnő) és Károly, aki 1 éves korában meghalt.

Lakása III Széchenyi fasor 11.

1866 nov. 9 - 1899 júl. 15.

Régi Rép. után reprod. Fanti Bernát

II. Károly kisbirtokos.

1866 nov. 9 - 1899 júl. 15.

Szülei voltak I. Mihály és
Leóka Krisztina. Zilahi Etel-
lal esküvött 1894 május 5. -
Gyermekeik nem voltak. -
Özvegyét később VI. János
vette nőül.

Tífuszban halt meg és
höbb helyen volt földbirtokos.
Festvére már előbb meg-
halt. Háza a Jókai utcán.

1868 júl. 7 - 1932 jan. 9.

Reprod. Kálta Fanti Bernát

III. Elek Középbirtokos.

1868 júl. 7 - 1932 jan. 9.

Szülei voltak I. Elek nagy-
birtokos és Mester Juliánna.
Esküvött V. János és Izél Erzsé-
bet leányával Máriával 1897
márc. 20. Gyermekeik nem voltak.
Szolgált a 7. k. huszárok ezred-
ben. Az 1896-iki millennium-
mi ünnepségeken nyolcszáz
magával képviselte Kecse-
méret a megyék és városok
bancérumában.

Nevelt leánya Nyírázi Flóra
dr. Fösch Ené.

Prof. egyháztanácsos, törvény-
hatósági bizottsági tag, or-
szággyűlési pótképviselő, a
Leszámitoló bizottság és Gar-
dasági Közmunkák igazga-
tósági tagja volt.

1919-ben a Kommunistaák
atyjával együtt bebörtönöztek.
Szüleitől örökölte a Jókai u. 14.
sz. alatti házat, a fehér egyházi
407 hold, a fülöp szállás kerék-
egyházi 70 hold, a városföldi
20 hold földet, a ballószegi 4 és 1/2
hold szőlő 3/4 részét stb. -

1871 márc. 19 - 1906 febr. 23.

Reproduálta Fautó Bernát

VII János középirtokos.

1871 márc. 19 - 1906 febr. 23.

Szülei voltak V János és Izél Er-
zsébet. Esküdtött özv. Szappanos Ká-
rolyné Zilahi Etellel 1907. Gyermek-
ük nem volt. A Kápolna ut-
cai házukban laktak. Tűz-
vésben halt meg.

1871 aug. 8 - 1925 márc. 25.

Reproduálta Fautó Bernát

V István nagybirtokos.

1871 aug. 8 - 1925 márc. 25.

Szülei voltak I Elek és Mester
Julianna. Négy gimnázium
elvégzése után atyja mellett gaz-
dálkodott. Katona volt a 7-
huszárezresben mint százasz-
vezető. Az 1896 évi milleniumi
ünnepségeken nyolcad magá-
val képviselte Kecskemétet
a megyék és városok ban-
dumában. Esküdtött Andri
Emánuel és Főrsér Danosó Má-
ria leányával Rózsával 1898
sept. 14. E házasságból született
gyermekük közül hatman-
iltek felült Kort, u. m. VI Ist-
ván (Endre Márta férje) I Rózsa
(Beretvás Istvánné) és IV Elek.
(Márton Katalin férje).

Fagya volt Kecskemét th. bi-
zottságának, alelnöke a Garba-
sági Egyesületnek, igazgatósa-
gi tagja a Garbasági Gyermek-
nek, főgondnora a Kerekgyházi
egyesült prot. egyháznak. Több
mint ezer hold földje volt, mely
144 holdat elvett a földbirtokos
Háza a Széchenyi Áren. Beretvát.
1022.

1873 júl. 8 - 1933 nov. 21.

1877 ápr. 12 -

Reprodukcálta Fautó Bernát Reprodukcálta Fautó Bernát

I Béla rajztanár

1873 júl. 8 - 1933 nov. 21.

Szülei voltak II Sándor és Tasnády Székely Klára. Négy gimnáziumot Kecskeméten, a tanítóképzőt Nagykovácsón végezte. Budapesten tett rajztanári vizsgát és az okmányügyi polgári iskolához választották meg rajztanárnak. Itt vette nőül Kiss Irén 1900-ban. Egy leányuk Irén fiatalon meghalt. Egyetlen fiuk II Béla győgyseréssz Ecsegén Nógrád megyében.

Házuk volt Okmányosán és földjük Városföldön.

Arcképe öregkori, utolsó kép.

III Imre nagybirtokos.

1877 ápr. 12 -

Szülei voltak I Elek és Mester Julianna. Középiscoláit Kecskeméten végezte. Mint önkéntes a szabadszolgálatot a huszárezredben szolgált. Előbb hadnagy, majd főhadnagy, 1916-ban pedig százados lett. Nyugdíjban ment örmagy.

Estüdbött Muschong Borbálával, Muschong Jakab leányával 1909-ben Lugoson. - Gyermekeik nincsenek.

Szüleitől örökölte a Belső-Széchenyi u. 11 sz. alatti házat, 1776 hold bícsai birtokot, 55 hold tegyesföldi birtokot, a ballószegi szőlő 1/4-ed és a temető melletti ingatlan 1/4-ed részét. Megvette azonkívül III István hagyatékából a talfai 12 hold földet. Feleségét a sólymári téglagyár és a Buziás fürdő egy része. Négyemeletes házuk is van Budapesten -

II Batthyány u. 15
Trodája I Lipót kőműves

1879 aug.-

Eredeti felvétel. Fautó Bernát. Reprodukálta Fautó Bernát

István Lörincz középbírólos.

1879 augusztus -

Szülei voltak I János és Izé Erzsébet. Esküdt Molnár Judittal 1920 jún. 26. Egyetlen gyermekük van életben VIII István, aki tanuló.

Szüleitől örökölte a Báthory utcai házat, Balázson 41 hold, Ballószögben 47 hold, kalfájában 20 hold földet. Felesége Labányban örökölt 12 hold földet.

1894 júl 10-

I Jenő mérnök.

1894 július 10 -

Szülei voltak III Lőnbort és Frankontay Jolán.

A gimnáziumot Kecskeméten, a műegyetemet Budapesten végezte. Az építészmérnöki oklevél megszerzése után 1928-ban Kecskemét városának műszaki tanácsosaival választotta.

A világháborút végig küzdötte, több századosi rangban. Számos kitüntetéssel kapott, u.m. vitézségi ezüst érdem, Károly keresztet, 3. ad osztályú Katonai érdemkeresztet stb.

Esküdt Csabay Gyula bankigazgató és Magyar Erzsébet leányával Margittal 1920. jan. 5. Három fiuk van, u.m. I Endre, I Géza és III Béla tanulók. Elnöke a Korcsolyári Egyletnek és ref. presbyter. Hűgától vette a szüleitől örökölt Ballószegi 36 hold földet. Lakik a Takarékpénztárban.

1897 jan. 29 - 1916 jún. 7.

Reproduálta Fauto' Bernát

I Andor Zászlós.

1897 jan. 29 - 1916 jún. 7.

Szülei voltak III László és Szalonkay Jolán. Az érettségi vizsgát után a világháború karakterére került. Hősi halált halt mint Zászlós Volhíniában 1916 jún. 7. Holttestét szülei hazahozták és emlékére alapítványt tettek a veg. főgimnáziumban, melynek egyik legvirálósabb növendéke volt.

Lakott szüleinél IV Budaí u. 13.

1899 ápr. 12 - 1925 jún. 18.

Reproduálta Fauto' Bernát

I Gyula Zászlós.

1899 ápr. 12 - 1925 jún. 18.

Szülei voltak III László és Szalonkay Jolán. Az érettségi után mint huszároszlós a harctéren első fogságba került 1918-ban és előbb Monopoliba, majd Siciliába vitték, honnan 1919-ben szabadult ki. Harctéren beiratkozott az egyiptemi orvosi szakára Budapesten, majd 1923 nyarán a budapesti általános hitelbankhoz ment gyakorolni. 1924-ben jogász volt Kecskeméten, de a háborúban is hadi fogságba került idegboja miatt váratlanul elhalt. 1925 jún. 18-án.

Lakott szüleinél IV Budaí u. 13.

1899 júl 5-

Reproduálta Fautó Berniát.

VI István Közpénzügyi Biztosító.

1899 júl 5-

Szülei voltak V István és
André Rozsa.

A Közpénzügyi Biztosító
a Ludovika Akadémián Budapesten végezte, 1918-ban
kinevezte a szabadtéri
honvédsereghez ké-
szítéssel. Elvégezte Budape-
sten a kereskedelmi akadémián
számviteli tanulmányait majd át-
vette városföldi birtoka kezelését
Esztendő 1929 febr. 29-én dr. Endre
Zsigmond és Gullner Irma led-
nyával Mátyással Szentkúton.

Két fia van, m. m. István Imre
sz. 1929 Dec. 1 és Imre Tamás
sz. 1936 júl 27. (Városföldön építette)

Közpénzügyi és Pest megye tör-
vényhatósági bizottságának
tagja 1926-1929-ig a Kereskedelmi
prot. egyesülés főigazgatója, Kiskun-
felekvényi képviselő-testületének
tagja stb. 1935-ben felépítette
a Sikari Gáspárné által a célra
hagyományozott 43 hold szentki-
rályi föld vételárából a Szep-
anos Munkásot.

1901 febr 5 - 1920 márc 2.

Reproduálta Fautó Berniát.

III Károly joghallgató

1901 febr. 5 - 1920 márc. 2.

Szülei I Károly és Lipos Fanni.
Hőmérővásiarhelyen szü-
letett. A gimnáziumot
Kecskeméten végezte. Mint
1 éves jogász halt meg szívdol-
gós tüdőgyulladásban 1920 márc. 2.
Lakott szüleinél III Széchenyi
fasor 11.

1902 ápr 3 -

Eredeti felvétel Fanto Lipót. Reprodukálta Fanto Bern.

IV Elek közepbirtokos.

1902 ápr 3 -

Szülei voltak IV István nagybirtokos és Andri Póssa. -

A középiskolát Kecskeméten, a gazdasági akadémiát Debreczenben végezte.

Szüleitől örökölte a Széchenyi tér 10 sz. ház felét, a Köncsögi 612. - ágasszékénai 280 holdas földbirtokot. Nagynénjétől örökölte a szentkirályi 48, úrvéti 250 hold földet, III Elek nagybátyjától pedig az özvegyi haszonélvezeti jog után a Jókai utcái házat. Földbirtokain épületeket emelt, erdőt és 30 hold szőlőt ültetett.

Estüdült futásfalvi Mátyás Katalinnal 1937 ápr 29-én Budapesten. Leányuk Katalin szül. 1938 júl 4. Fiai Elek István szül. 1939 júl 2.

Laknak Köncsögön.

1905 -

II Béla gyógyszerész.

1905 -

Szülei voltak I Béla rajztanár és Kliss Irén.

O'Kamizsán született. A gimnáziumot Szegeden végezte. A szegedi egyetemen nyert gyógyszerészi oklevelet. Előbb Nagykövösön, azután Ecsegen, Nagrád megyében vett gyógyszerésztárat a városi földi földje vételárából, amit szüleitől örökölt.

Estüdült Derső Olgával Nagykövösön 1935-ben. - Derső Olga oklevelű gyógyszerésznő. Egy fiuk van Miklós. -

II. A Szappanos család nőtgyai a múlt és jelen házában

1.

2.

Reprodukálta Fautó Lipót Régi képről repr. Fautó Lip.

1.

Szappanos Józsefné, Szappanos Teréz. Szül. Kecskeméten 1813 okt. 12. Meghalt Várbarácon (Baranya m.) 1910 dec. 26. - Szülei voltak I László lallos és Boldizsár Mária Felvett kort ért leányul Buzás Kálmán né Szappanos Teréz Mária.

2.

Szabó Terenezs, Szappanos Juliánna. Született Kecskeméten 1836 ápr. 6. Meghalt 1905 jún. 26. Újvidéken. Két fiuk és 4 leányuk volt, kik közül már csak kettő van életben, n. m. Gizella özv. Komáromi Zoltánné, és Pócsa. Laknak Albertfalván. Szülei Zsigmond és Zana Juliánna.

3.

- 4 -

Régi arcbeti felvétel

Régi arcbeti felvétel.

3.

Széless Gaborné, Szappanos Zuzsanna. Szül. Kecskeméten 1845 aug. 20. Meghalt Apollkán 1894 ápr. 8. Szülei voltak I Sándor és Márton Eszter. Meghalt Apollkán. Szülei voltak: Szappanos Zsigmond és Zana Juliánna. -

4.

Sipos Imváné, Szappanos Anna. Szül. Szabán 1855 aug. 3. Meghalt 1894 ápr. 8. Delegyében. Szülei voltak I Sándor és Márton Eszter. Meghalt Apollkán. Szülei voltak: Szappanos Zsigmond és Zana Juliánna. -

u. 13.

-5-

Reprodukálta Fanti Lipót.

5. Bixás Kálmánné, Szappanos Teréz Mária. Kecskeméten született. Szülei voltak: Szappanos József és Szappanos Teréz, Ferje Bixás Kálmán várbaróci lakos volt Barmányában. Gyermekük nem volt. Lakása Kecskemét IV Buzai u. 11. Meghalt Kecskeméten 1943 dec. 29. Soltra szállították dec. 31.

6.

Reprodukálta Fanti Lipót.

6. Domján Jánosné Szappanos Mária, Szül. 1858 júl. 22. Megh. 1930. szept. 24. Ferje gyoma jegyző volt. Gyermekük: Derső és Gyula hősi halált haltak. Leányai: Mária Balásfalvi Kiss Lászlóné, és Vilma Garzó Lászlóné.

7.

Régi arcbeli felvétel

7. Józsa Lajosné Szappanos Rozália 1858 szept. 22 - 1894. Kecskeméten született. Szülei voltak: Szappanos Esztermond és Fara Erzsébet. Gyermekük nem volt. Lakásuk volt Kecskemét III Belső Reicheny u. 13.

8.

L. Lip.

8. Dr. Szappanos Lászlóné Szappanos Juliánna. Szül. Szadán 1863 febr. 16. Megh. Kecskeméten 1931 máj. 8. Gyermekük nem volt. Lakásuk volt Kecskemét III Gyenes tét. 2.

9

Reproduálta Szabó Zsuzsanna

Sikari Kovács Gáspárné Szappanos Juliánna 1864 febr. 19 - 1930 júl. 29. Szülei voltak Szappanos Elek és Mester Juliánna. Gyermekük nem volt. Utóbbi lakása volt házában Kecskeméti III Belső Széchenyi u. 11. sz.

11.

Eredeti felvétel.

Jancsics Endréné Szappanos Zsuzsanna. Szülei voltak Szappanos Zsuzsanna filőpszállási orvos és Fűrészáros Anna. Gyermekük: két fiú és egy lány. Lakik Kaposváron. Ért. 1930 máj 17.

10.

Eredeti budapesti felvétel.

Tomory Jenőné, Szappanos Karolin. Szülei voltak Szappanos László és Kun Karolina. Első férje volt Fellegi Ottó. Ettől való gyermeke Fellegi Ottó mérvöl. Második férjétől nem volt gyermeke. Lakik Budapesten. VIII; Nagytemplom u. 29.

VIII; Nagytemplom u. 29.

12.

Lakott Arany János utcában

Reproduálta Farkas Lipót.

Nyiráby Lászlóné, Szappanos Erzsébet 1868 máj 7 - 1926. dec. 30. Szülei Szappanos János és Szél Erzsébet. Gyermekük: Margit (Keresztes Pálné), Jolán (Főbbagy Kalmárné), László (neje Fringor Feréz dr. Wiskidenszki Lénésné), Ilona (Pósh Edéné), Jenő házi házi

-18-

Reproduálta Fautó Lipót

-13-

Kovács Gizáné, Szappanos
Vilma. 1868 ápr. 9 - 1926 júl. 7
Szülei: Szappanos László és
Tasnády Székely Klára. Gyer-
mekeik: Géza törv. szék bíró,
Vilma (Kommuné), Iván (ma-
téri títár), Jenő (műkereszt-
és Leuke (Bánné). - III Fráter u. 5.

-14-

Reproduálta Szabó Jure.

-14-

Bödőgh Terenczéné, Szappanos
Kornélia. 1869 ápr. 28 - 1923 jún.
26. Szülei voltak: Szappanos László
és Kun Karolina. Gyerme-
keik közül csak egy van
életemben, n. m. Dr. Flejjas Elek-
né, Bödőgh Kornélia. Lakás
Csongrádi utca 1. sz.

15.

Régi arcbeli felvétel (1890.)

15.

Szappanos József. Született
Fülöpszálláson 1869. évi. Meg-
halt Kecskeméten 1889. nov. 30.
Szülei voltak: Szappanos Jure
Fülöpszállási orvos és Tóth Lu-
czanna. Mint fiatal leány Fü-
lövészben halt meg. - III Fráter u.

16.

Reproduálta Fautó Lipót

16.

Szappanos Elek, Szappanos
Mária. Kecskeméten született.
Szülei voltak: Szappanos János
és Szél Erzsébet. Gyermekeik
nem volt. Lakás III Jókai u.
14.

17.

Erzsébeti felvétel.

18.

Reprodukált Fautó Lipót.

17.

Nagy Sándorné, Szappanos
Éva. Kecskeméten született.
Szülei voltak: Szappanos János
és Szél Erzsébet. Gyermekük:
Éva (Landgráf Béláné), Erzsé-
bet (Birtka Kiss Jánosné és
Sándor. - Lakás III Mária u.

18.

Réthy Gyuláné, Szappanos
Terez. Kecskeméten született.
Szülei voltak: Szappanos János
és Szél Erzsébet. Gyermekük:
Gyula és László. (Nagy Istvánné,
Király aladorné
Lakás V. Nagykereszten.

19.

19.

Gömör Lászlóné, Szappanos
Flóra. Dunabogdányban
született. Szülei Szappanos
Károly és Sipos Fanni. Gyer-
mekük: Kata, László és Sándor.
Lakás III Széchenyi fasor 11.

20.

Reprodukált Fautó Lipót

20.

Szappanos Gizella. Duna-
bogdányban született.
Szülei Szappanos Károly és Sipos
Fanni. Longóvári Karác-
Lakás III Széchenyi fasor 11.

21.

- 20 -

22.

Reprobnkálta Szabó Imre.

Eredeti felvétel.

- 21 -
Beretvási Istvánné Szappanos Rózsa. Született Kecskeméten. Szülei: Szappanos István és André Rózsa. - Három leányuk van, n. m. Katalin, Zsuzsanna és Judit. Laknak Kerekegyháza

22.
Szappanos Jolán állami tanítónő (Czeglédéva Földhárom pusztán). Kecskeméten született. Szülei Szappanos Sándor és Szalontay Jolán. Lakása Kecskemét Kézőföldön és IV. Budaí u. 13. és artán Bugacon.

23.

24.

~~24.~~

25.

23.
Szappanos Margit. Kecskeméten született. Szülei Szappanos Sándor és Szalontay Jolán. Eredeti felvétel Csillag fényképezés által. Lakás IV Budaí u. 13. Meghalt 1956. jún. 2. Bikkal Lajosné volt.

Szappanos Blanka
csdk. Géza né
érettsegrészlőnök
Dr. Szappanos Sándor Ödön és
Muraikóczy Mariann leányai
Kecskeméten születtek, Budapestben
laknak. Fiúk: Attila, Levente

Szappanos Erika
Blaskovich Jenőné
csellótanárné
Lakás: Tamás, Ákos.

III. A Szappanosok feleségeinek arcképei

1.

Reproduktálta Szabó Imre.
Szappanos Lászlóné Marton Eszter. 1825 okt. 00 - 1915 ápr. 10. Született Gyolypásztóháza, meghalt Kecskeméten. Szülei voltak Marton Mihály szőszes és Kőrösi Teréz. Esküdték 1854 máj. 15. Veresegyházán. 8 gyermeke volt.
László, Mihály, Eszter, 1853

2.

Reproduktálta: Szabó Imre.
~~Szappanos Istvánné Ferencczy Klára. Született Kecskeméten. Esk. 1849 márc. 10.~~
Szappanos Lászlóné Balcziszár Mária. Esküdték 1812 ben. Meghalt 1876 márc. 8. Várbarácon (Baranya m.) Gyermekei: Teréz Szappanos Józsefné, Juliánna Nagy Szabó Lászlóné és Rozália Szabó Teréz né

3.

Reproduktálta Szabó Imre.
Szappanos Lászlóné, Tasmányi Székely Klára. Szül. 1840 Kecskeméten, meghalt n. okt. 1922 ben. Szülei voltak Tasmányi Székely József ügyvéd és Balásfalvi Kiss Judit. Esk. 1856 nov. 16. 4 gyermeke volt.
László, III, Gyenes, 1852

4.

Reproduktálta Szabó Imre.
Szappanos Lászlóné, Kura Karolina. Szül. Kecskeméten Lakott Csongrádon.

5.

Reproduktálta Szabó Turce

Szappanos Elekne, Mester
Julianna. Született Kecse-
méten 1842-ben. Meghalt
ugyanott 1908 ban. Szülei
voltak: Mester Mihály és
Estkütek 1862 ján 19.

Nagy gyermekük volt u. m. Juli-
anna Szilary Kovács Gasparne
Elek, István és Turce -
Lakosa III. János

6.

Reproduktálta Szabó Turce

Szappanos Janosne Szil Erzsébet
Szül. Kecskeméten 1848 Dec. 29.
Meghalt ugyanott 1908 ján 6. Szü-
lei voltak

Estkütek 1867 máj 29 Kecskeméten
Hát gyermekük elt felvőtt Kort, u. m.
Erzsébet (Kirády Lászlóé), János,
Mária, Józ, István Lőrinc és Teréz.
Lakosa II. Mária

Erzsébet felvőtt János Bernáds

Szappanos Karolyne Sipos
Fanni. Született Főthón 1867
apr. 26. Szülei voltak Sipos Pál
és Miskolczy Francziska.
Estkütek Főthón
1891 Dec. 29. Három gyermekük volt
u. m. Flóra (Gimory Károlyé) Gizella és
Károly

8.

Reproduktálta Szabó Turce.
Szappanos Karolyne máj Szappa-
nos Janosne Szilahi Etel. Szüle-
tett Kecskeméten 1869
Szülei voltak
Gyermeke nem volt -
Estkütt 1894 ben és 1901 márc. 30.
Lakosa III. János

9.

Reproduálta Szabó Zsuzs.

Szappanos Péterné Gulyosk
Vilma 1869-1933 nov. 8
Gyermekük nem volt.
Férje Szegeden volt rajztanár.
Ott volt a házuk is.

10.

Eredeti felvétel Szabó Zs.

Szappanos Sándorné Szalontay
Jolán. Szülei voltak Szalontay
Sándor és Zöb Anna. Gyermek-
ük: Jenő, Andor, Gyula, Jolán,
Sándor és Margit. Házuk II
Buda u. 13.

11.

Reproduálta Szabó Zsuzs.

Szappanos Istvánné, André
Rózsá. Szülei voltak: André
Emánuel és Tózsér Dancoó Ma-
ria. Esküdték 1898-ban Kerek-
egyházban. Gyermekük: István
Rózsá és Elek.

12.

Reproduálta Szabó Zsuzs.
Szappanos Béláné Kiss Irén
Született Ókanyizán. Ott is es-
küdték 1900. jún. 1. Gyermekük
Béla gyógyszerész. Ecseden, Nóg-
rád megyében. Lakott Ókanyizán

13.

Reproduálta Szabó Tünde

Eredeti felvételt Szabó Tündétől.

14.

Szappanos Irén, Musony Borbála. Anyja volt Musony Jakab Eszküztel Lugoson 1909. Gyermekei: nének. Lakásuk Solymár (est m.) vagy Budapest, Lipót Körút 27. I. em. Legújabb cím (Budapest) I. ker. Körút 27.) II. Bolygár nr. 15.

Szappanos István Lőrincz né Molnár Judit. Eszküztel 1929 jún 26. Kecskemét. Egy gyermekük István, ki még tanuló. Lakásuk a Bráthory utcában.

15.

1916. Molnár Gyula

Szappanos Jenőné Csabay Margit Kecskeméten született. Szülei voltak: Csabay Gyula és Magyar Erzsébet. Gyermekeik: Endre és Béla. Eszküztel 1920 ján. Kecskeméten. Lakásuk Szabadszög 1. Nagytakarékpénztár.

16.

Reproduálta Szabó Tünde. Szappanos Istvánné, Endre Mária Szülei dr. Endre Zsigmond és Gullner Jóna. Eszküztel 1929 febr. 29. Szent-Külmeg (est m.) Gyermekeik: István és Tünde. Lakásuk Kecskemét Városvölgy. Pálka.

17-

18.

Eredeti felvétel Szabó Juvénél

Dr. Szappanos Jánosné, Muraaközy Mária. Kecskeméten született. Szülei Muraaközy István dr. és Menyhercz Mária. Esküzttek 1934 okt. 23. Kecskemét. Gyermekük: Ilbiko és Enikő. Lakásuk Kecskemét V. Buda u. 13. Nyáron Kórház köz.

19-18

(Szappanos Elekne Márton (k.))

Reprodukálta Szabó Juvénél

Szappanos Elekne Márton (k.) Katalin. Esküzttek Budapesten 1937 apr. 29. Gyermekük Katalin és Elek. Lakásuk Kecskemét, Köncsög.

IV. A Szappanos leányok férjeinek arcképe

Reproduálta Szabó Imre

Reproduálta Szabó Imre

Buzás Kálmán Szappanos Teréz Mária férje. 1841-1928. Szülei voltak Buzás Pál solti ref. lelkész és Kocsis Sebestyén Klára. Várbaróci lelkész volt Baranyában. Gyermekeit nem volt. Mind nyugdíjas lelkész halt meg Solton 1928. július 16-án. Tanácsbíró és e. m. pénztárnok volt.

Domján János Szappanos Mária férje. 1843-1917. Gyóni községi jegyző volt. Gyermekei: Mária vitéz Balázs-falvi Kiss Lászlóné, Vilma Garzó Lászlóné, Derső dr. hős halott, Gyula ágyasréti üllő. Házuk volt. IV. Szarvas u. 2.

Eredeti felvétel.

Reproduálta Szabó Imre

Lipos Imre, Szappanos Amália férje. Szül. 1849-ben Belényes Ujlakon. Elhalt mint belényesi lelkész 1903. Szülei voltak: Lipos János belényesi lakó lelkész és Tófalvi Lujza. Gyermekeik: Lipos Irén (Kecskemét IV. Víz Kélt. n. 6.)

Likari Kovács Gaspár Szappanos Julianna férje 1860-1890. Gyermekeit nem volt.

5.

6.

<p>Fellegi Otto, Szappanos Karolin férje. Szül. 1860. Meghalt. Fint Fellegi Otto fővárosi mérnök</p>	<p>Tomory Jenő, Szappanos Ka- rolin 2-ik férje. Szül. 1860 Meghalt Országgyűlési képviselő volt. Gyermekük nem volt.</p>
---	--

Arcképeiket felesége nyerte és nem adta.

Reproduálta Szabo Imre.

Reproduálta Szabo Imre.

7-
 Jantsics Endre, Szappanos
 Janka férje. Szül. 1856
 Helyszövevényes nyug. igaz-
 gató Kaposváron. Gyermekük
 Endre, Janka és Endre
 Illus Magyarors.

8-
 Kovács Géza, Szappanos Vilma
 férje. Szül. Kecskeméten 1860
 Meghalt u. itt
 Leltárbiztos volt. Gyermekük
 Géza, Iván, Vilma Jenő és Lehel
 Lakása III Fráter u. 5

9.

Reproduálta Szabó Jure.

Nyirády László Szappanos Erzsébet férje. Született Kecskeméten 1860. Meghalt u.o.

Füszeskereskedő volt az Arany János utcában. Esk.

Gyermekeik: Margit Keresztes Péterné, Jolán Jobbágy

László (néje Fejérvényi) Teréz dr. Wiskovitsné, Bénesné, Klára Földesné

10.

Bódogh Ferenc Szappanos Kornélia férje 1863. 12. 25. - 1929. szept. 21. Esk. 1890.

Gyógyoszerész volt a Jaty téren. Egy leányuk van Kornélie Dr. Fléjjas Elekné.

Reproduálta Szabó Jure.

11.

Nagy Sándor Szappanos Tiba férje. Szül. 1865. Megh.

Takarékpenztári hivatalnok volt. Gyermekeik: Tibor Landgraf, Lohina Béláné, Erzsébet Bura Kiss Jánosné és Sándor, László III. Mária u.

Reproduálta Szabó Jure.

12.

Réthy Gyula, Szappanos Teréz férje. 1881 - 1939. márc. 19. Esk. 1909.

Úveg és porcellán kereskedő volt. Háza II. Nagykörösi utcán. Gyermekeik: Gyula és Laci Nagy Istváné, Teréz dr. Wiskovitsné

13

érettségi felvételi. Farkas Lipótt.

Gömör László, Szappanos
Flóra férje. Szül. Kecskeméten
1892. Esh. 1920 márc. 27.
Szülei voltak Gömör Sándor
és Tóth Eszter. - Gyermekük:
Kata, László és Sándor. ^{László} ^{III. János} ^{II.}

14

Beretvári István, Szappanos
Rózsa férje. Szül. 1900 dec. 3
Esh. 1921 febr. 7 + 1941 dec. 19.
Országgyűlési képviselő -
Gyermekük: Katalin, Zsuzsanna
és István. Lakásuk Kerekegyháza

Tartalomjegyzék.

I. Felvöltt férfiak:		Lap.
1. I	László lelkész.	1.
2. I	László lelkész.	1.
3. III	István képviselő.	2.
4. II	László garbálkó.	2.
5. II	László ügyvéd.	3.
6. I	Elek garbálkó.	3.
7. V.	János garbálkó.	4.
8. II	Ferenc kereskedő.	4.
9. III	László orvoskereskedő.	5.
10. IV	László dr. táblabíró.	5.
11. I	Péter rajztanár.	6.
12. I	Károly lelkész.	6.
12. II	Károly garbálkó.	7.
14. III	Elek garbálkó.	7.
15. VI	János garbálkó.	8.
16. V	István garbálkó.	8.
17. I	Béla rajztanár.	9.
18. III	Imre nagybirtokos.	9.
19.	István Lőrincz garb.	10.
20. I	Jenő mérnök.	10.
21. I	Andor László.	11.
22. I	Gyula László.	11.
23. VI.	István garb.	12.
24. III	Károly joghallgató.	12.
25. IV.	Elek garbálkó.	13.
26. II	Béla gyógyszerész.	13.
27. V	László városi fogalm.	14.
28. I	Endre Ludovikás.	14.

18. Ezek közül elletbe van 9 + 6 nyomd = 15.

II Felvöltt nők.		Lap.
1.	Józsefne Sz. Teréz.	15.
2.	Szabó Terenczne Sz. Jul.	15.
3.	Szeles Gaborné Sz. Zsuzs.	15.
4.	Pipos Turcine Sz. Amál.	15.
5.	Buzás Kálmánné Sz. Teréz.	16.
6.	Domján Jánosné Sz. Mária.	16.
7.	Józsa Lajosné Sz. Rozália.	16.
8.	dr. Szappanos Lászlóné Sz. Jul.	16.
9.	Sirari Kovács Gáspárné Sz. Jul.	17.
10.	Tomary Jenőné Sz. Karolin.	17.
11.	Jancsics Endréné Sz. Janka.	17.
12.	Nyirády Lászlóné Sz. Erzsébet.	17.
13.	Kovács Gizáné Sz. Vilma.	18.
14.	Böbögő Terenczne Sz. Kornélia.	18.
15.	(Préthay Gyuláné) Sz. Teréz.	18.
16.	Sz. Elekne Sz. Mária.	18.
17.	Nagy Lászlóné Sz. Iza.	19.
18.	Préthay Gyuláné Sz. Teréz.	19.
19.	Gömöry Lászlóné Sz. Flóra.	19.
20.	Szappanos Gizella.	19.
21.	Bereznai Istvánné Sz. Rozsa.	20.
22.	Szappanos Jolán.	20.
23.	Szappanos Margit.	20.

23. Ezek közül elletbe van 11 + 3 nyomd = 14.

Tartalomjegyzék.

III. A Szappanosok feleségei		IV. A sz. lányok férjai	
l. sz.	lap	l. sz.	lap
1. Sz. Sándorné Marton Zsófia	21.	1. Birzsa's Kalmán'sz. Teréz férje	26.
2. Sz. Lászlóné, Polvárszár Mária Istvánné Jereczky Klára	21.	2. Domján János'sz. Mária férje	26.
3. Sz. Sándorné Tasnády Kékely Klára	21.	3. Sipos Imre'sz. Amál férje	26.
4. Sz. Lászlóné Kun Karolin	21.	4. Sikari Kovács Gáspár'sz. Jul. "	26.
5. Sz. Elekne Mester Julia Anna	22.	5. Fellegi Ottó'sz. Karolin férje	27.
6. Sz. Jánosné Szél Erzsébet	22.	6. Tomori Jenő'sz. Karolin férje	27.
7. Sz. Károlyné Sipos Fanni	22.	7. Jantsics Endre'sz. Jandra férje	27.
8. Sz. Károlyné Zilahy Etel.	22.	8. Kovács Géza'sz. Vilma férje	27.
9. Sz. Péterné Sulyok Vilma	23.	9. Nyirády László'sz. Erzsébet,	28.
10. Sz. Sándorné Szalontay Jolán	23.	10. Bödőgh Ferenc'sz. Kornélia	28.
11. Sz. Istvánné Andri Birza	23.	11. Nagy Sándor'sz. Iza férje	28.
12. Sz. Béláné Kiss Irén	23.	12. Rétthey Gyula'sz. Teréz f.	28.
13. Sz. Imréné Musony Borb.	24.	13. Gömöry László'sz. Flóra f.	29.
14. Sz. István Lőrincné Molnár Júlia	24.	14. Beretvári István'sz. Birza	29.
15. Sz. Jenőné Csabay Margit	24.		
16. Sz. Istvánné Endre Márta	24.		
17. Sz. Sándorné Murezózy M.	25.		
18. Sz. Elekne Márton Katalin	25.		
19. Sz. Elekne Márton Katalin	25.		

14 Ebből életben van 3.

83

18. Ebből életben van 11.

A SZAPPANOS CSALÁD LEGENDÁRIUMA ÍRÁSBAN ÉS
KÉPEKBEN

a Szappanos
család
LEGENDÁRIUMA
írásban és képekben.

Összeállította
Szappanos Erőssé
Léveland.

Szüleim, Szappanos István V. és André Rózsa esküvői képe 1898-ben.

Édesapám, V. István az 1896 milléneum év bandériumi különítményének tagja

Édesapám és Édesanyám.

1896

1898

Szappanos István 1871-1928 André Rózsa 1878-
Esküdtek Kerekegyházán 1898.

1900

4. Szappanos Alván úr
 a volt *m. kir. honvédség*
 tényleges állományú
hadnagya
 volt, a tényleges állományból
 saját kérelmére, volt rendfo-
 hozatának címként való meg-
 tartása mellett elbocsáttatott.
 Feljogosított, hogy azon
 időt kivéve, míg polgári hiva-
 talban működik, vagy polgá-
 ri foglalkozást üz, vagy a po-
 litikai életben vesz részt; az
 volt fegyveres erő azon egye-
 ruháját viselhesse, mely őt
 rendfőhozata, volt csapatteste
 és fegyverneme, illetve álló-
 mánycsoportja, szolgálati aga-
 zata szerint megilleti.
Bregda, 1924. február 23.
S. ...
 m. kir. honvéd honfőparnok

Szappanos Alván úr
 A tulajdonos nevelésére

1917

1929.

Szappanos István 1899-
esküdött 1929. Endre Mártáva

1944.

Szappanos Elek
 1902-1947
 esküdt 1937.
 futásfalvi Márton Katalinnal.

Tanto
 .ECSKEMET
 LUTHER PALOTA

1943

1920.

Öcsi gyerekei. 1944.

Elike. 193⁹. Bomba robbanás ölte meg 1944.
Katinka. 1938.
Lacika. 1941.

Hugom.

Szappanos Rózsa 1900-195
Esküdtek 1921

Beretvás István

Hugom gyermekei.

Beretvás Katalin
1921-

dr. Kataly Endre

Beretvás Zsuzsanna
1923-

Vörös Tibor

Beretvás Judit
1928 -

Graepel Hugó

Szappanos Nagyszüleim.

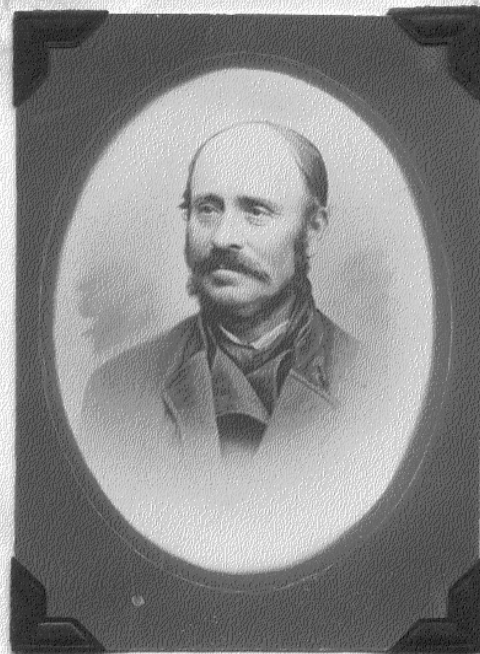

Szappanos Elek 1837-1921
Esküdtek

Mester Julianna 1842-1908
1862.

Édesapja

Mester Mihály 1819-1894
esküdött 1839
nemes Lestár Zsuzsannával
18166-1870

Szappanos Elek nagyapám és Juliska néni nagynéném, 1926 Kecskemét

Anyai nagyszüleim

André Emánuel 1854-1912

Tózsér Dancsó Mária

Esküdött 1877

dr. Endre Zsigmond 1865-1944

Gullner Mária Irma 1872-1953

Esküdtek Abonyban 1894.

Feleségem szülei

Nagynéném.

Szappanos Julianna 1864-1930

Sikari Kovács Gáspár

Esküdtek 1894

Juliska néni fiatalon

Nagybátyám.

Szappanos Elek 1868-1932
Esküdtek

Szappanos Mária 1876-
1897.

Szappanos Elek III (1868-1932) – 1899-ben

Szappanos Elek kaptalvezetős tábornok. Székesfehérvár.
H. Károlyi építész. 1899. Székesfehérvár.

Nagybátyám.

Szappanos Imre. 1877.- 1959.
Esküdtek Lugoson. 1909.

Muschong Borbála.
1908

1898

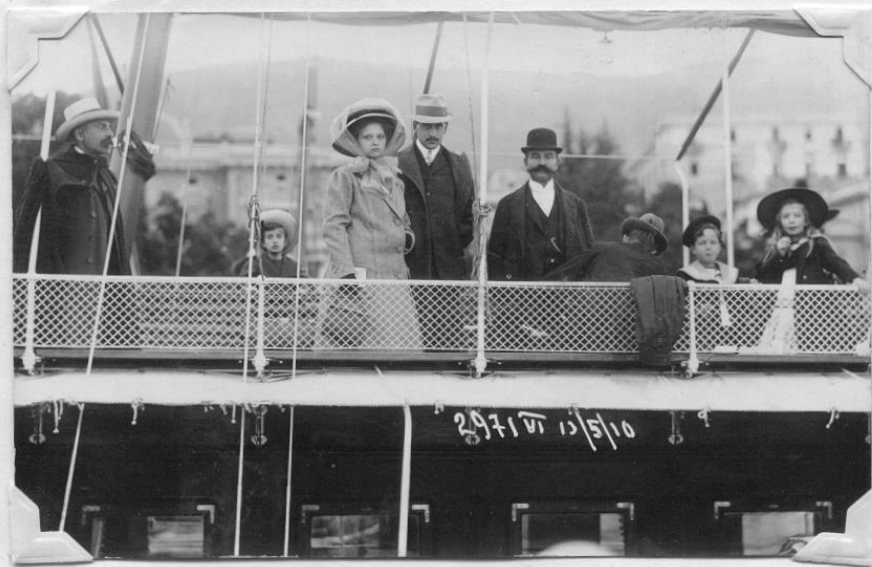
21

Szappanos Imre
a m.kir.szabadkai 4.
honv.huszár ezred
hadnagya, főhadnagya
1899 - 1909

1909. Máj.

Szappanos Imre nagybátyám és felesége Muschong Birike egy adriai hajó fedélzetén nászuton.

Szappanos Imre nagybátyám
m. kir. honv. huszár főhadnagy a szob-
barkai H-es honv. huszár ezrednél.
1910.

felesége Muschong Borbála, Mu-
schong Jakab lugosi téglagyártás
és Bozias fürdő tulajdonosának
leánya.

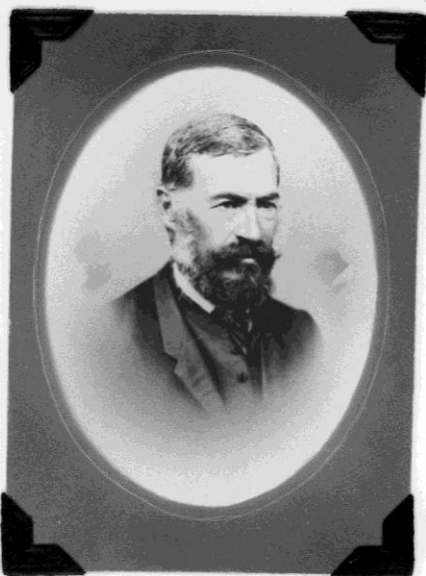

Nagyapám nagybátyya.

Szappanos László ref.lelkész 1785-1872

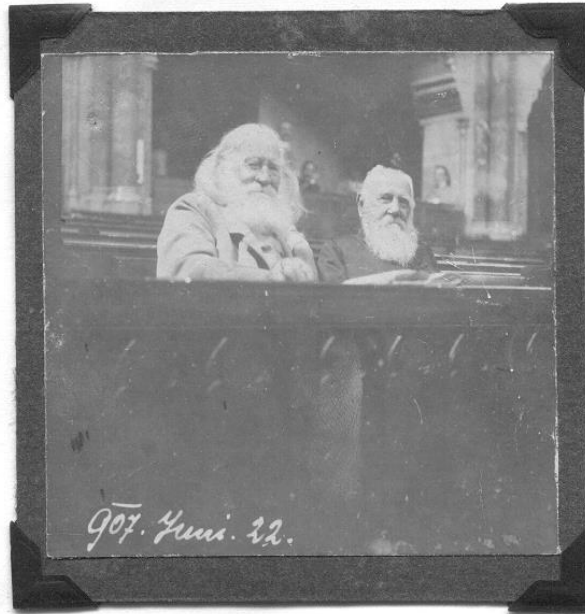
Nagyapám bátyya.

Szappanos István 1818-1917 Ferenczy Klára
Esküdtek 1849

32

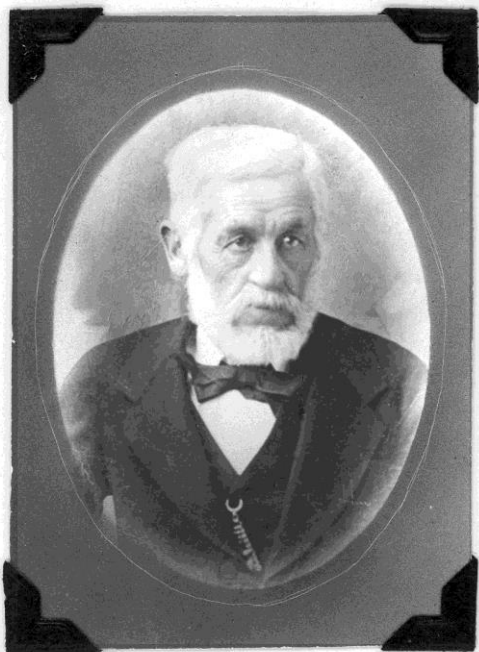
Budapest.Parlament.1907.Juni.22.

Szappanos István és Madarász József országgyűlési képviselők, korelnökök.

A kép jobb oldalán
Szappanos István
fejéről készült feljegyzés:
" 1909 évi
március 24-én
Budapesti Heg-
felirten.

Szappanos László ügyvéd, 48-as honvéd hadnagy 1831-1896
Esküdt 1865. Kun Mária Karolinnal

leányai

Karolin 1866-
Fellegi Ottóné
Tomory Jenőné
Tomory Jenő volt ország. képviselő

Kornélia 1869-1923
Bódogh Ferencné
Bódogh Ferenc 4404 szereszt
Kecskem.

Szapponos Péter rajz és tornatanár 1865-1913
Esküdt 1890 Sulyok Vilmával

Szapponos István Lőrinc (1880-1959) feleségével Molnár Judittal (1883-1941)

Dr Szappanos Imre orvos és Tury Zsuzsanna gyermekei:

Szappanos Janka 1867-

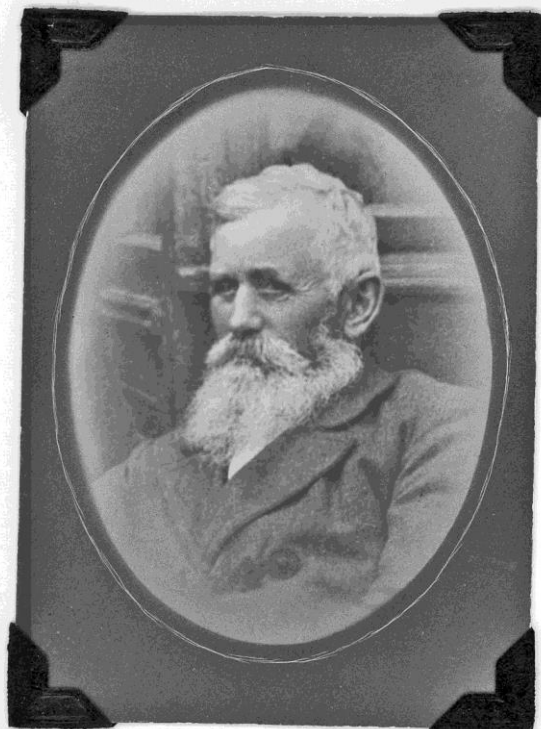

Esküdött 1890 Jancsics Endrével

Szappanos Teréz 1869-1889

Nagyapám legidősebb bátyjának fia.

Szappanos János 1839-1919 Esküdt Szél Erzsébettel 1867
1848-1908

Szapponos János és
Szél Erzsébet leány

Erzsébet. 1868-1926
Esküdött 1889
Nyirády Lászlóval
1855-1937

Ida 1878-1942
Esküdött 1902
Nagy Sándorral
1874-1911

Teréz 1890-1954
Esküdött 1909.
Réthey Gyulával

dr. Szappanos Sándor táblabíró 1860-1928
Esküdt 1899. Szappanos Juliannával

— Szappanos Mária 1858-1930. Esküdt 1878 Demján Jánossal

Dr. Szappanos Sándor és felesége 1899.

Dr. Szappanos Sándorné Szappanos Julianna fiatalasszony korában

Szappanos Béla rajztanár 1873-1933
Esküdt 1900. Kiss Irénnel

fia:

Szappanos Béla gyógyszerész 1905-

Szappanos Sándor református lelkész 1800-1884
Esküdött 1854. Marton Zsófiával.

Szappanos Sándor érvaszéki elnök 1857-1934
Esküdött 1893 Szalontay Jolánnal

vitéz Szappanos Jenő t.husár szés.városi főmérnök 1894-
esküdt 1920.Csabay Margittal.

vitéz Szappanos Jenő t.husár főhadnagy
műszaki főtanácsos és felesége Csabay Margit.
1920.

Szappanos Andor 1897.
Mint a cs.és kir.8.huszár ezred
zászlósa hősi halált halt 1916
Velhiniában.

Szappanos Gyula 1899-1925
a cs.és kir.8.huszár ezred hadap
róé őrmestere.Olasz harctéren és
hadifogságban szerzet idegbaja miatt
öngyilkos lett 1925.

*Dr. Szappanos Andor
Nátoni őrnagy
-kapt. L. Zsigmond
emlék sírhelye a Keresztények sírj.
temetőjében.
Hősi halált halt 1916. Doni harctéren.
otthagban a Doni harctéren.*

Szappanos Gyula I. (1899-1925)

Szappanos Jolán (1904-1983) ny. tanárnő Bugacon 1959-ben

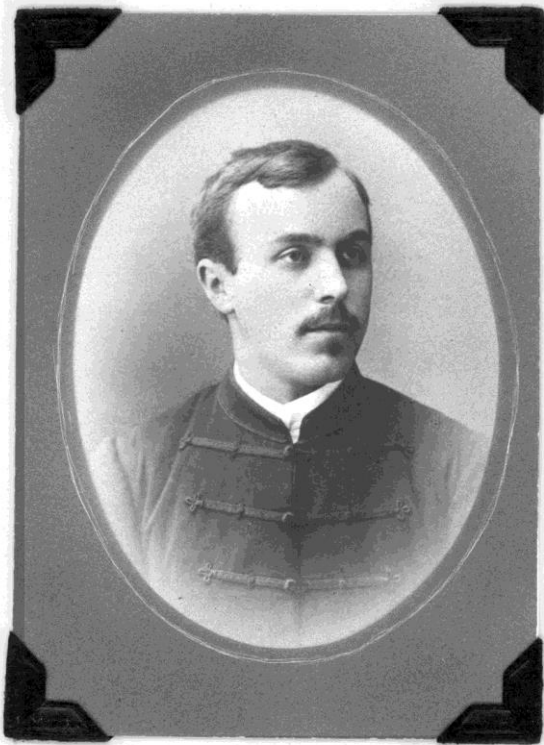
Hősi halált halt 1943. Oktoszo, ban.
Dr. Szappanos Sándor. 1909-
Esküdött 1934 Muraközy Máriával.

Szappanos Jolán 1904-

Szappanos Margit 1909-

6 Szappanos Károly ref.lelkész, hitoktató és tornatanár 1865-
Esküdt 1891 Vállay Sipes Fannival

Szappanos Amál 1855-1894
Esküdt 1887. Vállay Sipes Imre ref.lelkésszel

Stannanos kőnyv szelvény
1865-1945 és fényes
Vallay Sinos Franabla
1867.-1956.

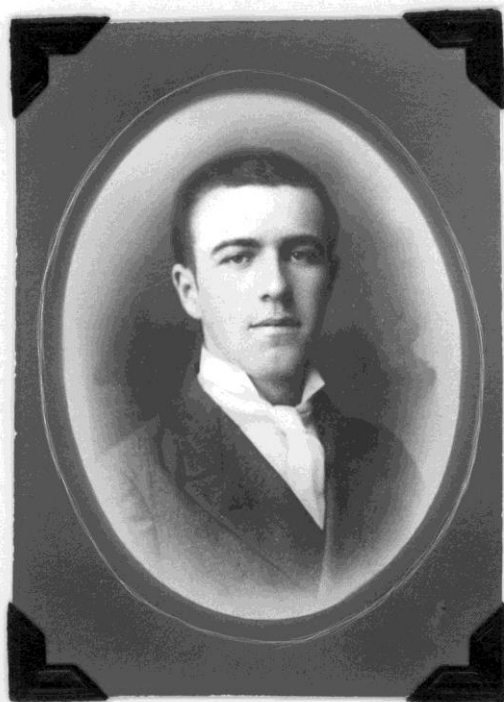
Szappanos Károly 1865 ref.lelkész
gyermekai

Szappanos Flora, Ilona, Francis-
ka 1892 -
Esküdt 1920 Gömery Sándorral

Szappanos Gizella, Vilma, Jolán
1895 -

Szappanos Károly 1901-1920

appanos Mária Terézia 1856- Esküdött 1874 Buzás Kálmán ref.lel-
késszel

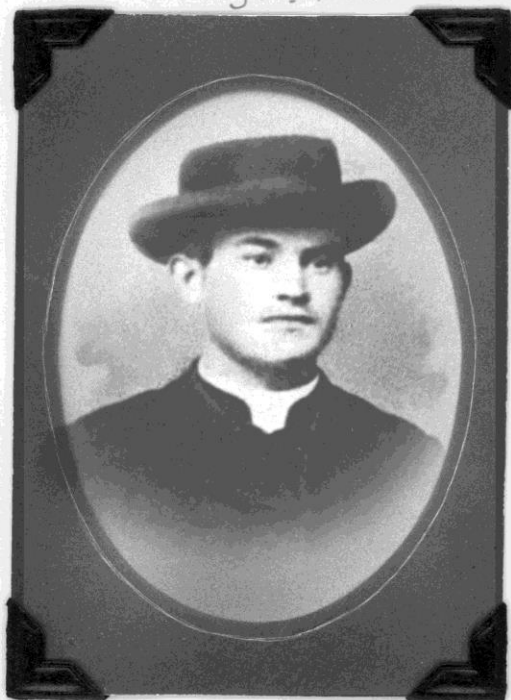

Nagyapám bátyjának
Szappanos Mihály és diosadi Deák Krisztina fia

Szappanos Ferenc 1864-1886

Károly II. 1866-1899

Ferenc II. 1851-1919

Ferenc 1864 - 1866

Szapponos Zsigmond /1807-1875/ és Zana Erzsébet leányai.

Szapponos Julianna 1836-1905
Szabó Ferencné

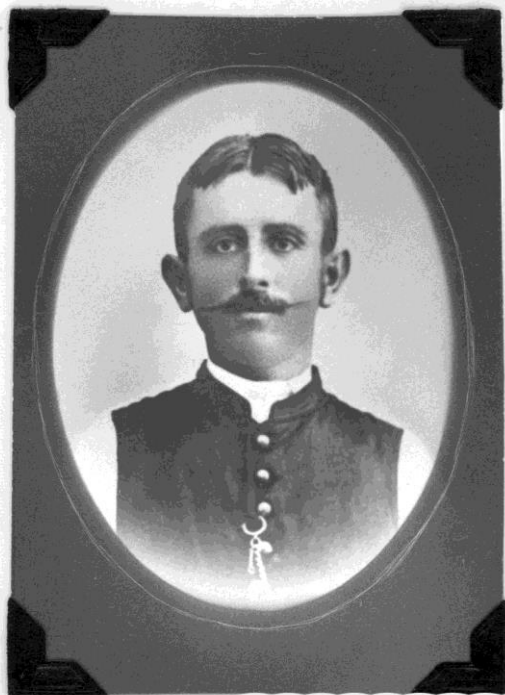

Szapponos Zsuzsanna 1845-1882
Szeles Gáborné

Szapponos Rezália 1858-1894
Józsa Lajosné

Nagyapám bátyjának Mihálynak fia

Szappanos János 1871-1906
Esküdött Zikahí Etellel 1901

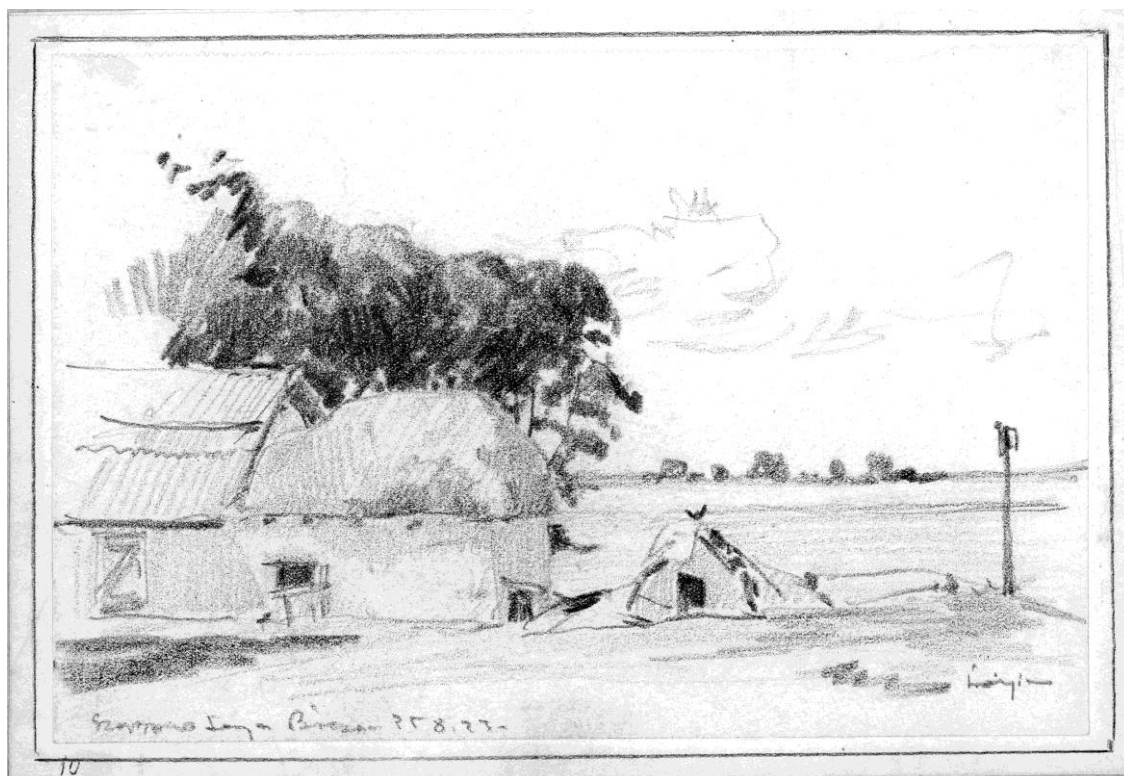

Dr. Szappanos László (1940-2016) a hódmező-
vásárhelyi ág leszármazottja. Szívorvos, élt
Darmstadt, Németországban

Szappanos Lászlóné, Boettcher Brigitte

A BÓCSAI SZAPPANOS BIRTOK KÉPEKBEN

Irányi István festő és családi barát képei 1935-ből. "Bócsa – Szappanos Imre tanyája"

Bócsai Szappanos gazdaság.

Nagy major. Főépület. Intéző lakás, gazdasági iroda. A mi lakásunk előszoba, konyha, két szoba. Nagymagtár és műhely.

Nagymajor. Nagyistálló.

Bócsai Szapponos gazdaság.

Nagy majori baromitató kut a nagy vas váju
val, háttérben cseléd lakások.

Kis tanya. Juhász ház.

Bócsai Szappanos gazdaság.
Liba itatás.

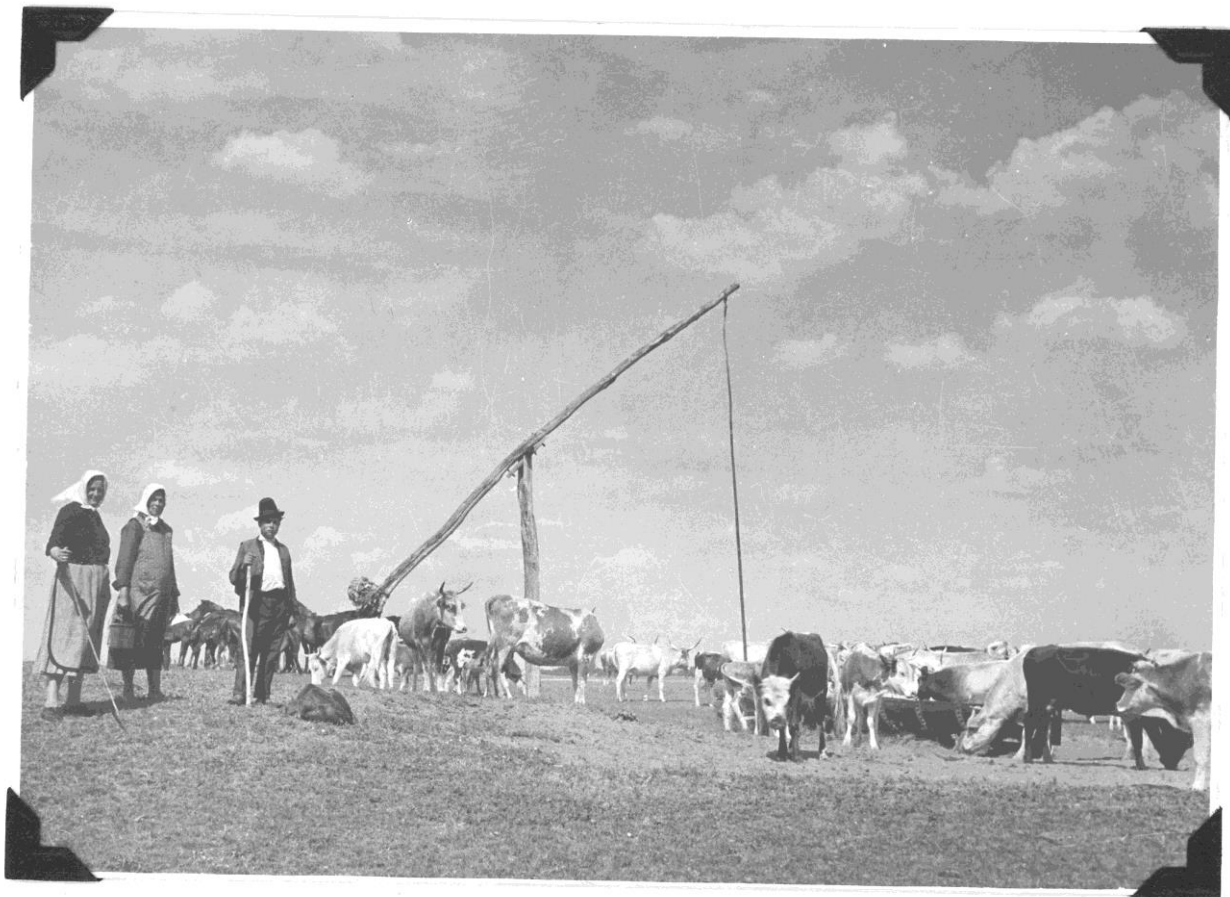
Bócsai Szapponos gazdaság.

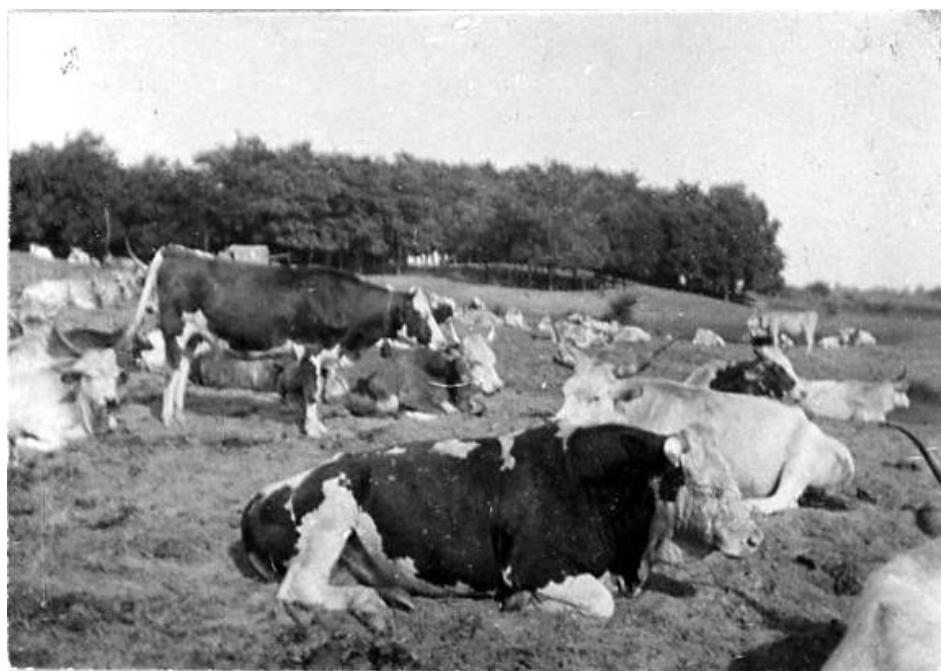
Cséplőgép huzatás.

Bócsai Szappanos Gazdaság.

Barom. itató kut a legelőn.

Bócsai Szappanos gazdaság.
Ménés.

Nagymajorban törzskönyvezésre elővezett magyar kancák. Jobb oldalon hátul a nagy istálló. Középen és bal oldalon a nagy akácfa alé előtt cselédházak.

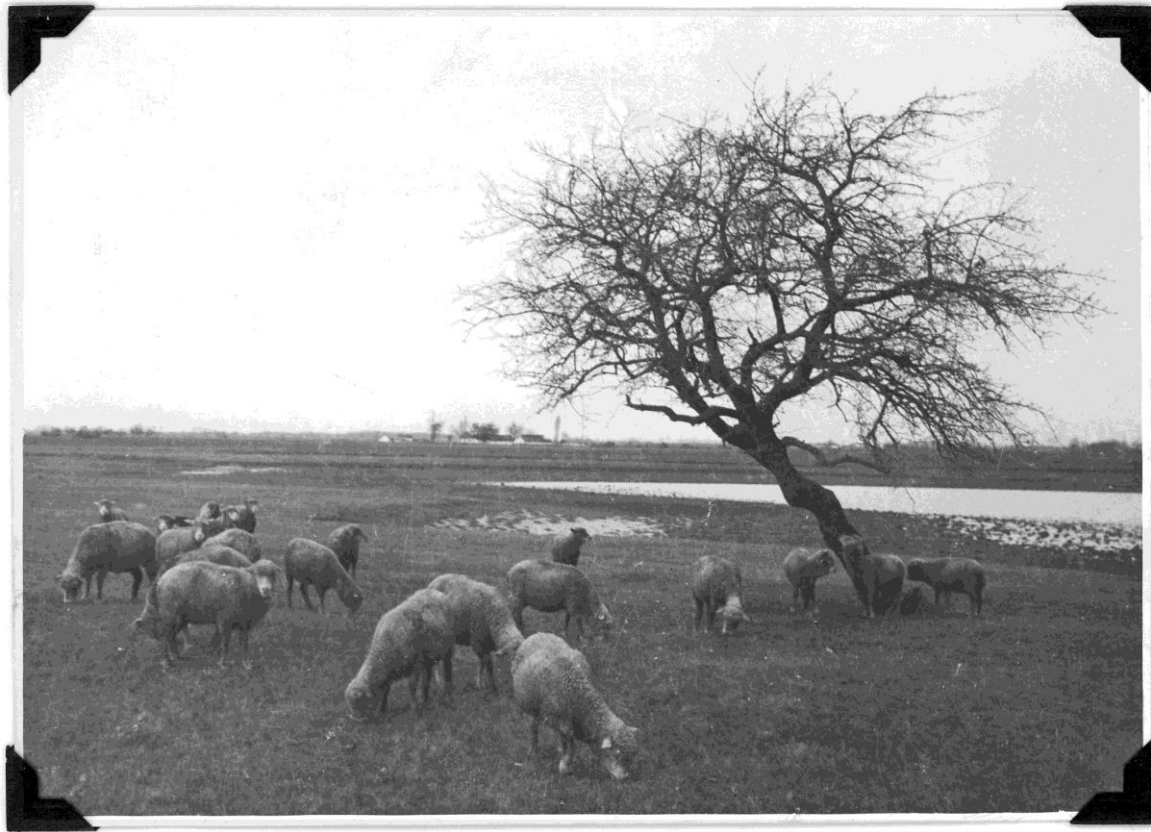

Két éves csikók.

Én és Imre Bátyám meglátogattuk a ménésben legelő félmura csikókat.

Bócsai Szapponos gazdaság.

Legelésző bürgék a szikes kigyós laponon a galagonya fa alatt.

Birkanyáj a kigyós laponon. Hátterben a homok buckák, ahol már a fű sem nő meg.

Bócsai Szappanos gazdaság.

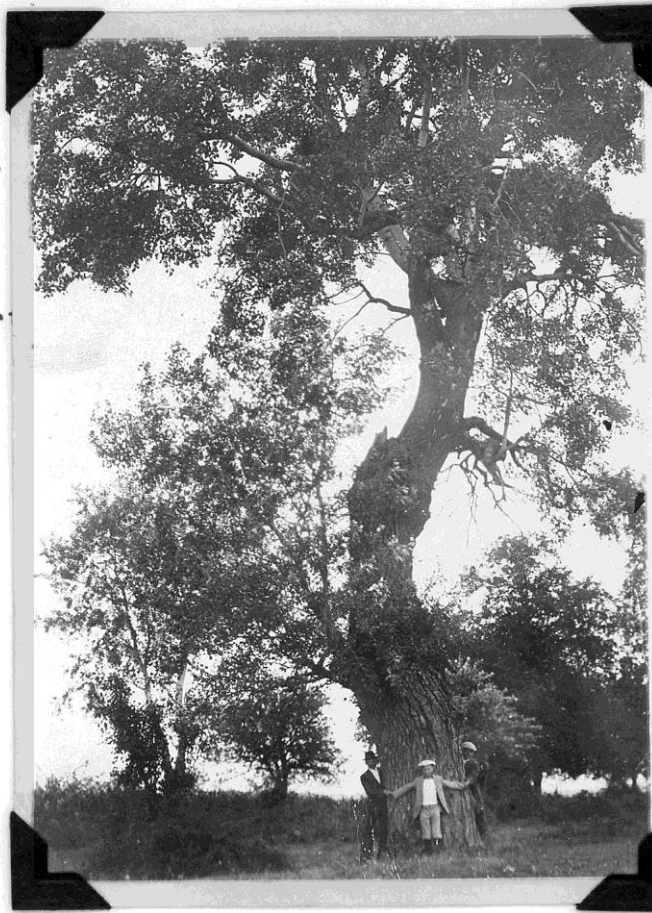
Csőszház az erdő szélén.

Nyárfa bukor erdő a járás szélén.

Erdő.

Az öreg villám sújtotta, vihar tépte nagy nyárfa. a kétháznál.
*Két háznak neveték az egyik Én kis tanyát, melyik a birtokon a járás szélén volt. Ember emlékezet óta csak egy öreg nádtetős házról tudtak, de azért Kétház volt a neve és azt tartotta róla a helyi krónika, hogy itt született Bogár Imre a híres betyár.

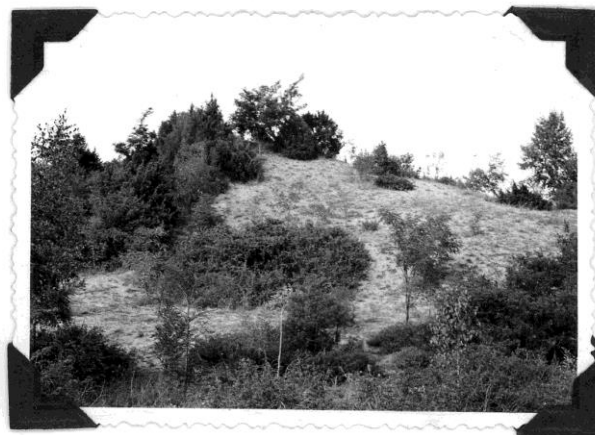

Pihenő az öreg nyárfák alatt.
Imre Bátyám, Én, Birike, Katica, Öcsi.

Pihenő a nyárfás bukor erdőben.
A kocsi első ülésén: Öcsi és Ferenc gazda.
A hátsó ülésen Imre bátyám.
A sarogját fogja a csősz.

Bócsai Szappanos gazdaság.
Erdő.

A bócsai birtok vizen tuli részén terült el a sík legelő a járás. A járás szélében nyárfa bukor erdők,amik évszázadok során feltartatták a szél által hajtott futóhomokot.A bukor erdők mögött több kilométeren 5-15 méter magas homok dombok a hideg laposokkal váltakoznak,ahol a dombokon egy-egyenyvedő nyárfa és borovicska bokrok,amiről évenként 80-100 métermázsa borovicska magot szedettünk. A gazdaságnak szükséges tüzelő fán kívül ez volt az egyetlen jövedelme az erdőnek.Míg a birtok a kezünk alatt volt,kb.fél század a latt három generáció -Nagyapám,nagybátyám és öcsémmel mi telepítettük ezekbe a homok buckákba az erdőt.Lassu és hálátlan munka. Ahol olyan részt találtunk,hol szántani lehetett,ott a borovicska kiirtása után felszántottuk és rozssal bevetettük.A rozs termés nem sokkal haladta meg sokszor a vetőmagot,de megkötötte annyira a homokot,hogy rá lehetett vetni a nyulszapukát,vagy somkorót,amit azután zöld trágyának leszántottuk és az így megjavított földbe ültettük az akác csemetét.A hideg laposokban igen szépen ment a nyírfa,sőt sok helyen az erdei fenyő is.

A legnagyobb dombot Szappanos Elek kilátónak neveztük. A tetején egy ~~h~~hágcsókkal ellátott magas látófa volt felállítva, amire ha felmászott az ember ,igen messzire ellátott a pusztába. A látófától beljebb az egyik homokdomb oldalába meredek szakadékok voltak sűrűn benőve borovicska bokrokkal.A néplegenda szerint itt volt Bogár Imrének a híres betyárnak a rejtőzködő helye,itt volt a domb oldalba építve istállója,buvóhelye,ahol a pandurok soha nem tudták megtalálni.

Kecskemét szabad királyi város bugaci gazdasága.

Cukor ménes a csikós számadóval.

Kecskemét szabad királyi város bugaci gazdasága.
Az öreg Dobos számadó gulyás a bojtárral a cserény előtt.

Bugac puszta a várostól délre Jakabszállás és Bócsa puszták között terült el és Kecskemét város tulajdonát képezte. Nagy része legelő, kisebb része szántó és erdő volt. A két világháború között, amikor igen sokszor megfordultam Bugacon, Kerekes Tógyer volt a főintéző, Gaál Józsi az intéző és balásfalvi Kiss Ernő az állatorvos intéző. Az intézői lakás a ma jobban, az állatorvosi lakás pedig a pusztaháznál volt, ahol a vendég szobák is voltak.

A legelő fel volt osztva járásokra a ménesek, a gulyák és bürge fal kák részére.

Ménese két féle volt. Egyik a város cukor ménese, amiben a város törzs könyvezett kancái és csikajai jártak, a ménék /csőőrök/ a pusztaháznál voltak. A másik a fűbéres lovak és csikók részére.

Gulya többféle volt. A magyar gulya /tehenek és folytatni való üszők/ Ezzel jártak a híres, díjnyertes bugaci magyar bikák. Tarka barom, amiben leginkább fűbéres marhák legeltek. Szűz barom, amiben a fiatal üszők és borjúk jártak és a tinó barom.

Minden gulyának volt számadó gulyása 2-3 bojtárral /azt a bojtárt, aki a cserénynél főzött *lakos*-nak hívták/ és 2-3 komondóval, pulival.

A pásztor tavasztól őszig fedél alá nem került, kint élt a pusztán, a heti eleséget és a tiszta váltást hetenkint kapta. A heti eleség kenyér, só, paprika, szalonna, krumpli, tarhonya, lebbencs és kása volt.

A bugaci gulyás, csikos, juhász ruházata ősi magyar pásztor gunya volt. A bő, ráncos, alul rojtos fehér vászon gatyá /bügatya/, amit a gatyakorcba fűzött gatyamadzag tartott a pásztor derekán, a fehér vászon burju-száju ing, aminek inguját könyéken felül csomora kötötte. A fekete posztó nyakig gombolódó, ujjatlan mellény, ezüst pitykegombokkal, amik apáról fiúra szolgáltak, ennek a zsebeiben volt minden, amire a pásztornak szüksége volt. Bicska, tűzszereszám, fésű, szeg, madzag. Órára, meg ceruzára nem volt szüksége, mivel a nap óra nélkül is felkelt minden hajnalban, a gulya létszámát pedig nem papírosra írta, hanem négyszegletes fapálcára bicskával rötta. A kalapja, amit egész nap mindég a fején hordott magos, kerek tetejű, egyenes szélű /kék/ fekete nemez kalap volt. Lábán papucs, vagy bocskor. Eső ellen és takarónak a szűrt használta, ami rendszeren több generációt kiszolgált, szürke aba posztóból készült, kihajtókáján, hátul lelogó gallérján, piros, kék, vagy fekete magyaros himzésű díszítéssel.

Elöl a gatyakorcba volt bedugva a sallangos kostök acské a pipa szurkálóval, míg a rövid meggyfaszáru, csentszopókás, rézkupakos agyag pipa hátul volt beszúrva a gatyakorcba, de volt, aki a pipát hátul az ingnyakába dugta.

A cserény nem lakásul szolgált, hanem itt állt a szolgafa, vagy szolgálvas, amin láncon lógott a bogrács, amiben a lakos főzött. A cserény a herdezható, szétszedhető vesszőből font, vagy deszkából összeácsolt oldalakból és ajtóbol állt tető nélkül. A cserény oldalára voltak felaggatva a fejsze, balta, ásó, fakanalak, tarisznyák és gunyák, no meg a csobolyó, amiben a vizet tartották. A csobolyó egy kb. 30-50 cm. átmérőjű lapos, kerek faalkotmány volt, amiből nádszálon szivták a vizet.

A cserény mellett állt a kétkerekű taliga, amibe az élelmet tartották, hogy kutya, egér hozzá ne juthasson.

Egy kis pusztai humor

Gyöngyösi Loizi bácsi. Majsa lakab szállás pusztabitája
zsinekos magyarruha, farkos
Püspök fogaaltatás. Vadvízle bezed a határon.
„Miltóságos Püspök Atyám. Boldogságos Szűz Mária. Hát
ugye megmondtam, hogy elfelejttem a mondani valót.
Most már osztán b... hatjuk.

A bócsai Szappanos birtok régi hű intézője Kosár Antal.

(apám jegyzeteiből)

Bócsai birtokunk intézője kb. 1930-45-ig. Karintiában született kb. 1874-ben, vend nemzetiségű és anyanyelvű, de anyanyelvét elfelejtette. Németül perfekt írt és beszélt, magyarul nehezen, törve, annak dacára hogy egész életében Magyarországon grófi birtokokon szolgált. Klagenfurtban végezte a gazdasági iskolát a múlt században. Katona volt 1890-ben.

Öcsém hozta Bócsára Baracs pusztáról, hol a bolond grófnál szolgált a szeszyáros majorban. Egészséges vén ember volt. A homoki gazdálkodás tanára, tudása egyedülálló. A hűség és becsületesség mintaképe.

1945-ben otthon maradt, és amikor a bócsai birtokot elvették, öcsém köncsögi birtokára került, amiből akkor még meghagytak 200 holdat. Amikor azt is elvették, a kecskeméti aggmenházba került és ott is halt meg 1960 okt. 15-én. A kecskeméti Szappanos mauzóleumban van eltemetve.

Kosár bácsi levelezőlapja amit apámnak küldött németországi lakásunkhoz 1948-ban.

Igen Tisztelt Család! A tegnapi szélvihar többek között egy régi antik holmival tele „Bócsai ládát” is felborított, amiből ez a kártya, régi múltnak emlékeként előkerült, amit felhasználni bátorkodom, hogy ezen az egész nagyrebcsült családnak kellemes és egészséges Húsvéti ünnepeket kívánjak abban a szilárd reményben, hogy a következőt már a régi rokonok és barátok között ünnepelhetik.

Kézszókkal és üdvözléssel, tiszteljük Kosár

Wölfradshausen 134
Dr. Boyerberg
N.S.A. Bone

Wölfradshausen 134
Dr. Boyerberg
N.S.A. Bone

Wölfradshausen 134
Dr. Boyerberg
N.S.A. Bone

Wölfradshausen 134
Dr. Boyerberg
N.S.A. Bone

Wölfradshausen 134
Dr. Boyerberg
N.S.A. Bone

A bócsai Szappanos birtok cselédjei

(apám jegyzeteiből)

Számadó juhász, Herceg István bácsi. Két fia bojtár. Hosszú fehér haja, bajusz, borotvált arc, sas orr, szép arc, kemény nézésű szemek. Éjszaka a subájában egy fának támaszkodva ülve aludt- „Ágyba csak akkó fekütem amikó gyerököt csinyátam”.

Pulinak szól: „Eriggy má szógám. a kiserdóné’ lemaratt két tokjú, hajtsd ide”. Aztán a pulinak a tányérból evésért bot jár!

Barkácsoló mester Fúzi Imre bácsi. Öreg legény, családjá nem volt. Vékony hangja mint az eunuchnak. Minden famunka mestere: széna boglya vontató kocsí, széna kazalozó gólya. (Erről többet lejjebb)

SZAPPANOS GAZDASÁG.

BÓCSA. Pest. vm.

A széna behordása és kazalba rakása az uradalom /nagy gazdaság/ eszközök nélkül a leghaladatlanabb munka volt. Kint a kaszálón a szénát vendégoldalas szekerekre rakni, négyökrös igával a szérúskrtbe szállítani, ott a nagy létrán álló 2-3 embernek a villára szurt, megcsavart szénát kézzel-kézre KM feladogatni az 5-8 méter magas kazalra, igen sok időt és embert igényelt. A bócsai gazdaságunkban ezt már a nagyapám idejében, a múlt század végén is házilag készített eszközökkel a vontató kocsival és a ~~XXXX~~ gójával végezték. Ehhez hasonló felszerelést a huszas-harmincas években pest vm.-ben már csak Babád pusztán Farkas Laci Bácsi-nál és az Adacs pusztai királyi birtokokon láttam. Igaz, hogy az első világháború a lovasságot feleslegessé tette, a traktor pedig a gazdaságokban az iga erőt háttérbe szorította, amiért is a kaszálókat feltörték a traktorok és a széna kazlak helyett asztagok épültek a pusztán, ahol még azelőtt ló hátán agarásztunk széna kaszálás után.

A szénát forgatás után petrencékbe gyűjtötték. A petrencs olyan kis boglya, amit az alája dugott két petrence rudon két ember hordott össze és rakott vontatókba. Az így összerakott széna mennyisége több volt egy vendég oldalas szekér rakományánál, amiket szénából font kötéllal kötötték le.

A kaszálókról kb. 3 méter széles sima, gyepes út vezetett a szérús kertbe. Ami öreg akác fákkal volt körül véve és kollát kerítéssel, meg kapukkal. Az évszázados fák védték a széna kazalt, hogy a tátorján le ne vigye a kalapját.

A szérús kert olyan nagy volt, hogy ott négy ökrös szekerekkel is lehetett forogni.

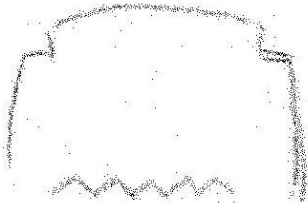
Régebben a vontatót kint a kaszálón vontató láncsal, vagy rudalló kötéllal négy ökrös fogat húzta a vontató uton a szénás krtbe sok lemorzsolódott szénát hagyva maga után, amiért is a vontatás helyett a vontató kocsit használták.

A vontató kocsi alapja egy másfél méter, erős faragott akác gerenda volt, aminek két végére tengőt szereltek kb. 30-40 cm. es kerekekkel. Tartozéka volt két laposra gyalult 10 cm. széles és 5 cm. vastag, egyik végén hegyesre faragott csuszó fa akác fából, amin két luk volt. A csuszófák másik végére vas kampók voltak szerelve. A csuszató fákat bedugták a boglya alá, majd a boglyát petrence rudakkal megemelve a csuszató fák első részét, ahol a luk volt beele emelték a kocsi hátsó tengelyére akasztott két kampóba. Aztán a csuszató fák másik végén levő vaskampót ráemelték a vontató kocsi gerendájára. A boglya után ott maradt szénát, fekgereblézték és felhmyták a kocsi derékba. Így a kocsi után kasztott széna bogját keréken könnyen behuzta két ló a szénáskrtbe, a gója alá.

A gója alapépítménye egy igen erős, faragott gerendák-
ból össze ácsolt és vasalt kb. 3 X 3 méteres négyzet volt, ami-
nek mindkét oldalán vastengőre szerelt ráffallposzkával ellá-
tott tömör akácfa kerék XXXX volt rászerezve. Ide volt beépít-
ve a kb. 5 m. magas ágasfa négy XXXX támasztó gerendával, meg-
erősítve. Az ágas fa felső egyágu végén elmés vas szerkezeten
nyugodott a gém kb. 5 méteres igen erős akác gerenda, aminek
a hosszabb végén lógott a négy majdnem ember magasságu négy ka-
sza alakú hegyes vaskapocs, rövidebb végén a kiegyensúlyozott-
ságot szolgáló vaskolonc. XXXX és a karika, amibe a kötél volt
akasztva, amivel a ló húzta fel a vaskapcsokkal markolt szénát.
A kötél az alapépítményre szerelt két tömör akácfaiból faragott
csőrű kerék között volt vezetve. XXXX a köte, végén volt a
hámf, amivel a ló húzta fel a kapcsokba szorított szénát.

Mikor a széna boglya a vontató kocsin a kazal mellé
a gölya alá érkezett a kocs tengelyére akasztott 2 kapcsókból
a csuszófaát kiemelték, a vontató kocsi tengelyt a kerekeken
hátra húzták, a csuszófaát kihúzták a boglya alól, azokat
vissza akasztották a kocsi tengőm lógó 2 kapcsokba és a fogat
mehetett is a következő vontatóért. A lovat curukoltatva leg-
resztették a vaskapcsokat, azokat négy oldalról a boglya alá
nyomták, a ló felhúzta, az oldal kötél segítségével a szállít-
mányt a levegőbe a kazal fölé irányították és a kazalozó irá-
nyítása szerint leeresztették. A kazalozók kihúzták a vaskap-
csokat, amiket a gölya levitt, hogy a következő szállítmányt
vihesse fel. Egy vontatót négy-öt bogjában vitt fel. a gója.

Ha az asztag rakodás tudomány volt, akkor a széna
kazal rakás művészet. Semmi praktikus értelme nem volt, mikor
a széna kazlat *szarvasba* rakták, mégis elmaradhatatlan volt.
A kazal *szarvasba* volt rakva, ha, ha, ha végén mindkét oldalon
szögletes bemélyedést csináltak.

A kazal felfelé hasasabb lett
majd fokozatosan ment összefelé.
Szép kazlat rakni nagyobb művészet
volt, mint egy verses szinfóniát
költöni. A széna kazalt szalmával
fődték be és szénából csavart kö-
telekkel kötözték le, hogy a tá-
torján / szélvihar/ ki ne tudja
kezdeni.

Ha széna rakodás közben eső jött, előhozták a nagy mag-
tárból a vízmentes asztag ponyvát. Egy asztag ponyva súlya kö-
zel volt a mázsához. és felterítették. Ennek a szétterítése
sem volt egyszerű odafönt a magasba, Ezt is tudni és bírni kel-
let. Az asztagponyva szélein levő réz karikás lukakba kötél
került, azokra pedig lelógó koloncok, hogy a szél a ponyva alá
ne tudjon bujni.

Sen a vontató kocsit, sem a góját nem mérnök tervez-
te. A gazdaság mindent tudó barkácsoló mestere Fűzi Bácsi les-
te el, vagy kifundálta és megcsinálta.

Fűzi Bácsi mindenhez értett. Ács munka építkezésnél,
Kocsi és kerék gyártás, deszka fűrészelés. Emberi erővel meghaj-
tott munkagépek /eszterga, Furó/. Gyalu asztal préssel, no meg
a lábbal leszorítható Jancsi a kétkézvonyóval való faragáshoz

Ha a Janesit megnyergelte az öreg a kétkés vonyóval, vésővel faragta eperfából, vagy vadgesztenye fából a jármokat, akác fából a küllőket, ajáromhoz az alfát, meg a cifra högyű bélhát, Rudas, meg a ~~KÉSIKÉSIKÉSIKÉSIKÉSIKÉSIKÉSI~~ sikattyus tázslákat

Füzi Bácsi a legöregebb cselédje volt a gazdaságnak. Nagypámról / a Nenzetes Ururól/ többet tudott, mint az egész család. Ha faragás közben beszédes kedve volt /vittem neki egy csatos üveg kadarkát/ elbeszélgettünk. Nincs az a remekiró, akinek a kedvéért ott hagytam volna.

Vékony hangja volt Füzi Bácsinak, mint az emchoknak. Családja nem volt, sohse nőtt meg. A kommandója több volt, mint az öreg béresnek. Munka ideje nem volt megszabva. Akkor dolgozott a műhelyben, ahol volt a lakása is, amikor akart, akkor ment ki az erdőre megfelelő fát keresni, amikor akart.

Valamelyi cseléd asszonnyal főzetett magának. Esze ágában sem volt saját házat építeni.

A telekkönyv szerint a birtok a földbirtokosé volt, de ha Füzi Bácsival beszélgettünk, nem volt az enyém, hanem a mienk.

A bócsai birtokot a gyermektelen Imre Bátyám még életében adta át nekem és Öcsémnek. Ugy gazdálkodtunk rajta, ahogy akartunk. Imre Bátyám nyugalmazott honvéd huszár kapitány volt. Majd a felesége solymári téglagyár és cserépgyárának a vezérigazgatója lett. Sűrűn lejárt Budapestről Bócsára, napokig ott járta az erdőt, a földeket, itt érezte jól magát.

Mivel úgy nekem, mint Öcsémnek meg volt a magunk gazdasága, a bócsai birtokra Kosár Antalt vittük Baracs pusztáról, a bolond grófok birtokáról. ~~KÉSIKÉSI~~ Az öreg Kosár Bácsi vend szász zásu volt, valahonnét a Dráva mellékéről. Olyan korban volt, hogy bár volt katona a múlt században, de az első világháborúba már nem hívták be. Németül perfekt beszéli és irt, magyarul is, de erős akcentussal és írás hibákkal.

Öcsém, ki a debreceni gazdasági akadémiát végeste vezette a külső gazdaságot, én pedig az iroda munkát végeztem.

A nagy majorban az intézői lakással, negymagtárral, műhellyel nekünk is volt két berendezett szobánk kis konyhával.

Városföldi gazdaságomból lóháton jártam át Bócsára. Husz egynéhány km. Ami nem nagy út, de utközben meglátogattam a szabadjakabszállási pusztai templom plébánosát vitéz Négyesit, vagy a bugaci pusztaháznál Balásfalvi Kiss Ernő intéző állatorvost, bizony megtörtént, hogy éjszaka lövögoltam be Bócsára.

Ott azután Kosár Bácsi által kitöltött napijelentések alapján vezettem a magtár könyvet, munka naplót, állatállomány és felszerelés kimutatásait és ellenőriztem a pénztár naplót. Egy ilyen alkalommal a pénztár naplóban csak kiadások voltak beírva bevétel nélkül. Megjegyeztem, hogy kiadás nem lehet bevétel nélkül. Mire Kosár Bácsi azt állította, hogy de igen is lehet. Kérdeztem, hogy hogyan? V Háát úgy, hogy nekem is betétem a vadkerti banknál.

van

A hosszú fehér haja /csak éppen csimbókba nem volt kötve, meg fésű nem volt benne/ István Bácsi volt a pász számadóknak. Mikor a homok buckás adómentes *erdő*önket a kincstár az orgoványi lőtér részére kiséjítette, aminek a lapos részeit eddig a mi búrge falkánk legelte, öcsémel kimentünk István Bácsihoz megbeszélni, hogy mennyivel kell az állományt apasztani.

István Bácsi oda véleködött, hogy semmivel sé, azért, hogy ott eztán lünek, attu mi legeltethetünk, mert, hogy az a *mienk vót, mióta az eszömet tudom. / Értsük meg, hogy az az erdő nem az uraké vót, hanem a *mijenk*/

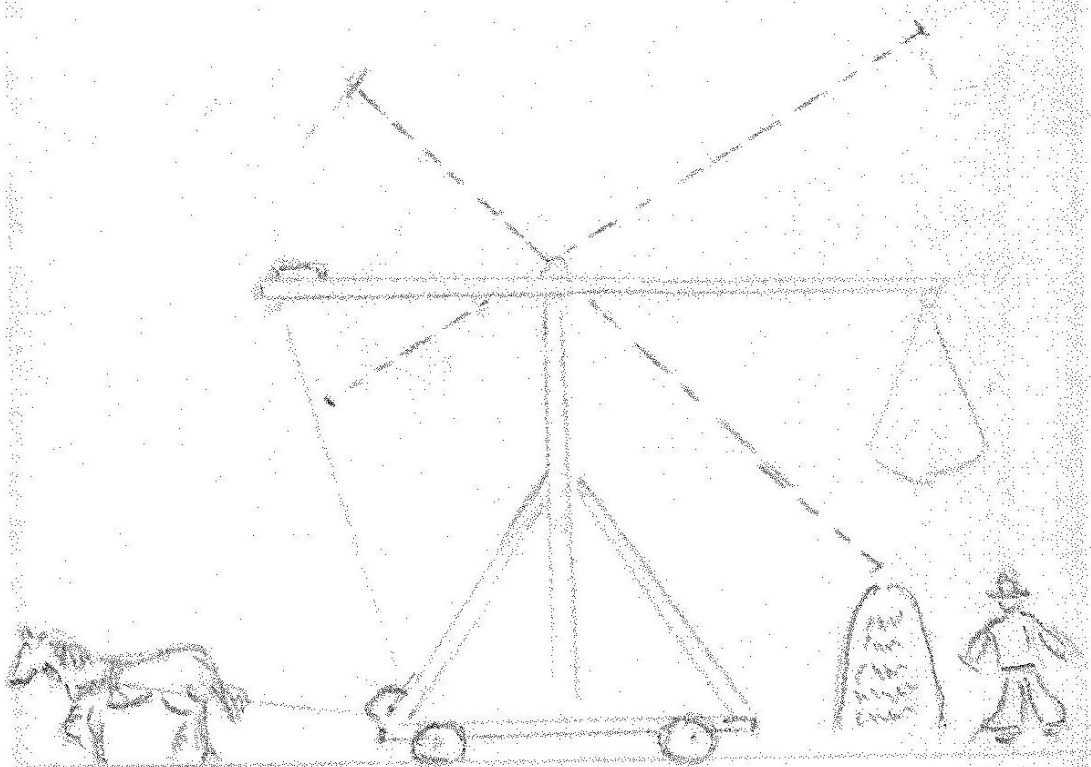
Elgondolkodom !!

Quo vadid homo sapiens ???

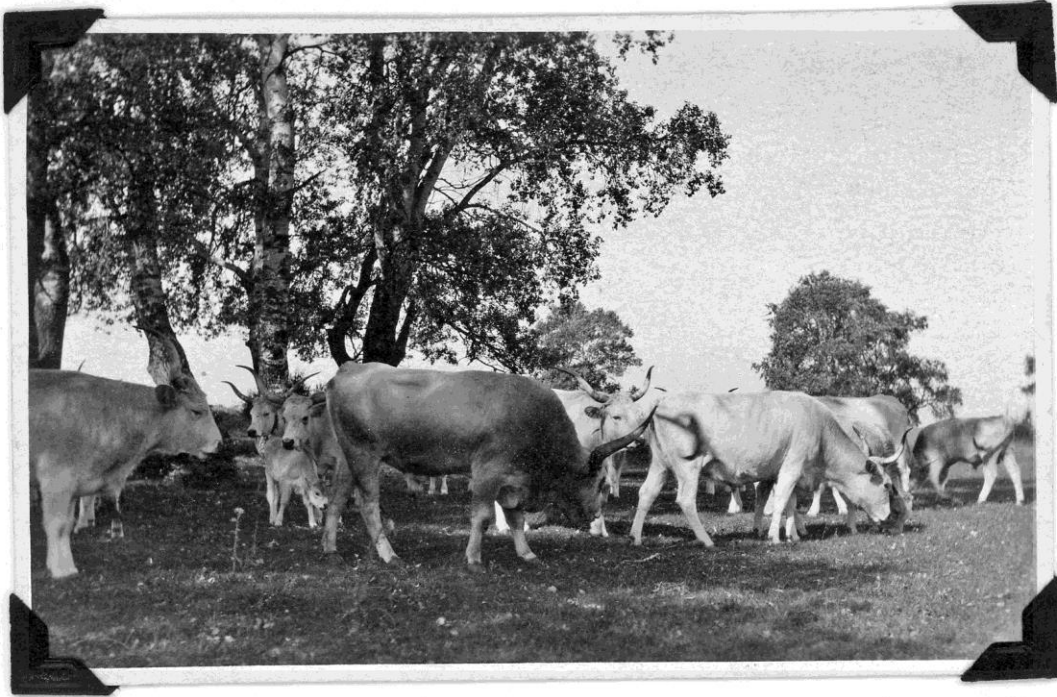
Nagy tudásu szocólogusok, lánglelkü forradalmárok, meg egyéb akasztani való kacabetyárok büszkén hirdetik, hogy milyen csodálatos eredményeket ért el a kapitalizmus, vagy a kommunizmus. Csak egyből feledkeznek meg, hogy mindennek az alapja : Az *enyém* helyett a *mienk*

Vajon javított-e, épített-e annyit a tudomány és a forradalmak, mint amennyit rombolt, pusztított?

* Enyém a vagyon !!! *
* Tied a föld, meg a gyár !!! *
* De semmi sem a mienk. !!! *

Bugaci magyar gulya magyar bikával.

Delelő gulya a baromkutnál.

1903.

A m. kir. földmivelésügyi minister kiadványai.

3. szám.

MAGYARORSZÁG
ÁLLAMI ÉS MAGÁNMEŊESEI LŐTENYÉSZTÉSÉNEK
KÉZIKŐNYVE

A M. KIR. FŐLDMIVELÉSŐGYI MINISTER MEGBIZÁSÁBŐL

ŐSSZÉÁLLITOTTA

BÁRŐ PODMANICZKY GYULA

MINISTERI TITKÁR

BUDAPEST

PALLAS RÉSZVENYTÁRSASÁG NYOMDÁJA

1903.

154. Nagy-bocsai ménes.

Tulajdonos: id. Szappanos Elek.

Id. Szappanos
Elek nagy-
bocsai mé-
nese.

A ménes helye: Nagy-Bocsa, Pestmegye, Posta Tázlár, távirda és vasút-állomás Vadkert.

A ménest jelenlegi tulajdonosa alapította 1876-ban Puszta-Könczögön, 10 drb angol félvér kanczával, melyeket részint örökségképen vett át, részint pedig Coburg herceg vacsi uradalmából vásárolt.

A ménes elhelyezéséül szolgáló birtok területe 1776 k. h.

1876—1885-ig egy saját mén (Furioso állami mén után nevelve), 1885—1893-ig egy «Or» nevű angol félvér mén, származott a vacsi uradalomból, fedezett a ménesben, e közben e méntől származó kanczákat a kecskeméti állami fedeztetési állomáson volt angol félvér ménnek fedezték. 1894—1899-ig pedig Chief-Justice kisorolt állami angol félvér mén. Időközben még Tök-Filkó (Ledér—Timelkam) angol telivér (1894—1901) működött és pedig az öreg Chief-Justice után vásárolt kanczákat fedezte. 1900 óta még Chief-Justice egy ivadéka van a ménesben alkalmazva. Később Szokolay Mihálytól 3 drb angol félvér kancza, továbbá Félégyházán kistenyésztőktől 3 Vészmadár-ivadék vásároltatott. A ménesre előnyös befolyással volt a Furioso származású mén és másodsorban az öreg Chief-Justice.

A jelenleg használatban levő anyakanczák közül 12 drb Furioso, 5 drb «Or» angol félvér után, 6 drb Tök-Filkó angol telivér után, és 3 darab Vészmadár (Savernak—Lulu) után származik.

A kanczaállományban a főleg uralkodó szín a «sárga», középnagyságu hámos és hátsó jellegűek 162—168 cm. átlag magasság mellett.

Az anyakanczák rendes letszáma 30 drb. Egész lóállomány 61 drb. 20 kancza a szabad ménesben van, 10 kancza pedig az igásfogatokban jár. A vemhes és fias kanczák fejenként 4 liter zabot, szabad szénát és répát kapnak a legelő mellett; meddő kanczák szénát és répát korlátlan mennyiségben. Az igában levő kanczák akként lesznek tartva, mint a vemhes és fias kanczák.

Tenyésztési cél: Jó használati gazdasági lovak, katonai pótlovak és katonai tisztlovak tenyésztése. A csikók választásig nem kapnak zabot, csakis szálás takarmányt. Egy éves korukban nyáron csakis szénát a legelő mellett, télen 4 liter zabot fejenként, továbbá szénát és répát. 2 éves korukban télen-nyáron éppoly, mint az 1. évesek, 3 éves korukban nyáron éppoly mint az 1 és 2 évesek, télen 6 liter zabot fejenként, valamint szénát és répát. Nyáron éjjel-nappal legelőn, télen kifutóban mozognak, de abrakolás alatt le vannak kötve. Nyáron, ha silány a legelő, zöldtakarmányt is kap a ménes.

A felállítás ideje: 3 éves korban, minden előkészítés nélkül. A felállítás ideje alatt 6 liter zabot kapnak fejenként, a mellett szénát és répát. Az átlagos felállítás 15—20 darab.

Értékesítés: állandó vevő volt eddig a 4-ik honvédhuszár ezred lovató-bizottsága. Az átlagár nyers állapotban 600 korona. Magasságuk 165—170 cm. között váltakozik.

155. Pusztavacsi ménes.

Tulajdonos: Szász-Coburg-Gotha Fülöp herceg hitbizománya.

Szász-Coburg-
Gotha Fülöp
herceg vacsi
hitbizományá-
nak ménese.

A ménes helye: Pusztavacs, Pestmegye. Posta és távirda helyben, vasúti állomás Alberti-Irsa.

Bugaci vadászház. 1966

A VÁROSFÖLDI SZAPPANOS KÚRIA

1940 telén

Városföldi hóval borított kertem.

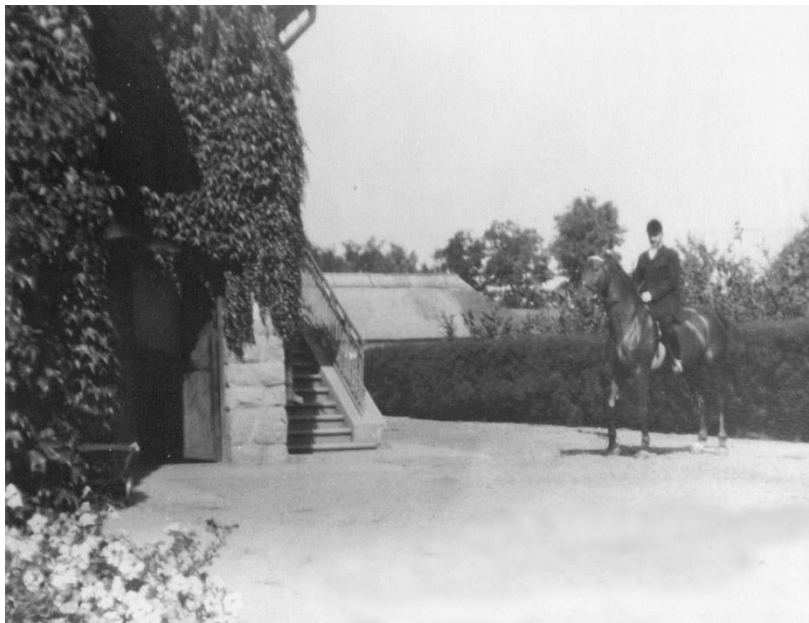
Az állomásra vezető ut a nyárfa sorokkal, amiket magam ültettem.

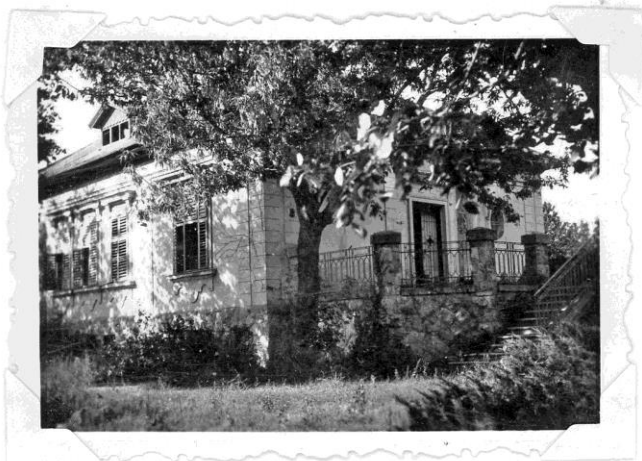
Városföld pusztai lakóházam, amit 1923-24 ben építettem
vitész Szappanos Jenő főmérnök tervei szerint.
Két felső kép a ház dél-nyugati sarka a nagy terasszal
Alsó kép: a ház észak nyugati sarka.

A városföldi kúria a harmincas években.

1948 aug.

Elhagyott városföldi házam távozásunk után három évvel. Édesanyám kérésére felvette Szappanos Bandi. Leveleében azt írta ekkor, hogy házamból iskola lesz.

Fent: Az épület észak-nyugati sarka, a nagy ^{terasszal} verandával.

Lent: Az épület észak-keleti sarka, a nagy veranda feljáró lépcsővel és akis verandával. A kerti utat felverte a gaz, a falakról elpusztult az ampelopsis veichi, helyette a töbő fakadt vadszöllő lepi el az oszlopot ée vasrácsot, a szuterén nagyajtaja hiányzik, hiányzik a nagy terasz féltetője, a tető pala megbontva és a fal beázva.

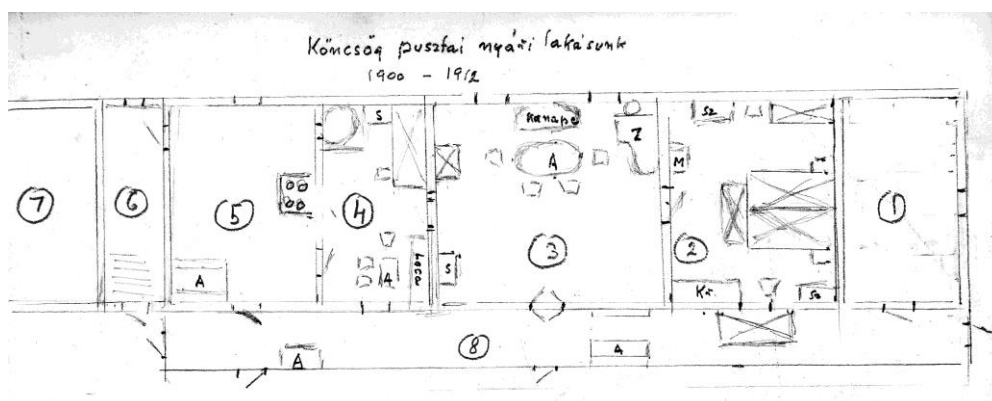
A városföldi kúria 1980-ban, Kecskemét város tulajdonában, mint városi vendég ház.

A KÖNCSÖGI SZAPPANOS BIRTOK

A kb. 800 holdas köncsögi birtokot Elek nagyapám vette az 1860-és évek elején. Nagyapáma birtokot apámnak adta, mikor megnősült. Kicsi gyermekorom nyarait ebben az épületben éltük 1912-ig, amikor Apám a birtokot bérba adta a Felföldi testvéreknek, akik ezen a bérleten gazdagodtak meg és akik a 919 időkben a Héjjas különytény oszlopos tagja voltak. A birtokot Öcsém örökölte és 1925-ben saját kezelésbe vette, ahol kb. 10 holdas mintá szőlőt és gyümölcsöst létesített és új lakó épületet, cseléd lakásokat és istállókat épített. A fenti képen látható lakó épület a hozzá toldott konyha nélkül apáméknak volt a nyaraló lakás, ahol tavasztól, őszig éltünk. Az épület végén volt az öreg kocsis lakása, utána a pince lejáró egy kis pincébe, ami olyan hideg volt, hogy minden hidegen maradt jegelés nélkül, felette élés kamra, mellette nagy konyha, három nagy szoba és az épület innenső végén egy külön bejárata szoba, falba épített könyves tégával, ami a mi /gyerekek/szállása volt őszig, amikor idekerült a vetőmag. Öcsém is ebben az épületben lakott, amíg meg nem építette az új lakóházát. Az öreg ház vastag vályok feleivel és nád tetővel mindig hűvös volt. Az egész épület előtt egy két méter széles zsindely tetős tornác volt.

Köncsög puszta.1940.

Édesapánk halála után a köncsögi 600 holdon felüli birtokot Öcsém örökölte, aki a debreceni gazdasági akadémia elvégzése után bérlőktől vette át saját kezelésbe. Vas szorgalommal és szakértelemmel 15 hold szőlőt telepített a birtok azon részén, hol azelőtt egy-két birkát legelgetett. Azután kuriát és kertet épített.

Fenti képeken a kertet láthatjuk az első években. Felső képen a szőlőből jön befelé felesége Katika és Katinka leánya. Az alsó képen: Öcsi, Imre Bácsi és Katika.

Öcsém Köncsög pusztai új kuriája. 1940.

Ésős front.

A verandán Öcsi, öccs Márton Péter, Öcsi felesége Márton Katalin és Márton Lili.

Ésős front.

A ház előtt Öcsim felesége Katalin Kelmike leányával és Lilike fiával, aki Budapesti entomológiai múzeumban él.

Öcsém Köncsög pusztai kuriája
a 945-ös felszaba-D U L A S után.

kiírtott park és piszok.

A köncsögi kúria hosszú évek elhanyagoltsága után új életet kapott egy pár évre, amikor is egy kétes egzisztenciájú egyén megvásárolta a kilencvenes években, kitataroztatta és egy szép jövő reménye csillogott meg. Sajnos az új tulajdonost fegyver csempészet vádjával elítélték és a kúria most már végleges elhanyagoltság és elbomlás sorsát szenvedte.

KEREKEGYHÁZI ANDRÉ-SZAPPANOS-BERETVÁS HÁZ

André Emánuel a századforduló éveiben építtette a házat Kerekegyházán a Rákóczi út 108 sz. alatt. Szappanos Istvánné ((8.V.Is-né) André Rozália örökölte apjától, és családjával itt éltek, felváltva a kecskeméti Széchenyi tér 10 sz. alatti házzal. Majd a házat Rózsa (9.III.Ró) lánya örökölte meg ahol mint Beretvás Istvánné három lányt nevelt fel. 1945 után az állam a ház 2/3-át kisajátította, de a ház 1/3-a családi tulajdonban maradhatott, és azt Beretvás Katalin, férjével Király Endrével lakta halálukig (2003). Ez

volt az egyetlen Szappanos családi birtok ami az 1945 utáni években megmaradt a család kezében. Itt

hunytak el Beretvásné Rózsi, özv, Szappanos Istvánné Róza, és Szappanos Imre (8.III.Im). Itt jött össze a család évfordulókra, névnapokra. Katica vendégszerető háziasszony volt haláláig.

**1980 nyarán, első magyarországi hazalátogatásomkor (10.VIII.Is) vacsora Kerekegyházán:
b-j: Szappanos László (10.IV.Lá), Királyné Beretvás Katica, Vörösné Beretvás Zsuzsa, én, Szappanosné Csáki Ildikó, Király Bandi, Király Rózsa.**

1993-ban családi összejövetel. Álló sor B-j: Király Bandi, Szappanos Imre Tamás, Szappanosné Csáki Ildikó, én, Királyné Beretvás Katica, Vörösné Beretvás Zsuzsa. Ülő sor b-j: Börzsönyiné Vörös Klára, Graepelné Beretvás Judit, Szappanos László (10.IV.Lá)

Családi összejövetel 1993-ban.
Hátsó sor b-j: Szappanos Laci (10.IV.Lá), Szappanos István (10.VIII.Is), Börzsönyi Péter, Börzsönyi Pál, Börzsönyi István, Molnár Tamás, Molnár József, Graepelné Beretvás Judit.
Ülő sor b-j: Belovai Gergely, Vörösné Beretvás Zsuzsa, Molnárné Király Rózsa, Monár Judit, Belovai Kristóf, Szappanos Imre Tamás (10.IV.Im), Graepel AnnaMária, Börzsönyiné Vörös Klára, Király Endre, Királyné Beretvás Katica, ?, Belovai András.

Készül a marhalábszár pörkölt – szakács Szappanos László. B-j: háttal Szappanos Imre Tamás, áll Király Bandi, ül Szappanosné Csáki Ildikó és Börzsönyi Péter, Bandi vizslájával Pajtival.

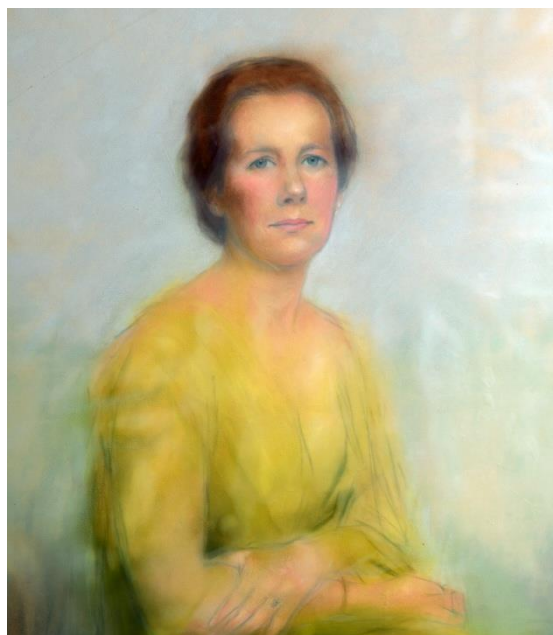
Bandi és Katica halálával a házat eladta fogadott lányuk Rózsa, amit egy vendéglős vett meg és ma mint Beretvás Borház név alatt fut, egy jó nevű vendéglő, amit a borházból építettek át. (bal végen). A teljes lakórész pedig hotelszobáknak lett átépítve. Az alábbi 2019-ben készült képen a nagyszerűen restaurált „Beretvás” házat látjuk régi pompájában. (Régen elől vadgesztenye fák álltak.)

PORTRÉK, FESTMÉNYEK

vitész Szappanos Jenő I.
(Szappanos György lakásában)

Szappanos Jenőné Csabay Magit
(Szappanos György lakásában)

Szappanos Elek I.
(Szappanos László IV. lakásában)

Szappanos István III.
(Szappanos László IV. lakásában)

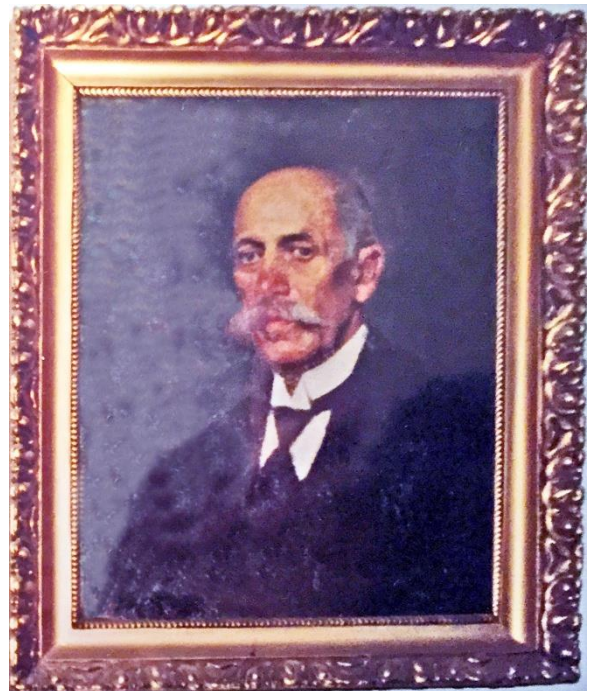
Szappanos Elek IV.
(Szappanos László IV. lakásában)

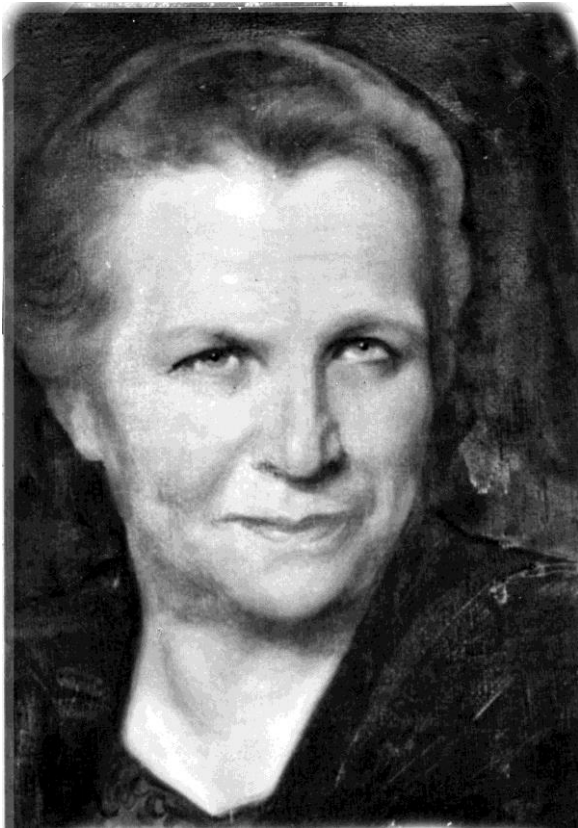
Szappanos Imre III.

Szappanos Sándorné Szalontay Jolán
(Blaskovichné Szappanos Enikő lakásában)

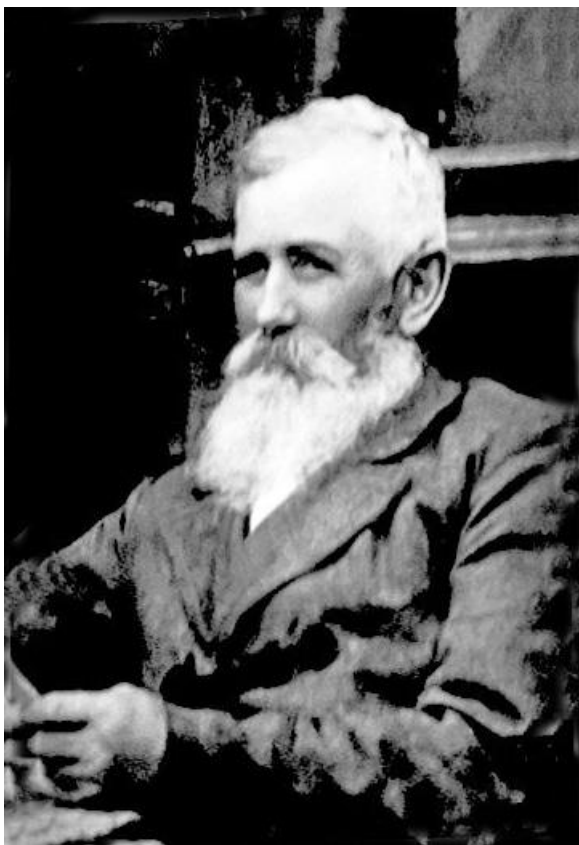
Szappanos Sándor III
(Blaskovichné Szappanos Enikő lakásában)

özv. Szappanos Istvánné, André Róza

Szappanos István VI.
Král Ervin volt kecskeméti karikatúrista kézrajza.
Szappanos István VIII lakásában.

Szappanos János V.

VI. SZAPPANOS HARANG

A KECSKEMÉTI REFORMÁTUS TEMPLOM SZAPPANOS HARANGJAINAK TÖRTÉNETE

Az alábbiakban és a csatolt többi mellékletben olvashatjuk, hogy az úgynevezett Szappanos harang a kecskeméti református templom tornyában tulajdonképpen három reinkarnációt szenvedett. Minden esetben az első két harang ősi szokás és szükség szerint, mint beolvasztott hadi eszköz szolgálta a haza védelmét mind a két világháborúban.

Első harangot öntette Szappanos István II. (1788-1873) elhunyt felesége Tsikesz-Nagy Mária emlékére 1856-ban. A harang súlya 16 mázsa 40 font (régi súlymérték egyenlő 960 kg), öntötte Schaudt András, Buda. Állami kisajátítás 1916-ban – beolvasztva ágyúnak.

Második harangot újra öntette Sikari-Kovácsné Szappanos Julianna (1864-1930), Elek III. (1868-1932), István V. (1871-1925), Imre III. (1877-1959), szülei Szappanos Elek I. és Mester Julianna emlékére 1924 decemberében. A harang súlya 960 kg. Készült Budán. A harangot elvitték 1944-ben a II. Világháború végén, a beolvasztott bronz hadi célokra felhasználva.

A harmadik harangot Szappanos István II. dédunokája dr. Héjjas Elekné Bódogh Kornélia (Szappanos István II – Sz. László II. – Sz. Kornélia I. Bódogh Ferencné – Bódogh Kornélia) ajándékozta 1984 májusában. A harang súlya 1047 kg. öntötte Galambos Lajos.

A Szappanos család nemcsak kecskeméti református templom, de a kerekegyházai református templom tornyába is adományozott egy harangot. 1928-ban öntötte a Szappanos család néhai Szappanos István V. volt főgondnok emlékére, VI. István főgondnoksága alatt.

HÚSZÉVES A SZAPPANOS-HARANG

Szöllős Kert, 2004 szeptember

1856 ban ismét újra kellett öntetni egyházunk legrégebbi, I. Rákóczi György erdélyi fejedelemtől 1641-ben kapott harangját. A munkát Schaudt András pesti harangöntő mester készítette. Rákóczi harangunk ma is ebben a formájában szól.

Talán ez adhatta az ötletet a régi kecskeméti, jómódi református család tagjának, idős Szappanos Istvánnak, hogy 1854 július 20. án elhunyt neje, Nagy Mária (kinek szülei Nagy Mihály és Pázsit Sára voltak) emlékére harangot öntessen.

Figyelmet érdemel, hogy 1855 és 1858 között egyházközségünk főgondnoka Szappanos István (1818-1917) ügyvéd, földbirtokos, országgyűlési képviselő volt, aki a ceglédi 100-as különítménnyel együtt elzarándokolt Kossuth Lajoshoz Turinba. Az 1856, március 15-én Schaudt András műhelyében öntött első Szappanos harang felirata a következő volt: ..

Életem szorgalmas.
Holtom nyugodalmas.
Imádkozzatok
Kedves magzatok!
Engem kövessetek,
Boldogok lesztek.
Az érc csengő hangja
Hí bennetek
Isten imáadására
Buzgó hitfelek.

Ez a harang 60 évig szolgált gyülekezetünkben. Az I. világháború áldozata lett másik három harangunkkal együtt, úgy mint a szentkirályi, (ez még mindig hiányzik) helvéciai csengettyűvel, valamint a történelmi emlékü, utoljára 1851-ben újra öntetett kohárszentlőrinci (ma Nyárlőrinc) haranggal.

1916. augusztus 27-én, újkenyéri úrvacsoraosztás alkalmával, búcsúzott a gyülekezet szeretett harangjaitól. Az igehirdetést Szappanos Károly református helyettes lelkész tartotta a Máté 22:15-22 alapján. A lelképásztor id. Szappanos István unokaöccse volt.

A következő Szappanos generáció tagjai 1925-ben ismét megöntették gyülekezetüknek harangjukat. Ez harang a II. világháború áldozata lett, talán 1944-ben. A pontos dátum város kiürítése miatt bizonytalan.

1984-ben ünnepeltük templomunk fennállásának 300 éves-jubileumát. Erre az alkalomra készült el a teljes belső festés, és ekkor fedezték fel: a munkát végző mesterek a színes oszlopfejeket is.

Az ünnepség legnagyobb eseménye kétségkívül a harangszentelés volt. A tizmázsás harang több ezer ember jelenlétében, a másik három harag, zúgása közben foglalta el helyét az 55 méter magas toronyban. A harang adományozója az 1900. október 4-én született, Bódogh Ferenc gyógyszerész és Szappanos Kornélia lánya, Kornélia Rózsa, Dr. Héjjas Elekné. Ő családi ékszerei eladásából teremtette elő a harangöntés költségeit. Neki megadatott, hogy láthatta, hallhatta mindhárom Szappanos harangot. Talán ezért is került rá a II. Timotheus 4:7 jól ismert igéje: „Futásomat elvégeztem, a hitet megtartottam”.

Zilahi Kálmán.

(Timóteus 4:7/). (www.templom.hu)

6

Historia Domus

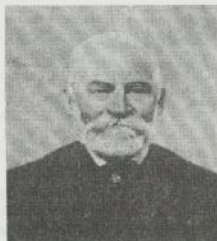
Húszéves a Szappanos-harang

1856-ban ismét újra kellett öntetni egyházunk legrégebbi, I. Rákóczi György erdélyi fejedelemtől 1641-ben kapott harangját. A munkát Schaudt András pesti harangöntő mester készítette. Rákóczi harangunk ma is ebben a formájában szól.

Talán ez adhatta az ötletet a régi kecskeméti, jómódú református család tagjának, idős Szappanos Istvánnak, hogy 1854. július 20-án elhunyt neje, Nagy Mária (kinek szülei Nagy Mihály és Pázsit Sára voltak) emlékére harangot öntessen.

Figyelemet érdemel, hogy 1855 és 1858 között egyházközségünk főgondnoka Szappanos István (1818-1917) ügyvéd, földbirtokos, országgyűlési képviselő volt, aki a ceglédi 100-as különítménnyel együtt elzarándokolt Kossuth Lajoshoz Turinba. Az 1856. március 15-én Schaudt András műhelyében öntött első Szappanos harang felirata a következő volt:

Életem szorgalmas,
Holtom nyugodalmas.
Imádkozzatok
Kedves magzatok!
Engem kövessetek,
Boldogok lesztek.
Az érc csengő hangja
Hi bennetek
Isten imádságára
Buzgó hitfelek.

Szappanos István

Ez a harang 60 évig szolgált gyülekezetünkben. Az I. világháború áldozata lett másik három harangunkkal együtt, úgy mint a szentkirályi, (ez még mindig hiányzik) helyvéciai cseppettyűvel, valamint a történelmi emlékü, utóljára 1851-ben újraöntött kohárszentlőrinci (ma Nyárlőrinc) haranggal.

1916. augusztus 27-én, újkenyéri úrvacsoraosztás alkalmával búcsúzott a gyülekezet szeretett harangjaitól. Az igehirdetést Szappanos Károly református helyettes lelkész tartotta a Máté 22:15-22 alapján. A lelképásztor id. Szappanos István unokaöccse volt.

A következő Szappanos generáció tagjai 1925-ben ismét megöntették gyülekezetüknek harangjukat. Ez a harang a II. világháború áldozata

Historia Domus

7

lett, talán 1944-ben. A pontos dátum a város kiürítése miatt bizonytalan.

1984-ben ünnepeltük templomunk fennállásának 300 éves jubileumát. Erre az alkalomra készült el a teljes belső festés, és ekkor fedezték fel a munkát végző mesterek a színes oszlopfejeket is.

Az ünnepség legnagyobb eseménye kétségkívül a harangszentelés volt. A tizmázsás harang több ezer ember jelenlétében, a másik három harang zúgása közben foglalta el helyét az 55 méter magas toronyban. A harang adományozója az 1900. október 4-én született, Bódogh Ferenc gyógyszerész és Szappanos Kornélia lánya Kornélia Rózsa, Dr. Héjjas Elekné. Ő családi ékszerei eladásából teremtette elő a harangöntés költségeit. Neki megadatott, hogy láthatta, hallhatta mindhárom Szappanos harangot. Talán ezért is került rá a II. Timotheus 4:7 jól ismert igéje: „Futásomat elvégeztem, a hitet megtartottam”

Zilahi Kálmán

BEHARANGOZÓ...

Régi álma valósul meg a Katonatelepen élőknek: elkészül templomuk. Templomunk fontos „tartozékai” a harangok: hívogatók, figyelmeztetnek, emlékeztetnek. Így van ez Katonatelepen is. Hogy a tervből valóság lehessen, a Kecskeméti Református Ifjúsági Egyesület megiette az első lépéseket.

Tavasszal az építkezés helyszínén járt hazánk egyetlen működő harangöntő műhelyének (és családjának) vezetője Gombos Miklós, aki találkozott Neuhauser László tervezőmérnökkel, Horvát István építészvezető-presbíterrel és e sorok írójával. Az összes körülményre (úgy mint: a torony méretei, teherbírása, zenei összhang és nem utolsósorban pénztárcánk) figyelemmel javasolta hogy egy 140 kg-os E-hangú és egy 325 kg-os H-hangú harangot tervezzünk a toronyba.

A következő két fontos kérdés: mikorra és miből? Az első kérdésre viszonylag egyszerű a válasz: jó volna ha kész lehetne legalább a kisebb harang a templomszentelésre (ennek időpontja várhatóan december 4-én lesz).

AZ EREDETI SZAPPANOS HARANG FELAJÁNLÓ LE- VELE

Másolat

Szappanos István /élt 1788-1873/ a kecskeméti református egyháztanács-
hoz írt leveléről.

Tisztelt Egyháztanács !

Folyó 1856.évi Jan.27.-én tartott egyháztanács ülésében méltóztatott határozattá emelni azon eszmét, miszerint az elhasadt nagyharang újraöntése alkalmával, ha a hívek buzgó adakozása oly summát gyűjt össze, hogy az eddigi harang -mely újraöntésével 30-tól 32 mázsaig megnagyobbítandó, -s a most eddigi 2-ik ugy nevezett Szentlőrinczi harang, mely mintegy 8 mázsa - közé egy középhelyet foglaló 15, vagy 16 mázsa új harang lenne készítenő, az ez alkalommal kimondott okoknál fogva. A kijelentett eszme milly ohajvá fejlődött a hitfeleknek, azt tudni általában lehet, de minthogy a nagyharang újraöntése is tetemes összeget igényelt nem csuda, ha a kívánt 2-ik harangra szükséglet összeg is be nem gyűlt. Én tehát alólírott alázatos folyamodó, buzgó hitfeleim ohajtását is figyelembe véve, de keblem egy kegyeletes és minden érzelmeim közt legszenteb, istenben elhunyt kedves nőm, szentelt élőgyermekeim édes és jó anyukám emlékeitől buzdulva, annak emlékére megrendelém a fűrt 2-ik harangot, és Istennek hála el is készíttetém azt, híven hogy amennyiben feldhettelen nőm emlékének némileg poeteticis tartozásom tellyesitem, egyháznak egyszersmindjajátává s rendelkezése alá oly tőkét adok, melly pénztárának évenként nem megvetendő jövedelmet hajt. Megérkezett tehát a nagyharanggal az általam öntetett 16 mázsa és 40 fontos 2-ik harang is, rajta egy busfűz mellett álló sírkő, mellynek emléklapján kiöntve olvashatók e szavak:

Néhai Nagy Mária Id. Szappanos Istvánné
született Nagy Mihály és Pázsit Sára szülőtől 1795. Decemb. 7. én
meghalt 1854. július 26. án

Az emléklapon külül az Anyának e mondata:

Eltem szorgalmas Holtom nyugalmas
Engem követtek Boldogok lesztek
Az érc csengő hangja Hi benneteket
Isten imádságra buzgó hitfelek.

Míg a harang 3-ik oldalán olvashatók e szavak :

Az elhunyt kedves nő és édesanyjának Emlékéül tették, s ajándékozzákba Kecskeméti Helv. Vallásu Egyháznak Id. Szappanos István s gyermekei Szappanos János s nője Szél Julianna, István ügyvéd, jelenleg egyh. főgondnok nője Ferenczy Klára, Mihály, Sándor, László jogász, Imre orvosnövendék, Elek és Néhai Szappanos Mária árvája Lakatos Théréz.

Illyen lévén tehát a harang külformája, ha azon kegyességében részesülök a tiszt. Egyháztanácsnak, hogy az tőlem s kedves családomtól mint az Egyháznak tett s adott ajándok elfogadtatik, arra nézve egyedül csak az itt következő igénytelen kívánságom van :

Először, hogy az nem elébb, mint a folyó év Julius 26.-án délután egy órától két negyed kettőig huzassék meg először, annak emlékére, hogy a jó anya és feledhetetlen kedves nő azon időben szenderült át kedves övéi ápoló karjai között a boldogab életre, mely kegyeletes emlékre tétessék ez évenként azon időben.

Melly alázatos folyamodványom mellett tellyes tisztelettel vagyok
April ,3-án 1856

a Tisztelt Egyháztanácsnak

alázatos Szolgája
gyermekeim nevében is
Id. Szappanos István

SZAPPANOS HARANG HÁROM ÉLETE

Szappanos Jolán feljegyzései

1924 decemberben nevezetes eseménynek voltam részese a tágabb Szappanos rokonsággal az új Szappanos harang felszentelésének alkalmával. A régebbi Szappanos harangot Szappanos István (1788-1873), felesége Tsikesz Nagy Mária (1792-1854) emlékére 1854-ben öntette azzal a kikötéssel, hogy Mária napkor minden évben fél óráig kell szólni a harangnak.

Ezt a harangot 1916-ban elvitték és ágyúnak öntötték. Szappanos Károly mondott búcsú beszédet. Hét esztendeig nem volt Szappanos harang.

Új harangot öntettek Szappanos Elek (1837-1925) gyermekei, Julianna (1864-1930), Elek (1868-1932), István (1871-1925), Imre (1877-1959). A 960 kg.-os harangot 1924 december 23.-án húzták fel a toronyba. Jelen voltak a fentiek mellett : István (1899-), Elek (1902-1945), Sándor (1857-1934), Károly (1865-1945), Jenő (1894-1976), Gyula (1899-1925), Sándor dr. (1909-1943), dr. Bíró Sándor (1860-1928), István Lőrinc (1897-1959).

Kecskemét, református templom

(Bács-Kiskun megye)

Írta és fényképezte: **Bajkó Ferenc**

A Szappanos-harang 980 kg-os, 120 cm alsó átmérőjű, alaphangja F. Az eredeti harangot Szappanos István főgondnok öntette 1854-ben elhunyt felesége, Nagy Mária emlékére. Készült 1856-ban Schaudt András pesti harangöntő mesternél. 1916-ban hadi célokra lefoglalták, majd 1925-ben a Szappanos család ismét megöntette. A II. világháborúban (1944) ismét elrekvirálták. 40 év elteltével ismét a Szappanos család utóda, Bódogh Ferenc gyógyszerész és Szappanos Kornélia leánya, Özv. Héjjas Elekné sz. Bódogh Kornélia öntette újjá a harangot, ez a harang szól napjainkban is a kecskeméti református toronyból. 1984-ben, Gombos Lajos őrbottyáni mester öntötte újjá. A harang díszkehely. Felírata: "Futásomat elvégeztem, a hitet megtartottam" /II. Timóteus 4:7/). (www.templom.hu)

A Szappanos harang emlékirata. mely 1856.
március 15-én Schaudt András pesti hangöntő
által lett öntve. 1916 szeptember én a törvénybel
leeresztve a kormány által hordó csel és elvitetett.

„ A kedves nő, és jó anyónak emlékiül imá
és adották a kecskeméti hely. való. Egyháznak itt.
„ Szappanos István. gyermekei: Szappanos János
„ nőjével Juliána. István jelenleg egyfi. főgond.
„ nok nője, Terenzi Tildára, Mihály, Sándor,
„ László jogász, János orvosnővér, és Maria
„ L. Sándorné árnója Lakatos Teréz
#Hullóm.
„ Eltem szorgalmas, frujugalmas.
„ Jánoshozzátok, kedves magyartok.
„ Engem kövessetek, botlások, lestek.
„ Az érez csenyő hangja ki benneteket.
„ Isten imáadásra búrjó hitfelek.”

Harang

Másolat

a Szappanos István/1871-1925/ és Szappanos Elek /1868-1932/ által aláírt

Jegyzőkönyv

Néhai idős Szappanos Elek és neje Mester Julianna gyermekei, u.n. özv. Sikari Kovács Gáspárné született Szappanos Julianna, Szappanos Elek, Szappanos István, Szappanos Imre testvérek képviselésében folyó év november 11.-én a kecskeméti református egyház hivatalában megjelentek Szappanos Elek és Szappanos István s a testvérek nevében kijelentették, hogy a hadicélokra igénybe vett u.n. Szappanos Harang helyett öntendő 960 kg, os harang beszerzési költiségeit néhai szülőik emlékére magukra vállalják, melynek ellenében a következő kikötéseket teszik: Az új harangnak a felírása a következő legyen:

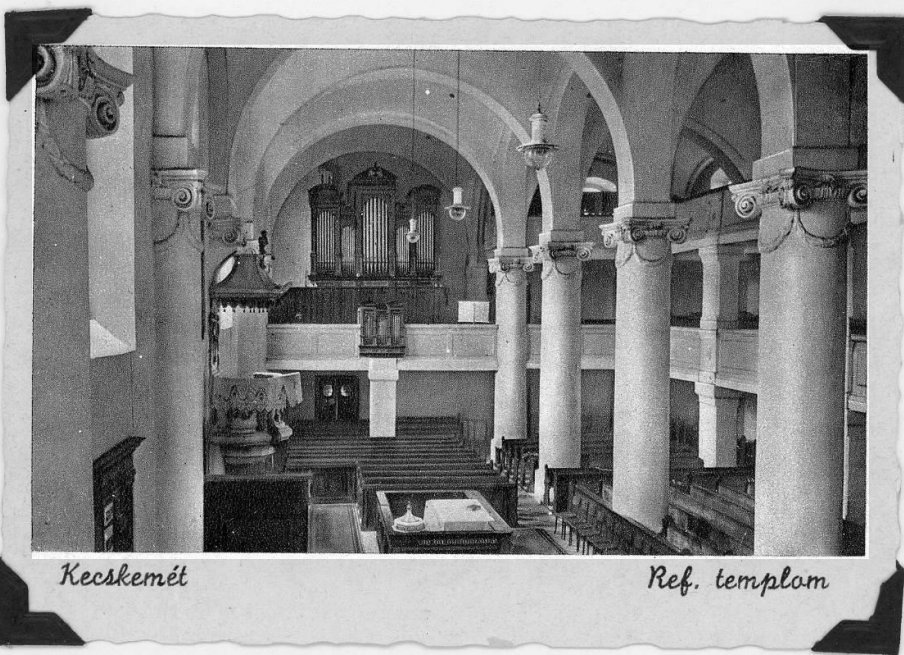
A régi Szappanos harangot, mit a rajta levő felírás szerint a kedves nő és anyának Nagy Máriának emlékéül öntették és adták a kecskeméti hely. hitv. egyháznak 1856 március 15.-én idős Szappanos István és gyermekei Szappanos János, kinek neje Széll Julianna, István jelenleg egyházi főgondnok és neje Ferenczi Klára, Mihály, Sándor, László jogász, Imre I orvosnövendék, Elek és Máriának Lakatos Sándornének árvája Lakatos Teréz. A régi harangot 1918 évi. augusztus havában az állam ágyuvá öntette. Ezt a harangot néhai idős Szappanos Elek és neje Mester Julianna emlékére újraöntették hálás gyermekei:

Julianna, Elek, István, Imre az 1924. ik évben.

Az új Szappanos harang meghuzandó	
Julianna napkor	Febr. 6. án
Erzsébet napkor	Nov. 19. án
Mária napkor	Juli. 22. án

Kecskemét. 1924 november 11.

Dr. Hetessy Kálmán
ref lelkész

Kecskemét

Ref. templom

A második orlop előtt elvő pot volt a Szappanos család név harangja
a második pot volt a Széll család név harangja

A HARMADIK SZAPPANOS HARANG REINKARNÁCIÓJA

„Mindedig megsegített bennünket az Úr”

A kecskeméti gyülekezet hálaadó ünnepe

Május 13-án emlékeztek meg a kecskeméti reformátusok templomuk felszentelésének 300. évfordulójáról. A jubileumi ünnepségre megújították a templom belsejét. Ezen a napon avatták fel és szólaltatták meg az újra öntött harangjukat. Nemcsak a gyülekezet életében volt ez kiemelkedő esemény, hanem a város, sőt a sajtó, a rádió és a televízió útján az egész ország figyelmét is magára vonta. Azt mondják a helybeliek, hogy évtizedek óta nem láttak ilyen sok embert a templomban. A virágokkal díszített harang megáldása és a toronyba emelése idején az egész tér tele volt emberekkel.

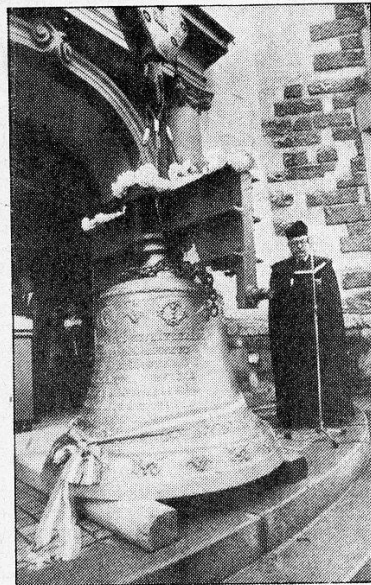
A hálaadó ünnepségre érkező dr. Tóth Károly püspököt a bácskiskunvári egyházmegye és a kecskeméti gyülekezet vezetői köszöntötték élükön dr. Nagy Tibor esperes, dr. Szigethy Béla egyházmegyei gondnok, Varga László elnök-lelkész és dr. Mészáros Ottó gondnok. A vendégek sorában jelen volt a Bács-Kiskun megyei Tanács és a Kecskeméti Városi Tanács képviselőiben dr. Mező Mihály városi tanácselnök, Polgár István egyházügyi titkár, a Hazafias Népfőrtől részéről dr. Fehér Sándor. A Debreceni Kollégiumot Gaál Botond főigazgatóhelyettes, a Ráday Kollégiumot dr. Ladányi Sándor professzor, az evangélikus egyházat Tóth-Szöllős Mihály esperes képviselte.

A harang-megáldás ünnepélyes szertartásán dr. Tóth Károly püspök a 150. zsoltárt olvasta fel, majd buzgó imádságban kérte Istent: „Legyen ez a harang sokak szívében visszhangot ébresztő áldott eszközöd, legyen emlékeztető, vonzó erő, konduljon meg szava távoli, magános szívekben és ébressze fel bennük ennek az egyháznak és a szülőföldnek hazahívó, mindig visszaváró, meleg szeretete-

élet és békesség. Az egyház azért él, hogy hirdesse és megélje az életét és az embert szerető Isten gondolatait. Az Úr tanácsa megáll mindörökké, szívének gondolatai nemzedékről nemzedékre: ez nemcsak hitvallás, hanem biztató ígéret, a jövő reménységének záloga is. Így találkozik össze a küzdelmes múlt bátorító öröksége a ma feladataival. Így vetíti előre a jövő útjára a reménység fényugarát az isteni ígéret, amely a miénk is lehet az Úr örök tanácsvezetését, szeretetét és akaratát megtestesítő Úr Jézus Krisztusban.”

Az istentiszteleten a gyülekezet énekkara Pungor Béla kántor-lelkész vezetésével előadta Gárdonyi Zoltán feldolgozásában a „Mondjatok dicséretet...” kezdetű éneket.

Az ünnepi egyházközségi közgyűlést dr. Mészáros Ottó gondnok nyitotta meg. Varga László lelképásztor felidézte jelentésében a történelmi korszakot, amelyben a török és a római katolikus földesúr között öröklődő reformátusok felépítették ezt a templomot (az egyetlen, amely a török uralom alatt épült), az országban élő sok gyülekezet támogatásával. A legutóbbi években a kecskeméti reformátusok biztonyságát adták annak, hogy elődeikhez méltóan szeretik egyházu-

Dr. Tóth Károly püspök a 150. zsoltárt olvassa az új harang mellett

kecskeméti születésű lelkészek nevében mondott köszöntést és áldást.

Záróbeszédében dr. Tóth Károly püspök a dunamelléki egyházkerület közösségének a köszöntését tolmácsolta és kiemelte: ez az ünnepség is példája az egyházunk és államunk közötti jó viszonyoknak. A jubileumi ünnepség jellegzetességét és benne a kecskeméti, általában az alföldi ember jellemvonásait három szóval fejezte ki: szívósság, türelem és reménység.

Befejezésül dr. Nagy Tibor esperes meleg szavakkal köszönte meg a püspök szolgálatát, a lelki házzá épülő gyülekezet szeretetét és áldozatkészségét, az állami hatóságok megértő támogatását.

A közgyűlés után a templomot meztöltő gyülekezet kivonult a Kos-

tét." A püspök és a jelenlevő lelkipásztorok egy-egy Igével mondtak áldást. Ezután a virágfüzerekkel díszített harangot egy hatalmas daru emelte a magasba, miközben a gyülekezet a Himnuszot énekelte.

A ragyogóan fehér, zsúfolásig megtelt templomban az ünnepi istentisztelet dr. Nagy Tibor esperes kereszteséi szolgálataival kezdődött. Dr. Tóth Károly püspök a gyülekezet ünnepi érzéseit jól kifejező 33. zsoltár 10–12. verse alapján hirdette az Igét.

Prédikációjában három kérdésre kereste a választ: miért van egyház, mi a célja Istennek az Ő népével és hol határozható meg Isten népének a helye a teremtett világban és a történelemben. Igehirdetésében rámutatott arra, hogy az egyház — az Ige szavai szerint — a nemzetek tanácsa és az Úr tanácsa közötti feszültségben, a kettő találkozásának a mezsgyéjén él. Ebből származtak azok a megpróbáltatások és szenvedések, amelyeken a kecskeméti eklézsia is évszázadok során keresztülment. Nagy kegyelme Istennek, hogy ma békére hívó, békét hirdető harangok idején és nem harangokból ágyút öntő korban élünk — mondotta a püspök. — Isten tanácsvégezése

zonyságát adták annak, hogy elődeikhez méltóan szeretik egyházukat és készek érte áldozatot hozni. Három év alatt 1 214 000 forintot adott össze a gyülekezet. A svájci reformátusok, az Országos Műemléki Felügyelőség és a Kecskeméti Városi Tanács támogatásával együtt összesen 1 796 000 forintot fordítottak a renoválásra. Megoldották a templom fűtését, korszerűsítették a világítást, kicserélték a kőpadlót, festettek, mázoltak. A munkálatok közben meglepetés érte őket: kiderült, hogy a főfehér templom oszlopfejei hajdan színesek voltak, az első emeleti karzatot is színes szőlőfürt minta díszítette. Egyelőre csak egy oszlopfőt restauráltak.

A jelentésből megismerkedhetünk a harangok történetével. Az, amit most avattak — az 1047 kg-os „Szappanos harang” —, ilyen néven a harmadik, mert kettőt a két világháborúban vittek el, 1916-ban és 1944-ben. Szappanos István 1856-ban öntette az elsőt, a család tagjai 1925-ben öntették újra; a mostanit, Gombos Lajos mesterművét, Szappanos István dédunokája: dr. Héjjas Elekné Bódogh Kornélia ajándékozta, elkölözött szerettei emlékére. A harang felirata: „Futasomat elvégeztem, a hitet megtartottam.”

Megindító élmény volt a gyülekezet számára, amikor a lelkesítő jelentés közben először szólalt meg az új harang, nagyságra a közép-ső, E hangú. A 19 mázsás, C hangú nagyharangot 1641-ben Rákóczi György adományozta. A kisebbik 5 mázsa súlyú (G hangú), ezt eredetileg a török elől Kohárszentlőrincről menekült reformátusok hozták magukkal, de 1922-ben újra kellett önteni.

Ezután Fogarasi Zoltánné Csánádi Imre: Egy hajdani templomra című versét adta elő. Ezt követően köszöntések sora hangzott el: dr. Szigethy Béla gondnok az egyházmegye, dr. Mező Mihály tanácselnök a megye és a város, Tóth-Szölös Mihály esperes az evangélikus testvérek nevében szólott. Az anyagi támogatást nyújtó aargau kantonális egyház képviselője: Hans Brack köszöntötte a gyülekezetet, utána dr. Ladányi Sándor professzor a Ráday Kollégium, Gaál Botond főigazgatóhelyettes a debreceni Kollégium, Hegedűs Béla lakiteleki lelkipásztor az önállósult kecskeméti leányegyházak, Fodor Ferenc lelkipásztor a nagykorósiek, Merétey Sándor lelkipásztor a kecs-

toságok megértő támogatását.

A közgyűlés után a templomot megtöltő gyülekezet kivonult a Kosuth térre és ekkor felcsendült Beethoven IX. szimfóniájának örömmódaja, a szemköztí tanácsháza erkélyén felszerelt harangjáték ünnepi műsorának első darabja. A város büszkesége ez a Kodály-centennáriumra elkészült, 32 harangból álló, három teljes oktávot megszólaltató hangszer, amelyik mindennap 12 és 18 óra után öt perccel gyönyörködte a város lakóit és a nagy számban ide látogató vendégeket.

A hálaadó napon a kecskeméti gyülekezetben két kiállítást nyitottak meg. A könyvtárban a templomépítés történetének a dokumentumait mutatták be; Tóth Béla festőművész, a volt református gimnázium rajztanára a legszebb magyar református templomokat ábrázoló képeit állította ki, köztük több fiatornyos erdélyi templomot is láthattunk.

Ezt a napot még két kedves ajándék tette emlékezetessé. Adorján Imréné és Varga László szerkesztésében megjelent képes ismertető kiadvány a kecskeméti református templomról, könyvtárról és múzeumról, Fördös Gyula, Gábris Elek és Kozák Albert szép, színes fotóival, Imre Lajos rajzaival. A múzeum munkatársa, Adorján Tass bronz emléklakettet készített, egyik felén a templombelső, a másikon a kecskeméti egyház címere, benne a fiait vérével tápláló pelikán, körben a hálaadó nap Igéje: „Mind- eddig megsegített bennünket az Ur”.

Horváth György

A bács-kiskunsági egyházmegye délen fekvő gyülekezetei részére április 8-án Bácsalmáson konferenciát tartottak, mintegy 120 presbiter részvételével. A megnyitó istentiszteleten dr. Nagy Tibor esperes szolgált, majd dr. Szigethy Béla egyházmegyei gondnok tartott előadást, ezt követően Szabó Gábor kiskunhalasi lelkipásztor szolt a presbiter gyülekezeti szolgálatáról, ezután Mikesi Károly bajai lelkipásztor a presbiter ökumenikus és világi szolgálatáról tartott tájékoztatót.

Az Iszákosmentő Misszió bibliá-órát tart Miskolcon az avasi gyülekezet (Papszer 14) imatermében minden hónap első szombatján, délelőtt 10 órai kezdettel.

A SZAPPANOS HARANGOK TÖRTÉNETE

E m l é k e z t e t ő

a kecskeméti Ref. Egyházakörzég u.n. Szappanos-harangjának történetéhez.

ÖSSZEÁLLÍTOTTA: DR. SZABÓ DÉNES

A kecskeméti református templomban évszázadokon keresztül három harang volt, bár azokat tűzvészek, repedések miatt ismételten újra kellett önteni.

A három, ma is meglévő harangok közül a legnagyobb az 1641-ben I. Rákóczi György erdélyi fejedelemtől kért és kapott 16 mázsás "c" hangú harang. A középharang, mely feltehetőleg még ennél is régebbi - mert eredetileg a török hódoltság elől kecskemétre menekült koháriszentlőrinci ref. gyülekezet ide menekített harangja volt - 5.6 mázsás "g" hangú. A kis, vagy lélekharang 0.5 mázsás és "á" hangú.

A ref. templom negyedik, egyben második legnagyobb 9.6 mázsás "é" hangú u.n. Szappanos-harangját Szappanos /a nemesi családja szerint II./ István földbirtokos /1788-1873/ az 1854-ben elhunyt feleségének Tsiksz Nagy Máriának emlékére öntette Budán Schödt András harangöntő mesternél. Az ajánlókiötése volt, hogy minden évben Mária-napkor, vagyis szeptember hó 8.-án, felesége nevenapján fél óráig kell szólania a harangnak, annak emlékére. Ezt a szokást 1911-ig a július hó 8.-án bekövetkezett földrengésig, ^{POLYINTAK} amikor a torony is megsérült és a harangozás is sokáig szünetelt, ^{EKKOR} megszüntették. A templom sérüléseinek kijavítása és a torony megerősítése is majd egy évig tartott. A többivel együtt ez a harang is ^{csak} 1912 húsvét vasárnapján szólalt meg újra.

Az első világháború alatt katonai célokra elrekvirálták a Szappanos-harangot a fentebb már említett 5.6 mázsás haranggal együtt, mely utóbbi akkor már harmadikban volt újraöntve, utoljára 1879-ben. A harangokat istentisztelet keretében 1916 augusztus hó 17.-én Szappanos Károly ref. lelkész /1865-1940/ becsúszatta. Ekkor tehát csak a Rákóczi-harang és a lélekharang maradt meg.

Elsőként 1924-ben az egyházközség az 5.6 mézsás középharangot üntette ujjí.

A háboru alatt elvitt Szappanos-harang pótlására pedig az azt adományozó unokái, vagyis az adományozó 13. gyermekeként született Szappanos Elek /1837-1921/ földbirtokos, bankigazgató, th. bizottsági tag gyermekei - Szv. Sikari Kovács Gáspárné Szappanos Julianna, Szappanos /III./ Elek /1868-1932/ földbirtokos, orsz. gy. pótképviselő, th. biz. tag és neje Szappanos Mária, Szappanos /V./ István /1871-1925/ földbirtokos, th. biz. tag és neje André Rózsa, valamint Szappanos /III./ Imre /1877-1937/ földbirtokos és neje Musong Borbála - szüleiknek Szappanos /I./ Elek és Mester Julianna emlékére üntettek. Az új harang 9.6 mézsás volt, mint elődje. A harang Budáról 1925 dec. 21.-én érkezett meg. Az előkészületek után a vasutállomásról, ahova terehvasvagonban érkezett, dec. 23.-án fenyőágakkal feldiszített lovaskocsin hozták be a torony kapujáig. A harangot az első Szappanos-harangot adományozó leszármazottal és a széles rokonság kísérték gyalogmenetben a toronyhoz, mégpedig meghatározott rendben: elől a Szappanos nevet viselő férfiak, utána a Szappanosnak született leánygyermekek, azután következtek a Szappanosnék, utána pedig a Szappanos leányok férjei, mindezek iskoláskorú gyermekeikkel. De a harangot szállító kocsit egyházi tisztségviselők, másnévű leszármazottak és sokan mások is kísérték. A harang felhuzása előtt dr. Hetessy Kálmán és Muraközy Gyula ref. lelkészek köszöntötték és adták áldásukat a második Szappanos-harangra. A felhuzás nagy tömeg nézte végig. A beemelési aktus után szaloncukrot dobáltak a toronyból a község közé, akik szoltárenekléssel és a himnusz éneklésével kísérték a harangot felfelé haladó útján. Az új Szappanos-harang dec. 24.-én este szólalt meg először.

Ezt a harangot a második világháboruban a katolikus nagytemplom középharangjával együtt újra elvitték. Miután 1941-től a harangozásokat valamennyi templomban megtiltották a légiriadókat jelző szirénák zavarásának elkerülése érdekében, az így harangok némaságát megszokó lakosság és egyházi vezetők nem is értették a harangok ismételt, az alkalommal titokban történt elviteléről. Ismeretlen személyek! a ref. templomot is 1944 márciusában feltűrve éjszaka, szétdarabolva hozták le

a harangokat. A templom és torony is mindig záva volt, a harangok meqlitelét naponta nem ellenőrizték, így ma sem ismert, valójában hogyan és pontosan mikor vitték el a Szappanos-harangot is.

Az első Szappanos-harangot adományozó, fentebb már említett Szappanos II. Istvánnak gyermeke volt többek között Szappanos II. László /1831-1896/ ügyvéd, városi tanácsnok is. Ennek második leánya Szappanos Kornélia Bódogh Ferenc gyógyszerész felesége lett, aki így unokatestvére volt a második Szappanos-harangot adományozó fent nevezett unokáknak. Házasságukból született Bódogh Kornélia /1900. okt. 4./ férjhezott dr. Héjjas Elekné, aki tehát az első Szappanos-harangot adományozó Szappanos II. Istvánnak vérszerinti leszármazó dédunokája. Ő az a jelenlegi leszármazó, aki felajánlotta - vállalva annak várhatóan 500.000.- Ft-os költségeit - hogy a fennállásának 300 éves jubileumát ünneplő templom részére újra ünteti annak negyedik, egyben a harmadik Szappanos-harangját. Ezzel a magatartásával a köztisztelőben álló és mindenki által szeretett Nelli néni a családi hagyományt és a Szappanos-harangnév fennmaradását remélhetőleg nemcsak évtizedekre, de hosszú évszázadokra kívánta biztosítani.

Igy is történt. A kecskeméti reformátusok új kőtemplomának 300 éves használatbevételi évfordulójára a legújabb, immáron harmadik Szappanos-harang 40 évi hallgatás után - ismét a Szappanos család leszármazója révén - újra született és Isten dicsőségére csengő hangja együtt ünnepelte zaklatott corsu társaival a jubiláló templomot.

Az új harangot Gombos Lajos Órbottyáni /Budapesttől északra kb. 25 km-re fekvő/ Pest-megyei kisközségben - a ref. templom 1971 évben megrepedt 5.6 mázsás középharangját is kijavító, jelenleg az ország egyetlen harangöntéssel iparszerűen foglalkozó mestere - készítette ugyancsak az Órbottyáni műhelyükben.

Ez a harang 10.47 kg. súlyu és "é" hangu. A harang felirata: "Isten dicsőségére, szerettei emlékére a Kecskeméi Ref. Egy-

háznak üntette az 1944-ben elvitt Szoppanos-harang helyett dr. Hójjos Elekné Bódogh Kornélia - Gombos Lajos harangöntő mesternél 1984-ben". - "Futásonat olvégoztem, a hitet megtartottam."

1984

A 300 éves templomi jubileum ünnepe alkalmából, május 13.-án, vasárnap reggel 9 órakor helyezték el a templom tornyába az új harangot, mely több ezer érdeklődő jelenlétében díszes külsőségek között ment végbe.

A ref. templom tornya alatti főbejárat előtt elhelyezett, nemzeti szalaggal és virágkoszorúval díszített harangot dr. Tóth Károly a Dunamelléki Református Egyházkerület püspöke és a kíséretében volt 22 palástos lelkész egy-egy íge, illetve üdvözlés elmondásával áldotta meg és bocsátotta útjára. Ezt követően virágfüzések helyeztek el a harangon a gyermek-, az ifjuségi- és a nőbizottság, valamint a presbitérium képviselői. A harangot - toronydaru segítségével - emelték méltóságteljesen a toronyba, miközben a jelenlévő sokaság azt a himnusz éneklésével kísérte.

Az ünnepség a - jubileumra teljes belső tatarozást kapott 300 éves, zsúfolásig megtelt - templomban folytatódott hálaadó istentisztelettel és az azt követő ünnepi közgyűléssel egyházi és világi vendégek jelenlétében.

Dr. Nagy Tibor esperes és Varga László lelkész - a Kecskeméti Református Egyházközség két lelkipásztora - templomi szolgálatai mellett az ünnepi istentiszteleten dr. Tóth Károly püspök prédikált. A Kungur Béla lelkész-kántor által vezetett egyházi énekkar szereplése emelte az ünnepi hangulatot.

A jubileumi ünnepi közgyűlésre az istentisztelet után a hívek jelenlétében a templomban került sor. A megnyitóbeszédet dr. Mészáros Ottó az egyházközség gondnoka tartotta, majd Varga László elnök-lelkész tette meg jelentését. Utalt a templom évezéados történetére, viharos, de mindig újjászülétes dicső múltjára, a 3 év előtti alapkövetétes jubileumi ünnepségen tett és beváltott fogadalomra, a templombelső teljes felújítására, korszerűsítésére, kiemelve, hogy a belső tatarozás során

felmondit 1 millió 796.000.- Ft-ból 1 millió 454.000.- Ft-t a hívek adományából fedeztek. A jelentés külön is megemlékezett az előző és mostani Szappanos-harangokról és az Egyházközség halás köszönetét tolmácsolta az ünnepségen végig jelen volt és az ezen alkalomra harangot adományozó dr. Hójjas Elek-né Bódogh Kornéliának az első Szappanos-harangot adományozó dédunokájának. "Áldjuk Istent azért, hogy a harang felirata szerint - "Futásomat elvégeztem, a hitet megtartottam" - bizonyágtevéssel áldozható adományozó testvérünk. Áldja meg Isten őt életében és majd az örökkévalóságban. Adjon az Ur békét a földön, hogy hosszú évszázadokig szólhasson e harang is . . . Hívja az élőket Isten imádságra, kísérje az elköltözöttéket utolsó utjára, örvendezzen és sirjon velünk, hirdesse mindenknek Isten dicsőségét" - mondotta többek között Varga László előadói beszédében.

Ezt követően Fogarasi Zoltánné szavalta el Csanádi Imre: Egy hajdani templomra c. versét. A jubiláló templomot és az új harangot többek között köszöntötték az egyházmegye részéről dr. Szigethy Béla egyházmegyei gondnok, a Bács-Kiskun Megyei Tanács és Kecskemét Város Tanácsa nevében dr. Mező Mihály tanácselnök, más egyházak és theologiai kollégiumok, hazai és az argaui (svájc) gyülekezetek képviselői. Az üdvözlések után sor került az új harang megszólaltatására, amit id. Gombos Lajos harangöntő mestersajátkezüleg oly lendülettel végzett, hogy utána a sietve történt beszerelés miatti izgalom és meghatódottság összetevőjeként átmenetileg eszméletét veszítve szivrohamot kapott.

Az ünnepség végén most már mind a négy harangot is megszólaltatták és a Szappanos-harang most már társaival együtt újra és remélhetőleg évszázadokon át békében hirdeti majd Isten dicsőségét és emlékeztet az egyházát szerető, érte áldozatokat hozó Szappanos családra.

A jubileumi ünnepség keretében templomtörténeti kiállítás is nyílt az egyházközség Ujkollégiumban lévő könyvtára kiállítási csölkre is használt olvasótermében, ahol egyéb dokumentumok mellett az említett második Szappanos-harangról és annak megáldási ünnepségéről, a jelen volt adományozó családról korabeli fényképek is kiállításra kerültek.

A KEREKEGYHÁZI REFORMÁTUS TEMPLOM SZAPPANOS HARANGJA

A Kerekegyházi Egyesült Protestáns Egyház
1928. ban felszentelt
harangjainak felirásai.

Harang

L. Szappanos harang.

Áld meg Uristen a Te népedet, kik Téged szerertnek, tartsd meg közöttünk a gyülekezetet.

Néhai Szappanos Istvánnak a Kerekegyházi Egy. Prot. Egyház 1919-25 években volt főgondnokának emlékére öntette a Szappanos család Sándor István lelkész és Szappanos István főgondnok idejében 1928-ban.

Az ugyanekkor felavatott másik harang felirata:

E harangot a világháború idején elvitt harang pótlására öntették közadakozásból a Kerekegyházi Egy. Prot. Egyház hívei a gyászos trianoni béke 8. évében 1928.-ban.

Az Isten a mi reménységünk. Szánd meg Isten a magyart, kit vészek hányának, nyujts feléje védő kart tengerén kinjának

A kerekegyházi Egyesült Protestáns Egyháznak		
Főgondnokai voltak	Szappanos István	1919-1925
	ifj. Szappanos István	1925-1929

VII. VIZSÓLYI BIBLIA

VIZSÓLYI BIBLIA – SZAPPANOS BANDI AJÁNDÉKA

a kecskeméti református egyháznak, 2009 jan. 11-én

TISZTELT GYŰLEKEZET !

ITT AZ ÚR ASZTALÁN FEKSZIK MOST KÉT NEHÉZ, VASTAG KÖNYV. EZEK A KÖNYVEK A HÍRES VIZSÓLYI BIBLIÁNAK HASONMÁSAI. EZEKET A KÖNYVEKET ELŐDEINK EMLÉKÉRE HOZTUK IDE, ÉS ADJUK ÁT A KECSKEMÉTI REFORMÁTUS EGYHÁZNAK AJÁNDÉKUL, MEGŐRZÉSRE.

ENNEK AZ EGYHÁZNAK VOLTAK UGYANIS A TAGJAI, AZ EGYKOR OLYAN SZÁMOS FŐT SZÁMLÁLÓ SZAPPANOS NEMZETSEGNEK, HOGY ANNAK FÉRFI TAGJAI RÉSZÉRE KÜLÖN PAD VOLT FENNTARTVA E TEMPLOMBAN. A SZAPPANOS NEMZETSEG ISMERT VOLT ARRÓL IS, HOGY ADO MÁNYAIBÓL KÜLÖN SZAPPANOS HARANG IS FÜGGÖTT – ÉS MA IS FÜGG – ITT A TORONYBAN. A VILÁGHÁBORÚK KÉTSZER IS ELVITTEK AZOKAT HÁBORÚS CÉLOKRA, DE A NEMZETSEG MINDIG ÖSSZEFOGOTT, HOGY EZEN EMLÉKHARANG PÓTLÁSA VISZAKERÜLJÖN A MEGŰRESEDETT HELYRE. ÍGY MOST MÁR A HARMADIK SZAPPANOS HARANG SZÓL ISTEN DICSŐSÉGÉRE,

DE EZ AZ UTOLSÓ, KEGYETLEN ÉVSZÁZAD BIZONY MEGTIZEDELTE EZT A NAGY CSALÁDOT IS ÉS ELÜLDÖZTE JÓNÉHÁNY TAGJÁT SZÜLŐVÁROSÁBÓL. MA MÁR CSAK 12 FÉRFI ÉS 10 NŐ NEVEZHETI MAGÁT E NEMZETSEG SZAPPANOS NEVŰ TAGJÁNAK. HOGY NE MENJENEK FELEDÉSBE, EZEN ADO MÁNYOZÁS SORÁN FELSOROLOM ŐKET:

ENDRE, ISTVÁN, LÁSZLÓ, ^{ENDRE}GYÖRGY, MIKLÓS, ENDRE, LÁSZLÓ, ISTVÁN, ISTVÁN, GYÖRGY, BÁLINT, BENCE.

ILDIKÓ, KATINKA, ENIKŐ, KATALIN, ANNA-MÁRIA, KRISZTINA
GABRIELLA, EDIT, KISTEN, GRÉTA.

MÉG AZT IS EL KELL MONDANOM, HOGY EZEN 23 SZEMÉLY KÖZÜL

10 SZEMÉLY AZ AMERIKAI EGYESÜLT ÁLLAMOKBAN

6 SZEMÉLY BUDAPESTEN

4 SZEMÉLY KECSKEMÉTEN

1 SZEMÉLY PEDIG KANADÁBAN ÉL ÉS DOLGOZIK.

TUDOM, HOGY MIND A 23 SZAPPANOS EMLÉKEZNI FOG ERRE AZ AJÁNDÉKOZÁSI ESEMÉNYRE ÉS EZZEL IS ERŐSÍTI A KECSKEMÉTI GYÖKEREIT.

KÉREM E GYŰLEKEZETET ÉS LELKÉSZEIT, HOGY FOGADJÁK EL TÖLÜNK EZT AZ ADO MÁNYT ÉS HASZNÁLJÁK ISTEN DICSŐSÉGÉRE !

BÉKESSÉG ISTENTŐL !

2009. JAN. 11.

Vitor meves brassai Szappanos Endre Kallai

A SZAPPANOS NEMZETSEG SZAPPANOS VEZETÉKNEVŰ TAGJAI 2009. JAN. 1-ÉN

- A ENDRE (1920) (41 ÉVIG AZ USA-BAN) BUDAPEST
- B ISTVÁN (1929) USA ÉS FIAI (LÁSZLÓ ÉS GYÖRGY)
- B LÁSZLÓ (1959) USA ÉS FIA
- ~~B ENDRE (1987) USA *~~
- B GYÖRGY (1965) USA ÉS FIAI
- B MIKLÓS (1994) USA *
- B ENDRE (1996) USA *
- G LÁSZLÓ (1941) KECSKEMÉT
- D ISTVÁN (1945) KECSKEMÉT ÉS FIA
- D ISTVÁN (1972) KECSKEMÉT *
- E GYÖRGY (1952) BUDAPEST ÉS FIAI
- E BÁLINT (1977) BUDAPEST *
- E BENCE (1991) BUDAPEST *

- F ILDIKÓ (1935) BUDAPEST
- C KATINKA (1938) KANADA
- F ENIKŐ (1939) BUDAPEST
- B KATALIN (1957) USA
- B ANNA-MÁRIA (1967) USA
- C KRISZTINA (1971) USA
- D GABRIELLA (1975) KECSKEMÉT
- ~~C EDIT (1978) Bp~~
- B KRISTEN (1990) USA
- E GRÉTA (1990) BUDAPEST

A ~ F = EGY CSALÁDBELIEK (1920) = SZÜLETÉSI ÉV

* = AKIK TOVÁBB VIHETIK A SZAPPANOS NEVET

- 10 SZEMÉLY - USA
- 8 SZEMÉLY - BUDAPEST
- 4 SZEMÉLY - KECSKEMÉT
- 1 SZEMÉLY - KANADA

A református templomban az átadási ünnepélyen, Szappanos Bandi és Nt. Varga László püspökhelyettes.

Balról jobbra: Szappanos Bence, Szappanos Györgyné Gabriella, Szappanos Gabriella, Szappanos István IX., vitéz Szappanos Endre Zoltán, Vetéssy Kata, Szappanos György, Szappanos Bálint, Szappanos László.

Az adomány egy külön díszkiadása a Károlyi Gáspár által fordított teljes Ó- és Újszövetségnek, két kötetben, amit a Vizsolyi Bibliának titulálnak. A díszkiadás egy úgynevezett „facsimile” másolata az eredetinek, és a Vizsolyi Biblianyomtató Műhelyben készült Daruka Mihály kezelésében.

Négyszázhusz éve, 1590. július 20-án fejezték be a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Vizsolyon a Károlyi Gáspár által fordított Biblia, a 16. századi magyar nyelv páratlan dokumentumának nyomtatását.

Károlyi (Károlyi) Gáspár tudós reformátor wittenbergi és svájci tanulmányok után 1563-ban lett a gönci gyülekezet lelkipásztora. Az apokrif leveleket is tartalmazó teljes Biblia fordításának 1586-ban látott hozzá. Munkatársai ismeretlenek, az eltérő nyelvezetből arra lehet következtetni, hogy hárman lehettek és az Ószövetség fordításában segítettek.

Az Újszövetséget maga Károlyi fordította, elsősorban a latin Vulgatából, de vélhetőleg felhasználta a korábban készült részleges magyar bibliafordításokat is.

A nyomtatást Mantskovit Bálint műhelye Németalföldről kapott új betűkkel végezte, a papírt Lengyelországból hozták. A nyomtatás 1589. február 18-án kezdődött - ekkor még nem végeztek a fordítással, a frissen elkészült részeket futár vitte Göncről Vizsolyba. A nagy munka négy és félmillió betű kiszedése után, 1590. július 20-án fejeződött be (a főcímlapon a megjelenés ideje 1590. január 10.), a 2412 oldalas, mintegy hat kilogramm súlyú könyv három kötetben, nyolcszáz példányban jelent meg.

VIII. SZAPPANOS MAUZÓLEUM, TEMETŐ

SZAPPANOS MAUZÓLEUM A KECSKEMÉTI REF. TEMETŐBEN

feljegyezte Szappanis István VI.

1948.

A Szappanos Család mauzoleuma a kecskeméti református temetőben. A felvételt Szappanos Bandi készítette és Édesanyám küldte ki Német országba. A kép másik oldalára ezt írta:

* Nagyon szeretném, ha mindannyian ide kerülnétek egyszer, úgy engedje az én Istenem*

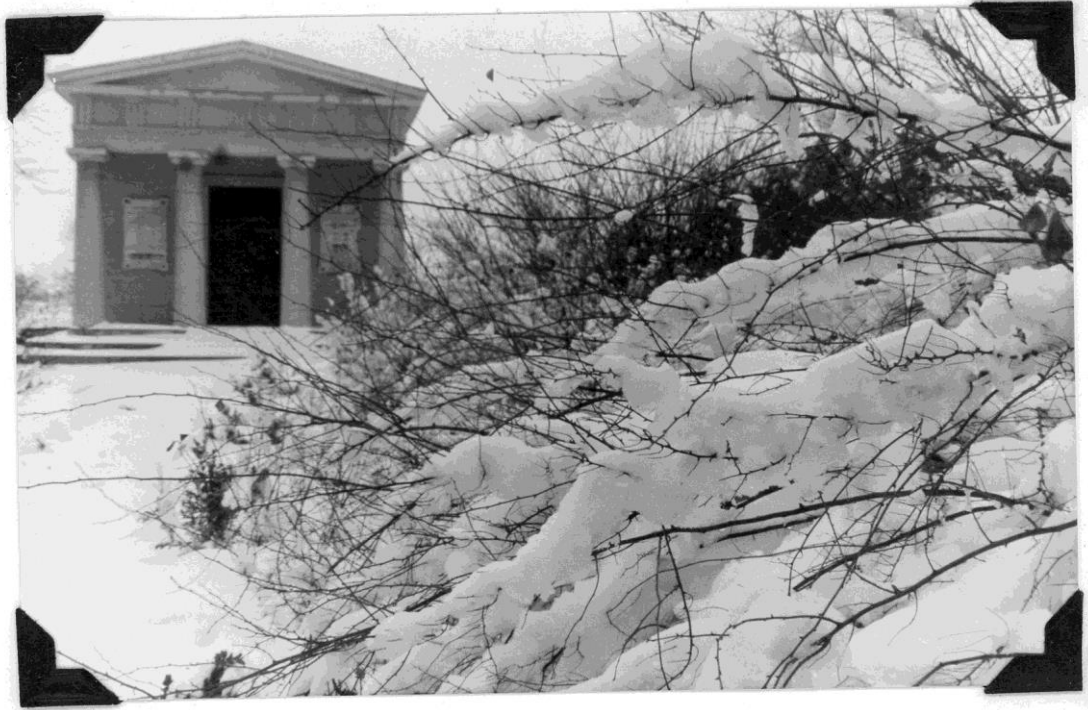

A mauzoleumot én építtettem 1935-ben vitéz Szappanos Jenő főmérnök tervei szerint Rusz Ervin építési vállalkozóval, a temető közvetlen szomszédságában fekvő Édesapám és testvérei által a kecskeméti református egyháznak adományozott 2 kat.hold és 335 nöl területű ingatlanon/ a Kecskemét-Budapest beton uton balra/ nagynéném özv.Sikari Kovács Gáspárné sz.Szappanos Julianna végrendelete által létesült Szappanos Kripta Alap pénzéből.Végrendelätének idevonatkozó része szerint Szentkirály pusztai 83 k.holdas birtokából 10 holdat a kecskeméti ref.egyházra, 30 holdat özv.Pethö Albertnéra és 43 holdat az én nevemre hagyakozotta fenti célra,

Egyházi felavatási ünnepély keretében exhumáltuk és átvittük halottainkat a mauzoleumba a régi családi kriptából,ami ugyancsak a kecskeméti ref.temetőben a balásfalvi Kiss családi kriptája mellett volt.Ekkor vittük át

Dédnagyapám Szappanos István / 1788-1873/
Dédnagyanyám Tsikesz Nagy Mária / 1782-1854 /
és öt kiskoruan elhalt gyermekének porrá lett hamvait
Nagyapám Szappanos Elek / 1837- 1921 /
Nagyanyám Mester Julianna / 1842-1908 /
Édesapám Szappanos István /1871-1925 /
Nagynéném Szappanos Julianna /1864-1930/
Nagybátyám Szappanos Elek /1868-1932/ koporsóit.

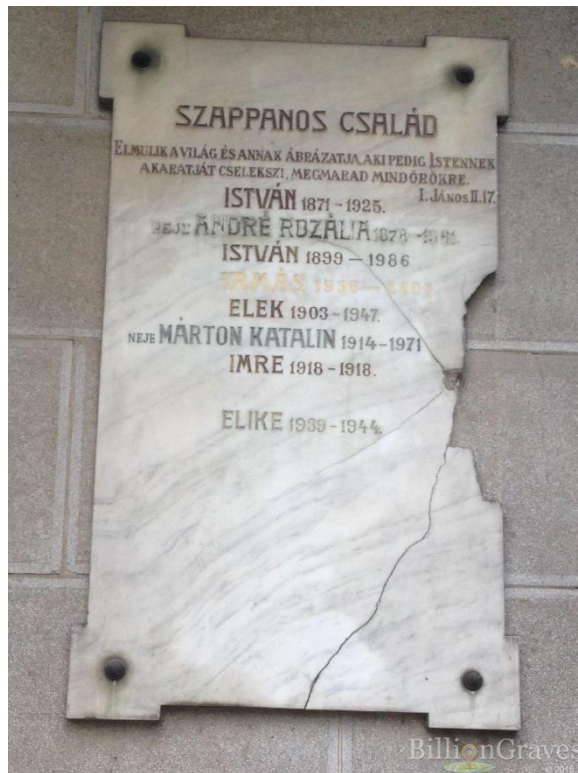
A kecskeméti ref.egyháznál levő alapító levél szerint a mauzoleum néhai Szappanos Elek és Mester Julianna leszármazottjainak a temetkezési helye.A mauzoleum front falán két márvány tábla van /jobb oldali általam ismeretlen okból sérült/ a már elhunyt és még élő családtagok neveivel.az ott szereplők közül azóta már ott nyugszik Öcsém Szappanos Elek /1902-1947/

Johannes Martikainen
& keeskeneli
reformalaisen Seurakunnan
963.

Lipsijän
Opin Johannes Eekku
Kallio
& laulu Kallio

Szappanos Károly, ref. lelkész irataiból:

„...5. Szappanos Mauzózeum Épült 1935-ben. Építtette Szappanos Elek 4 gyermeke, u.m. Julianna, Sikari Kovács Gáspárné, Elek és neje Szappanos Mária, István és neje André Rózsa, Imre és neje Muschong Borbála. A Mauzózeum sírboltjában 17 halott nyugszik, kiket különböző helyeken exhumálva 1935 benn tettek itt nyugovóra...”

Szappanos István (sz: 1899) városföldi földbirtokos emlékirataiból:

„...1930 nyarán halt meg Juliska néném (Szappanos Julianna, özv. Sikari Kovács Gáspárné) Végső akarata szerint az ősi Szappanos szokásjog szerint Öcsémmel (Szappanos Elek), Húgommal (Beretvás Istvánné, Szappanos Rózsa) együtt vagyont mi örököltük, de 43 hold Szentkirály pusztai földjét egy új Szappanos mauzózeum építésére hagyta. Ennek felépíttetésével a család engem bízott meg. Így épült fel 1935-ben vitéz Szappanos Jenő építész mérnök, Kecskemét város főmérnöke terve alapján a dór oszlopsoros mauzózeum a kecskeméti református temető mellett levő pár holdas ősi Szappanos családi birtokon, közvetlenül a hősi temető mellett, hol Héjjas Miska szobra körül voltak a kecskeméti hadikórházakban elhunyt református hősi halottak eltemetve. Szappanos mauzózeum az egyetlen volt a kecskeméti temetőkben.

1944. halottak napján, ami városunk utolsó magyar napja volt, mivel másnap már orosz kézre jutott, mint katona Kecskeméten voltam és amikor a parancsnokságom alatt levő autóbusszal, ami az V. tábori pót hadosztály törzsének tisztikarát szállította elhagytuk Kecskemétet, a mauzózeum lépcsőjén elmondott imádsággal búcsúztam attól a világtól ami akkor örökre összeomlott, mindentől, ami a bolsevisták kezére jutott.

A mauzóleumba helyeztük át dédszüleim, nagyszüleim, Édesapám, Elek bátyám és Juliska néném még fellelhető koporsóit és hamvait, csontjait.

1945 után még ide lett eltemetve:

Öcsém és Buda ostrománál meghalt fia Elike, és anyósa Márton Istvánné, id. Szappanos Elekné keresztanyám Elek bátyám özvegye, és nevelt leánya Poosch Edéné Nyírádi Ica. Édesanyám és Imre bátyám, továbbá Kosár Antal a bócsai birtokunk öreg hűséges intézője...”

A fenti emlékezés apámtól Szappanos István VI.-tól származik. Azóta már az ő neve is ott van a táblán bevésve édesanyja alatt. Apám aktív katonai szolgálatban volt mint vonatozó százados

1944 őszén, amikor az előrenyomuló szovjet hadsereg elől visszavonulva itt a mauzóleum lépcsőjén vett búcsút otthonától, és mindentől ami eddigi életét jelentette. Nem akarta sokáig bevallani, de mélyen szívében tudta, hogy ide életében soha többé nem fog visszatérni. Az a gépágyú lövés, ami az egyik táblát érte pár nap múlva tett pontot erre az életre. 1987-ben ennek az amerikai emigrációban elhunyt Szappanos Istvánnak hamvait is ide hozták haza fiai, és ezen alkalommal Szappanos Elek özvegyét, Márton Katalint is ide hozták át a Köztemetőből. 2003-ban Szappanos István fia Imre Tamás hamvai, aki 1991-ben repatriált Amerikából Kecskemétre, is ide kerültek.

A kilencvenes években Tamás öcsémmel sokat barangoltunk a református temetőben és sok régi Szappanos sírkőre bukkantunk amik elhanyagolva a hamarosan véghezviendő felszámolás alá kerülnének. Szerencsém volt az akkori temető gondnokkal, Tóth Imrével egy barátságos megoldásban megegyezni, amennyiben mindezeket a szétszórt sírköveket összegyűjtenék és a mauzóleum melletti parkrészletben felállítanák, szépen restaurálva azokat. Ennek a műveletnek költségét Tamás és én vállaltuk. Ez 1999-re valóban meg is történt és erről az alábbi képek tanúskodnak.

A mauzóleum története aztán, az elkövetkező években sok zavaros időközön ment át. A kommunizmus sötét éveiben a temető teljes elhanyagoltságban tengődött majd a mauzóleum családi tulajdonjoga is bonyodalmasan de véglegesen átszármozott a református egyházra. Ezalatt az idő alatt nagyanyám özv. Szappanos Istvánné, nagybátyám Szappanos Elek, özv. Szappanos Elekné Mariska néni, és Szappanos Imre bácsi lett ide temetve. A nyolcvanas évek vége felé az egyház engedékenyebb és barátságosabb időket nyitott és ennek köszönhetően apám hamvait 1987-ben mégis csak sikerült ide elhelyezni, amikor is egyidejűleg Szappanos Elekné Márton Katica hamvait is eredeti sírhelyéről ide helyezték át itt nyugvó férje mellé. Szegény apám ennek lehetőségét élete végéig nem tudta és szomorú megadással fogadta el, hogy hamvai másutt lesznek elhelyezve. Azóta és főleg a rendszerváltozás után a család újból megkapta jogát az ide temetkezésre és azóta, öcsém Szappanos Imre Tamás és unokatestvérem Szappanos Katinka férje Dusek Péter hamvai is itt nyertek elhelyezést.

A mauzóleum tulajdonjogi helyzete mai napig rendezetlen. Utoljára 2015-beni kecskeméti hazalátogatásom alatt volt alkalmam kecskeméti lakos, Szappanos Laci unokaöcsémmel egy, az egyház által előterjesztett szerződést az elnök lelkésszel és jogi tanácsadójukkal megtárgyalni, amelyben az odatemetkezési jog fejében az egyház elvárná családunktól annak karbantartási költségeit magára vállalni. Ezt sem Laci, sem húga Katinka, sem én nem láttuk egy elfogadható megoldásnak és így ez a szerződés további átdolgozást igényel, ami a mai napig várat magára. Arra azonban kaptunk ígéretet, hogy mi hárman, a család utolsó olyan tagjai, akik erre még igényt tartanak, számíthatunk arra, hogy hamvaink ide kerülhessenek. Reményem az, hogy ugyanúgy mint az öreg Szappanos Pista bácsi és Ferenczy Klára sírboltját, ezt is műemléknek nyilvánítják, amivel annak örök karban tartása jogilag megalapozódna.

Ennek a felajánlott, de ezen írás idejéig (dec 2019) el nem fogadott és alá nem írott szerződésnek szövegét az alábbiakban csatolom.

Megállapodás a Kecskeméti Református Temetőben lévő Szappanos Mauzóleum használatáról

Előzmények:

1. Szerződő felek rögzítik, hogy az 1939. december 18.-án kelt ajándékozási szerződés szerint Szappanos Imre ny. huszárszázados egyháza iránti hűsége okán a tulajdonában lévő kecskeméti 17.261. sz. betétben A. I. 1-7. sorszámú 10022/1, 10022/2, 10023, 10024, 10021/1-b, 10021/2-b, és 10025/1-b. hrsz alatt felvett 2 hold 335 n-ől terület fele részét a Kecskeméti Református Egyházközségnek ajándékozta. A terület másik fele korábban már a Kecskeméti Református Egyházközség tulajdonába került.

Ez a jelenlegi temető területéhez kapcsolódóan a Szappanos mauzóleum, hősi emlékmű és az ún. „Robinson” épület körüli területrészt jelentette, pontosabb körül határolása a területnek a jelenleg rendelkezésre álló információk alapján nem lehetséges.

A fent hivatkozott ajándékozási szerződésben az is szerepel, hogy az ajándékozott területen a Szappanos család 1934-1935. években mauzóleumot épített, és ebbe a mauzóleumba kizárólag Szappanos Elek és Mester Julianna fiúági leszármazói, Szappanos nevet viselő utódok és azok törvényes feleségei temetkezhetnek. Ezen mauzóleum épülete változatlan formában ma is fennáll.

Az ajándékozási szerződés tartalmazza továbbá, hogy a mauzóleum körüli 540 n-öl területet a vérrokonságban lévő Szappanos István és Kolozsváry Zsuzsanna fiúági, Szappanos nevet viselő egyenes ági leszármazottai temetkezési helyének rendeli fenntartani. Az Egyházközség vállalta a kb. 540 n-öl területi park és a mauzóleum mellett lévő két virágágyás gondozását. A hivatkozott 540 n-öl nagyságú terület pontos behatárolása a jelenleg rendelkezésre álló adatok alapján nem járt sikerrel.

2. Máiig nem tisztázott okok miatt az 1939. december 18.-án kelt ajándékozási szerződés alapján az Egyházközség tulajdonjoga nem került bejegyzésre az 1. pontban megjelölt 2 hold 335 n-öl ajándékba kapott terület felére.
3. A Kecskeméti Városi Tanács 1972-1973. évben kisajátította a terület egy részét, a kártalanítási összeget a tulajdonjog bejegyzés elmaradása miatt fele részben a Kecskeméti Református egyházközség, másik fele részben pedig Szappanos Imre örökösei: Szappanos László és testvére Dusek Péterné szül. Szappanos Katalin vették fel.
4. Az ügyet tárgyalta a Kecskeméti Református Egyházközség Presbitériumának Építési és Pénzügyi Bizottsága 1973. február 23-án tartott ülésén. A Bizottság – figyelemmel arra, hogy a Szappanos család előzőleg földet, harangot és egyéb ajándékokat adományozott az egyházközségnek -, a békés megegyezés mellett döntött, ezért az örökösök a jóhiszeműen felvett kártalanítási összeget megtarthatták, azonban hajlandóak voltak a korábbi ajándékozási szerződésben foglaltakat elismerni, amely szerint jogos tulajdonosnak az egyházközséget ismerték el.

Jelenlegi állapot:

1. Szappanos László (szül hely, idő:, anyja neve: Csáki Ildikó, címe:)
2015. januárban megkereste a Kecskeméti Református Egyházközség Temetői Bizottságának gondnokát Zombory Istvánt és temetővezetőjét Zilahi Kálmánt. Az elmúlt időszakban több megbeszélés is történt, és együttesen megtekintették a mauzóleum épületét. Az akkori állapotról fotódokumentáció készült, valamint Szappanos László részéről átadásra került 1 garnitúra kulcskészlet is.
2. Szappanos László átadott az egyházközség képviselői részére egy „Megállapodás és ingatlanátruházási szerződés” megnevezésű a Kecskeméti Református Egyházközség másrészről Szappanos László (an.: Csáki Ildikó) és Dusek Péterné szül. Szappanos Katalin között létrejött 1973. március 10.-i keltezésű írógéppel írt megállapodást, melynek aláírt példányát nem tudta bemutatni. Ezt követően az egyházközség képviselői keresték az Egyházközség Levéltárában is nevezett dokumentum aláírt példányát, amely azonban nem járt eredménnyel.

Fenti előzmények után a Kecskeméti Református Egyházközség és Szappanos László megkötötték a következő

megállapodást:

1. A Kecskeméti Református Egyházközség hálás szívvel emlékezik meg Városunk és Gyülekezetünk életében fontos szerepet betöltő, és meghatározó, egyházközségünket évszázadokon át sokféle módon támogató Szappanos családról.

2. Szappanos László kijelenti, hogy az ajándékozó Szappanos Imre ny. huszárszázados egyenes ági leszármazója, unokája (??) a többi még élő leszármazott teljes körű felhatalmazása és megbízása alapján képviseli a Szappanos családot. (Jó lenne, ha meghatalmazást tudna hozni a többi leszármazótól, érintettől!!)
3. Szerződő felek megállapítják, hogy a mauzóleumba temethető összesen db nagykoporsó és db urna. Jelenleg felhasználható még db nagykoporsó és db urna hely.
4. Szerződő felek megállapodnak, hogy a mauzóleum (mint épület) tulajdonjoga és felette a rendelkezési jog továbbra is a Szappanos családé. E jogot jelenleg ezen szerződést aláíró Szappanos László gyakorolja, halála után pedig törvényes örököse (??) .
5. Szerződő felek megállapodnak abban, hogy a mauzóleum területe, mint sírhely után megváltási díjat fizet a család. Tekintettel egyedi méretére, elhelyezkedésére, valamint a család és az egyházközség több évszázados kapcsolatára ennek mértékét a 8 férőhelyes kriptasírhely teljes árában határozzák meg. Ennek összege: 96.000.-Ft, azaz kilencvenhatezer forint/60 év. Ezt az összeget Szappanos László vállalja befizetni az Egyházközség pénztárába 2015. napjáig.
6. Szappanos László és a család tagjai gondoskodnak saját költségükön a mauzóleum karbantartásáról, műszaki állapotának javításáról és fenntartásáról, az Egyházközség pedig vállalja a mauzóleum körüli terület (park) gondozását.
7. Az 1939-ben kelt ajándékozási szerződésben kikötésre került, hogy a mauzóleumba kizárólag férfiágon leszármazottak és felségeik temetkezhetnek, nőági utódok temetését néhai Szappanos Imre ny. huszárszázados a szerződésben nem engedélyezte. Ezen rendelkezéseknek a jövőbeni betartását vagy be nem tartását az Egyházközség nem vizsgálja, a döntés joga a Szappanos család mindenkori képviselőjét illeti meg.

Melléklet:

- 1939. december 18.-án kelt ajándékozási szerződés másolata
- 1973. március 10.-én kelt (aláírás nélküli) megállapodás
- fotódokumentáció

Szerződő felek jelen megállapodást elolvasás után, mint akaratukkal mindennel megegyezőt helybenhagyólag aláírták.

Kecskemét, 2015.....

.....
 Kecskeméti Református Egyházközség
 (Hörcsök Imre főgondnok és Kuti József elnöklelkész

.....
 Szappanos László

Alulírott Varga József, mint a temető üzemeltető Hírös Temetkezési Kft. vezetője a fenti megállapodást tudomásul vettem.

Kecskemét, 2015.....

.....
 Varga József

A Szappanos sírkert a mauzózeum mellett. A temetőben szétszórt régi családi sírköveket egy helyre összehoztuk. Az akkori temetőrendezés folyamán ezeket a sírköveket különben felszámolták és megsemmisítették volna.

A hat sírkő bevéselt feliratait is újra festették, így azok is szépen olvashatóvá váltak. Alább látható részleteiben mind a hat sírkő.

SZAPPANOS ISTVÁN III. KRIPTÁJA A KECSKEMÉTI REF. TEMETŐBEN

(dédapám, Szappanos Elek testvére)

Szappanos István VIII. feljegyzései

1848-49 honvéd. Ügyvéd, táblabíró, országgyűlési képviselő, udvari tanácsos.

Élt 99 évet. A szájhagyomány szerint, a kecskeméti katolikus nagytemplom főoltárképén az Úr Istent a festő ő róla modelozta. (Református léte dacára). Sírboltjuk feleségével, Ferenczy Klárával a kecskeméti ref. temető régi főbejárati útján van. 1992.- ben ottlétemkor, a bevéselt adatok már alig olvashatók. A sírbolt romladozóban.

1993.-ban újra felkerestem a temetőben a kriptát. A temető igazgatósága szerint a kripa, mint műemléknek van elkönyvelve, és ahogy valami pénz lehetőség lesz, az egyház rendbe fogja hozatni.

A bevéselt szöveget mégis elolvastam:

elől :

"SZAPPANOS ISTVÁN

**Ügyvéd, volt 48.-as honvéd, városi tanácsnok, megyei táblabíró. A ref. egyház örökös főgondnoka, országgyűlési képviselő. A képviselőház korelnöke. Az országos függ. és 48-as Balpárt elnöke. A Köztársasági Párt díszelnöke. M. kir. udvari tanácsos.
Szül 1818. július 25.-én, meghalt 1917 dec. 25.-én.**

és neje FERENCZY KLÁRA

Szül 1824. április 13.-án, meghalt 1892 dec. 3.-án. "

hátral:

"Felejthetetlen kedves jó anyám

BFI KISS JUDITH (BFI = Balásfalvy)

FERENCZY GYÖRGY édesatyám özvegye, áldott hamvait e sírbolt zárja.

Szül. 1795 dec. 12.-én, férjezett 1814, meghalt 1870. május 2.-án.

Szent neked emléked, béke legyen sírodon, gyermeki áldásom hamvaiddon.

Ezen emléket emelték

Ferenczy Klára és férje Szappanos István. "

Szappanos Károly ref. lelkész feljegyzései a képes albumban:

"Iskoláit Kecskeméten végezte. 1842-ben ügyvédi oklevelet szerzett. 1847-ben városi aljegyző, majd 1848-ban tanácsnok lett. 1849-ben nőül vette Ferenczy Klárát, Ferenczy Idának, Erzsébet királynő felolvasónőjének unokatestvérét. Házasságuk gyermektelen volt. 1860-ban táblabíró lett. A református egyház főgondnoka volt 1855-től haláláig. Volt h. polgármester is 1867-1875-ig. Ő alapította a függetlenségi 48-as pártot Kecskeméten és annak sokáig elnöke volt. 1895-ben és 1896-ban országgyűlési képviselővé választották, s a képviselőház korelnöke volt. Kossuthot meglátogatta Turinban. A Takarékpénztár Egyesületnek és a Gazdasági Gózzalomnak igazgatósági tagja volt. A király udvari tanácsossá nevezte ki. Lakás 11. Mária utca."

Magyar Életrajzi Lexikon: Szappanos István (Kecskemét, 1818. júl. 25. – Kecskemét, 1917. dec. 24.): ügyvéd, függetlenségi politikus. Jogot végzett Kecskeméten, majd a pesti egyetemen. 1842-ben szerezte meg ügyvédi oklevelét. Több ízben volt városi tisztviselő, aljegyző, városi tanácsnok. 1867-ben h. polgármester. 1875-től a 48-as függetlenségi pártban vitt szerepet, 1906-tól 1910-ig országgyűlési képviselő, 1906-ban a képviselőház korelnöke. A ceglédi százakkal részt vett a Kossuthot felkereső turini zárandoklaton. Politikai lapokat szerk., a Kecskemét c. lapnak egyik alapítója.

Székelyné Kőrösi Ilona: "A kecskeméti Kossuth-szobor története" c. könyvéből (Kecskemét. 2002) képe alatti felírás szerint "Szappanos István országgyűlési képviselő, a szoborbizottság elnöke."

2010 jún. 9.-én síremlékét műemlékké nyilvánították és a kecskeméti református temetőben restaurálták ünnepélyes keretek között.

Síremlék felirat:

**Itt nyugszik
SZAPPANOS ISTVÁN**

**ügyvéd, volt 48-as honvéd, városi tanácsnok, megyei táblabíró, a ref. egyház örökös főgondnoka, országgyűlési képviselő, a képviselőház korelnöke, az orsz. függ. és 48-as balpárt elnöke, a köztársasági párt díszelnöke, magyar királyi udvari tanácsos.
Szül. 1818. április 13.-án, meghalt századik éves korában, 1917 dec. 25.-én.**

**és neje
FERENCZY KLÁRA**

szül. 1824. április 13.-án, meghalt 1892 dec. 3.-án.

A Kecskeméti Református Egyházközség
2010. június 9-én (szombaton) 15 órakor
megemlékezést és koszorúzást tart
Szappanos István felújított síremléke előtt.

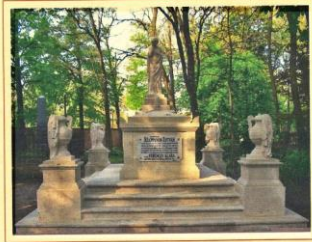
Közöntőt mond:
Szabó Gábor
református lelképásztor

Beszédet mond:
Dr. Gedai István
a Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti Bizottság
elnökhelyettese

Dr. Zombor Gábor
polgármester, országgyűlési képviselő

Megemlékezésünkre szeretettel hívjuk.

A sír a Nemzeti Sírkert része.
A felújítás
Kecskemét Megyei Jogú Város Önkormányzata
és a Kecskeméti Református Egyházközség
összefogásával valósult meg 2010-ben.

Kecskeméti Református Egyházközség
6000 Kecskemét, Szabadság tér 7.
Tel.: +3676/500-389
Fax: +3676/500-387
Email: hivatal@keck.hu

"Az igaznak emlékezete átalát..."
(Pálháziak az)

Kegyeleti megemlékezés
a Kecskeméti Református Temetőben

Kecskemét

Szappanos Istvánra, a 48-as honvédra emlékeztek szerda délután a Református temetőben

Feltöltés időpontja: 2010. június 9. 20:10

Lantos Csaba | www.keckemetiv.hu

A felújított síremléknél a hozzátartozók és az őt tisztelők helyezhették el az emlékezés virágait.

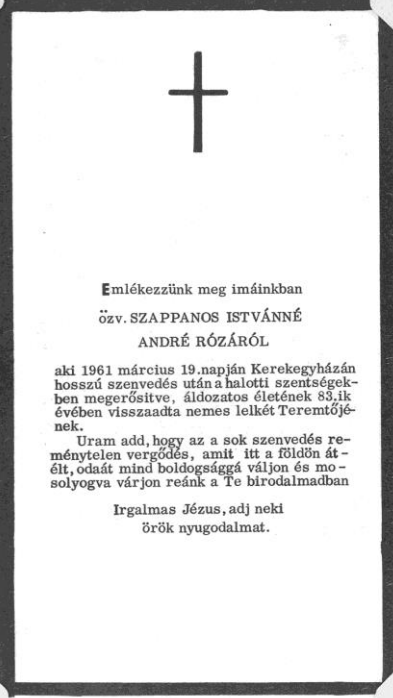

A megemlékezésen beszédet mondott Szabó Gábor nyugalmazott esperes, valamint Dr. Sárközy István Kecskemét alpolgármestere is. Majd a Kecskeméti Református Gimnázium kamara kórusának műsora után, a hozzátartozók, a város és a megye képviselői helyezték el koszorúikat a nemrég felújított síremléken. Szappanos István 1818 július 25.-én született.

Ügyvédként dolgozott, majd a 48-as forradalom kitörésekor honvéddnek állt. Volt városi tanácsnok, megyei táblabíró, valamint a Kecskeméti Református Egyház örökös főgondnoka. Országgyűlési képviselő és a 48-as balpárt elnöke. 99 éves korában, 1917 december 25.-én karácsonykor hunyt el.

ÖZV. SZAPPANOS ISTVÁNNÉ TEMETÉSE

a kecskeméti ref. temetőben

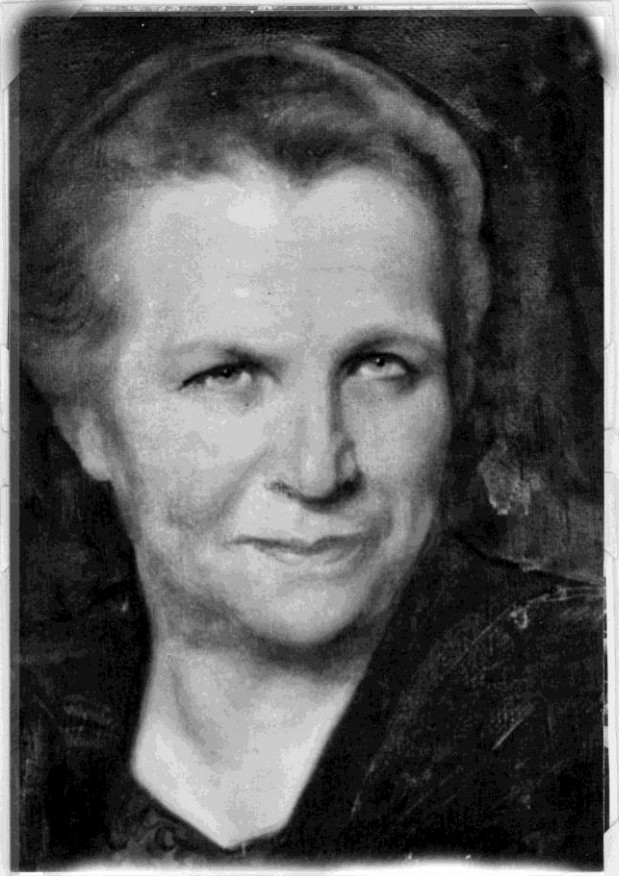

Emlékezzünk meg imáinkban
özv. SZAPPANOS ISTVÁNNÉ
ANDRÉ RÓZÁRÓL

aki 1961 március 19. napján Kerekegyházán hosszú szenvedés után a halotti szentségekben megerősítve, áldozatos életének 83.ik évében visszaadta nemes lelkét Teremtőjének.

Uram add, hogy az a sok szenvedés reménytelen vergődés, amit itt a földön át-élt, odaát mind boldogsággá váljon és mosolyogva várjon reánk a Te birodalomban

Irgalmas Jézus, adj neki örök nyugodalmat.

Édesanyám temetése a kecskeméti református temetőben levő Szappanos mauzoleumba.

A gyászjelentést Clevelandba nyomattam és 68 címre küldtem meg /Magyarország, USA., Canada, Anglia, Németország, Belgium, Argentína, Brazília, Venezuela és Ausztráliába.

1961.március. Ül Pooch Ede, áll profilban Beretvás Lulu, mögöttük dr.André Jancsi, felesége Milcsi, André Laci özvegye Nóra.

Édesanyám
temetése a kecskeméti ref.
temetőben levő Szappanos
mauzeumba.

1961.március

A koporsó végénél állnak:
Szappanos Laci és
dr.Király Endre.

A koporsó mellett háttal
állnak:

özv.Szappanos Elekné,
leánya Katinka,
Király Bandiné Katica,
Vörös Tiborné Zsuzsa,
két leánya Mária és
Klári,
özv.Lázárné
özv.Jancsikné

A koporsó túlsó oldalán
a papok között
Poesch Edéné Nyirády Ica.

SZAPPANOS IMRE TEMETÉSE

Szappanos Imre
nagybátyám.
Született 1877.
ny.honvéd huszár
kapitány,
földbirtokos.

1957.
Kerekegyháza.

Temetése
1959.január
a kecskeméti református temetőben lévő Szappanos mauzoleumban.
A koporsó fejnél
dr.király Endre.

SZAPPANOS CSALÁDI SÍRKÖVEK, KRIPTÁK A KECSKE- MÉTI, KEREKEGYHÁZI TEMETŐKBEN

Kecskemét református temető: Sz. János IV., felesége Szél Julianna, Sz János V., felesége Szél Erzsébet. Lent: Sz. Albert I. és Sz. István IV.

A baloldali obeliszk jobb oldalán Sz János és Szél Julianna gyerekei, Julianna, Sándor és Julianna sírja

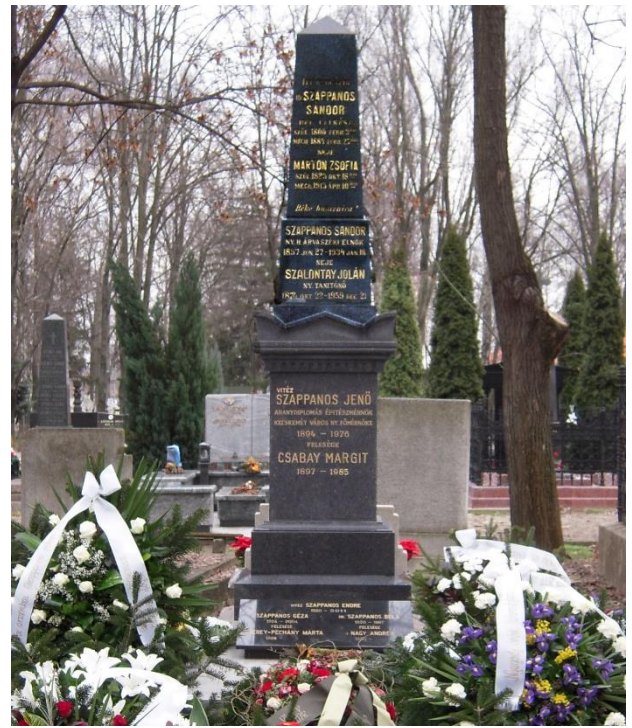
Kecskeméti református temető: Szappanos István Lőrinc I. és felesége Molnár Judit.

Kecskeméti református temető: Szappanos István VII. László és felesége Koncz Judit.

Kecskemét Köztemető: Sz. Sándorné Muraközy Mariann, Sz. Andor, Sz. Gyula, Dr. Sz. Sándor. (a jobb oldali síremlék hátsó felülete)

Kecskemét Köztemető: Sz. Sándor I. és fel. Marton Zsófia, Sz. Sándor III és fel. Szalontay Jolán, v. Sz. Jenő és fel. Csabay Margit, v. Sz. Endre, Sz. Géza és fel. Cs. Pechány Márta, Sz. Béla és fel. Nagy Andrea

A fenti sírkő oldalán

Kecskemét Köztemető: Szappanos Károly I. és felesége Sipos Fanni táblája (a tábla alján)

Kecskemét református temető :Szappanos Sándor IV. és felesége Szappanos Julianna III.

Kerekegyháza, kath temető: André család kriptája

Kecskemét református temető: Csabay család kriptája

IX. FÜGGELÉK

SZÜLETÉSI- HÁZASSÁGI- SZEMÉLYI BIZONYÍTVÁNYOK

A Kecskeméti Református Egyház adatai alapján. Szappanos István. 1871.

Származási táblázat.

apai nagyapja Szappanos István Született: 1788. IV. 27. Vallása: református Kecskemét	anyai nagyapja Cs. Nagy Mária Született: 1795. XII. 7. Vallása: református Kecskemét	anyai nagyapja Mester Mihály Született: 1819. IX. 9. Vallása: református Kecskemét	anyai nagyapja ne. Lestár Zsuzsanna Született: 1817. II. 6. Vallása: református Kecskemét
③	④	⑥	⑦
apja Szappanos Elek Született: 1837. IV. 13. Vallása: református Kecskemét		anyja Mester Julianna Született: 1842. XI. 7. Vallása: református Kecskemét	
②		⑤	
a származást igazoló Szappanos István Született: 1871. VIII. 4. Vallása: református Kecskemét			
①			
Házasságra lépett: André Rózsaival Kecskemét, 1898. IX. 17. ⑪			

Becsületszavamra kijelentem, hogy fenti táblázatot családi okmányaim alapján, a legjobb meggyőződésem szerint állítottam össze.
 Kelt Kecskemét, 1940. március 14.

Ezeknek gyermekei:
 Szappanos István 1899 VII. 5.
 " Rózsa 1900 XII. 4.
 " Elek 1902 IV. 3.

Szappanos Imre

Felbírás Hódj. Csillag Vitéz - ügyvéd

Kecskeméti Református Egyház és Mester Mihály adatai alapján. Mester Mihály 1819.

Származási táblázat.

apai nagyapja Mester Gergely Született: 1739-1824. Vallása: református Kecskemét	anyai nagyapja Küllői Zsuzsanna Született: Vallása: református Kecskemét	anyai nagyapja ns. Tegzes Péter Született: Vallása: református Kecskemét	anyai nagyapja Sándor Judit Született: Vallása: református Kecskemét
③	④	⑥	⑦
apja Mester Mihály Született: 1779-1856. Vallása: református Kecskemét		anyja ns. Tegzes Eva Született: Vallása: református Kecskemét	
②		⑤	
a származást igazoló Mester Mihály Született: 1819. IX. 9. Vallása: református Kecskemét			
①			
Házasságra lépett: ns. Lestár Zsuzsannával Kecskemét, 1839. január 29. ⑪			

Becsületszavamra kijelentem, hogy fenti táblázatot családi okmányaim alapján, a legjobb meggyőződésem szerint állítottam össze.
 Kelt Kecskemét, 1940. május 6.

Ezeknek gyermekei:
 Mester Julianna 1842-1908
 Szappanos Elekné
 Mester Zsuzsanna 1848-1927
 Lázár Sándorné

Szappanos Imre

Mester Julianna

1842.

S Z Á R M A Z Á S I T Á B L Á Z A T .

Apai nagyapja:
MESTER MIHÁLY
sz.Kecskemét.
1779.
ref.

Apai nagyanyja:
ns.TEGZES EVA
sz.
ref.

Anyai nagyapja:
szántói és bori
Lestár József
sz.
1799.
ref.

Anyai nagyanyja:
Ns.Nagy Zsuzsanna
sz.

Házasságot kötöttek:
Kecskemét.1807.jan.13.

Házasságot kötöttek:
Kecskemét.1813.ápril.1.

Apja:
MESTER MIHÁLY
sz.Kecskemét.1819.sept.9.ref.
Házasságot kötöttek:Kecskemét.1839.jan.29.

Anyja:
szántói és bori LESTÁR ZSUZSANNA
sz. 1814.febr.6.ref.

MESTER JULIANNA
sz.Kecskemét.1842.nov.7.ref.
Házasságot kötött Szappanos Elekkel.Kecskemét.1862.jan.19.

Szappanos István.1788.

S Z Á R M A Z Á S I T Á B L Á Z A T .

Apai nagyapja:
SZAPPANOS JÁNOS
sz.Kecskemét.
1713.jan.16.
ref.

Apai nagyanyja:
TORMASSY JUDITH
sz.Kecskemét.
1722.sept.29.
ref.

Anyai nagyapja:
KOLOZSVÁRY ADAM
sz.

Anyai nagyanyja:
VÖRÖSMARTI ILONA
sz.

Házasságot kötöttek:
Kecskemét.1740.ápril.25.

Házasságot kötöttek:

Apja:
SZAPPANOS ISTVÁN
sz.Kecskemét.1766.okt.29.ref.

Anyja:
KOLOZSVÁRY SUSANNA
sz.Kecskemét.1768.febr.17.ref.

Házasságot kötöttek: Kecskemét.1787.jan.30.

SZAPPANOS ISTVÁN
sz.Kecskemét.1788.ápril.27.ref.
Házasságot kötött Tekesz Nagy Máriával,Kecskemét.1811.dec.12.

Gyermekei: János sz.1814.dec.26. nős Széll Juliannával
István " 1818.jul.27. " Ferenczy Klárával
Mária " 1820.sept.21. " Laktos Sándorné
Mihály " 1823.sept.22. " Kulcsár Juliannával,diosadi Deák Krisztinával
Sándor " 1829.márc.24. " tasnádi székely Klárával
László " 1831.máj.30. " Kun Karolinnal
Imre dr." 1833.aug.12. " Thury Zsuzsanna
Elek " 1837.ápril.13. " Mester Julianna.

Szappanos Elek.1837.

S Z Á R M A Z Á S I T Á B L Á Z A T .

Apai nagyapja:
SZAPPANOS ISTVÁN
sz.Kecskemét.
1766.okt.29.
ref.

Apai nagyanyja:
KOLOZSVÁRY SUSANNA
sz.Kecskemét.
1768.febr.17.
ref.

Anyai nagyapja:
TSIKESZ NAGY MIHÁLY
sz.Kecskemét
1761.
ref.

Anyai nagyanyja:
PÁZSITH SARA
sz.
1771.
ref.

Házasságot kötöttek:
Kecskemét.1787.jan.30.

Házasságot kötöttek:

Apja:
SZAPPANOS ISTVÁN
sz.Kecskemét.1788.ápril.27.ref.

Anyja :
TSIKESZ NAGY MÁRIA
sz.Kecskemét.1795.dec.7.ref

Házasságot kötöttek: Kecskemét.1811.dec.12.

SZAPPANOS ELEK
sz.Kecskemét.1837.ápril.13.ref.
Házasságot kötött Mester Juliannával,Kecskemét.1862.jan.19.

Gyermekei: Julianna sz.Kecskemét.1864.febr.19. Sikari Kovács Gáspárné
Elek " " 1868.juli.7. nős Szappanos Máriával
István " " 1871.aug.8. " André Rozával
Imre " " 1877.ápril.22. " Muschong Borbálával.

André Rozália.1878.

S Z Á R M A Z Á S I T Á B L Á Z A T .

Apai nagyapja:
ANDRÉ LÁSZLO
sz.Jászárokszállás

Apai nagyanyja:
ÖRDÖG ROZÁLIA
sz.Jászárokszállás

Anyai nagyapja:
TÓZSÉR DANCÓS
sz.

Anyai nagyanyja:
sz.

rom.kath.

rom.kath.

rom.kath.

Házasságot kötöttek:

Házasságot kötöttek:

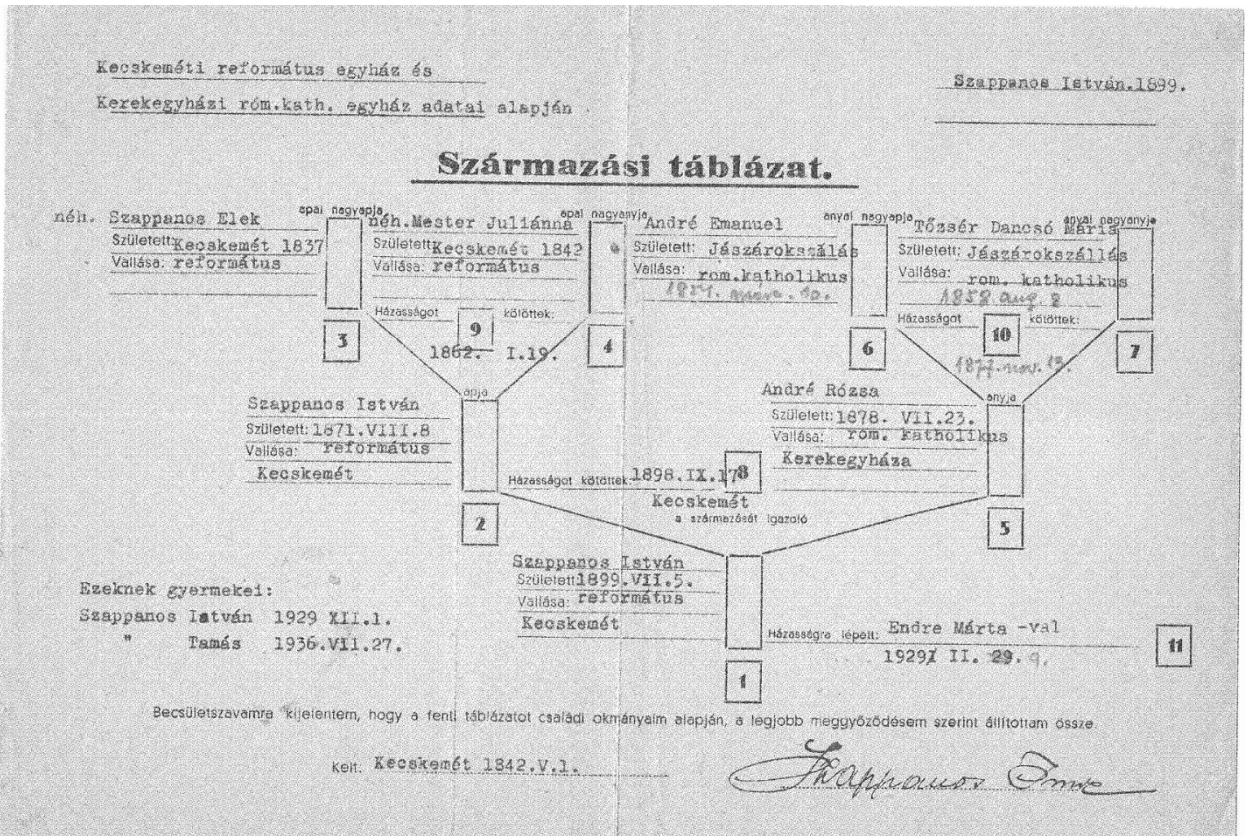
ANDRÉ EMÁNUEL
sz.Jászárokszállás.1854.márc.10.
rom.kath. + 1925

TÓZSÉR DANCÓS MÁRIA
sz. Jászárokszállás.1858.aug.8.
rom.kath.

Házasságot kötöttek: Jászkerekegyháza.1877.nov.13. + 1925

A származását igazoló : ANDRÉ ROZÁLIA
sz.Kerekegyháza.1878.juli.23.r.kath. + 1925
Házasságot kötött: Szappanos Istvánnal,Kerekegyháza.
1898.szept.17.

S Z Á R M A Z Á S I		T Á B L Á Z A T .	
Apai nagyapja: SZAPPANOS ISTVÁN Született: Kecskemét. 1871. aug. 8. Házasságot kötöttek: Kerekegyháza. 1898. szept. 17.		Apai nagyanyja: ANDRÉ ROZÁLIA Született: Jászkerékgy- háza. 1878. júli. 23. Házasságot kötöttek: Kerekegyháza. 1898. szept. 17.	
Anyai nagyapja: ENDRE ZSIGMOND. Született: Kiskunfélegyháza. 1865. febr. 10. Házasságot kötöttek: Abony. 1894. sept. 3.		Anyai nagyanyja: GULNER MÁRIA: Született: Budapest. 1872. sept. 22.	
Apja: SZAPPANOS ISTVÁN Született: Kecskemét. 1899. júli. 5. Házasságot kötöttek:		Anyja: ENDRE MÁRTA. Született: Kiskunfélegyháza. 1903. febr. 24. Kiskunfélegyháza. 1929. febr. 9.	
A származását igazoló: Született:		SZAPPANOS ISTVÁN Kecskemét. 1929. dec. 1. n	
A származását igazoló: Született:		SZAPPANOS IMRE TAMÁS. Kecskemét. 1936. júli. 27.	

1942 sz.
1941.

Kivonat

Ér. 1939. IV. t. c. végrehajtása céljára illetékmentes. (7720/1939. M. E. sz. rendlet 68. §)

a kecskeméti református egyház születési anyakönyvéből

Kötet: VII. Lap: 412. 1871. azaz: Ezerröszölénat határnapjának évétől.

Születés	Éve és napja		A szülők				A szülők		A keresztyének, anyának neve, polgári állása	A keresztes pap	A nevelés elbájosztás ideje	Jegyzet
	a születés	a keresztesítés	neve	neme	törvénytelen	örvénytelen	neve, vallása, polgári állása	lakhely (utca), házszám				
282	1871	Auguszt. 4. 9.	Lévai	1	-	-	Lévai	Lévai	Dékány Pál	Földes Lajos		

Hivatalosan bizonyítom, hogy ez a kivonat az eredeti anyakönyvi cikkel szóról-szóra megegyezik.

Kelt Kecskemét, 1941. évi július 8. napján.

János Lévai
Irkész

Az 1939. IV. t. c. végrehajtása céljára illetékmentes. (7720/1939. M. E. sz. rendlet 68. §)

Pest-Pilis-Solt K. K. vármegye város

Házassági anyakönyvi kivonat.

Polgárszám	A házasságkötés helye és ideje (év, hó, nap)	A nőlegény		A menyasszony		A házasságkötés tanúk családi és utóneve, lakhelye	Házasságkötés kijelentését. Aláírás előtti esetleges megjegyzések. Aláírások.
		családi és utóneve, állása (foglalkozás), vallása, életkora, lakhelye	születés családi és utóneve	családi és utóneve, állása (foglalkozás), vallása, életkora, lakhelye	születés családi és utóneve		
21	1941. aug. 4. Kecskemét lak. Kecskemét	Lévai László földművelő v. ref. Kecskemét	Lévai László	Andri Rozália +. k. lak. Kecskemét	Andri Emília Tokut D. Mária Kecskemét	Lévai László, Andri Rozália, Tokut D. Mária, Kecskemét	Kétszázötvenöt és százötvenöt közötti születésűek közötti házasságkötés, a házasságkötés helye Kecskemét, a házasságkötés ideje 1941. aug. 4.

Utólagos bejegyzések. Kiegészítések.

Bizonyítom, hogy ez a kivonat a *Kecskeméti* anyakönyvi kerület házassági anyakönyvével megegyez.

Kelt *Kecskemét, 1941. július 8.*

János Lévai
Irkész

116
194 / szám.

Vác egyházmegye
Pest vármegye

Keresztlevél

1941. évi 11.
k. alapszámú
bejegyzés

Alulírott ezennel hivatalosan bizonyítom hogy a Kerekeny László
római katolikus plébánia Kereszteltek Anyakönyve

I kötet 179 lapján, az Ezer nyolc száz hetvennyolcad -ik
év július hó 23. napjáról a következők foglaltak:

Folyó szám Numerus currens	63		
Éve, havi, napja, annus, mensis, dies	A születésnek nativitatis	1898 július 23.	
	A keresztelésnek baptismi	24	
A megkeresztelt baptizati	neve nomen	Rozália	
	neme sexus	nő	
	örvényessége leg. — illog.	fríványos	
A szülők — parentum	neve, vallása, állása nomen, religio, status civilis	Audri Euzadmel alal	Jörsei Mária alal
	származáshelye locus originis	Faiszkeresztyháza	
	lakhelye locus domicilii	201	
A keresztszülők neve, vallása, állása Nomen Patrinorum, religio, conditio			
A keresztelő neve, hivatala Nomen et officium baptizantis			
Eszrevételek Observationes			

Kelt Kerekenyháza 1941. évi július hó 14-n.

P. H.

Mátyás János
plébános.

209

szám.

1944.

Az 1939. évi IV. t.-c. végrehajtására illetékmentes. (7720/1939. M. E. sz. rend. 68. §-a)

Házasságlevél

Alulírott ezennel hivatalosan bizonyítom, hogy a Kerekegyháza róm. kat. Egyház házasultak anyakönyvének I. -ik kötetében, 10 -ik lapon 1877 azaz ezer nyolcszázhetvenhét -ik év november hó tizenharmad -ik napjáról a következők foglaltatnak:

Folyószám	19.	
Az esketés éve, hava és napja	1877 november 13	
A z e s k e t e s t e k e s k e r e s z t n e v e s p o l g á r i á ll á s a	vezeték és keresztnéve és polgári állása	Audre Emmausné József Kátia
	származási helye	Stokszicudis Stokszicudis
lakhelye, utca, házsám	Fáschenkegyháza	
vallása	t. k.	
születési éve, hava és napja	33 év	19 év
Állapota nőtlen, hájadon özvegy	wötlon	hadjadon
A szülők vezeték- és keresztnéve, polgári állása és vallása	László tk. közb. Ötödy Rozália tk.	József tk. közb. Botdás Lujzél tk.
A tanúk vezeték- és keresztnéve, polgári állása és vallása	Silek Gáspár tk. közb.	Juhász József tk. közb.
Az eskető lelkész vezeték- és keresztnéve s hivatala	Ragy László lelkész	
Hányszor és mikor lettek hirdetve	hivatalos.	
Észrevételek	/	

Minek nagyobb hitelére kiadtam ezen saját aláírással és a hivatalos pecséttel ellátott oklevelet.

Kelt Kerekegyháza, 1944. évi november hó 13 n.

plébános.

GYÁSZJELENTÉSEK

A legszívrázóbb fájdalomnak mély érzetével jelentik: Idősb **Szappanos István** feledhetlen kedves nejeének; — gyermekei, úgymint: **Szappanos János**, neje **Szél Juliánna**; — **Szappanos István**, neje **Ferenczy Klára**; — **Mihály, Sándor, László, Imre és Elek**, hön szeretve tisztelt édes anyjuk-; — néhai **Szappanos Mária**, **Lakatos Sándornőtől** hátrahagyott **Lakatos Teréz** és **Jusztina**, jó nagyanyjuknak, és **Lakatos Sándor** tisztelt napának,

Néhai NAGY MÁRIA asszonynak,

folyó Julius hó 26-kán, délután 1 és $\frac{1}{4}$ óraker, bélhártya gyúladás következtében, életének 59-dik évében történt csendes elhunytát.

A boldogultnak hűlt tetemei folyó hó. 28-kán, délelőtti 8 óraker, a templomban tartandó szertartás után fognak a budai temetőbe eltakaríttatni.

Kecskemét, Julius 27-kén 1854.

Szappanos János és neje **Szél Juliánna**, — és gyermekeik: **János, Albert** és **István**, teljes szívbánattal jelentik a szülők mint egyetlen kedves emléki leányuknak, a testvérek mint őszintén szeretett testvértüknek,

SZAPPANOS JULIÁNNÁNAK

e folyó hó 18-dik napja esti 9 óraker, nyolcz hávi sorvadás után történt csendes kihunytát, ártatlan élte boldog korányának 15-dik évében.

A dícsőült lélek pommaradványai e folyó Junius hó 20-dik napja délutáni 4 óraker fognak a felső temetőben, a háznál tartandó alkalmi ima és halotti beszéd után, az örök nyugalomnak átadatni. — Örök béke s boldog nyugalom lengjék át csendes álmait!

Kelt Kecskeméten, Junius 19-kén 1865.

SZÉL JULIÁNA özvegy **SZAPPANOS JÁNOSNÉ** és **SZAPPANOS JÁNOS** neje **SZÉL ERZSÉBETTEL**, – úgy a rokonság nevében is mélyen megszorodott szívvel jelentik

ifj. SZAPPANOS ISTVÁN

kedves fiának s egyetlen szeretett testvérének, folyó hó 7-dik napján délután 5^{1/2} órakor, tüdőgümőkórban, élte 22-dik évében történt gyászos elhunytát.

A boldogulnak hült tetemei folyó hó 8-dik napján délután 6 órakor fognak a reform. szer-
tartás szerint, a felső temetőben örök nyugalomra tetetni.

Kelt Kecskeméten, 1875. Julius 7-kén

Béke lengjen áldott porain!

Özv. SZÉL JULIÁNA és gyermekei: **SZAPPANOS JÁNOS**, neje Szél Erzsébet, és **ISTVÁN**, úgy kis unokáik nevében is, mélyen megszorodott szívvel jelentik szeretett jó férj, édes és nagyatyjuknak,

Id. SZAPPANOS JÁNOSNAK,

élete 64-dik évében, folyó hó 16-dik napján déli 12 órakor, szélhűtés következtében történt gyászos kimultát.

Az elhunyt hült tetemei folyó hó 18-dik napján délutáni 3 órakor fognak a reform. egyház szer-
tartása szerint a felső-temetőben örök nyugalomra tetetni.

Kelt Kecskeméten, 1875. April 17-kén.

Legyen áldott emléke, békés nyugodalma!

Idősb **SZAPPANOS JÁNOS, ISTVÁN, MIHÁLY, SÁNDOR, LÁSZLÓ, ELEK**, nejeik s gyermekeik,
– özv. **SZAPPANOS IMRÉNÉ** és **MURAKÖZY IMRÉNÉ**, férje s gyermekeik nevében mélyen megszo-
morodott szívvel jelentik szeretett atyjuk, illetőleg nagyatyjuk,

IDŐSB SZAPPANOS ISTVÁNNAK

folyó hó 12-dik napján d. u. 3 óraker, hosszash betegség után, végelgyengülésben, élete 84-dik évé-
ben történt elhunytát.

A boldogult hült tetemei folyó hó 13-kán d. u. 5 óraker fognak a reform. egyház gyászszertartása szerint, ifj. Szappanos Sándor 7-dik tized, bárány utca, 37. sz. alatti házától, a felső-
temetőbe eltakarítani.

Kelt Kecskeméten, 1873. évi September 13.

Béke lebegjen hült tetemei felett!

Szappanos Sándorné született Marton Zsófia és gyermekei: Szappanos Amália,
Sándor, Júlia és Károly fájdalmas szívvel jelentik felejthetetlen emlékü szeretett férjének s
jó édes atyjoknak

SZAPPANOS SÁNDOR

SZ. K. KECSKEMÉT VÁROS TÖRVÉNYHATÓSÁGI BIZOTTSÁGI TAGNAK, REFORM. LELKÉSZNEK S EGYHÁZI TANÁCSOSNAK

folyó év és hó 25-ik napján esti 6 és 1/2 óraker, élete 84-ik évében, végelgyengülés következtében történt gyászos kimúltát.

A boldogult hült tetemei f. évi február hó 27-én d. u. 3 óraker fognak a reform. egyház szertartása szerint a felső-temetőben levő családi sírboltba örök nyugalomra tétetni.
Kecskemét, 1884. február 25.

Áldás és béke poraira!

Szappanos János és neje Szél Erzsébet és gyermekeik Erzsébet, János, Ilona, Mariska, Idácska, István, Jolántha, Lajos, továbbá az összes Szappanos és Szél családok fájdalomtól megtört szívvel jelentik a jó édes anyának, napának s nagyanyának, illetve rokonnak

idősb SZAPPANOS JÁNOSNÉ született SZÉL JULIÁNNA asszonynak

folyó hó 26-án délután 5 óraker, munkás életének 73-dik évében, végelgyengülésben történt elhunytát.

A megboldogult hült tetemei f. hó 28-án d. u. fél 5 óraker fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint a felső-temetőben levő családi sírboltba örök nyugalomra tétetni.

Kecskemét, 1888. augusztus 27.

Aldás és béke hamvaíra!

SIPOS IMRE belényesi ev. reform. lelkész, IRMA, RÓZA, BÉLA, IRÉNKE, gyermekeivel, valamint Özv. SZAPPANOS SÁNDORNÉ MÁRTON ZSÓFIA reform. lelkész; SZAPPANOS SÁNDOR kecskeméti városi fogalmazó nejével SZALONTAI JOLÁNNAL: Dr. SZAPPANOS SÁNDOR kecskeméti kir. aljárásbíró nejével SZAPPANOS JULISKÁVAL, SZAPPANOS KÁROLY duna bogdányi reform. lelkész nejével SIPOS FÁNIKÁVAL: SIPOS JÁNOS b. ujlaki reform. lelkész nejével LADÁNYI JOLÁNNAL, mély fájdalommal jelentik a hűen szerető jó hitvesnek, szerető jó édes anyának, szerető jó gyermeknek, testvérnek és sógorónak

Szappanos Amáliának

f. évi Április hó 8-án hajnali 3 óraker 38 éves korában rövid szenvedés után agyszélhűtésben történt elhunytát.

A boldogultnak földi maradványai Ápril hó 9-én délután 4 óraker a reform. templomban tartandó rövid gyászbeszéd s ima után fognak örök nyugalomra tétetni.

Belényes, 1894. Április hó 8-án.

Aldás legyen emléken, nemes lelke a kegyelem országában találjon boldogságot!

Nyom. Süsmassa L. Belényes.

Alulírottak a maguk és az összes rokonság nevében
megtört szívvel tudatják a szerető jó édesanya, napa, nagy-
anya és rokonnak

özv. Szappanos Lászlóné
szül. Kun Mária Karolina asszonynak

f. hó 4-én d. u. 4 órakor, hosszas szenvedés után, élte 65-ik,
özvegysége 3-ik évében történt csendes elhunytát.

A megboldogult hült tetemei f. hó 6-án d. u. 5 órakor
fognak a gyászháztól (Csongrádi-nagy-utca 1-ső szám)
a budai-úti ref. temetőben levő családi sírboltba örök nyu-
galomra tétetni.

Kecskemét, 1899. július 4.

Áldás és béke lengjen drága hamvai felett!

Szappanos Karolin, Szappanos Kornélia
mint gyermekei.

Bódogh Ferencz gyógyszerész
mint veje.

Fellegi Mariska, Fellegi Ottóka;

Bódogh Blanka

mint unokái.

Alulírottak az összes rokonság nevében is mély fájdalommal telt szívvel jelentik a szeretett férjnek, jó fiúnak, vőnek, testvérnek és sógornak

Ifj. Szappanos János **földbirtokosnak**

élete 35-ik, boldog házasságának 5-ik évében, hosszú és súlyos szenvedés után, folyó február hó 23-án d. u. $\frac{3}{4}$ 3 órakor történt gyászos elhunytát.

A megboldogult földi maradványai folyó hó 25-én, vasárnap d. u. 3 órakor fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint (a III. tized, Kápolna-utca 19. szám alatti gyászháztól) a felső temetőbe örök nyugalomra tétetni.

Kecskeméten, 1906. évi február hó 23-án.

Áldás és béke lengjen porai felett!

Özv. ifj. Szappanos Jánosné Zilahy Etelka
a megboldogult neje.

Id. Szappanos János és neje Szél Erzsébet
mint szülők.

Id. Zilahy István
mint após.

Szappanos Erzsébet férj. Nyirády Lászlóné,
Szappanos Mária férj. ifj. Szappanos Elekné,
Szappanos Ida férj. Nagy Sándorné,
Szappanos István, Szappanos Teréz
mint testvérei.

Nyirády László, Lakos Pál
Ifj. Szappanos Elek, és neje Zilahy Zsófia,
Nagy Sándor, Ifj. Zilahy István
Keresztes Imre, és neje Garaczi Mária,
Varga Istvánné Zilahy Ilona
mint sógorai és sógornói.

NYIRÁDY LÁSZLÓ, KECSEKEMÉNY.

Alulírottak fájdalomtól mélyen lesújtva, megtört szívvel jelentik a felejtéhetetlen hűvesnek, jó édes anyának, szerető nagymamának, napának és a jó testvérnek

Szappanos Jánosné szül. Szél Erzsébet asszonynak

folyó évi január hó 6-án éjjel 11 órakor, életének 59-ik, boldog házasságának 41-ik évében, hosszas szenvedés után történt esendős elhunytát.

A megboldogult földi maradványai folyó hó 8-án d. u. 1/23 órakor fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint (a II. tized 325. számú családi gyászháztól) a budai-úti sírkertben levő családi sírboltba örök nyugalomra tétetni.

Kecskeméten, 1908. évi január hó 7-én.

Áldás és béke lengjen porai felett!

Szappanos János

mint férje.

Szappanos Erzsébet

férj. Nyirády Lászlóné,

Szappanos Mariska

férj. ifj. Szappanos Elekné,

Szappanos Ida

férj. Nagy Sándorné,

Szappanos István,

Szappanos Teréz

mint gyermekei.

Nyirády László,

Ifj. Szappanos Elek,

Nagy Sándor,

özv. ifj. Szappanos Jánosné

mint vejei és menyje.

Özv. Keresztes Jánosné

szül. Szél Mária

mint testvére.

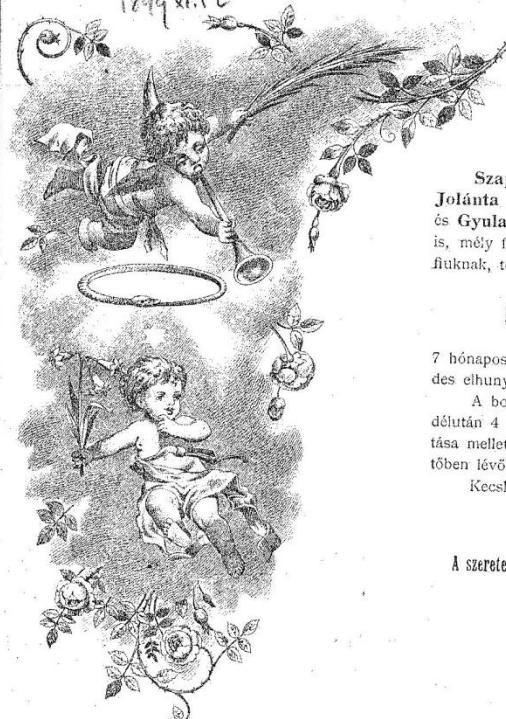
Nyirády Margit, Jolán, László, Teréz, Jenő, Ilonka

Nagy Ida, Erzsike

mint unokái.

NYIRÁDY LÁSZLÓ KECSKEMÉTI.

1899 XI. 12

Szappanos Sándor városi jegyző és neje Szalontay Jolánta szülők, úgy a maguk, mint gyermekeik: Jenő, Andor és Gyula, valamint a nagyszülők és az összes rokonság nevében is, mely fájdalommal tudatják felejthetetlen, forrón szeretett kis fiúknak, testvérüknek és a kedves kis unokának

Sándorkának

7 hónapos korában, f. hó 12-én éjjeli 1/2 12 óraker történt csendes elhunytát.

A boldogult kis angyal hült teteme f. évi november 14-én délután 4 óraker fog az ev. ref. hitvallású egyház gyászszertartása mellett a családi háztól (IV. tized 122. szám) a felső temetőben lévő családi sírboltba örök nyugalomra tétetni.

Kecskemét, 1899. évi november hó 13-án.

A szeretet őrangyala virasszon a kedves kis gyermek hamvai felett!

SZALONTAY LÁSZLÓ, KECSKEMÉT.

Alolirottak mély fájdalommal megtört bánatos szívvel jelentik a hűséges és női erényekkel tündöklő feledhetetlen emlékü hitvesnek, szerető édes anyának, jószívú nagyanak, jó testvérnek

Id. Szappanos Elekné

született Mester Juliánnának

folyó évi január 27-ikén esti 10 óraker életének 65-ik, boldog házasságának 47-ik évében rövid gyengélkedés után történt csendesen elhunytát.

A megboldogult drága halott földi maradványa folyó hó 29-én délután 3 óraker fog a budai-uti sírkertben a dicső feltámadásig nyugalomra tétetni.

Kecskemét, 1908. január hó 28.

Áldás és béke lengjen drága porai felett!

Id. Szappanos Elek
mint férj.

Lázár Sándorné,
Mester Zsuzsána
mint testvér gyermekeivel
menyei:
Ifj. Szappanos Elekné
született Szappanos Mária

Ifj. Szappanos Istvánné
született Andró Rozália
menye.
Szappanos Pistika
Szappanos Rózsika
Szappanos Elcsike
unokái.

Szappanos Juliánna
Özv. S. Kovács Gáspárné
Ifj. Szappanos Elek
Ifj. Szappanos István
Szappanos Imre
gyermekei.

Alul megnevezettek az összes rokonok nevében is mélyen megsomorodott szívvel jelentik az áldott emlékü, felejtethetlen jó férj, édesapa, nagypapa, dédapapa, testvér és ipósnak

Idősbh. Szappanos Sándor

földbirtokosnak, Kecskemét város törvényhatósági bizottsági tagjának
volt 48-as honvédnek

folyó hó 14-ik napján d. u. 5 órakor életének 83-ik, boldogházasságának 55-ik évében történt gyászos elhunytát.

A megboldogult hült teteme folyó hó 16-án délután 5 órakor fog a Gyenestéri 132 számú gyásház előtti sétaterről a református egyház szertartása szerint a budai-uti református temetőben levő családi sírboltban öröknyugalomra helyeztetni.

Kecskemét 1911. évi Julius hó 15 napján.

Áldott legyen emléke!

Özv. Idősbh. Szappanos Sándorné szül. Tasnádi Székely Klára
a megboldogult özvegye.

Domján János
veje.

Dr. Szappanos Sándorné
szül. Szappanos Julia
Szappanos Béláné
szül. Kiss Irén
menyeg.

Balázsfalvi Kiss László
Garzó Sándor
unoka vejei.

Domján Gyuláné
sz. dabasi Halász Erzsi
unoka — menyeg.

Szappanos Mária
Domján Jánosné,
Dr. Szappanos Sándor,
Szappanos Vilma
Özv. Kovács Gézáné,
Szappanos Béla
gyermekéi.

Domján Mária férjezett
Balázsfalvi Kiss Lászlóné
Domján Gyula,
Dr. Domján Dezső
Domján Vilma férjezett
Garzó Sándorné,
Kovács Géza,
Kovács Vilma
Kovács Iván
Kovács Jenő
Kovács Lenke
Szappanos Klárika,
Szappanos Béla
unokái.

Balázsfalvi Kiss Aranka
Balázsfalvi Kiss Lacika
Balázsfalvi Kiss Ernő
Balázsfalvi Kiss Barnika
Garzó Sándorka
Domján Gyulácska
dédunokái.

Id. Szappanos István
Id. Szappanos Elek
testvérei.

Alulírottak fájdalmas szívvel, de az Isten akaratán megnyugodva tudatják, hogy szeretett jó édesanyjuk, nagyanyjuk

ÖZV. SZAPPANOS SÁNDORNÉ MARTON ZSÓFIA

folyó hó 10-én, áldásos életének 90-ik, özvegységének 32-ik évében, 5 heti súlyos betegség után jobblietre költözött.

A boldogultnak földi maradványait folyó hó 12-én d. u. 3 órakor fogjuk a reform. egyház gyászszertartása szerint a IV. ker. Budai-utca 13. számú háztól a budai-úti reform. temetőben levő családi sírboltba örök nyugalomra helyezni.

Kecskemét, 1915. április 10.

Nyugodjék békében! Áldott legyen emlékezete!

Szappanos Sándor
árvaszéki h. elnök

Szappanos Júlia
Dr. Szappanos Sándorné
gyermekai.

Szappanos Károly
ref. vallásitanító lelkész

Szappanos Sándorné
Szalontay Jolán

Dr. Szappanos Sándor
kir. táblai bíró
menyei és veje.

Szappanos Károlyné
Sipos Fanni

Sipos Irén, Szappanos Jenő, Andor, Gyula, Jolán, Sándor, Margit,
Szappanos Flóra, Gizella, Károly
unokái.

2214. ÉVI LÉNY. É. KECSEKMET.

Szappanos Béla és neje szül. Kiss Irén mint szülők; ifj. Szappanos Béla mint testvér; özv. Szappanos Sándorné szül. Tasnady Székely Klára és özv. Kiss Antalné szül. Wagner Iona mint nagyszülők — az összes rokonság nevében is — fájdalommal, de az Isten akaratában való megnyugvás mellett jelentik, hogy drága kis

KLÁRIKÁJUK

tiszta lelkét élete 16-ik évében folyó hó 29-én délelőtt 9 órakor visszaadta Teremtőjének.

Porhüvelyét 1917. március hó 31-én d. u. 3 órakor fogjuk Rákóczy-tér 2. sz. házból a református egyház szertartásai szerint a helybeli temetőbe kikisérni s ott az anyaföldnek visszaadni.

Magyarkanizsán, 1917. március hó 29-én.

**NYUGODJÁL BÉKÉBEN EGYETLEN KIS KLÁRIKÁNK;
EMLÉKED LEGYEN ÁLDOTT!**

BRUCK P. PAL, MAGYARKANIZSA.

Alulírottak mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett jó apa, nagypapa és rokon

ID. SZAPPANOS ELEK

földbirtokos, Gazdasági Egyesületnek örökös tb. alelnöke, ref. egyháztanácsos,
igazgatósági tag

f. hó 12 én délelőtti 11 órakor, áldásos és munkás életének 85. évében csendesen elhunyt.
Felejtethetlen halottunk f. hó 14-én d. u. 5 órakor fog az ev. ref. egyház gyász-
szertartása szerint a Rákóczi-ut, Gazdasági Egyesület székházától, a Budai-uti reform.
temetőben levő családi sírboltba örök nyugalomra helyeztetni.
Kecskemét, 1921. június 13.

„E nemes harcot megharcoltam és hitemet megtartottam!”

Özv. Sikari Kovács Gáspárné
szül. Szappanos Juliánna
ifj. Szappanos Elek
Szappanos István
Szappanos Imre
gyermekei.

Ifj. Szappanos Elekné
szül. Szappanos Mária
Szappanos Istvánné
szül. André Róza
Szappanos Imréné
szül. Muschong Biri
menyeci.

Ifj. Szappanos István Beretvás Istvánné szül. Szappanos Rózsa és férje legifj. Szappanos Elek
unokái.

Kecskeméti Közlöny Nyomdai Vállalat

*Kecskemét fh. város polgármestere a város közönsége, valamint a físztviselei kar
nevében is mély megilletődéssel és fájdalommal jelenti, hogy*

SZAPPANOS SÁNDOR

NY. ÁRVASZÉKI H. ELNÖK, TÖRVÉNYHATÓSÁGI BIZOTTSÁGI TAG UR

életének hetvenhetedik évében Kecskeméten, folyó évi január hó 16. napján elhunyt.
Temetése folyó hó 18. napján, csütörtökön délután 3 órakor lesz a Budai-utca 15. sz.
alatti gyászházfől.

Az 1890. évben fogalmazóként lépett a város szolgálatába, majd aljegyző, árvaszéki
ülnök, később pedig árvaszéki h. elnök lett s mint ilyen vonult nyugalomban az 1921. év
közepén. Hosszú szolgálata alatt kiváló szakértelemmel és ügyszereffel, gondos lelkiismeret-
fességgel végezte hivatali fennvalóit, emellett azonban a város társadalmi és közéletében is
rendkívül tevékeny munkásságot fejtett ki. Számos társadalmi egyesületben vitt vezető sze-
repet s úgy ezekben, mint a törvényhatósági bizottságban mindaddig lankadatlan buzgalommal
szolgált a szeretett városának közérdekéért, amíg súlyos betegsége teljes visszavonulásra kény-
szerítette.

A város közönsége előzékeny és szíves modorú főfísztviselet, físztviseletfársai pedig
kötelességét hiven teljesítők, megértő lelkű főnökök és kartársak ismerték a megboldogultban.

EMLÉKÉT A VÁROS KÖZÖNSÉGE ÉS
FÍSZTVISELEI KARA MINDIG KEGYELETTTEL ŐRZI.

Kecskeméten, 1934. évi január hó 17. napján.

Közlöny-nyomda, Kecskemét 54. I.

„Boldogok, akiknek szívök tisztá: mert
ők az Istent meglájták.”
Máté ev. 6:8

Özv. Szappanos Elek^{né} szül. futásfalvi Márton Katalin mind a maga, mind gyermekei: Katinka és Lacika, édesanyja, testvérei, valamint az egész együttérző kiterjedt rokonság nevében fájdalmas szívvel, de Isten akaratában megnyugodva tudatja, hogy a felejthetetlen jó férj, szerető édesapja, gyengédszívű fiú, testvér és rokon

SZAPPANOS ELEK

okl. gazda, földbirtokos, a H. M. mezőgazdasági szakelőadója

munkáséletének 45-ik, boldog házasságának 10-ik évében 1947 január hó 15-én hajnalban, Budapesten rövid szenvedés után csendesen elhunyt.

Szeretett kedves halottunkat Budapestről hazahozatjuk és f. hó 17-én d. u. fél 3 órakor fogjuk a Budai-úti református temetőben, a Szappanos-család sírmeleke előtt tartandó gyászszertartás után, az ugyanott levő családi sírboltba, szerettei mellé örök nyugalomra helyezni.

Kecskemét, 1947 január 16-án.

Nyugodj csendesen, szeretetünk virraszt álmaid felett!

Özv. Szappanos Istvánné André Rózsa
édesanyja

Szappanos István
Özv. Beretvás Istvánné
szül. Szappanos Rózsa
testvérei

Szappanos Istvánné szül. Endre Mária
futásfalvi Márton Lili
és férje dr. Kiss Gyula
futásfalvi Márton István
sógornő és sógorai

Szappanos Imre
és felesége Muschong Barbála
Özv. idősebb Szappanos Elek^{né}
szül. Szappanos Mária
nagybátyja és nagynénjei

Dr. futásfalvi Márton István
apósa

Beretvás Katika
és férje dr. Kizly Endre
Beretvás Zsuzsa
és férje Várás Tibor
Beretvás Judit

Ifj. Szappanos István
Szappanos Tamás
Kiss Gyuzsika
unokahúgai és unokatestvéi

HATÁRIS ÉRTEK, TISZKÉRT

150 péld.

„A szeretet erősebb, mint a halál!”
Ének-könyvek

Özv. Szappanos Károlyné szül. vállaji Sipos Fanny mint édesanyja, úgy a maga, mint az alulírottak és az összes rokonság nevében is mély fájdalommal, de a Mindenható Isten akaratában megnyugodva tudatja, hogy a forrón szeretett jó gyermek, testvér, nagynéni, sógornő és rokon

SZAPPANOS GIZELLA

zenetanárnő

folyó évi június-hó 22-én éjjel fél 12 órakor életének 54-ik évében, hosszú és kínos szenvedés után, de Isten akaratában megnyugodva, visszaadta jóságos lelkét Teremtőjének.

Drága halottunk porréseit folyó hó június hó 24-én délután 6 órakor fogjuk a ref. egyház gyászszertartása szerint a református temető halottsházától a családi sírboltba örök nyugalomra helyezni.

Kecskemét, 1948 június hó 23-án.

„Jöjjetek én hozzám mindnyájan, akik megfáradtatok
és megterhelhettetek és én megnyugosztalak titeket!”

Máté ev. XI. 28-29.

Gömöry Lászlóné
szül. Szappanos Flóra
testvére

Gömöry Katalin
unokahúga

Gömöry László
sógora

Ifj. Gömöry László
Gömöry Sándor
unokatestvéi

a Szappanos- és Sipos-családok

HATÁRIS ÉRTEK, TISZKÉRT

Alulírottak mélyeséges fájdalommal tudatják, hogy az áldott életű édesanya, nagyanya, dédnagymama, testvér és rokon

özv. Szappanos Sándorné Szalontay Jolán
ny. tanítónő

életének 86-ik évében I. hó 21-én csendesén elhunyt.

Kedves halottunkat f. hó 23-án, szerdán délután 2 órakor fogjuk a kecskeméti ref. temető halottasházánál tartandó gyászszertartás után a családi sírboltba örök nyugalomra helyezni.

Kecskemét, 1959. évi december hó 21-én.

„Hagyjad az Úrra a te utadat és bízzál benne, majd Ő teljesíti.” Zsolt. 37,5.

Szappanos Jenő,
Szappanos Jolán
gyermekai.

özv. Faragó Béláné
Szalontay Margit
testvére.

Szappanos Endre,
Szappanos Géza
és felesége
Cserey-Pechány Mária,
dr. Szappanos Béla,
Szappanos Idikó
és férje
Csák Géza,
Szappanos Enikő
unokái.

Szappanos Jenőné
Csabay Margit,
özv. dr. Szappanos Sándorné
Muraközy Marianne
menyei.

Szappanos György
dédunokája.

Es az összes rokonság.

59.5981 Bács megyei Nyomda V. — Kecskemét

Mély fájdalommal tudatom, hogy a jóságos nevelő anya, nagynéni és rokon

**ÖZV. SZAPPANOS ELEKNÉ
SZ. SZAPPANOS MÁRIA**

f. évi január 30-án életének 84. évében meghalt.

A megboldogult földi maradványait február 2-án délután órakor a református temető halottás házától a református vallás szertartása szerint helyzetjük örök nyugalomra.

Kecskemét, 1960. január 30.

„Várom a Te szabadtásodat, Uram és a Te parancsolataidat cselekszem.”
(119. zsoltár 166. vers)

Nyirády Ilona dr. Posch Edéné
nevelt lánya

60.4672 BNYV Kecskemét

"Álljatok meg mindannyian és nézzetek reám! Van e nagyobb fájdalom az én fájdalomamnál ? "

Emlékezzünk meg imáinkban
özv. SZAPPANOS ISTVÁNNÉ
ANDRÉ RÓZÁRÓL

aki 1961 március 19. napján Kerekegyházán hosszú szenvedés után a halotti szentségekben megerősítve, áldozatos életének 83.ik évében visszaadta nemes lelkét Teremtőjének.

Uram add, hogy az a sok szenvedés reménytelen vergődés, amit itt a földön át-élt, odaát mind boldogsággá váljon és mosolygva várjon reánk a Te birodalmadban

Irgalmas Jézus, adj neki
örök nyugalmat.

Ama némes harcot megharcoltam,
futásomat elvégeztem a hitet megtartottam.

II. Tim. IV. 7.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy

Szappanos Jenő

aranydiplomás építésmérnök, Kecskemét város nyug. főmérnöke

küzdelmes életének 83., igen boldog házasságának 57. évében, 1976. október 15-én csendesen elhunyt.

Kedves halottunk hamvait november 13. napján 14.20 órakor helyezzük a kecskeméti köztemetőben a református egyház szertartása szerint örök nyugalomra.

EMLÉKÉT SZERETETTEL MEGŐRIZZÜK!

Szappanos Jenőné Csabay Margit, felesége

Szappanos Endre, Szappanos Géza, dr. Szappanos Béla, fiai

Szappanos Jolán, testvére; Szappanos György, unokája

Szappanos Gézáné Cserey P. Márta, dr. Szappanos Béláné Nagy Andrea.

6000. Kecskemét, Csongrádi út 13.

nyv 13.

Szomorú szívvel tudatjuk, hogy szeretett nagynénénk

Szappanos Jolán

gyémántokleveles ny. tanítónő

küzdelmes élet után – 79 éves korában – 1983. február 13-án Kecskeméten elhunyt.

Hamvasztás utáni búcsúztatása 1983. március 11-én, pénteken 15 órakor lesz a **Kecskeméti köztemetőben**.

EMLÉKET SZERETETTEL ŐRIZZUK.

Gyászoló család.

FNYY 13

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett és szerető édesanya, nagymama, dédnagymama,
anyós és rokon

Szappanos Jenőné

sz. CSABAY MARGIT

1985. október 27-én, életének 89. évében csendesen elhunyt.

Kedves halottunk hamvait 1985. hó-n órakor a **Kecskeméti köztemetőben** helyeztük örök nyugalomra.

EMLÉKÉT SOHA EL NEM MÚLÓ SZERETETTEL ŐRIZZUK!

Szappanos Endre, Szappanos Géza, Dr. Szappanos Béla, fiai; Szappanos György, unokája;
Szappanos Bálint, dédunokája; Szappanos Gézáné Cseréy-Pechány Márta, Dr. Szappanos Béláné
Nagy Andrea, menyei; és testvérének áldozatkész családja.

Cím: Szappanos, 1098 Bp. Napfény u. 5.

FNYY 13

„Kegelemből tartattatok meg
hit által
s ez nem ítélet van,
Isten ajándéka ez.”
(Efézus 2:8.)

„Ne félj, mert megváltottalak,
neveden hívtalak téged,
enyém vagy.”
(Ézsaiás 43:1.)
„Elég néked az én kegyelmem.”
(II. Korinthus 12:9.)

Mély fájdalommal, de Isten akaratát elfogadva tudatjuk, hogy hűséges és önzetlen életű
Édesanyánk, a szerető szívű Nagyanya és Dédnagyanya

özv. Gömör Lászlóné Szappanos Flóra

(1892. okt. 21. — 1985. szept. 4.)

életének 93., özvegységének 35. évében, 1985. szeptember 4-én csöndesen halt meg,
hosszú betegsége és gyöngékedése alatt evangéliumi hitében megerősödve, a Megváltó
Krisztus érdeméért az üdvözítő kegyelmet hittel elfogadva, adta vissza lelkét Teremtő
Istenének.

Kecskeméten, a köztemetőben búcsúztatjuk a református egyház gyászszertartása szerint
1985. szeptember 4-én ^{csütörtökön} 9 órakor.

Búcsúzzunk tőle kedves igéivel:

„Az én békességemet adom néktek, nem úgy adom, amint a világ adja, ne nyugtalankodjék
a ti szívetek és ne féljen.”
(János ev. 14:27.)

„Én élek, ti is élni fogtok.”
(János ev. 14:19.)

Gyermekei: Gömör Katalin, Gömör László és dr. Gömör Sándor;
az unokák és a rokonság nevében.

Cím: 2083 Bp. Solymár, Kossuth u. 25.

Sept. 15-én vasárnap 9 órakor a kecskeméti ref. templomban került sor a temetésre

Fájó szívvel, de Isten akaratában való megnyugvással tudatjuk, hogy

idős SZAPPANOS ISTVÁN

magyar királyi szolgálaton kívüli százados,
a kerekegyházi egyesült protestáns egyház volt főgondnoka,
Kecskemét város és Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye volt törvényhatósági virilis bizottsági tagja,
életének 87. évében, 1986. november 19-én

Clevelandban visszaadta magyar lelkét teremtőjének.
Barátai, rokonai búcsúztatják 1986. november 28-án, pénteken délelőtt 11 órakor
a Kelet-oldali First Magyar Presbyterian Egyház templomában
(East 126 Street & Buckeye)

Fáradt, hazátlan lelkét ölelje magához az Úr!

Gyászolják:

Felesége: szül. ENDRE MÁRTA MÁRIA

Gyermekei: István Imre és Imre Tamás. *Menye:* szül. Petres Zsuzsánna.

Unokái: Pap Attiláné Szappanos Katalin, László Bócsa, György István és Anikó.

Unokaöccse és húgai: Dusek Péterné Szappanos Katalin (Ft. McMurray, Alberta),
Szappanos László (Kecskemét), Dr. Király Endréné Beretvás Katalin (Kerekegyháza),
Vörös Tiborné Beretvás Zsuzsánna (Kecskemét), Graepel Hugóné Beretvás Judit (London).

Unokatestvérei: Szappanos Endre Zoltán (New York), Szappanos Géza (Budapest),
Szappanos Béla (Budapest), Szappanos István (Kecskemét).

Virág- és koszorú-megváltás fejében adományozott összeget a „Sik Sándor Cserkészpark” javára bocsátjuk.

Fájó szívvel, de Isten akaratában való megnyugvással tudatjuk, hogy

ÖZV. SZAPPANOS ISTVÁNNÉ

született: félegyházi ENDRE MÁRTA

író és festőművész, a Szent Imre római katolikus egyház Fatima Családjának tagja,
forrón szerető édesanya, és nagymama
életének 93. évében, 1996. november 28-án, hosszú évekig tartó várakozás után,
csendben és szelíden visszaadta nemes lelkét Teremtőjének.

Búcsúmiséje 1996. december 2-án, hétfőn a clevelandi Szent Imre római katolikus templomban volt,
ahonnan a West Park Temetőbe vittük örök nyughelyére.

Gyászolják:

Gyermekei: István Imre és Imre Tamás (Magyarország). *Menye:* született Petres Zsuzsanna.

Unokái: Pap Attiláné Katalin, László, György, és Hill Timothyné Anikó.

Dédunokái: Szappanos Kristen, Szappanos Nicholas, Pap Dylan, Szappanos Zachary.

Testvére: Endre Szidónia (Németország).

Unokaöccsei és -húgai: vitéz Endre Zsigmond (Magyarország), Hegyeshalmi-Fischerné Endre Mária (Ausztrália),
Geréby János, Versényiné Geréby Zsuzsanna.

Megfáradt lelkét ölelje magához az Úr.

„A jó harcot megharcoltam,
a pályát végigfutottam,
a hitet megtartottam.”
(2 Tim. 4.)

Mély fájdalommal – de Isten akaratában megnyugodva –
tudatjuk, hogy a legdrágább férj, apá, nagypapa, szerető, rokon és barát

Dr. Király Endre

türelemmel viselt betegségben 85. évében, 2001. május 7-én
visszaadta nemes lelkét teremtőjének.

A kecskeméti Köztemetőben május 18-án, 13 óra 30 perckor
helyezzük örök nyugalomra a római katolikus szertartás szerint.

A lelki üdvéért a szentmisét május 18-án, 15 óra 30 perckor a Piarista Templomban mutatjuk be.

Emlékét soha nem múló szeretettel őrizzük!

Gyászoló család

Fájó szívvel, de Isten akaratában való megnyugvással tudatjuk,
hogy drága jó testvérünk, sógorunk és unokatestvérünk

Szappanos Imre Tamás

ny. repülő alezredes (USAF), cserkésztsízt (Külföldi Magyar Cserkészszövetség)

életének 67.-ik évében, 2003 április 8.-ikán, Kecskeméten
súlyos gyomorműtét és rövid szenvedés után visszaadta nemes magyar lelkét Teremtőjének.
Búcsúznak tőle d.e. 10 órakor, április 12.-én gyász Istentisztelet keretében a clevelandi Nyugat oldali Református
templomban. Hamvait örök nyugalomba helyezzük majd a családi mauzóleumba a kecskeméti református temetőben.

Gyászolják:

Tesivére és sógornője: Szappanos István és felesége Petres Zsuzsanna (USA)

Unokatestvérei: Szappanos László, Dusek Péterné Szappanos Katalin (Kanada), özv. dr. Király Endréné Beretvás Katalin,
özv. Vörös Tiborné Beretvás Zsuzsanna, Graepel Hugoné Beretvás Judit (Anglia), vitéz Endre Zsigmond, özv. Hegyeshalmi-
Fischer Elemérné Endre Mária (Ausztrália), Geréby János (USA), Versényi Jenőné Geréby Zsuzsanna (USA).

Azoknak házastársai: Szappanos Lászlóné Csáki Ildikó, Dusek Péter, Graepel Hugo, Geréby Jánosné Nemes Stefánia,
Versényi Jenő.

És azoknak gyermekei és unokái, úgyszintén számos barátja Magyarországon és az Egyesült Államokban.

Megfáradt lelkét ölelje magához az Úr!

„Mert ahol van a ti kincsetek
ott van a ti szívetek is!”
(Máté evangéliuma)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy drága jó anyukám, nagymamánk,

dr. Király Endréné szül.: Beretvás Katalin

2003. augusztus 4-én, 81 éves korában rövid szenvedés után elhunyt.

Temetése 2003. augusztus 18-án, 11 óra 15 perckor lesz a római katolikus
vallás szertartása szerint, a kecskeméti Köztemetőben.

Engesztelő szentmise 2003. augusztus 18-án 12 óra 30 perckor lesz
a kecskeméti Piarista templomban.

Gyászolják: leánya, unokái, testvérei, unokatestvérei, rokonai és barátai.

Drága emléke szívünkben örökké él!

*Nem múlnak ők el, akik szívünkben élnek,
Hiába szállnak árnyak, álmok, évek,
Ők itt maradnak belül csöndesen még...
Juhász Gyula*

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy

Szappanos Géza

okl. mérnök

életének tevékeny és segítőkész évtizedei, majd betegségének lemondásokkal teli éveit után
2004. július 26-án, 80 éves korában elhunyt.

Temetése a református egyház szertartása szerint,
2004. augusztus 26-án 11-kor lesz
a Kecskeméti Köztemetőben (Béke fasor 1)

A gyászoló család

Levélcím: Szappanos Gézáné, 1012 Budapest, Attila út 125.

Szomorú szívvel, de Isten akaratában megnyugodva tudatom, hogy szeretett férjem

Dr. Szappanos Béla

türelemmel viselt hosszú betegség után, életének 66. évében visszaadta lelkét Teremtőjének.
Drága halottam hamvait 1997. április 28-án, 14 órakor helyezzük örök nyugalomra a református
egyház szertartása szerint a Szent Gellért plébániatemplom urnatemetőjében
(XI. Bartók Béla út 149.).

Drága halottam emlékére kérem, hogy virág helyett
a „FELNŐTT LEUKÉMIÁSOKÉRT ALAPÍTVÁNY”-t szíveskedjenek támogatni,
Országos Takarékpénztár 11711034-20824378 sz. számla.
Az elhunytól a megemlékezés május 4-én, 10 órakor lesz a budakeszi református templomban
a vasárnapi istentisztelet keretében.

KÖSZÖNJÜK A MINDENHATÓNAK, HOGY NEKÜNK ADOTT!

Dr. Szappanos Béláné

Gyászolják: testvérei
unokaöccse

Szappanos Endre
Szappanos Géza és felesége
Szappanos György és családja,
rokonai, barátai és ismerősei

*„Ti most nagyon szomorkodtok,
de majd viszontlátlak titeket, akkor
örülni fog szívetek és örömtöket
senki sem veszi el tőletek.”
(Jn. 16:22)*

Mély fájdalommal
- Isten akaratában megnyugodva -
tudatjuk mindazokkal,
akik ismerték és szerették, hogy
drága jó Édesanyánk

vitéz VÖRÖS TIBORNÉ

SZ.: Beretvás Zsuzsanna

2007. október 29-én,
életének 84. évében elhunyt.

Felejthetetlen halottunk
hamvasztás utáni búcsúztatása
és az urna elhelyezése szentmise keretében
2007. november 22-én 10 órakor
lesz a római katolikus egyház szertartása szerint
a Szent István Bazilikában.

Gyászolják:
lányai, testvére, vejei, unokái, dédunokái,
rokonai, barátai és ismerősei.

**Emlékét soha el nem múló
szeretettel őrizzük!**

Cím: Molnár Józsefné,
1173 Bp. Barátka u. 25.

„Ama nemes harcot megharcoltam,
futásomat elvégeztem,
a hitet megtartottam.”

(2Tim 4:7)

Fájó szívvel tudatjuk mindazokkal, akik ismerték és szerették,
hogymint családunk legidősebb tagja,

vitéz nemes brassai
SZAPPANOS ENDRE ZOLTÁN

életének 91. évében,
2011. január elsején, Budapesten elhunyt.

Temetése 2011. január 22-én (szombaton)
10:45-kor lesz a Kecskeméti Köztemetőben.

Lelki üdvéért a református egyház szertartása szerint,
2011. január 23-án 9:00 órakor
a Kecskeméti Református templomban imádkozunk.

ÉLETÚTJA

Kecskeméten született 1920. október 6-án, Csabay Margit és vitéz Szappanos Jenő építésszerművelő első gyermekeként.

A Kecskeméti Református Gimnáziumban érettségizett 1939-ben. A Ludovika Katonai Akadémián 1942. június 18-án avatták fel magyar királyi táborigádvezető tüzérrészes hadnagyává.

A II. világháborút tüzérrészesként harcolta végig. 1947-ben, másfél év szovjet hadifogság után tért vissza hazájába. Főhadnagyi rendfokozattal szerelt le.

1949-ben kapott először szellemi munkát Budapesten, az UVATERV vállalatnál, mint műszaki rajzoló technikus.

1956 őszén elhagyni kényszerült szerett hazáját.

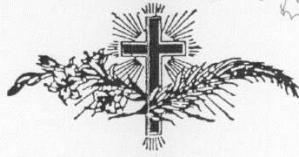
1957. július 1-jétől New Yorkban, az Ammann & Whitney Consulting Engineering Inc. cégnél dolgozott. Három és fél éves egyetemi tanulmányok után, mint tervezőmérnök számos kiemelt középület tervezéséből vette ki részét, 1992. decemberi nyugállományba vonulásáig.

1997-től Budapesten élt. Ugyanebben az évben a Magyar Honvédség tartalékos őrnagyává léptették elő. Élete utolsó szakaszában édes hazájába, szűkebb családjához visszatérve továbbra is tartotta a kapcsolatot az anyaországiak és a világba elszármazott rokonokkal, barátokkal (USA, Anglia, Kanada, Ausztrália, Svájc).

Gyászolja a kiterjedt Szappanos család.

Unokaöccse, Szappanos György,
sógornői, özv. Szappanos Gézné és özv. Dr. Szappanos Béláné,
továbbá unokatestvérei,
Szappanos Ildikó - Csák Géza,
Szappanos Enikő - Blaskovich Jenő,
Vetéssy Zsuzsanna - Nemes Gábor,
Vetéssy Katalin,
Vetéssy Zsófia - Székér Endre,
Szabó Dénes
és családjaik.

Táviratcím:
Szappanos György
2092 Budakeszi, Petőfi utca 5.

« Nev a hitet megtartja
megtartja a hitet »
Mali 8.22

Fájdalommal, de Isten akaratában megnyugodva tudatjuk,
hogy önzetlen jóságú testvérünk

Gömöry László

nyug. erdész

(1926. október 11. – 2015. február 4.)

munkás életének 89. esztendejében hirtelen és fájdalomtalan halállal eltávozott,
hite és hitünk szerint az Örökkévalóságba.

Földi porainak temetése után a Köztemetőben, Kecskeméten

2015. február 20-án, pénteken délelőtt 10 óra 45 perckor lesz, a római katolikus egyház szertartása szerint.

Az ősi sajjögömöri Gömöry és a brassai Szappanos család legidősebb tagjainak egyike.

Gyászolja: nővére, a hálás Kató, akinek otthont adott, öccse Sándor, sógornője Mária, rokonok, barátok és ismerősök.

Isten áldja jóságáért és találkozzunk!

« Szeretnél erősebb, mint a hevel »

06-76-30-440-13-03

KIVONATOK - ESZE TAMÁS: KURUC VITÉZEK FOLYOMÁNYAI - 1703-1710.

Budapest 1955

1705. február 10.

Szappanos István gyalogezere hadnagyainak és hajdúinak folyamodványa.

Keservesen panaszoják, hogy iszonyú nyomorúságra jutottak: annyira lerongyolódtak, hogy még ingük sincsen. Pedig mióta a fejedelem hűségére jöttek, sok ütközetben vettek részt s most is híven szolgálják a váradi ostromzárban, a halmágyi, a sarkadi és a szolnoki erősségben. Fizetésük kiszolgáltatását kérik. — Rákóczi utasítja Orosz György komisszáriust, hogy mustrálja meg őket és fizetésüket a várbeli hadaknak járó zsold szerint adja ki.

Eredeti. — Címzése: Az Méltóságos Fejedelem Felső Vadászi Rákóczy Ferencz Kegyelmes Urunkhoz eő Nagyságához alázatos supplicatiónk. — O. L. Rákóczi-lt. II. 2. f.

+

Méltóságos Fejedelem,
Nekünk Kegyelmes Urunk.

Nagy alázatossan, de bizodalmassan kínszerítedtünk Nagyságod méltóságos színye eleiben folyamodnunk és kimondhatatlan sanyarúságos életünköt repraesentálnunk. Jól lehet Nagyságod emlékezetiben, minemő szolgálatban voltunk mind Nagyságod s mind az haza mellett, miolta Nagyságod kegyes szárnyai alá jöttünk,¹ azolta íjeli és nappali szorgalmatos hív szolgálatunkban tellyes tehetségünk szerint hátra maradók soha nem voltunk, el annyira, hogy az ország szolgálattya mellett sok

harcokat és próbákat viselvén, nagyob része közülünk vírinek ki ontását édes hazánk mellett ki ontani nem szánván, mind el hullot, az ki még közülünk meg maradott: egy része az váradi bloquádában,² egy része Halmágyon,³ némely része Sarkadon,⁴ mink pedig itten Szólnokban tovább is continuállyuk *Nagyságod* mellett való hív szolgálatunkat. [Már most annira jutodtunk, hogy még csak az gyarló testünk be fedésire is nem hogy más ruházatunk, de még csak ingünk sincsen. Kérjük azért *Nagyságodat*, mint *Kegyelmes Urunkat*, alázatossan, méltó tekintetben vívin enny időtül fogvást mind édes hazánk, s mind *Nagyságod* mellet való sok és érdemes szolgálatunkat, sok vírünknek ki ontását, méltóztassék füzetísünket ki szolgáltatni, mert, *Kegyelmes Urunk*, utolsó veszedelmünk már ez, ha tovább is így sanyargattatunk. Soha nem remílettük, hogy enny hasznos szolgálatunknak ilyen rettenetes sanyargatás legyen az jutalma. Az Istenért is alázatossan kérjük *Nagyságodat*, méltóztassék hova hamaráb bennünket meg vigasztalni és ilyen rettenetes insígbül ki venni, hogy annival is inkább mind édes hazánknek, mint *Nagyságodnak*, valamint edig, úgy ezután is, igazán és híven szolgálhassunk. Kegyes választ várva maradunk

Nagyságodnak

alázatos szegény szolgálái

Szapanos István Uram⁵ hadnagi és hajdúí.⁶

Válasz:

136.

A' Commissariátus ezen gyalogságot mustráltassa meg, hogy fizetése, mint a' töb gyalogságnak, ki adattassék, a' mint hogy Districtualis Commissarius *Nemzetes Vitézlő Orosz György*⁷ Hívünk által adattassék ki a' szerént, a' mint a' töb praesidiárius hadak szoktak exolváltatni.

Ex Castello Kis Tapolcsán, die 10. Mensis Februarii Anno 1705.

F. Rákóczi mp.

Joannes Pápai mp.

¹ Szappanos István serege is török földről tért haza a Rákóczi-szabadságharc támogatására. Thaly azt írja a dolhai csatáról szólva, hogy „Thökölynek Szappanos István nevű ezeres-kapitánya átvergődött Moldvából némi haddal” a tiszaháti felkelőkhöz, „még az ütközet előtt egyesült velők”. (*Bercsényi-család*, III. 487. l.) Az a két adat azonban, amelyre hivatkozik, ezt nem bizonyítja. Az egyiket Várnay György Koháry Istvánhoz intézett 1703. június 7-i levelében találta: „Azon kuruczás, a ki Törökországban lappangott, 25 zászlóval Máramaroson által érkezett Beregszászhoz, köztök vagon Szappanos, Kéky, Pataki Péter, ezek a hajdúvárosiak közül valók voltak azelőtt, de Szappanos nem az.” (*U. ott*, 490. l.) A másikat Dul Mihály Kohárynak szóló június 21-i leveléből idézi: A dolhai csatában résztvevő kurucok között „ezek nevezetnek előjáróknak: Esze Mihály (Tamás), Majos István, Kis Albert és Szappanos, az ki azelőtt Fülekről származott vala a kurucok között.” (*U. ott*, 497. l.) A tiszaháti felkelés forrásaiban sehol sem történik említés Thököly kurucainak részvételéről. — 1703. novemberében Szappanos István hada Belényesnél van. (L. Szappanos levelét Gyulay Jánosnak november 28-án: *Archivum Rákóczián*, I. 251. l.) Rákóczi már ekkor parancsot adott néki, hogy Bóné Andrásal menjen Abrudbányára „az ott kívántató praesidiumnak helyreállítására, s... azon város kárai iránt leendő satisfactiójának eligazítására nézve”. (Levele Sennyey István tiszántúli generálisnak november 29-én: *U. ott*, 148. l.) Szappanos azonban még december 1-én, sőt 13-án is Belényesen van, sőt talán be sem ment Erdélybe

és Sennyeynek (*U. ott*, I. 185—186. l.) és Gyulaynak (*U. ott*, I. 187. l.) szóló leveleiben erősen tiltakozik az ellen, hogy kárt okozott volna az abrudbányaiaknak, sőt öntudatosan beszél a maga és ezrede Erdélyben való vitézkedéséről: „Vagyon két egész holnapja, hogy sebben estem, ma is sebes vagyok. Azt sem tudom, hol vagyon Abrudbánya.” Szudricsán István, Guti István, Hátszegi Márton, Fonáczy Mátyás kapitányok mentek be Abrudbányára az ő híre nélkül. Mikor ezek már régen benn voltak, akkor ment be az ő hajdúiból 300 ember, ezek majd mind odavesztek Fejérvár alatt. Mégis „mind én vagyok nevezetben, mivel az én hadam legelsőbben hódította meg ez országot, melyet meg is bizonyítok, mert együtt is, másutt is el-esett már ellenség miatt 200 bennem”. — Az adatok összevetéséből kiviláglik, hogy Szappanos 1703. szeptemberében Guti István seregével egyidőben nyomult be Erdélybe. (V. ö. *Esze T.: Tiszántúli hadjárat*, 71—72. l.)

² Rákóczi 1704. május 30-án úgy rendelkezett, hogy Bóné András katonasága helyébe Fonáczy, Szappanos és Hatszegán Markuly seregei menjenek Várad alá. (*Archivum Rákócziánium*, I. 212. l.)

³ Erődített kastély, a hasonlónevű bányaváros mellett, Zaránd vármegye felső járásában, az erdélyi Érchegeységben. — A halmágyi kuruc hadakat említi egy 1704. március 8-án kelt levél. (*Archivum Rákócziánium*, I. 112. l.)

⁴ Sarkad vár és hajdúváros Bihar vármegye délnyugati szögletében, a Körös mellett, Gyulától északra.

⁵ Szappanos István „mostan Szolnok végvára oltalmazására commandéroztott főkapitány”-t említi június 10-én az 1705. évi *Protocolon Ecclesiae Szolnokiano Reformatae* is. (*Földváry*, I. 256—257. l.) — A zsbói csatában esett el 1705. november 11-én. (L. Rákóczi leveleit december 12-én id. Barkóczy Ferencnek, december 20-án Károlynak: *Archivum Rákócziánium*, I. 437. l. — *Károlyi-Oklevéltár*, V. 348. l.)

⁶ Fizetésükről és ruházatukról már korábban is panaszkodhattak, mert Rákóczi 1705. január 7-én ezt írja Szappanosnak: „Belényes vidékére nem mehet, hadait tarcsa egy corpusban, ruházattuk és fizetésekükről teszünk dispositiót.” (*Protocolum Expeditionum*, 202.) — A szolnoki őrség fizetésében előállott zavart bizonyára az okozta, hogy a vitézeket a várbeli korcsma jövedelméből kellett volna fizetni. A „szolnoki lovas és gyalog hadak a kocsmák ususával legyenek fizetésekben contentusok” — írja Rákóczi 1705. januárjában Berthóty István szolnoki főkapitánynak. (*U. ott*, 213/a.) — 1705. június 21-én azonban úgy rendelkezett, hogy Seres György, szolnoki harmincados fizesse ki „eddig restantiájokat” a mustrális lista szerint. (Szappanosnak szóló levele: *U. ott*, 293/b. — Seresnek: *Rákóczi-lt.*, II. 2 e/A.)

⁷ A csicseri Orosz-családból való, Orosz Pál generális bátyja. 1695—1699. Ung vármegye, 1703-ban Bereg alispánja. (*Nagy Iván*, VIII. 264—272. l. — *Szinnyei*, IX. 1396. — *Esze T.: A tiszaháti felkelés*.)

KIVONATOK - BÁNKÚTI IMRE: IRATOK A RÁKÓCZY SZABADSÁGHARCBÓL

Kecskemét 1992

188.

Szolnok, 1705. július 18. Szappanos István levele Károlyi Sándornak. A rácok (sivákság) Szegednél átkelt a Tiszán Arad fele, Túr vigyázzon magára, nehogy odacsapjanak.

Eredeti. MOL P. 396. Károlyi cs. lt. Ap 1. AcRa Ser. I. 1705. júl. Fasc. 3. C. 8.

(Külső címzés:) Méltóságos Gyeneralis Gróf Nagy Károlyi Károlyi Sándor Uramnak, Kegyelmes Urunk eő Nagysága mezei hadainak Fő Gyeneralisának és Comendojának, nekem nagy jó Uramnak. Kecskemét. Cito Cito Cito Cito Citissime. (Gyűrűspecst töredéke.)

(Más kézzel a címzés a hátoldalán:) Kécskei Bíró feye elvesztise alatt elvitesse ezen leveleket Csongrádi Bíró kezéhez, hogy ha méltóságos Gyeneralis Uram Csongrádra nem érkezet, eleibe küldgye, ménthogy ország szolgálattya, ha nem, karoba.

Méltóságos Gyeneralis, nekem nagy jó Uram.

Sietségel kelletik Nagyságodnak írnom. Szintín most estve érkezik postám, hogy az Szegednél levő sivákság általköltözöt az Tiszán Arad fele, úgy ítilem, hogy az aradiakkal akarják magokat conjungálni, ere reá vigyázanak bár az túriak is, hogy eő reájok ne csapjon. Az híd is már készen vagyon. Nagyságos Uram, igen kevesed magammal vagyok, bár csak vagy 100 hajdút tudnék szerezni. Ezel Isten engedgye, talállya az levelem fris jó egészségben Nagyságodat. Szolnok 18. julij 1705.

Nagyságodnak alázatos szegény szolgálja

Szappanos István.

Szolnok, 1705. július 19. Szappanyos István levele Károlyi Sándorhoz. A lőszeret elküldte. A komp iránti parancs későn érkezett, de utánaküldött. A tót hajdúk fele elszökött, ezért a strázsálás igen nehéz.

Eredeti. MOL P. 396. Károlyi cs. lt. Ap 1. AcRa Ser. I. 1705 júl. Fasc. 3. C. 19.

(Külső címzés:) Excellentissimo Domino Domino Alexandro Károly, Serenissimi Principis ac Domini Domini Francisci Rákóczy de Felső Vadász Gene-

ralis Marsallo ac Partium Regni Ungariae Trans Tibiscanorum Generalis Commendanti Domino Domino gratiosissimo. Kőrös vel ubi. (Gyűrűspecst.)

Érdemem fölött való jó Uram.

Nagyságod kegyelmes parancsolattya szerint az port, ólmot, kanócot elküldtem, az komp iránt való parancsolattya későn érkezvén, elment, de utánna küldöttem. Az iztraszalasát(sic!) tiszta szível tetetném mind az híd körül, mind vár körül, de az tótt¹ hajdúk igen szöknek, fele is elszökött, nem tudom, mit tegyek ezen kevés hajdúmal, ha csak Nagyságod valahonnan nem parancsol iránta. Az por 3 hordó, fél mázsa kanóc, hét kalács² ólom, holott golyóbis igen szűken vagyon. Ajánlván magam tovább is Nagyságod gratiajában, maradok alázatos szolgája

Szappanyos István m. p.

Szolnok Die 19. Julii 1705.

1/ Azaz felvidéki, nemzetiségi hovatartozás nélkül.
2/ Cipó formájú öntvény.

Szolnok, 1705. július 20. Szappanyos István levele Károlyi Sándorhoz. Aradról 27 rabot küldtek cserére. Ugyanoda mintegy 300 rabló sivák érkezett. A tizasasi marhát a rácsok elhajtották.

Eredeti. MOL P. 396. Károlyi cs. lt. Ap 1. AcRa Ser. I. 1705 júl. Fasc. 3. C. 23.

(Külső címzés:) Excellentissimo Comiti Domino Domino Alexandro Károly, Suae Serenitatis Principalis Generalis Marsallo, nec non Trans Tibiscanorum Generalis Commendanti Domino Domino gratiosissimo. Cegléd vel ubi. (Gyűrűspecst.)

Méltóságos Generalis, nekem kegyelmes nagy jó Uram.

Szintén ez órában érkeztenek Aradról 27 rab szabadulásra, az kikért rabokat küldöttünk vala be. Beszéllek, hogy az sivakság¹ akkoriban érkezett volna Aradhoz, kiket is szemével látta, hogy nem több, mintegy háromszázig való, és hogy lisztet rakatott föl az aradi generalis, Váradra akarván kísértetni. Egjéb híreink nincsenek, hanem tegnapi napon sasi marhát az Tisza mellől hajtotta el az rácság.

Ajánlván magamat Nagyságod gratiajában, maradok Nagyságodnak alázatos szolgája

Szappanyos István m. p.

Szolnok Die 20. Julii 1705.

1/ Sivók, sirák, siák néven is említett, a Kis-Oláhország (Havasalföldének az Olt és Duna közötti része) Sirák nevű uradalmából jött szerb-vlach népcsoportot nevezték így.

KECSKEMÉT LEVÉLTÁRI LETÉTEMÉNY IGAZOLÁS

XIII. 22.

A KECSKEMÉTI SZAPPANOS CSALÁD IRATAI (1836) 1924-2013

2 r.e. (2 doboz) = 0,16 ifm
2 F. terem, 2. állvány 8-9. polc

Kecskemét, Kossuth tér 1.

Az iratokat az USA-ban élő Szappanos István (1929-) adta át a Levéltárnak több részletben. 2004-ben (0,09 ifm), 2005-ben (0,03 ifm) és 2015-ben (0,04 ifm).

Az iratok rendezése az áttekinthetőség végett készült, nem tekinthető végleges rendezésnek. A további rendezést a fondfőcsoportba tartozó fondok rendezési szisztémája szerint kell elvégezni.

A fond anyaga selejtezt nem igényel. (Eltávolításra kerültek gémpapírok, színes öntapadós papírok.)

1 doboz	0,09 ifm
1. A Szappanos család történetével, egyes családtagokkal kapcsolatos iratok, feljegyzések, írások, iratmásolatok	(1836) 1924-1993
2. A Szappanos család felnőtt tagjainak arcképeit tartalmazó album. (köt. =0,01 ifm)	19-20. sz. é.n.
3. A brassai Szappanos család (Családtörténetek összeállítása Gömörly Katalin. Iratmásolatok.)	
4. A családtagok vagyonával kapcsolatos iratok.	1941-1984
2. doboz	0,07 ifm
1. „Életem története” Szappanos István (1899-1986) életírása.	é.n.
2. „Emlékirataim” My memoirs Szappanos István (1929-) önéletírása (köt. =0,01 ifm)	2013.
3. Szappanos Jolán (1904-1983) életrajza és írásai „Egy büszke élet apró képei”	é.n.
4. Szappanos Jolán: „Családi legendárium”	é.n.
5. Szappanos Jolán: A nagy pusztán (kézirat) (nyomtatásban megjelent)	

Kecskemét, 2015. augusztus 24.

Péterné Fehér Mária
főlevéltáros

A SZAPPANOS CSALÁD LESZÁRMAZÁSI TÁBLÁZATA

Református egyházi anyakönyvek és levéltári adatok alapján összeállította
1938-ban:

Szappanos Sándor dr. városi fogalmazó

E könyvben az ebben a táblázatban használt keresztnév sorszámrendszert alkalmaztam. Vannak e könyvben olyan íratok és dokumentumok amelyekben más rendszer szerint számozták a neveket. Ezeknek megváltoztatására nem tarottam magam hivatottnak, amiért kérem a kedves olvasó türelmét és elnézését.
(Szerkesztő)

IX Szappanos Rozsa (1900-1961)
Beretvási Istvánné 1892-1941

A SZAPPANOS család leszármazási táblázata

(Ref. egyházi anyakönyvek és levéltári adatok alapján összeállította: Szappanos Sándor dr. városi fogalmazó)

Mihály, köznevelési tanár
1705. máj. 21. én esett el a 2. bécsi csatában

